

เฉลิมพระเกียรติ โครงการจัดทำสื่อ ๖๐ พรรษา
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

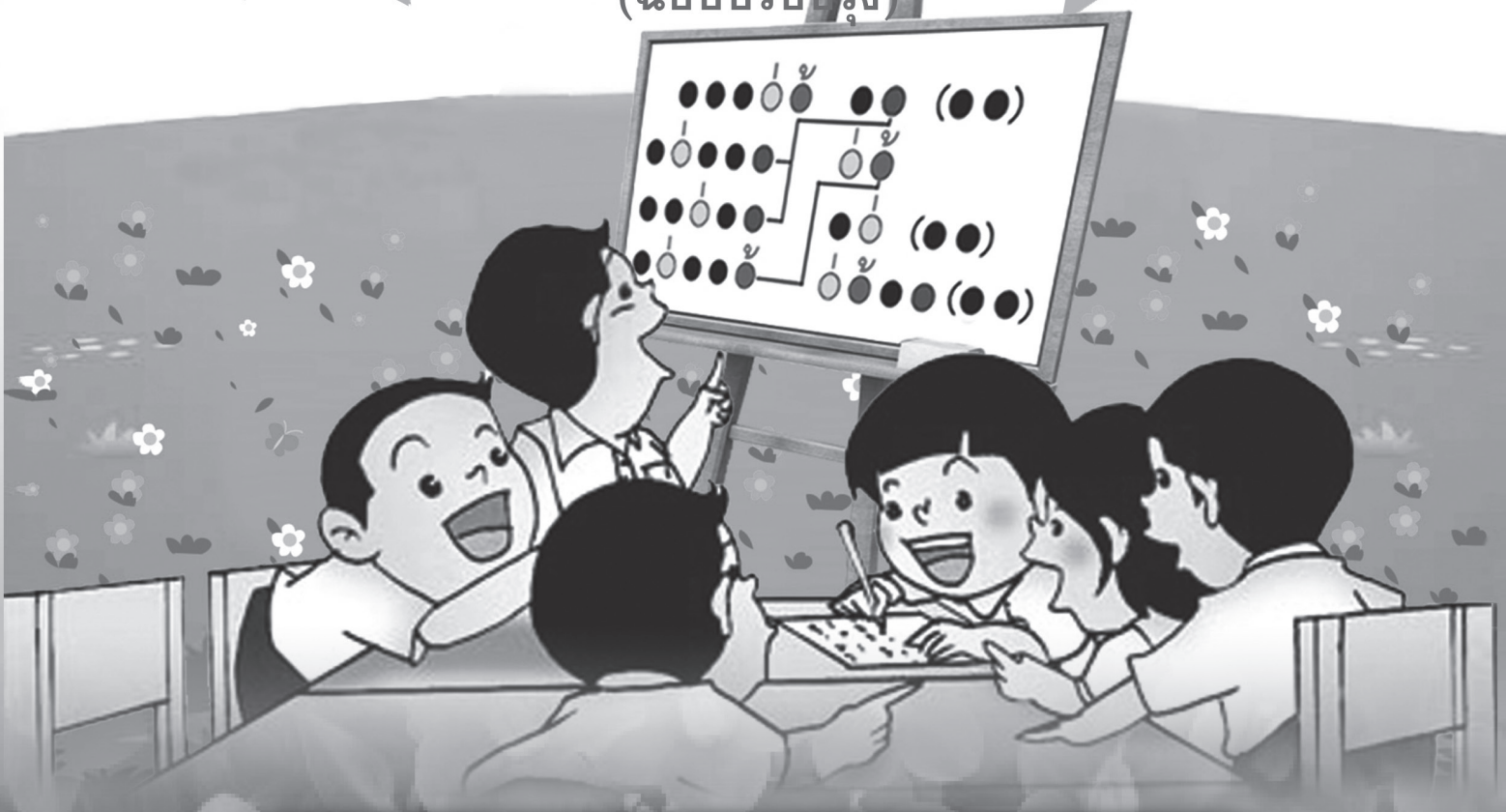
ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาคเรียนที่ ๑ เล่ม ๒

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

(ฉบับปรับปรุง)

สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ชุดเอกสารสื่อ ๖๐ พรรษา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี
ลิขสิทธิ์ของ สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์
พิมพ์ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๒๒,๐๐๐ ชุด
จัดพิมพ์โดย องค์การค้ำของ สกสค.

คำนำ

ตามที่ สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้จัดทำชุดการเรียนรู้ สำหรับใช้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่ขาดครู มีครูไม่ครบชั้นหรืออยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร ซึ่งประกอบด้วย ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) และชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับนักเรียน) หลังจากที่มีการนำไปใช้ พบว่าสื่อดังกล่าวช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กได้เป็นอย่างดี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงเห็นควรมีการนำสื่อดังกล่าว มาใช้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก และโรงเรียนขยายโอกาสทุกโรง เพื่อช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับประถมศึกษาให้ดียิ่งขึ้น ประกอบกับ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศใช้มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สพฐ. ๑๒๓๙/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๐

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้ปรับปรุงชุดการจัดการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) ให้สอดคล้องกับการประกาศใช้มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด และเพื่อให้สะดวกต่อการนำไปใช้ จึงจัดแยกเป็นรายชั้นปี (ประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖) และเป็นรายภาคเรียน (ภาคเรียนที่ ๑ และภาคเรียนที่ ๒) ทั้ง ๕ กลุ่ม ประกอบด้วย

- ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ภาคเรียนที่ ๑ , ๒
- ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ภาคเรียนที่ ๑ , ๒
- ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ภาคเรียนที่ ๑ , ๒
- ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
(ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ภาคเรียนที่ ๑ , ๒
- ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มบูรณาการ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ภาคเรียนที่ ๑ , ๒

การนำชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้ ครูผู้สอนต้องศึกษาเอกสาร คู่มือการใช้ชุดการจัดการเรียนรู้ และศึกษาคำชี้แจงในเอกสาร ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) ให้เข้าใจ เพราะจะทำให้ทราบถึงแนวคิดการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ การเตรียมตัวของครู สื่อการจัดการเรียนรู้ ลักษณะชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ สัญลักษณ์ที่ใช้ แนวทางการวัดและประเมินผลของแต่ละหน่วยการเรียนรู้

หวังว่าชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) และชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับนักเรียน) ฉบับปรับปรุงนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูผู้สอน อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับประถมศึกษาต่อไป

ขอขอบคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาานิเทศก์ ครู อาจารย์ และทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงและจัดทำเอกสารมา ณ โอกาสนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง

๑. แนวคิดหลัก

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ใช้วิธีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย โดยนักเรียนเรียนรู้ทักษะภาษาจากครูผู้สอน ซึ่งอธิบายแนวคิดและองค์ความรู้ในช่วงต้นชั่วโมง จากนั้นจึงให้นักเรียนฝึกปฏิบัติแบบร่วมมือร่วมใจโดยการทำงานแบบจับคู่หรือเป็นกลุ่มย่อย รวมทั้งฝึกฝนทักษะเพิ่มเติมจากการทำกิจกรรมเดียว

๒. การเตรียมตัวของครูในการจัดการเรียนรู้

ครูผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาหน่วยการเรียนรู้ล่วงหน้าก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้และเตรียมใบงานใบกิจกรรมให้ครบถ้วน โดยศึกษาใบความรู้สำหรับครู แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน สื่อประกอบการจัดกิจกรรม แนวคำตอบของใบงาน และลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรม

๓. สื่อการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ประกอบด้วย

๓.๑ ใบความรู้ สำหรับนักเรียนใช้ศึกษาด้วยตนเองใช้ค้นคว้าเพิ่มเติมในการทำกิจกรรม

๓.๒ ใบงาน – ใบกิจกรรม สำหรับกิจกรรมกลุ่มย่อย กิจกรรมจับคู่ และกิจกรรมเดี่ยว โดยใช้ สัญลักษณ์ ★ และสีแสดงระดับชั้นเรียน เช่น ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่มเอกสารเป็นสีส้ม มี ★★★★★ จำนวน ๔ ดวง

๓.๓ เกมและแบบฝึกเสริม สำหรับใช้ฝึกทักษะเพิ่มเติม จากเกมและสื่อประกอบการเรียนรู้ ที่สร้างความสนุกสนานเพลิดเพลิน เกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข

๔. ลักษณะชุดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ชุดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ จัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้ (Learning Unit) โดยผ่านการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ นำผลการวิเคราะห์ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มาจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้ที่มีแก่นเรื่อง (Theme) เดียวกัน เพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะการจัดการเรียนรู้ ซึ่งนักเรียนเรียนรู้แบบบูรณาการหลักภาษาไทยและวรรณกรรมผ่านการฝึกทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน การคิดและการเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สำหรับภาคเรียนที่ ๑ ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ ๘ หน่วย ดังนี้

- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ การฟัง พูด อ่าน เขียน
- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ทำนองเสนาะไพเราะอาชยาน
- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ นิทานอ่านสนุก
- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ การใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร
- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน
- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สร้างสรรค์งานเขียน
- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งดงามสำนวน
- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ อ่านจับใจความย่อตามคิด

นิทาน บทอ่าน วรรณกรรม บทอาชยาน บทร้อยกรองต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ของแต่ละหน่วย จะสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันกับหน่วยการเรียนรู้ ครูผู้สอนสามารถเลือกเรื่องที่จะนำมาให้นักเรียนเรียนรู้ หรืออ่านเพิ่มเติมได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนิทาน บทกล่อมเด็ก บทร้อยกรองที่เป็นภาษาถิ่น หรือเรื่องเล่าท้องถิ่น จะทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจลึกซึ้งและประทับใจ เนื่องจากเป็นสิ่งที่นักเรียนรู้จัก และพบเห็นในชีวิตประจำวัน

๕. แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กำหนดให้สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ใน ๑ หน่วยการเรียนรู้จะประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ แผนละ ๒ ชั่วโมง องค์ประกอบของแผน ในส่วนของขอบเขตเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ เขียนรวมสำหรับใช้ในการสอน ๒ ชั่วโมง บางโรงเรียนอาจจัดตารางสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ครึ่งละ ๒ ชั่วโมง บางแห่งอาจจัดเป็นครึ่งละ ๑ ชั่วโมง หรือ ๑ ชั่วโมง ๓๐ นาที ครูผู้สอนสามารถปรับแผนการเรียนรู้ได้ตามความเหมาะสมกับตารางสอนของโรงเรียนเพื่อให้เกิดความสะดวกในการสอน

สัญลักษณ์ที่ใช้

ในชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กำหนดสัญลักษณ์แสดงหน่วยการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ มีกรอบสัญลักษณ์จำนวนดาว ๔ ดวง วางในแถบสีส้ม ด้านซ้าย และมีตัวอักษร และตัวเลขกำกับอยู่ด้านขวา มีความหมาย ดังนี้

หมายถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาษาไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

หมายถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาษาไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ ใบงานที่ ๐๑

๖. การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เน้นการประเมินตามสภาพจริง โดยในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ นักเรียนแต่ละชั้นจะต้องปฏิบัติกิจกรรมตามใบงาน ซึ่งกำหนดเกณฑ์การผ่านไว้ ๗๐ % กรณีนักเรียนมีผลการปฏิบัติตามใบงานไม่ผ่านการประเมิน ให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมซ่อมเสริมนักเรียนเป็นรายบุคคลให้แล้วเสร็จในแต่ละแผนการเรียนรู้ เมื่อจัดการเรียนรู้ครบทุกแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว ให้ครูผู้สอนตรวจสอบผลการประเมินและบันทึกผลการประเมินรายหน่วย ซึ่งได้จัดทำแบบบันทึกไว้ให้สำหรับครูผู้สอนบันทึกผลเพื่อใช้เป็นหลักฐานการประเมินตัวชี้วัดตามมาตรฐานรายชั้นของนักเรียนแต่ละชั้น

สารบัญ

	หน้า
ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	๑
ผังโครงสร้างของชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	๓
แนวทางการจัดหน่วยการเรียนรู้	๔
โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย	๕
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน	๒๑
มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	๒๓
ลำดับการนำเสนอสาระหลัก	๒๔
ผังโครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ที่ ๕	๒๕
ใบสรุปหน้าหน่วยการเรียนรู้	๒๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑	๒๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒	๔๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓	๖๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔	๘๓
เครื่องมือวัดและประเมินผล	๙๙
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สร้างสรรค์งานเขียน	๑๐๙
มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	๑๑๑
ลำดับการนำเสนอสาระหลัก	๑๑๒
ผังโครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ที่ ๖	๑๑๓
ใบสรุปหน้าหน่วยการเรียนรู้	๑๑๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑	๑๑๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒	๑๒๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓	๑๓๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔	๑๕๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕	๑๖๑
เครื่องมือวัดและประเมินผล	๑๗๓

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งดงามสำนวน	๑๙๑
มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	๑๙๓
ลำดับการนำเสนอสาระหลัก	๑๙๔
ผังโครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ที่ ๗	๑๙๕
ใบสรุปหน้าหน่วยการเรียนรู้	๑๙๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑	๑๙๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒	๒๑๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓	๒๒๐
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔	๒๒๘
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕	๒๓๙
เครื่องมือวัดและประเมินผล	๒๕๕
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ อ่านจับใจความ ย่อตามคิด	 ๒๘๑
มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	๒๘๓
ลำดับการนำเสนอสาระหลัก	๒๘๔
ผังโครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ที่ ๘	๒๘๕
ใบสรุปหน้าหน่วยการเรียนรู้	๒๘๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑	๒๘๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒	๓๐๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓	๓๐๙
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔	๓๑๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕	๓๒๔
เครื่องมือวัดและประเมินผล	๓๓๕

A decorative floral wreath composed of several stylized flowers and leaves, arranged in a circular pattern around the central text.

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ผังโครงสร้างของชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

แนวทางการจัดหน่วยการเรียนรู้

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔			
ภาคเรียนที่ ๑		ภาคเรียนที่ ๒	
หน่วยการเรียนรู้	เวลาที่ใช้ (ช.ม.)	หน่วยการเรียนรู้	เวลาที่ใช้ (ช.ม.)
๑. ฟัง พูด อ่าน เขียน	๑๐	๙. มุ่งลิขิต คิดเหตุผล	๑๐
๒. ทำนองเสนาะ ไพเราะอาขยาน	๑๐	๑๐. อ่าน คิด เขียน เรียนนำไปใช้	๑๐
๓. นิทานอ่านสนุก	๑๐	๑๑. สัญลักษณ์ แผนผัง แผนภูมิ แผนที่	๑๐
๔. การใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร	๑๐	๑๒. วาจันต์ สำคัญนัก	๑๔
๕. วรรณกรรมคำสอน	๑๐	๑๓. เรียนรู้คำประพันธ์	๑๐
๖. สร้างสรรค์งานเขียน	๑๐	๑๔. ตามรอยเจ้าฟ้าน์ักอ่าน	๑๒
๗. งดงามสำนวน	๑๐	๑๕. ภาษาไทยภาษาถิ่น	๑๔
๘. อ่านจับใจความ ย่อตามคิด	๑๐	รวม	๘๐
รวม	๘๐		
รวมทั้งสิ้น		๑๖๐ ชั่วโมง /ปี	

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

หน่วยการเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔		เวลาที่ใช้ (ช.ม.)
	ตัวชี้วัด		
๑. ฟัง พูด อ่าน เขียน	ตัวชี้วัดต้องรู้ ท๑.๑ ป.๔/๑ - อ่านออกเสียง บทร้อยแก้ว และบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท๒.๑ ป.๔/๑ - คัดลายมือตัวบรรจงเต็ม บรรทัดและครึ่งบรรทัด ท๓.๑ ป.๔/๑ - จำแนกข้อเท็จจริงและ ข้อคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังที่ดู ท๔.๑ ป.๔/๑ - สะกดคำและบอก ความหมายของคำในบริบท ต่างๆ ท๕.๑ ป.๔/๑ - ระบุข้อคิดจากนิทานพื้นบ้าน หรือนิทานคติธรรม ท๕.๑ ป.๔/๒ - อธิบายข้อคิดจากการอ่าน เพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง ตัวชี้วัดควรรู้ ท๓.๑ ป.๔/๖ - มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด	๑. การอ่านออกเสียงและ การบอกความหมายของบท ร้อยแก้วและบทร้อยกรองที่ ประกอบด้วย - คำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น - คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ ๒. คัดลายมือตัวบรรจงเต็ม บรรทัด ๓. การผันอักษร ๔. การเล่าเรื่อง ๕. การพูดสื่อความ ๖. มาตราตัวสะกด ๗. การระบุข้อคิดจากนิทาน ๘. การอธิบายข้อคิดจากการอ่าน นำไปใช้ในชีวิต ๙. มารยาทในการฟัง การดู และ การพูด	๑๐ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔		เวลาที่ใช้ (ชม.)
	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	
๒. ทำนอง เสนาะ ไพเราะ อาขยาน	ตัวชี้วัดต้องรู้ ท๑.๑ ป.๔/๑ - อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท๑.๑ ป.๔/๒ - อธิบายความหมายของคำประโยคและสำนวนจากเรื่องที่อ่าน ท๒.๑ ป.๔/๑ - คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด และครึ่งบรรทัด ท๔.๑ ป.๔/๑ - สะกดคำและบอกความหมายของคำในบริบทต่างๆ ท๔.๑ ป.๔/๒ - ระบุนิตและหน้าที่ของคำในประโยค ท๕.๑ ป.๔/๑ - ระบุนิพจน์จากนิทานพื้นบ้านหรือนิทานคติธรรม ท๕.๑ ป.๔/๒ - อธิบายข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง ท๕.๑ ป.๔/๔ - ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ ตัวชี้วัดควรรู้ ท๔.๑ ป.๔/๓ - ใช้พจนานุกรมค้นหาความหมาย ของคำ	๑. การอ่านออกเสียงและการบอกความหมาย - คำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น - คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ - คำที่มีอักษรนำ - คำที่มีตัวการันต์ - สำนวนไทย ๒. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด ๓. สะกดคำและบอกความหมายของคำในบริบทต่างๆ - คำเป็น คำตาย ๔. นิตและหน้าที่ของคำในประโยค - คำนาม - คำสรรพนาม - คำกริยา ๕. อาขยานจากเรื่องพระอภัยมณี ตอนสุดสาครเข้าเมืองการเวก ๖. การอธิบายความหมายของบทอาขยาน ๗. บอกข้อคิดจากการอ่านเรื่องพระอภัยมณี ตอนสุดสาครเข้าเมืองการเวก ๘. อธิบายการนำข้อคิดจากการอ่านเรื่องพระอภัยมณี ตอนสุดสาครเข้าเมืองการเวกไปใช้ ๙. การใช้พจนานุกรม	๑๐ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔		เวลาที่ใช้ (ข.ม.)
	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	
๓. นิทาน อ่านสนุก	ตัวชี้วัดต้องรู้ ท๑.๑ ป.๔/๑ - อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท๑.๑ ป.๔/๒ - อธิบายความหมายของคำ ประโยค และสำนวนจากเรื่องที่ อ่าน ท๒.๑ ป.๔/๖ - เขียนบันทึกและเขียน รายงานจากการศึกษาค้นคว้า ท๔.๑ ป.๔/๒ - ระบุชนิดและหน้าที่ของคำใน ประโยค ท๔.๑ ป.๔/๔ - แต่งประโยคได้ถูกต้องตาม หลักภาษา	๑. นิทาน ๒. อักษรนำ ๓. อักษรย่อและเครื่องหมาย วรรคตอน ๔. คำกริยา ๕. คำวิเศษณ์ ๖. ประโยคส่วนประกอบของ ประโยค ๗. การเขียนบันทึกและการเขียน รายงาน ๘. ชนิดและหน้าที่ของคำ - คำนาม - คำสรรพนาม - คำกริยา ๙. ประโยคสามัญ	๑๐ ชั่วโมง
	ตัวชี้วัดควรรู้ ท๒.๑ ป.๔/๓ - เขียนแผนภาพโครงเรื่องและ แผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนา งานเขียน ท๓.๑ ป.๔/๕ - รายงานเรื่องหรือประเด็นที่ ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา	๑๐. แผนภาพความคิด ๑๑. การพูดลำดับขั้นตอนการ ปฏิบัติงาน - การพูดลำดับเหตุการณ์	

หน่วยการเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔		เวลาที่ใช้ (ข.ม.)
	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	
๔. การใช้ ภาษา เพื่อสื่อสาร	ตัวชี้วัดต้องรู้ ท๑.๑ ป.๔/๑ - อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและ บทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท๑.๑ ป.๔/๒ - อธิบายความหมายของคำ ประโยค และสำนวนจากเรื่องที่ อ่าน ท๒.๑ ป.๔/๑ - คัดลายมือตัวบรรจงเต็ม บรรทัดและครึ่งบรรทัด ท๔.๑ ป.๔/๔ - แต่งประโยคได้ถูกต้องตาม หลักภาษา ตัวชี้วัดควรรู้ ท๒.๑ ป.๔/๕ - เขียนจดหมายถึงเพื่อนและ บิดามารดา ท๒.๑ ป.๔/๘ - มีมารยาทในการเขียน	๑. การอ่านออกเสียงและการ บอกความหมายของ ประโยค และข้อความที่มีสำนวนเป็นคำ พังเพย สุภาษิต ปริศนาคำทาย ๒. คัดและเขียนลายมือตัว บรรจงครึ่งบรรทัดในการเขียน จดหมาย ๓. ประโยคสามัญ - แต่งประโยคถูกต้องตามชนิด และหน้าที่ของคำ ๔. รูปแบบการเขียนจดหมาย ถึง เพื่อน และบิดา มารดา - วิเคราะห์คำ ข้อความ ที่เหมาะสมกับกาลเทศะในการ เขียนจดหมาย เขียนจดหมายถึง เพื่อน บิดาและมารดา ๕. มารยาทในการเขียน	๑๐ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔		เวลาที่ใช้ (ข.ม.)
	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	
๕. วรรณกรรม คำสอน	ตัวชี้วัดต้องรู้ ท๑.๑ ป.๔/๑ - อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและร้อยกรองได้ถูกต้อง ท๑.๑ ป.๔/๒ - อธิบายความหมายของคำประโยค และสำนวนจากเรื่องที่อ่าน ท๑.๑ ป.๔/๖ - สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ท๔.๑ ป.๔/๒ - ระบุชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค ท๔.๑ ป.๔/๔ - แต่งประโยคได้ถูกต้องตามหลักภาษา ตัวชี้วัดควรรู้ -	๑. การอ่านออกเสียงและบอกความหมายของถ้อยคำ สำนวนที่ประกอบด้วย - คำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น - คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ - คำที่มีอักษรนำ - คำที่มีตัวการันต์ - สำนวนไทย ๒. คำอุทาน ๓. คำประสม คำซ้ำ คำซ้อน ๔. ชนิดของประโยค - ประโยคสามัญ - ส่วนประกอบของประโยค - ประโยค ๒ ส่วน - ประโยค ๓ ส่วน ๕. การอ่าน การเขียนประกาศ ๖. วรรณคดี “เห่จับระบำ”	๑๐ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔		เวลาที่ใช้ (ช.ม.)
	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	
๖. สร้างสรรค์งานเขียน	ตัวชี้วัดต้องรู้ ท๑.๑ ป.๔/๑ - อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท๑.๑ ป.๔/๒ - อธิบายความหมาย ของคำ ประโยค และสำนวนจากเรื่องที่อ่าน ท๒.๑ ป.๔/๓ - เขียนเรื่องตามจินตนาการ ท๒.๑ ป.๔/๖ - เขียนบันทึกและเขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า ท๔.๑ ป.๔/๒ - ระบุชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค ท๔.๑ ป.๔/๔ - แต่งประโยคได้ถูกต้องตามหลักภาษา ตัวชี้วัดควรรู้ ท๒.๑ ป.๔/๓ - เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดไปพัฒนางานเขียน ท๒.๑ ป.๔/๘ - มีมารยาทในการเขียน	๑. การอ่านออกเสียงและการบอกความหมายของประโยคและข้อความที่มีคำพ้อง (รูป, เสียง) ๒. สรุปความรู้ ความคิด จากวรรณกรรมเรื่อง หมายกับเงาและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ๓. การเขียนเรื่องตามจินตนาการ ๔. การเขียนบันทึกและเขียนรายงานจากการค้นคว้า ๕. ชนิดและหน้าที่ของคำ - คำนาม - คำสรรพนาม - คำกริยา ๖. ประโยคสามัญ ๗. การนำแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดไปพัฒนางานเขียน - เขียนแผนภาพ โครงเรื่อง หมายกับเงา ๘. มารยาทในการเขียน	๑๐ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔		เวลาที่ใช้ (ช.ม.)
	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	
๗. งดงาม สำนวน	ตัวชี้วัดต้องรู้ ท๑.๑ ป.๔/๑ - อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท๑.๑ ป.๔/๒ - อธิบายความหมายของคำ ประโยค และสำนวนจากเรื่องที่อ่าน ท๒.๑ ป.๔/๑ - คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด ท๒.๑ ป.๔/๒ - เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้อง ชัดเจนและเหมาะสม ท๓.๑ ป.๔/๒ - พุฒสรุปความจากการฟังและดู ท๓.๑ ป.๔/๓ - พุฒแสดงความรู้ ความคิดเห็นและความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู ท๔.๑ ป.๔/๕ - แต่งบทร้อยกรองและ คำขวัญ ท๔.๑ ป.๔/๖ - บอกความหมายของสำนวน ท๕.๑ ป.๔/๔ - ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ ตัวชี้วัดควรรู้ ท๑.๑ ป.๔/๘ - มีมารยาทใน การอ่าน ท๓.๑ ป.๔/๖ - มีมารยาทในการฟังการดูและการพูด ท๒.๑ ป.๔/๘ - มีมารยาทในการเขียน	๑. อ่านออกเสียงบทร้อยกรองและบอก - คำคล้องจอง คำสัมผัส ๒. ท่องจำอาขยานเรื่องปากเป็นเอกเลขเป็นโท ๓. คำที่มีความหมายโดยนัย ๔. ความหมายของคำ ประโยค และสำนวนจากเรื่องที่อ่าน ๕. อ่าน เขียนและวิเคราะห์สำนวนที่เป็น คำพังเพย สุภาษิต ๖. คัดลายมือ ตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด ๗. เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจนและเหมาะสม - คำขวัญ - คำคม ๘. การจับใจความและการพุดแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังที่ดูในชีวิตประจำวัน เช่น - เรื่องเล่า - เพลง ๙. คำคล้องจอง กลอนสี่ คำขวัญ ๑๐. สำนวนไทย ๑๑. มีมารยาทในการอ่าน ๑๒. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด ๑๓. มีมารยาทในการเขียน	๑๐ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔		เวลาที่ใช้ (ชม.)
	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	
๘. อ่าน จับใจความ ย่อตามคิด	ตัวชี้วัดต้องรู้ ท๑.๑ ป.๔/๓ - อ่านเรื่องสั้นๆ ตามเวลาที่กำหนดและตอบคำถามจากเรื่องที่ย่อ ท๑.๑ ป.๔/๒ - อธิบายความหมายของคำประโยคและสำนวน จากเรื่องที่ย่อ ท๒.๑ ป.๔/๔ - เขียนย่อความจากเรื่องสั้นๆ ท๔.๑ ป.๔/๔ - แต่งประโยคได้ถูกต้องตามหลักภาษา ตัวชี้วัดควรรู้ -	๑. การอ่านจับใจความสำคัญจากบทร้อยกรอง (กลอนสี่) เรื่อง พ่อหลวงของปวงชน และเรื่อง คำเตือนจากฟ้า ๒. การอ่านการใช้พจนานุกรม ๓. การอ่านฉลากยา ๔. เขียนย่อความจากนิทาน ๕. เขียนย่อความจากคำสอน ๖. ประโยคในการเขียนย่อ นิทาน	๑๐ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔		เวลาที่ใช้ (ช.ม.)
	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	
๙. มุ่งลิขิต คิดเหตุผล	ตัวชี้วัดต้องรู้ ท๒.๑ ป.๔/๑ - คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด และตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ท๑.๑ ป.๔/๔ - แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจาก เรื่องที่อ่าน ท๑.๑ ป.๔/๖ - สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่อง ที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ท๓.๑ ป.๔/๓ - การพูดแสดงความรู้ความคิดเห็น และความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง และดู ท๓.๑ ป.๔/๔ - ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิง เหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู ท๔.๑ ป.๔/๔ - แต่งประโยคได้ถูกต้องตาม หลักภาษา ท๕.๑ ป.๔/๒ - อธิบายข้อคิดจากการอ่านเพื่อ นำไปใช้ในชีวิตจริง ตัวชี้วัดควรรู้ ท๒.๑ ป.๔/๘ - มีมารยาทในการเขียน	๑. การอ่านพระบรมราโชวาท ๒. การอ่านโฆษณา ๓. การอ่านเชิญชวน ๔. การอ่านโน้มน้าวใจ ๕. การอ่านวรรณคดี เรื่อง น้ำผึ้งหยดเดียว ๖. คัดพระบรมราโชวาท ๗. การเขียนโฆษณา ๘. การเขียนเชิญชวน ๙. การเขียนโน้มน้าวใจ ๑๐. การพูดโฆษณา ๑๑. การพูดเชิญชวน ๑๒. การพูดโน้มน้าวใจ ๑๓. การพูดแสดงความรู้ ความ คิดเห็นและความรู้สึกจาก วรรณคดีเรื่องน้ำผึ้งหยดเดียว ๑๔. การเขียนประโยคในการ ตอบคำถาม และเขียนแสดง ความคิดเห็นวิเคราะห์เรื่องที่ อ่าน ๑๕. อธิบายข้อคิดจากการอ่าน วรรณคดีเรื่องน้ำผึ้งหยดเดียว เพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง ๑๖. มารยาทในการเขียน	๑๐ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔		เวลาที่ใช้ (ช.ม.)
	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	
๑๐. อ่าน คิด เขียน เรียนนำไปใช้	ตัวชี้วัดต้องรู้ ท๑.๑ ป.๔/๓ - อ่านเรื่องสั้นๆ ตามเวลาที่กำหนด และตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน ท๑.๑ ป.๔/๔ - แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจาก เรื่องที่อ่าน ท๑.๑ ป.๔/๕ - คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่อง ที่อ่าน โดยระบุเหตุผลประกอบ ท๑.๑ ป.๔/๖ - สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่อง ที่อ่าน เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ท๒.๑ ป.๔/๒ - เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสม ท๓.๑ ป.๔/๑ - จำแนกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น จากเรื่องที่ฟังและดู ท๓.๑ ป.๔/๓ - พูดยุติความรู้ความคิดเห็น และ ความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู ท๔.๑ ป.๔/๔ - แต่งประโยคได้ถูกต้องตาม หลักภาษา ท๕.๑ ป.๕/๒ - อธิบายข้อคิดจากการอ่านเพื่อ นำไปใช้ในชีวิตจริง ตัวชี้วัดควรรู้ -	๑. อ่านข่าวจากสื่อสิ่งพิมพ์ ๒. การตอบคำถามจาก เรื่อง เที่ยวเมืองพระร่วง ๓. การแยกข้อเท็จจริงและ ข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน ๔. การคาดคะเนเหตุการณ์จาก เรื่องที่อ่าน โดยระบุเหตุผล ประกอบ ๕. การสรุปความรู้และข้อคิดจาก เรื่องที่อ่าน เพื่อนำไปใช้ ในชีวิตประจำวัน ๖. การเขียนตอบคำถามจาก เรื่องที่อ่าน ๗. การจำแนกข้อเท็จจริงและ ข้อคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู ๘. การพูดยุติความรู้ ความ คิดเห็นและความรู้สึกเกี่ยวกับ เรื่อง ที่ฟังและดู ๙. การแต่งประโยคคำถามและ ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน ๑๐. การอธิบายข้อคิดจากการ อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง	๑๐ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔		เวลาที่ใช้ (ช.ม.)
	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	
๑๑. สัญลักษณ์ แผนผัง แผนภูมิ แผนที่	ตัวชี้วัดต้องรู้ ท๑.๑ ป.๔/๖ - สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ท๓.๑ ป.๔/๔ - ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู ท๔.๑ ป.๔/๔ - แต่งประโยคได้ถูกต้องตามหลักภาษา ท๕.๑ ป.๔/๒ - อธิบายข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง ตัวชี้วัดควรรู้ ท๒.๑ ป.๔/๓ - เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพเพื่อใช้พัฒนาการเขียน ท๓.๑ ป.๔/๖ - มีมารยาทในการฟังการดูและการพูด	๑. อ่านสรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ๒. การอ่านสัญลักษณ์ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ๓. อ่านและอธิบายความหมายจากแผนผังโรงเรียนและชุมชน แล้วนำความรู้ไปเขียนแผนผังที่อยู่อาศัย ๔. สรุปความรู้ ความคิดจากวรรณกรรมเรื่องหมากับเงา และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ๕. การนำแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพเพื่อใช้พัฒนาการเขียน ๖. มารยาทในการฟัง การดูและการพูด	๑๐ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔		เวลาที่ใช้ (ข.ม.)
	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	
๑๒. วาจิณัณ สำคัญนัค	ตัวชี้วัดตังรู้ ท๑.๑ ป.๔/๑ - อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท๑.๑ ป.๔/๒ - อธิบายความหมายของคำ ประโยค และสำนวนจากเรื่องที่อ่าน ท๒.๑ ป.๔/๒ - คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด และตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ตัวชี้วัดควรรู้ ท๑.๑ ป.๔/๘ - มีมารยาทในการอ่าน ท๒.๑ ป.๔/๓ - เขียนแผนภาพโครงเรื่องและ แผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนา งานเขียน	๑. พระร่วง ๒. บทอาขยานตามที่กำหนด ไทยรวมกำลัง ๓. บทอาขยานตามความสนใจ ๔. คำสุภาพ ๕. การคัดลายมือตัวบรรจง เต็มบรรทัดและตัวบรรจง ครึ่งบรรทัด ๖. อาขยานตามความสนใจ ๗. มารยาทในการอ่าน ๘. การนำแผนภาพโครงเรื่องและ แผนภาพความคิดไปพัฒนางาน เขียน	๑๔ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔		เวลาที่ใช้ (ช.ม.)
	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	
๑๓. เรียนรู้คำ ประพันธ์	ตัวชี้วัดต้องรู้ ท๑.๑ ป.๔/๑ - อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและ บทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท๒.๑ ป.๔/๑ - คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด และครึ่งบรรทัด ท๔.๑ ป.๔/๕ - แต่งบทร้อยกรองและคำขวัญ ท๕.๑ ป.๔/๔ - จำบท อาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่า ตามความสนใจ ตัวชี้วัดควรรู้ ท๒.๑ ป.๔/๘ - มีมารยาทในการเขียน	๑. อาขยานบทหลักวิธีเด็กไทย ๒. คัดลายมือตัวบรรจงเต็ม บรรทัดอาขยานบทหลัก วิธีเด็กไทย ๓. การแต่งกลอนสี่ - บทอาขยานบทหลักวิธีเด็กไทย ๔. มารยาทในการเขียน	๑๐ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔		เวลาที่ใช้ (ช.ม.)
	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	
๑๔. ตาม รอยเจ้าฟ้า นักอ่าน	ตัวชี้วัดต้องรู้ ท๑.๑ ป.๔/๑ - อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท๑.๑ ป.๔/๗ - อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตาม ความสนใจอย่างสม่ำเสมอและ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง ที่อ่าน ท๓.๑ ป.๔/๕ - รายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษา ค้นคว้าจากการฟัง การดู และการ สนทนา ท๒.๑ ป.๔/๖ - เขียนบันทึกและเขียนรายงาน จากการศึกษาค้นคว้า ท๕.๑ ป.๔/๑ - ระบุน้ำคิดจากนิทานพื้นบ้านหรือ นิทานคติธรรม ท๕.๑ ป.๔/๒ - อธิบายข้อคิดจากการอ่าน เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ตัวชี้วัดควรรู้ ท๑.๑ ป.๔/๘ - มีมารยาทในการอ่าน	๑. นิทานคติธรรมเรื่อง จิ้งจอกพูดปด ๒. การเขียนบันทึกความรู้จาก แหล่งความรู้ต่างๆ ๓. การเลือกอ่านหนังสือตาม ความสนใจ ๔. การเขียนบันทึกและการเขียน รายงานจากการศึกษาค้นคว้า ๕. การพุดรายงานจากการศึกษา ค้นคว้า - นิทานคติธรรมเรื่อง จิ้งจอกพูดปด	๑๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔		เวลาที่ใช้ (ช.ม.)
	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	
๑๕. ภาษาไทย ภาษาถิ่น	ตัวชี้วัดต้องรู้ ท๔.๑ ป.๔/๗ - เปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐาน กับภาษาถิ่นได้ ท๕.๑ ป.๔/๒ - อธิบายข้อคิดจากการอ่านเพื่อ นำไปใช้ในชีวิตจริง ท๕.๑ ป.๔/๓ - ร้องเพลงพื้นบ้าน ตัวชี้วัดควรรู้ -	๑. เงาะป่า ๒. ภาษาไทยมาตรฐาน ๓. ภาษาถิ่น ๔. วรรณกรรมท้องถิ่น ๕. วรรณกรรมในภูมิภาคอาเซียน ๖. เพลงพื้นบ้าน	๑๔ ชั่วโมง
รวมภาคเรียนที่ ๑ (หน่วยที่ ๑ - ๘)			๘๐ ช.ม.
รวมภาคเรียนที่ ๒ (หน่วยที่ ๙ - ๑๕)			๘๐ ช.ม.
รวมทั้ง ๒ ภาคเรียน			๑๖๐ ช.ม.

A decorative floral wreath composed of several stylized flowers and leaves, arranged in a circular pattern around the central text.

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน

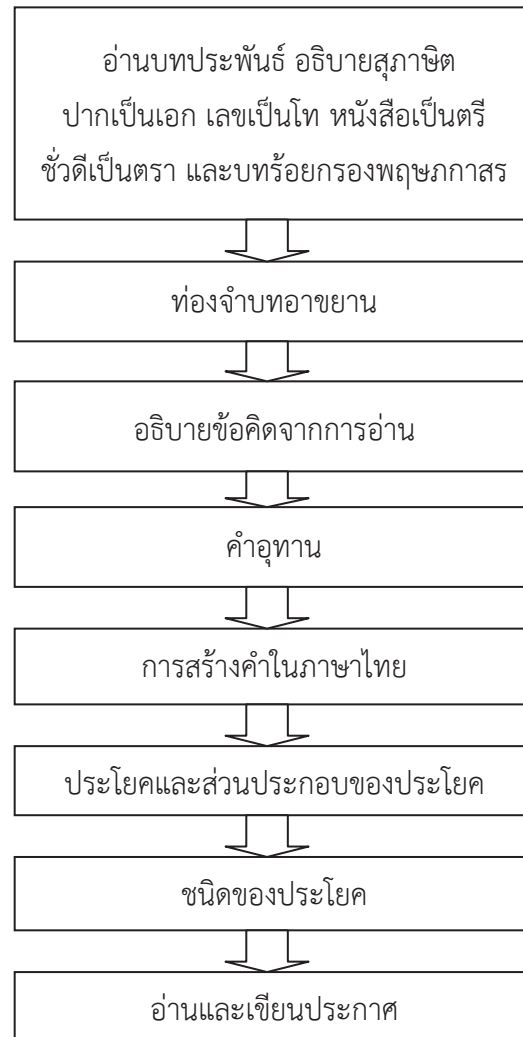
มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหน่วยการเรียนรู้ที่ ๕
เรื่อง วรรณกรรมคำสอน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ จำนวน ๑๐ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

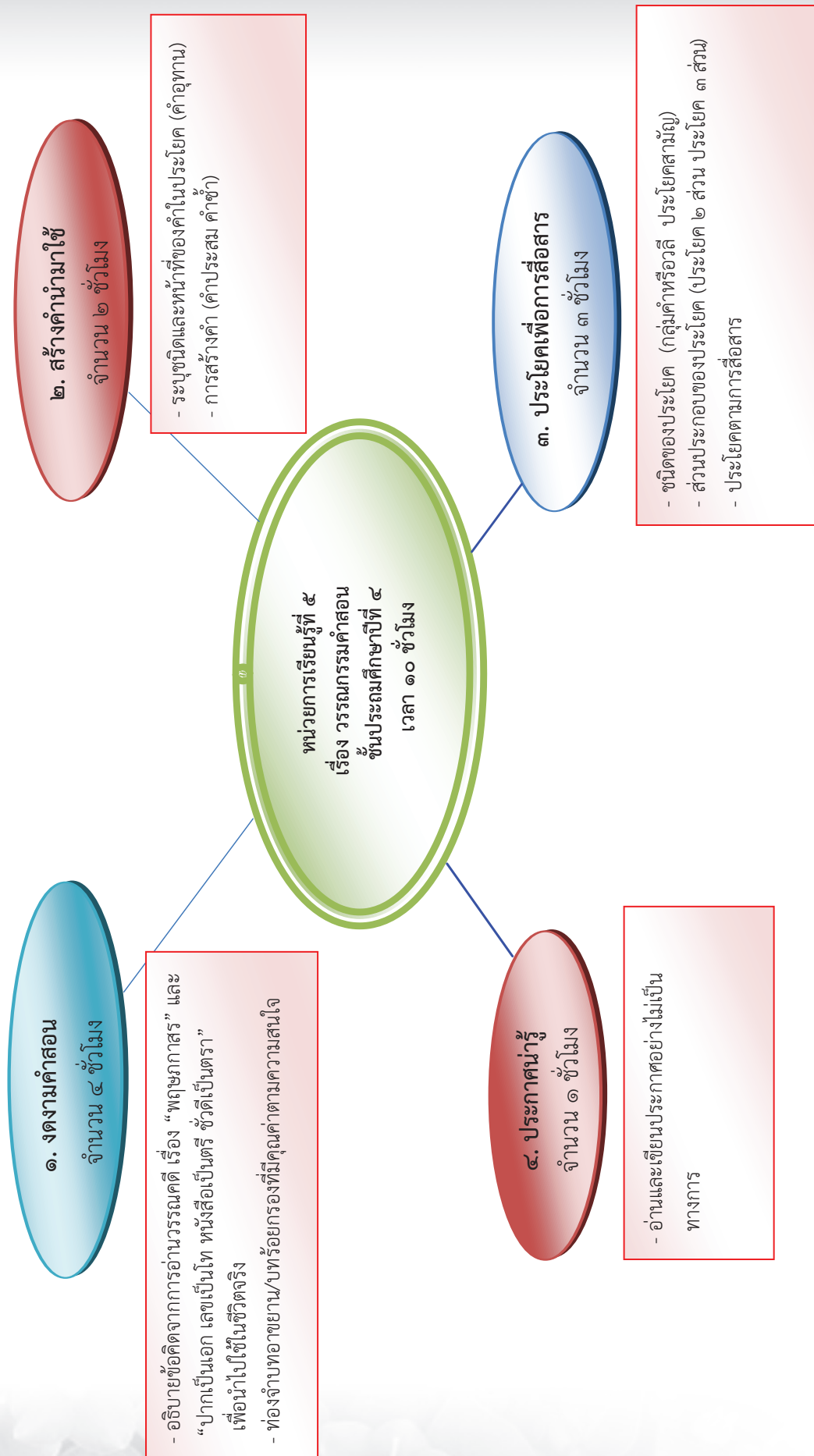
- ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน
ตัวชี้วัด ป.๔/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง
ตัวชี้วัด ป.๔/๒ อธิบายความหมายของคำ ประโยคและสำนวนจากเรื่องที่อ่าน
ตัวชี้วัด ป.๔/๖ สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
- ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ
ตัวชี้วัด ป.๔/๒ เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม
- ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์
ตัวชี้วัด ป.๔/๓ พูดแสดงความรู้ ความคิดเห็น และความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู
- ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ
ตัวชี้วัด ป.๔/๒ ระบุชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค
ตัวชี้วัด ป.๔/๔ แต่งประโยคได้ถูกต้องตามหลักภาษา
- ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง
ตัวชี้วัด ป.๔/๒ อธิบายข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง
ตัวชี้วัด ป.๔/๔ ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

ลำดับการนำเสนอสาระหลักของหน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง วรรณกรรมคำสอน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ผังโครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง วรรณกรรมคำสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ใบสรุปหน้าหน่วยการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕

ชื่อหน่วย วรรณกรรมคำสอน

จำนวนเวลาเรียน ๑๐ ชั่วโมง

จำนวนแผนการจัดการเรียนรู้ ๔ แผน

สาระสำคัญของหน่วย

อ่านวรรณคดีไทยและบทอาขยาน อธิบายคุณค่า เรียนรู้ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค คำประสม คำซ้ำ คำซ้อน ชนิดของประโยค ประโยคตามการสื่อสาร อ่านเขียนประกาศอย่างไม่เป็นทางการ

มาตรฐานและตัวชี้วัด

มฐ.ท๑.๑ ตัวชี้วัด ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๖

มฐ.ท๒.๑ ตัวชี้วัด ป.๔/๒

มฐ.ท๓.๑ ตัวชี้วัด ป.๔/๓

มฐ.ท๔.๑ ตัวชี้วัด ป.๔/๒ ป.๔/๔

มฐ.ท๕.๑ ตัวชี้วัด ป.๔/๒ ป.๔/๔

ลำดับการเสนอแนวคิดหลักของหน่วย

อ่านและท่องคำประพันธ์ปากเป็นเอกเลขเป็นโท หนังสือเป็นตรีชั่วดีเป็นตรา พฤษภาทศกร คำอูทาน การสร้างคำ ประโยค ส่วนประกอบของประโยค ชนิดของประโยค อ่านเขียนประกาศ

โครงสร้างของหน่วย

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย	จำนวน แผน	ชื่อแผน	จำนวน ชั่วโมง
๕	วรรณกรรมคำสอน	๔	งดงามคำสอน	๔
			สร้างคำนำมาใช้	๒
			ประโยคเพื่อการสื่อสาร	๓
			ประกาศนารู้	๑

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

จดงานคำสอน

เวลา ๔ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

การอ่านออกเสียงคำประพันธ์และบทอาขยาน

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

บทร้อยกรองที่มีลักษณะเป็นคำสอน ควรให้นักเรียนฝึกท่องบทอาขยานอย่างสม่ำเสมอ

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

เน้นให้นักเรียนเห็นคุณค่าของวรรณคดีความงามของภาษา เกิดความภาคภูมิใจ

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ครูผู้สอนต้องเตรียมสื่อการสอนล่วงหน้า ได้แก่ บทอาขยาน บทร้อยกรอง เกม ใบงาน เครื่องมือวัดและประเมินผล ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้า ให้เท่ากับจำนวนนักเรียน โดยเฉพาะเกม ควรทดลองเล่นก่อนนำไปทำการสอน

๒.๔ ดำเนินการทดสอบก่อนเรียนตามแบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้

๒.๕ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย

- ๑) ประเมินผลการผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๗๐
๒) ประเมินผลตามเกณฑ์คุณภาพ ๓ ระดับ ได้แก่ ดี พอใช้ ปรับปรุง

แนวการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่อง งดงามคำสอน
รายวิชาภาษาไทยเวลา ๔ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ชั้นนำ	กิจกรรม (ครั้งที่ ๑) เวลา ๒ ชั่วโมง ๑. ทดสอบก่อนเรียน ๒. เล่นเกมจับคู่คำสอน หรือธรรมสุภาษิต กับความหมาย ๓. ครูสนทนาเกี่ยวกับคำสอน หรือธรรมสุภาษิต นั้น ว่านักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างไรบ้าง
ชั้นสอน	๔. กิจกรรมกลุ่มย่อย นักเรียนอ่านบทร้อยกรอง “ดวงเอ๋ยดวงตะวัน” ๕. ครูตั้งคำถามเชิงเหตุผลให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น และบอกคุณค่าประทับใจที่อ่าน ร่วมกันสรุปแนวการวิเคราะห์คุณค่าประทับใจ ๖. แบ่งกลุ่มนักเรียนอ่านบทร้อยกรองเรื่อง พฤษภกาสร โดยอ่านเสียงธรรมดาให้ถูกต้องหว่าดหว่าดตามลักษณะคำประพันธ์ และให้แสดงความคิดเห็น และบอกคุณค่าของคำประพันธ์ ๗. นักเรียนทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๑ คิดได้นำไปใช้เป็น โดยการอธิบายข้อคิดในการอ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง ๘. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงาน
ชั้นสรุป	๙. นำเสนอผลงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ชั้นเรียน สรุปองค์ความรู้ คุณค่าของวรรณคดี/วรรณกรรมที่อ่าน ครูแนะนำเพิ่มเติม
การวัดและประเมินผล	- สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

เรื่อง งามคำสอน
รายวิชาภาษาไทย

เวลา ๔ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
กิจกรรม (ครั้งที่ ๒) เวลา ๒ ชั่วโมง	๑. ทบทวนความรู้ที่ได้จากการเรียนคาบที่แล้ว (ครั้งที่ ๑) โดยครูใช้คำถามนำเพื่อเชื่อมโยงความคิดเกี่ยวกับคำประพันธ์ที่นักเรียนเรียนไปแล้วว่านักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตได้อย่างไรบ้าง
ขั้นสอน	๒. แบ่งกลุ่มนักเรียนอ่านบทร้อยกรอง “ปากเป็นเอก เลขเป็นโท หนังสือเป็นศรี ชั่วดีเป็นตรา” โดยอ่านออกเสียงธรรมดาให้ถูกต้องจะตามลักษณะคำประพันธ์ และให้แสดงความคิดเห็นและบอกคุณค่าของคำประพันธ์ ๓. กิจกรรมใบงานที่ ๐๒ อธิบายข้อคิดในการอ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตรจริง ๔. กิจกรรมใบงานที่ ๐๓ ท่องอาขยานที่สนใจ ๕. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงาน
ขั้นสรุป	๖. ประเมินการนำเสนอผลงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน สรุปองค์ความรู้ คุณค่าของวรรณคดี/วรรณกรรมที่อ่าน ครูแนะนำเพิ่มเติม
การวัดและประเมินผล	- ประเมินพฤติกรรมการอ่าน - สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตรจริง - ท่องอาขยาน/บทประพันธ์ที่สนใจ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง งดงามคำสอน รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๔ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
ขอบเขตเนื้อหา ๑. การอ่านบทประพันธ์อธิบายสุภาษิต “ปากเป็นเอก เลขเป็นตรี ชั่วดีเป็นตรา” และบทอาขยาน “พฤษภาทศมาส” ๒. การอธิบายข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปใช้ใน ชีวิตจริง ๓. การท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและ บทร่ายกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ จุดประสงค์การเรียนรู้ ความรู้ ๑. อธิบายความหมายสุภาษิต “ปากเป็นเอก เลขเป็นตรี ชั่วดีเป็นตรา” และ บทร่ายกรอง “พฤษภาทศมาส” ๒. อภิปรายข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปใช้ใน ชีวิตจริง ๓. บอกฉันทลักษณ์และอ่านบทอาขยานตามที่ กำหนด และเลือกอ่านบทร่ายกรองที่มีคุณค่าตาม ความสนใจ	ทดสอบก่อนเรียน กิจกรรม (ครั้งที่ ๑) เวลา ๒ ชั่วโมง ขั้นนำ : (ชั่วโมงที่ ๑) ๑. นักเรียนเล่นเกมจับคู่คำสอน หรือธรรมสุภาษิต กับความหมาย โดยปฏิบัติดังนี้ - อ่านคำสอน หรือธรรมสุภาษิต - จับคู่คำสอน หรือธรรมสุภาษิตกับความหมาย - ร่วมสนทนาเกี่ยวกับคำสอน หรือธรรมสุภาษิต นั้น ว่านักเรียนสามารถนำไปใช้ใน ชีวิตจริงได้อย่างไร เช่น “จงเตือนตนด้วยตนเอง” (ควรสอดส่องดูความ ผิดพลาด และข้อบกพร่องของตนอยู่เสมอ เมื่อพบแล้ว ต้องใช้สติปัญญาแก้ไขความผิดนั้นให้หมดไป โดยไม่ทำ ความผิดขึ้นอีก) “คบคนพาล พาลพาไปหาผิด” (คบเพื่อนไม่ดีย่อมพาเราไปหาทางแห่งความฉิบหาย) “ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน” (การจะทำอะไรก็ตามควรที่จะ ใช้ความสามารถของตนอย่าหวังพึ่งผู้อื่น) “ปัญญาย่อมประเสริฐกว่าทรัพย์” (มีปัญญาสามารถ หาทรัพย์ รู้จักเก็บรักษาทรัพย์นั้นให้คงอยู่และเพิ่มพูน ขึ้นได้ แต่ทรัพย์มีวันหมด ปัญญามีติดตัว หามหมดไม่)	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ บทประพันธ์อธิบายสุภาษิต “ปากเป็นเอก เลขเป็นตรี ชั่วดีเป็นตรา” และบทอาขยาน “พฤษภาทศมาส” จากหนังสือวรรณคดี ลำนำชั้น ป. ๔ ห้องสมุดป้า หน้า ๑๕๑, ๑๕๔ สื่อกิจกรรม ๑. เกมจับคู่คำสอนกับความหมาย ๒. บทประพันธ์ “เพื่อนกินหาง่าย เพื่อนตายหายาก” ภาระงาน/ชิ้นงาน กิจกรรมใบงานที่ ๑๑ คิดได้นำไปใช้เป็น กิจกรรมใบงานที่ ๑๒ วิเคราะห์บทประพันธ์โดยใช้ แผนภาพความคิด กิจกรรมใบงานที่ ๑๓ ท่องจำบทร่ายกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ การประเมิน ๑. ทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรม คำสอน ๒. ประเมินการสรุปความรู้ บอกข้อคิดและอธิบายคุณค่าจากการอ่าน ๓. ประเมินผลงาน/ใบงาน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย		แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ (ต่อ) เรื่อง งามคำสอน รายวิชาภาษาไทย		เวลา ๔ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
ทักษะ	ขั้นสอน	วิธีการ		
๑. อ่านออกเสียงบทประพันธ์อธิบาย สุภาษิต “ปากเป็นเอก เลขเป็นโท หนังสือ เป็นตรี ชั่วดีเป็นตรา” และ บทร้อยกรอง “พฤษภาภาส” ได้ถูกต้อง ๒. อธิบายข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปใช้ ในชีวิตจริงได้ ๓. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและ บทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจได้	๒. นักเรียนอ่านบทร้อยกรอง “ดวงเอ๋ย ดวงตะวัน” ดวงเอ๋ยดวงตะวัน ทำหน้าที่ไม่เล้าเอียงแสนเที่ยงตรง แยกทิวาราตรีให้มียุ ยุติธรรมสุจริตนิจกาล หนึ่งนั้นเยี่ยมฟ้าผ่าพิศวง เด่นดำรงเป็นหลักจักรวาล อีกฤดูวนเวียนเปลี่ยนผันผ่าน ใครนึกคร้านดูตะวันเร่งหม่นเอย	๑. ทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน ๒. ประเมินการสรุปความรู้ บอกข้อคิดและอธิบาย คุณค่าจากการอ่านที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง ๓. ตรวจผลงานนักเรียน เครื่องมือประเมิน ๑. แบบทดสอบก่อนเรียน ๒. แบบบันทึกการประเมินการสรุปความรู้ บอกข้อคิดและอธิบายคุณค่าจากการอ่าน ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง เกณฑ์การประเมิน ๑. ผ่านเกณฑ์การทดสอบร้อยละ ๗๐ ๒. ใช้เกณฑ์การประเมินการสรุปความรู้ บอก ข้อคิดและอธิบายคุณค่าจากการอ่านที่สามารถ นำไปใช้ในชีวิตจริง ๓. ใบงานที่ ๐๑-๐๓ ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๗๐		

๓๒

๓

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ (ต่อ) เรื่อง งามคำสอน รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๔ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
	๓. แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย แต่ละกลุ่มพบครูผู้สอน แล้วปฏิบัติดังนี้ - ฝึกอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง “พฤษภาทศมาส” กับครู โดยอ่านเสียงธรรมดา ให้ถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์กาพย์ยานี ๑๑ แล้วอ่านทำนองเสนาะ โดยอ่านเป็นกลุ่ม - ฝึกอ่านทำนองเสนาะเป็นกลุ่ม จับคู่ฝึก และฝึกเป็นรายบุคคล - แบ่งกลุ่มทำกิจกรรมใบงานที่ ๑๑ อธิบายข้อคิดในการอ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง ชั่วโมงที่ ๒ ๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มทบทวนการอ่านทำนองเสนาะโดยครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกอ่านออกเสียงพร้อม ๆ กัน ๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงาน ดังนี้ - นำเสนอผลงานหน้าชั้น โดยการสรุปความรู้ บอกข้อคิด และอธิบายคุณค่าจากการอ่าน สามารถนำข้อคิดไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างไร	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ (ต่อ) เรื่อง งามคำสอน รายวิชาภาษาไทย เวลา ๔ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
	ขั้นสรุป ๖. ครูและนักเรียนร่วมกันประเมินผลงานกลุ่ม เสนอแนะเพิ่มเติม และสรุปประโยชน์ที่ได้จากการอ่าน เช่น เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ได้ความรู้และนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิต อาทิ การทำความดี ทำได้อย่างไรบ้าง คนที่ประพฤติตนเช่นไร จึงจะได้รับคำสรรเสริญ หรือปรากฏคุณงามความดีบนโลกนี้ตลอดไป เป็นต้น กิจกรรม (ครั้งที่ ๒) เวลา ๒ ชั่วโมง ชั่วโมงที่ ๑ ผู้นำ : ๑. ครูและนักเรียนทบทวนความรู้ที่ได้จากการเรียน ครั้งที่ ๑ โดย ครูใช้คำถามนำเพื่อเชื่อมโยงความคิดนักเรียน ดังนี้ - คำประพันธ์ “พฤษภาทศมาส” ให้ข้อคิดอะไร เรานำไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างไรบ้าง

๓๔

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ (ต่อ) เรื่อง ดงามคำสอน รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๔ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
	ขั้นสอน ๒. สุ่มเลือกตัวแทนนักเรียนอ่านทำนองเสนาะบท “พฤษภาทศมาส” เพื่อเป็นตัวอย่างให้เพื่อน ๆ ฟัง ๓. ครูให้นักเรียนบอกความแตกต่างของการอ่านทำนองเสนาะของคำประพันธ์กับการอ่านออกเสียงธรรมดา ครูอธิบายเพิ่มเติมแล้วให้นักเรียนอ่านทำนองเสนาะบทที่เพื่อนอ่านให้ฟังนั้นอีกครั้ง จนถูกต้องแล้ว ๔. แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่ม แต่ละกลุ่มปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้ - ฝึกอ่านออกเสียงบทประพันธ์ “ปากเป็นเอก เลขเป็นโท หนังสือเป็นตรี ชั่วดีเป็นตรา” โดยอ่านเสียงธรรมดา ให้ถูกต้อง - ฝึกอ่านออกเสียงคำประพันธ์กลอนสุภาพ แล้ว ฝึกอ่านทำนองเสนาะ โดยอ่านเป็นกลุ่ม จับคู่ฝึกอ่าน และอ่านทีละคน - ทำกิจกรรมใบงานที่ ๑๒ วิเคราะห์บทประพันธ์โดยใช้แผนภาพความคิด แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม ๕. นักเรียนคนใดที่อ่านไม่คล่อง อ่านไม่ได้ ให้ฝึกอ่านกับครูเป็นรายบุคคล	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ (ต่อ) เรื่อง งามคำสอน รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๔ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
	ชั่วโมงที่ ๒ ๖. แบ่งกลุ่มนักเรียนเพื่อฝึกอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง “ปากเป็นเอก เลขเป็นโท หนังสือเป็นตรี ชั่วดีเป็นตรา” เป็นทำนองเสนาะพร้อม ๆ กันเป็นการทบทวน การอ่าน ให้แต่ละกลุ่มสรุปข้อคิดที่ได้จากการอ่าน แล้วปฏิบัติกิจกรรมใบงานที่ ๐๓ โดย - แต่ละกลุ่มเลือกท่องอาขยานบทที่สนใจ ๑ บท จาก “พฤษภาทศมาส” และ “ปากเป็นเอก เลขเป็นโท หนังสือเป็นตรี ชั่วดีเป็นตรา” และทำแผนภาพความคิดวิเคราะห์อาขยานบทที่เลือกนั้น ๗. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงาน ดังนี้ - นำเสนอผลงานหน้าชั้นการวิเคราะห์บทประพันธ์โดยใช้แผนภาพความคิด และท่องอาขยานบทที่สนใจ ๑ บทเป็นทำนองเสนาะ ขั้นสรุป ๘. ครูและนักเรียนร่วมกันประเมินผลงานกลุ่ม เสนอแนะเพิ่มเติม และสรุปประโยชน์ที่ได้จากการอ่าน ๙. ให้นักเรียนทุกคนท่องอาขยานพร้อมกันอีกครั้ง คือ บท “พฤษภาทศมาส” และ “ปากเป็นเอก เลขเป็นโท หนังสือเป็นตรี ชั่วดีเป็นตรา”	

เกมจับคู่คำสอนกับความหมาย

๑. “คำจริงเป็นสิ่งไม่ตาย”

(บุคคลใดยึดความซื่อสัตย์เป็นหลักในการดำเนินชีวิต บุคคลนั้นจะพบแต่ความสำเร็จ เป็นที่เชื่อถือของบุคคลทั่วไป)

๒. “จงเตือนตนด้วยตนเอง”

(ควรสอดส่องดูความผิดพลาด และข้อบกพร่องของตนด้วยตนเอง อยู่เสมอ ไม่ต้องให้ใครเตือน เมื่อพบแล้วต้องใช้สติปัญญาแก้ไข ความผิดนั้น โดยไม่ทำความผิดขึ้นอีก)

๓. “คบคนพาล พาลพาไปหาผิด”

(หากคบคนชั่วหรือคนไม่ดีเป็นมิตร ก็มักชักพาเราไปในทางไม่ดี)

๔. “คบบัณฑิต บัณฑิตพาไปหาผล”

(หากรู้จักเลือกคบเพื่อนที่ดี มีความรู้ ก็จะชักพาให้เรามีความรู้และสิ่งดี ๆ ตามมา)

๕. “ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน”

(การจะทำอะไรก็ตาม ควรที่จะใช้ความสามารถของตน ไม่ควรรอความช่วยเหลือจากคนอื่น)

๖. “ปัญญาย่อมประเสริฐกว่าทรัพย์”

(มีปัญญา สามารถหาทรัพย์มาได้ รู้จักเก็บรักษาทรัพย์นั้นให้คงอยู่ และเพิ่มพูนขึ้นได้ แต่ทรัพย์มีวันหมด ปัญญามีติดตัว ใช้ไม่มีวันหมด)

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕

วรรณกรรมคำสอน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๑. อธิบายคำสอนที่กำหนดให้

“คบคนพาล พาลพาไปหาผิด” หมายความว่า.....

๒. “หนังสือเป็นตริวิชาปัญญาเลิศ เรียนไปเล็ดรู้ไว้ไม่ไร้ผล

ยามยากแสนแค้นคับไม่อัจน ได้เลี้ยงตนด้วยวิชาหาทรัพย์ทวี”

คำประพันธ์นี้ต้องการสอนอะไร

นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ เพราะอะไร

๓. เติมคำอุทานลงในประโยคที่กำหนดให้ให้เหมาะสม

..... เจ็บนะ

..... ดีใจจังเลยได้เกรด ๔

..... ใครนะใจร้ายเอาเจ้ามาปล่อย

๔. นำคำที่กำหนดให้มาจัดกลุ่มให้ถูกต้อง

ลูก ๆ ลูกเสือ เด็ก ๆ พุดจา ผีเสื้อ สวย ๆ

ราดหน้า รวบรวม บ้านเรือน ขาวนา ท้อแท้ เล็ก ๆ น้อย ๆ

คำซ้ำ	คำซ้อน	คำประสม

๕. เลือกคำที่นักเรียนชอบในข้อ ๔ แล้วแต่งประโยค

ประโยคบอกเล่า

ประโยคคำถาม

ประโยคปฏิเสธ

๖.

ประกาศ**นักเรียนที่มีความประสงค์ขอรับทุนการศึกษา“มูลนิธิร่วมใจไทย”**

ติดต่อขอรับใบสมัครได้ที่งานวิชาการโรงเรียนสวสดีวิทยา

อาคาร ๑ ชั้น ๒ ภายในวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๐

คุณสมบัติ ขาดทุนทรัพย์ เรียนดี ประพฤติดี

(ไม่เคยได้รับทุนการศึกษาใดๆ มาก่อน)

งานวิชาการโรงเรียนสวสดีวิทยา ประกาศ ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐

อ่านประกาศข้างต้น แล้วตอบคำถาม

๖.๑ ใครเป็นผู้ออกประกาศ

.....

๖.๒ เรื่องที่ประกาศคือเรื่องใด

.....

๖.๓ ผู้ที่ประสงค์ยื่นใบสมัครตามประกาศดังกล่าว ต้องมีคุณสมบัติอย่างไร

.....

.....

.....

แนวคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕

วรรณกรรมคำสอน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๑. อธิบายคำสอนที่กำหนดให้

“คบคนพาล พาลพาไปหาผิด” หมายความว่า...คบกับคนไม่ดี ย่อมจะนำพาเราไปในทางที่ไม่ดีไปด้วย...

๒. “หนังสือเป็นตรีวิชาปัญญาเลิศ เรียนไปเกิดรู้ไว้ไม่ไร้ผล

ยามยากแสนแค้นคับไม่อัจน ได้เลี้ยงตนด้วยวิชาหาทรัพย์ทวี”

คำประพันธ์นี้ต้องการสอนอะไรการเรียนเป็นสิ่งสำคัญ อย่างไรก็ตามไม่มีทางอัจน เพราะใช้ความรู้ในการหาทรัพย์เลี้ยงชีพได้.....

นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ เพราะอะไรเห็นด้วย เพราะการเรียนเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น.....

๓. เติมคำอุทานลงในประโยคที่กำหนดให้ให้เหมาะสม

.....โอ๊ย!.....เจ็บนะ

.....ไชโย!.....ดีใจจังเลยได้เกรด ๔

.....โธ่!.....ใครนะใจร้ายเอาเจ้ามาปล่อย

๔. จัดกลุ่มคำที่กำหนดให้ให้ถูกต้อง

ลูก ๆ	ลูกเสือ	เด็กๆ	พุดจา	ผีเสื้อ	สวย ๆ
ราดหน้า	รวบรวม	บ้านเรือน	ชานา	ท้อแท้	เล็ก ๆ น้อย ๆ

คำซ้ำ	คำซ้อน	คำประสม
ลูก ๆ	พุดจา	ลูกเสือ
เด็ก ๆ	รวบรวม	ผีเสื้อ
สวย ๆ	บ้านเรือน	ราดหน้า
เล็ก ๆ น้อย ๆ	ท้อแท้	ชานา

แนวคำตอบ

๕. เลือกคำที่นักเรียนชอบในข้อ ๔ แล้วแต่งประโยค

ประโยคบอกเล่า เด็ก ๆ พุดจาอ่อนหวาน

ประโยคคำถาม ใครชอบรับประทานราดหน้าบ้าง

ประโยคปฏิเสธ ชานาไม่ท้อแท้ทำนา

๖.

ประกาศ**นักเรียนที่มีความประสงค์ขอรับทุนการศึกษา“มูลนิธิร่วมใจไทย”**

ติดต่อขอรับใบสมัครได้ที่งานวิชาการโรงเรียนสวสดีวิทยา

อาคาร ๑ ชั้น ๒ ภายในวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๐

คุณสมบัติ ขาดทุนทรัพย์ เรียนดี ประพฤติดี

(ไม่เคยได้รับทุนการศึกษาใด ๆ มาก่อน)

งานวิชาการโรงเรียนสวสดีวิทยา ประกาศ ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐

อ่านประกาศข้างต้น แล้วตอบคำถาม

๖.๑ ใครเป็นผู้ออกประกาศ

.....งานวิชาการโรงเรียนสวสดีวิทยา.....

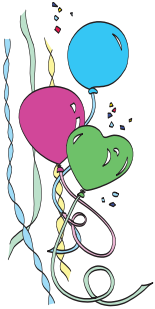
๖.๒ เรื่องที่ประกาศคือเรื่องใด

.....ขอรับทุนการศึกษา“มูลนิธิร่วมใจไทย”.....

๖.๓ ผู้ที่ประสงค์ยื่นใบสมัครตามประกาศดังกล่าว ต้องมีคุณสมบัติอย่างไร

.....เป็นนักเรียนที่ขาดทุนทรัพย์ เรียนดี ประพฤติดี และไม่เคยได้รับทุนการศึกษาใด ๆ มาก่อน.....

ใบความรู้ อาชยานบทหลัก “พฤษภาภาส”

พฤษภาภาส	อีกฤดูร้อนอันปลดปล่อย
โททนต์เส่งคง	สำคัญหมายในกายมี
นรชาติวางวาย	มลายสิ้นทั้งอินทรีย์
สถิตทั่วแต่ชั่วดี	ประดับไว้ในโลกา

สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส

ผู้แต่ง สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส

ประวัติผู้แต่ง สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส พระนามเดิมคือ พระองค์เจ้าวาสุกรี เป็นพระราชโอรสองค์ที่ ๒๘ ในพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ประสูติแต่เจ้าจอมมารดาจุ้ย เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๓๓๓ ทรงผนวชเป็นสามเณรเมื่อ พ.ศ. ๒๓๔๕ ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม แล้วเสด็จไปประทับ ณ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ทรงศึกษาอยู่ในสำนักของสมเด็จพระพนรัตน์ อธิบดีสงฆ์วัดพระเชตุพนฯ ในขณะนั้น แล้วทรงผนวชเป็นพระภิกษุเมื่อ พ.ศ. ๒๓๔๕ ต่อมาได้รับการสถาปนาให้ดำรงตำแหน่งสมเด็จพระสังฆราช พระประมุขแห่งคณะสงฆ์ไทย นับเป็นเจ้านายพระองค์แรกที่ดำรงตำแหน่งนี้ ทรงได้รับการยกย่องว่าเป็นปราชญ์และกวีผู้มีพระปรีชาสามารถทั้งทางโลกและทางธรรม ทรงพระนิพนธ์ตำราและวรรณคดีทั้งร้อยแก้ว-ร้อยกรองอันทรงคุณค่าไว้เป็นจำนวนมาก องค์การศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) ได้ประกาศยกย่องให้สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส เป็นบุคคลผู้มีผลงานดีเด่นด้านวัฒนธรรมของโลก ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๓

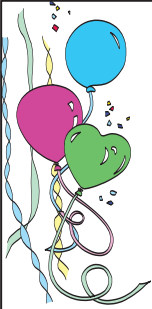
ฉันทลักษณ์ กาพย์ยานี ๑๑

คุณค่า ให้คิดสนใจแก่เราว่า บรรดาช้างม้าวัวควาย เมื่อตายไปแล้วยังมีเขาและหนังเหลือไว้ให้เป็นประโยชน์ แต่คนเราเมื่อตายไปสิ่งที่หลงเหลือให้เป็นที่ระลึกถึงก็คือความดีและความชั่วเท่านั้น

คำศัพท์น่ารู้

กาสร - ควาย	ตรี - สาม
ทนต์ - งาช้าง ฟัน	โท - สอง ชั้นที่ ๒
นรชาติ - คน หมู่คน	สถิต - อยู่ ยืนอยู่ ตั้งอยู่
เวีย - คล้อง ทัดไว้ ฟัง	เส่ง (สะ-เห่ง) - เขาสัตว์
สังวร - ความระวัง	วิโยค - การจากไป การพลัดพราก
อินทรีย์ - ร่างกายและจิตใจ	พฤษภ (พรี - สป , พรีด - สป) - วัว

ใบความรู้
อาชยานบทเลือก
“ปากเป็นเอก เลขเป็นโท หนังสือเป็นตรี ชั่วดีเป็นตรา”

ปากเป็นเอกเหมือนเสมณตร์ให้คนเชื่อ
จะกล่าวถ้อยร้อยคำไม่รำคาญ
เลขเป็นโทโบราณท่านสั่งสอน
การคำนวณควรชำนาญคุณหาเป็น
หนังสือเป็นตรีวิชาปัญญาเลิศ
ยามยากแสนแค้นคับไม่อับจน
ชั่วดีเป็นตราประทับไว้กับโลก
ที่ศูนย์แท้ก็แต่ตัวส่วนชั่วดี

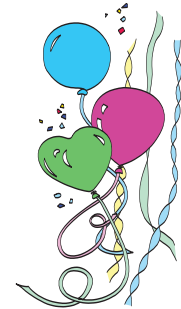
ฉลาดเหลือวาจาปรีชาฉาน
เป็นรากฐานเทิดตนพันลำเค็ญ
เร่งสั่งรวเรียวไว้ใช้ว่าเล่น
ช่วยให้เด่นด้นักหนารู้ทำคน
เรียนไปเถิดรู้ไว้ไม่ไร้ผล
ได้เลี้ยงตนด้วยวิชาหาทรัพย์ทวี
ยามวิโยคชีพยับล้นร่างหนี
คงเป็นที่ลือทั่วชั่วฟ้าดิน

ท่านผู้ทรงสมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา

ผู้แต่ง ท่านผู้ทรงสมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา

ที่มาของเรื่อง เป็นบทประพันธ์พิมพ์รวมในหนังสือ “บทประพันธ์อธิบายสุภาษิต” ซึ่ง
กระทรวงศึกษาธิการ ได้รวบรวมบทประพันธ์อธิบายสุภาษิตประจำเดือนของวรรณคดีสมาคมแห่ง
ประเทศไทย และกำหนดเป็นหนังสืออ่านกวีนิพนธ์สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เมื่อ พ.ศ.๒๔๘๖
ฉันทลักษณ์ กลอนแปด หรือ กลอนสุภาพ

คุณค่า ชี้ให้เห็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จในชีวิต ได้แก่ การพูดการคิดคำนวณ การเรียน
หนังสือ และความดีความชั่ว ว่าสิ่งใดสำคัญสูงสุด สิ่งใดสำคัญรองลงมา และสิ่งใดที่ทำให้คนจดจำ
ซึ่งสิ่งที่ทำให้คนจดจำก็คือ “ความดี” นั่นเอง เพราะความดีที่คนเราสร้างไว้ จะไม่มีวันสิ้นสูญ

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๑

คำชี้แจง อ่านบทอาขยานเรื่องพฤษภาทศกร แล้วสรุปเรื่องและข้อคิด การนำไปใช้ในชีวิตจริง (๑๒ คะแนน)

พฤษภาทศกร	อีกฤดูร้อนอันปลดปล่อย
โททนต์เสน่งคง	สำคัญหมายในกายมี
นรชาติวางวาย	มลายสิ้นทั้งอินทรีย์
สถิตทั่วแต่ชั่วดี	ประดับไว้ในโลกา

๑. ค้นคว้าคำศัพท์น่ารู้

พฤษภ หมายถึง.....**ว้าว...**

กฤษกร หมายถึง.....**ข้าง...**

ปลดปล่อย หมายถึง.....**ตาย...**

นรชาติ หมายถึง.....**คน...**

มลาย หมายถึง.....**สูญสิ้นไป...**

ทศกร หมายถึง.....**ควาย...**

โททนต์ หมายถึง.....**ฟัน/งา ๒ ข้าง**

เสน่ง หมายถึง.....**เขาสัตว์...**

อินทรีย์ หมายถึง.....**ร่างกาย...**

สถิต หมายถึง.....**อยู่...ตั้งอยู่...**

๒. ความหมายคำประพันธ์

ว้าว ควาย ข้าง เมื่อตายไปแล้ว ยังคงเหลือ งา เขา ไว้เป็นสำคัญ แต่มนุษย์เมื่อสิ้นชีวิต ร่างกายย่อมสลายไป แต่สิ่งที่ยังคงไว้ให้รำลึกถึงคือความดีและความชั่วเท่านั้น

๓. ข้อคิดที่นำไปใช้ในชีวิตจริงได้ คือ

เราควรทำความดี ละเว้นความชั่ว เพราะความดีและความชั่ว เป็นสิ่งที่จะคงอยู่ตลอดไป แม้ว่าผู้หนึ่งจะสิ้นชีวิตไปแล้ว

๔. บทอาขยานนี้เป็นคำประพันธ์ชนิดใด

กาพย์ยานี ๑๑

๕. คำที่สัมผัสในบทอาขยาน

สร - ชร

มี - อินทรีย์

วาย - มลาย

อินทรีย์ - ดี

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๒

ตอนที่ ๑ อ่านบทอาขยานเรื่อง ปากเป็นเอก เลขเป็นโท หนังสือเป็นตรี ชั่วดีเป็นตรา
แล้วเขียนแผนภาพความคิดวิเคราะห์คุณค่าคำประพันธ์ (๑๒ คะแนน)

ความสำคัญของการพูด

คำพูดที่ดีทำให้คนเชื่อถือ แสดงถึงความ
ฉลาดหลักแหลม เราพูดดีย่อมทำให้คน
เมตตา คนที่พูดดีจะช่วยเชิดชูตนเอง
ไม่ให้ลำบาก

ความสำคัญของการคิด

คนที่คิดคำนวณเก่ง บวก ลบ คูณหาร
เป็น จะเป็นคนที่เฉลียวฉลาด ทันคน

ปากเป็นเอก เลขเป็นโท
หนังสือเป็นตรี ชั่วดีเป็นตรา

ความสำคัญของการเรียน

การศึกษาจะช่วยให้เรามีความรู้ อ่านออก
เขียนได้ เพิ่มพูนสติปัญญา สามารถใช้
วิชาความรู้ประกอบอาชีพเลี้ยงตัวได้
ในภายหน้า

ความสำคัญของการทำความดีและความชั่ว

ความดีและความชั่วเป็นสิ่งที่คงอยู่
ตลอดไป แม้ว่าผู้หนึ่งจะสิ้นชีวิตไปแล้ว

การนำไปใช้ในชีวิต

สิ่งที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จในชีวิต คือ การพูด การคิดคำนวณ การศึกษาเรียนรู้
และความดีงาม
เราควรทำความดี ละเว้นความชั่ว เพราะความดีและความชั่วเป็นสิ่งที่คงอยู่ตลอดไป
แม้ว่าผู้หนึ่งจะสิ้นชีวิตไปแล้ว

ตอนที่ ๒ อธิบายคุณค่าบทอาขยานเรื่องปากเป็นเอก เลขเป็นโท หนังสือเป็นตรี ชั่วดีเป็นตรา
(๑๒ คะแนน)

หนังสือเป็นตรีวิชาปัญญาเลิศ เรียนไปเกิดรู้ไว้ไม่ไร้ผล
ยามยากแสนแค้นคับไม่อัจน ได้เลี้ยงตนด้วยวิชาหาทรัพย์ทวี
ชั่วดีเป็นตราประทับไว้กับโลก ยามวิโยคชีพยับล้มร่างหนี
ที่ศูนย์แท้ก็แต่ตัวส่วนชั่วดี คงเป็นที่ลือทั่วชั่วฟ้าดิน

๑. คำประพันธ์นี้แสดงให้เห็นถึงค่าของการเรียนรู้ว่าอย่างไร

ถ้าเราเรียนรู้วิชาการต่าง ๆ เราก็จะฉลาดเฉลียวสามารถใช้วิชาความรู้ประกอบอาชีพ
เลี้ยงตัวในภายหน้าได้ หรือใช้วิชาความรู้เพิ่มพูนทรัพย์สินของเราได้

๒. คำประพันธ์บทแรกกล่าวถึงเรื่องอะไร

ลำดับที่สามคือการเรียนหนังสือ เพื่อเพิ่มพูนปัญญา จงตั้งใจเรียนเพื่อจะได้ใช้วิชาความรู้
ในการทำงานเลี้ยงชีพต่อไปในอนาคต

๓. คำประพันธ์บทที่ ๒ กล่าวถึงเรื่องอะไร

ความดีและความชั่วจะเป็นตราประทับไว้บนโลก ถึงแม้เราจะตายไปแล้ว แต่ความดีความชั่ว
จะยังคงปรากฏอยู่

๔. คำสัมผัสในบทอาขยาน

เลิศ - เล็ด	ผล - จน	จน - ตน	ทวี - หนี
โลก - โยค	หนี - ดี	ดี - ที่	

นำไปแลกเปลี่ยน
เรียนรู้กันนะคะ

ใบงานที่ ๐๓ ท่องจำบทร้อยกรองที่มีคุณค่า

คำชี้แจง เลือกท่องจำบทร้อยกรองที่มีคุณค่า จากใบงานที่ ๐๑ และ ๐๒ (๑๖ คะแนน)

ท่องจำบทร้อยกรองที่มีคุณค่า

นักเรียนเลือกท่องจำบทอาขยานตามความถนัดและความสนใจ ระหว่าง “พฤษภาทศกร” และ “ปากเป็นเอก เลขเป็นโท หนังสือเป็นตรี ชั่วดีเป็นตรา” โดยปฏิบัติดังนี้

๑. ท่องเป็นกลุ่ม/จับคู่
๒. ท่องรายบุคคล
๓. เพื่อน ๆ ในกลุ่มให้คำแนะนำ แก้ไขปรับปรุงน้ำเสียง การออกเสียงคำถูกต้อง การเว้นวรรคตอน ท่องได้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์คำประพันธ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในกลุ่ม
๔. ท่องกับครู

การท่องอาขยานเป็นการฝึกความจำที่ดี
ผู้ท่องจะเกิดความภาคภูมิใจและร่วมสืบสาน
ภูมิปัญญาทางภาษาของไทยนะคะ

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ สร้างคำนำมาใช้ เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค (คำอุทาน)การสร้างคำในภาษาไทย

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

คำอุทานและการสร้างคำ (คำประสม คำซ้ำ คำซ้อน)

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อต้องการให้ใช้คำได้ถูกต้องเหมาะสม

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การเตรียมตัวของครู ครูผู้สอนต้องเตรียมสื่อการสอนล่วงหน้า ได้แก่ ใบงาน ใบความรู้ เครื่องมือวัดและประเมินผล ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้า ให้เท่ากับจำนวนนักเรียน โดยเฉพาะเพลงควรซ้อมร้องก่อนหรือเปลี่ยนเพลงได้ตามความเหมาะสม เกม ควรทดลองเล่นก่อนนำไปทำการสอน

๒.๔ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประกอบด้วย

๑) ประเมินผลการผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๗๐

๒) ประเมินผลตามเกณฑ์คุณภาพ ๓ ระดับ ได้แก่ ดี พอใช้ ปรับปรุง

๕๕

แนวการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เรื่อง สร้างคำมาใช้
รายวิชาภาษาไทย

๖

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	กิจกรรม (ครั้งที่ ๑) เวลา ๑ ชั่วโมง ๑. นักเรียนแสดงอารมณ์ของผู้พูดตามสละกาคำสั่ง ๒. สนทนาเกี่ยวกับการแสดงอารมณ์ ความรู้สึกต่าง ๆ ของผู้พูด เช่น สงสัย ตีใจ ตกใจ โกรธ ประหลาดใจ ผิดหวัง เจ็บปวด สงสาร คำแสดงอารมณ์มักจะอยู่หน้าประโยค และมีเครื่องหมายอัฒจันทร์ กำกับคำอุทานนั้น ๓. ครูแจกบัตรคำแสดงอารมณ์ให้นักเรียนคนละ ๑ บัตร ๔. นักเรียนแต่งประโยคให้สัมพันธ์กับคำแสดงอารมณ์นั้น คนละ ๑ ประโยค แบ่งกลุ่มนักเรียนทำกิจกรรมดังนี้ ๕. กิจกรรมใบงานที่ ๐๔ คำอุทานสื่ออารมณ์ ๑) เต็มคำแสดงอารมณ์ในประโยคให้ถูกต้องสัมพันธ์กัน ๒) สำนวนคำแสดงอารมณ์จากนิทานเรื่อง ฟอโกกับไข่มุก ๖. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงาน
ขั้นสรุป	๗. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ชั้นเรียน สรุปองค์ความรู้ การใช้คำแสดงอารมณ์ในประโยคสื่อสาร ครูแนะนำเพิ่มเติม
การวัดและประเมินผล	- การปฏิบัติกิจกรรมใบงานที่ ๐๔

แนวการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
กิจกรรม (ครั้งที่ ๒) เวลา ๑ ชั่วโมง	
ขั้นนำ - เล่นเกมจับคู่ประสมคำ - ครูสนทนาเกี่ยวกับคำประสม และความจำเป็นในการสร้างคำ	
ขั้นสอน - กิจกรรมกลุ่มย่อย ฝึกสร้างคำในกระดานขลุ่ย คำประสม คำซ้อน และคำซ้ำ นำเสนอแลกเปลี่ยนเรียนรู้ - ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับ คำมูล คำประสม คำซ้อนและคำซ้ำ - แบ่งกลุ่มนักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง คำประสม คำซ้ำ แล้วทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๕ การสร้างคำในภาษาไทย โดยปฏิบัติ ดังนี้ - สร้างชุดคำจากคำที่กำหนดให้ แล้วนำคำมาแต่งประโยค - แต่งเรื่องจากจินตนาการโดยใช้คำซ้ำ ปากฎในเรื่องไม่น้อยกว่า ๕ คำ - แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงาน สรุปความรู้ที่ได้จากการสร้างคำในภาษาไทย	
ขั้นสรุป - นำเสนอผลงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน สรุปองค์ความรู้ การสร้างคำในภาษาไทย ครูแนะนำเพิ่มเติม - สรุปด้วยเพลงคำซ้ำ คำซ้อน	
การวัดและประเมินผล	- ประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมใบงานที่ ๐๕ การสร้างคำในภาษาไทย - การสรุปความรู้การสร้างคำในภาษาไทย

๕๐

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ วรรณกรรมคำสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย		แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างคำนำมาใช้ รายวิชาภาษาไทย		เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
ขอบเขตเนื้อหา	๑. ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค ๒. การสร้างคำในภาษาไทย จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรม (ครั้งที่ ๑) เวลา ๑ ชั่วโมง ขั้นนำ	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	
ความรู้	๑. บอกความหมายของคำอุทานและหน้าที่ในประโยคได้ ๒. บอกวิธีการสร้างคำในภาษาไทยได้	๑. ครูขออาสาสมัครตัวแทนนักเรียนมาแสดงบทบาทสมมติ โดยปฏิบัติดังนี้ - จับสลากคำสั่ง - ใครจับได้คำสั่งใดให้แสดงท่าทาง อารมณ์ความรู้สึกตามคำสั่งนั้น เช่น คำสั่ง “ดีใจที่ทีมฟุตบอลโรงเรียนชนะเลิศ” คำสั่ง “เสียใจที่สัตว์เลี้ยงลูกมารอดตายเสียชีวิต” คำสั่ง “สงสัยว่าใครขโมยเงินของแม่ไป” คำสั่ง “ถูกคนร้ายฉกสร้อยคอของแม่ไป” คำสั่ง “ตกใจเห็นตุ๊กตาคู่อยู่ในห้องน้ำ” - ระหว่างที่นักเรียนแสดงบทบาทสมมตินั้น ครูชักถามนักเรียนในชั้นว่าที่เพื่อนแสดงไปนั้นเป็นการแสดงอารมณ์ชนิดใด (ดีใจ เสียใจ สงสัย ตกใจ สงสาร ฯลฯ)	๑. นิทานอีสป “พ่อไก่กับไข่มุก” ๒. ใบความรู้คำแสดงความรู้สึก ๓. ใบความรู้คำประสม คำซ้ำ ๔. การแสดงบทบาทสมมติ “คำแสดงอารมณ์” ๕. เกมจับคู่คำประสม ๖. เพลงคำซ้ำคำซ้อน ๗. กระดาษบุรูป ๘. สีมจิก	
ทักษะ	๑. จำแนกชนิดและหน้าที่ของคำในประโยคได้ถูกต้อง (คำอุทาน) ๒. รู้หลักการสร้างคำในภาษาไทย	ขั้นสอน	ภาระงาน/ชิ้นงาน	
คุณธรรม	๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มีวินัย ๓. มีความมุ่งมั่นในการทำงาน	๒. ครูอธิบายว่าที่เพื่อน ๆ แสดงบทบาทสมมตินั้นเป็นคำพูดที่แสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้พูดเรียกว่า “คำแสดงอารมณ์” เป็นคำชนิดหนึ่งซึ่งแสดงอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ ของผู้พูด เช่น สงสัย ดีใจ ตกใจ โกรธ ประหลาดใจ ผิดหวัง เจ็บปวด สงสาร ซึ่งคำแสดงอารมณ์มักจะอยู่หน้าประโยค และมีเครื่องหมายอัศเจรีย์ (!)	๑. กิจกรรมใบงานที่ ๐๔ คำสื่ออารมณ์ ๒. กิจกรรมใบงานที่ ๐๕ การสร้างคำในภาษาไทย	
			การประเมิน	
			๑. ประเมินการวิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค (คำอุทาน) ๒. ประเมินการสร้างคำในภาษาไทย ๓. ประเมินผลงาน/ใบงาน	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ (ต่อ) เรื่อง สร้างคำนำไปใช้ รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔						
กำกับหลังคำแสดงอารมณ์ความรู้สึกนั้น ๓. ครูแจกบัตรคำแสดงอารมณ์ให้นักเรียนคนละ ๑ บัตร แล้วปฏิบัติดังนี้ - นักเรียนแต่ละคนแต่งประโยคให้สัมพันธ์กับคำอุทานนั้น คนละ ๑ ประโยค - เมื่อครูชี้ไปที่ใคร ให้พูดประโยคที่เตรียมไว้ - เพื่อน ๆ ตรวจสอบว่าประโยคถูกต้องสัมพันธ์กับคำที่กำหนดให้หรือไม่ ตัวอย่าง <table><tr><td>อู๋ตาย!</td><td>อู๋ตาย! สีมส่งการบ้าน</td></tr><tr><td>อ้อ!</td><td>อ้อ! เด็กคนนั้นเป็นน้องฉันเอง</td></tr><tr><td>ไอโย!</td><td>ไอโย! คุณแม่จะพาไปเที่ยวทะเล</td></tr></table> ๔. ร่วมกันสรุปหน้าที่ของคำแสดงอารมณ์ ๕. แบ่งกลุ่มนักเรียน แล้วปฏิบัติดังนี้ - ทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๔ คำสื่ออารมณ์ โดยเติมคำสื่ออารมณ์ในประโยคให้สัมพันธ์กับเนื้อหาในประโยคนั้น จากนั้นอ่านนิทานอีสปเรื่อง “พ่อไก่กับไข่มุก” แล้วจรวจคำแสดงอารมณ์ในนิทาน แล้วนำเสนอผลงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน			อู๋ตาย!	อู๋ตาย! สีมส่งการบ้าน	อ้อ!	อ้อ! เด็กคนนั้นเป็นน้องฉันเอง	ไอโย!	ไอโย! คุณแม่จะพาไปเที่ยวทะเล
อู๋ตาย!	อู๋ตาย! สีมส่งการบ้าน							
อ้อ!	อ้อ! เด็กคนนั้นเป็นน้องฉันเอง							
ไอโย!	ไอโย! คุณแม่จะพาไปเที่ยวทะเล							
วิธีการ ๑. ประเมินการวิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค ๒. ประเมินการสร้างคำในภาษาไทย ๓. ตรวจสอบผลงานนักเรียน เครื่องมือประเมิน ๑. แบบบันทึกการประเมินการวิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค(ค่าแสดงอารมณ์) ๒. แบบประเมินการสร้างคำในภาษาไทย ๓. แบบบันทึกคะแนน ๔. ใบงาน เกณฑ์การประเมิน ๑. ใช้เกณฑ์การประเมินการวิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค(ค่าแสดงอารมณ์) ๒. ใช้เกณฑ์การประเมินการสร้างคำในภาษาไทย ๓. ใบงานที่ ๐๔ ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๗๐								

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ (ต่อ) เรื่อง สร้างคำนำมาใช้ รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔																											
๖. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้น โดยสรุปความรู้ที่ได้จากการสำรวจคำแสดงอารมณ์จากนิทาน ขั้นสรุป ๗. ครูและนักเรียนร่วมกันประเมินผลงานกลุ่ม เสนอแนะเพิ่มเติม สรุปการใช้คำแสดงอารมณ์ในประโยคสื่อสาร กิจกรรม (ครั้งที่ ๒) เวลาเรียน ๑ ชั่วโมง ขั้นนำ ๑. นักเรียนเล่นเกมจับคู่ชุดคำ โดยปฏิบัติดังนี้ - นำบัตรคำที่ครูกำหนด มารวมกัน ให้ได้คำใหม่ที่มีความหมาย - ใครจับคู่คำได้มากที่สุด ในเวลา ๑ นาที เป็นผู้ชนะ - นักเรียนมีคำถามที่ใดใหม่นี้ <table><tr><td>ตัวอย่าง</td><td>ไข่</td><td>เครื่อง</td><td>ดาว</td><td>ผ้า</td></tr><tr><td>ซัก</td><td>เปิด</td><td>พัด</td><td>เสื่อ</td><td>ลม</td></tr><tr><td>เย็น</td><td>บิน</td><td>ลูก</td><td>ตุ้</td><td>ตุ๋น</td></tr></table> รวมเป็นคำได้ <table><tr><td>ไข่</td><td>ดาว</td><td>พัด</td><td>ลม</td></tr><tr><td>เครื่อง</td><td>ซัก</td><td>ผ้า</td><td>ลูก</td></tr><tr><td>เสื่อ</td><td>เป็นต้น</td><td></td><td></td></tr></table>			ตัวอย่าง	ไข่	เครื่อง	ดาว	ผ้า	ซัก	เปิด	พัด	เสื่อ	ลม	เย็น	บิน	ลูก	ตุ้	ตุ๋น	ไข่	ดาว	พัด	ลม	เครื่อง	ซัก	ผ้า	ลูก	เสื่อ	เป็นต้น		
ตัวอย่าง	ไข่	เครื่อง	ดาว	ผ้า																									
ซัก	เปิด	พัด	เสื่อ	ลม																									
เย็น	บิน	ลูก	ตุ้	ตุ๋น																									
ไข่	ดาว	พัด	ลม																										
เครื่อง	ซัก	ผ้า	ลูก																										
เสื่อ	เป็นต้น																												

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ (ต่อ) เรื่อง สร้างค่านิยมใช้ รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
	ขั้นสอน ๒. ครูอธิบายเพิ่มเติมว่าวิธีการนำคำ มารวมกันเกิดเป็น คำใหม่ เป็นการสร้างคำใหม่ ๆ ซึ่งมาใช้ให้เพียงพอ ตัวอย่าง ไช้+ดาว = ไช้ดาว รถม+ไฟฟ้า = รถไฟฟ้า เตา = เตาปิ้ง เตาถ่าน เตาไฟฟ้า เตาอบ เตาเผาขยะ ของ = ของขวัญ ของฝาก ของกิน ของใช้ ของดี คำซ้อน : คำที่มีความหมายเหมือนกัน ใกล้เคียงกัน เช่น ขัดขวาง บานเรือน กัดกัน คัดเลือก รวบรวม คำซ้ำ : การนำคำเดิมมากล่าวซ้ำโดยใช้ไม่ยืม (ๆ) เช่น ดี ๆ สูง ๆ ต่ำ ๆ ไกล ๆ คำ ๆ แดง ๆ ๓. ให้นักเรียนดูตัวอย่างการสร้างคำประเภทต่าง ๆ แล้ว ฝึกสร้างคำจากคำที่กำหนด ดังนี้ - แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย - ฝึกสร้างคำโดยเขียนลงในกระดาษปรู๊ฟ - นำเสนอผลงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน เช่น	

๕๔

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ (ต่อ) เรื่อง สร้างคำนำมาใช้ รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
	๔. แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มย่อยแล้ว ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้ - ศึกษาใบความรู้ เรื่อง การสร้างคำให้มีความหมาย คำซ้ำ แล้วทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๕ การสร้างคำในภาษาไทย	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ (ต่อ) เรื่อง สร้างคำนำมาใช้ รายวิชาภาษาไทย โดยนักเรียนสร้างชุดคำจากคำที่กำหนดให้ แล้วนำคำที่สร้างใหม่มานำแต่งประโยค จากนั้นแต่งเรื่องจากจินตนาการโดยใช้คำซ้ำปรากฏในเรื่องไม่น้อยกว่า ๕ คำ นำเสนอผลงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน ๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้น โดยสรุปความรู้ที่ได้จากการสร้างคำในภาษาไทย ขั้นสรุป ๖. ให้นักเรียนร้องเพลงคำซ้ำคำซ้อน เป็นการสรุปเพื่อความเข้าใจการสร้างคำในภาษาไทยมากยิ่งขึ้น	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
--	---	---

เพลง คำซ้ำ-คำซ้อน

คำร้อง ไม่ปรากฏนามผู้แต่ง
ทำนองเพลงเต๋ยโฆง (แคนลำโพง)

พวกเรามาเรียน
ขับร้องบรรเลง
คำซ้อนคือการนำ
มารวมกันได้
กักขัง กลั่นแกล้ง
เพาะปลูก ฟั่นฟู
ติดต่อกัน เพิ่มเติม
ผิดชอบ ชั่วดี
คำซ้ำ ที่เราใช้นั้น
มีสองคำ สักคำก็ได้
เพื่อนันความ ย้ำความ
ขาว ๆ ดำ ๆ แดง ๆ นั้นเอย

มาอ่านเขียน กันเป็นเพลง
เรื่องคำซ้ำ คำซ้อน ของไทย
เอาคำสองคำ มาซ้อนความหมาย
มีอยู่มากมาย จงจำ
อีก ชัดแจ้ง ช่มชู้
อีก ฟ้อนรำ จำให้ดี
ท่วงตึง ทูบตี
แนะนำ เกรงกลัว
เหมือนทั้งเสียง และความหมาย
เสียงคำท่าย ใช้ไม่ยมกตาม
เร็ว ๆ ด้อม ๆ มอง ๆ
อย่ามัวเฉยมาเรียนคำซ้ำ

เกมจับคู่ประสมคำ

เตา	รถ	ย่า	เสือ	ไฟ
รีด	รูป	ลูก	ฟ้า	ช่าง
หาง	เรียน	นัก	ภาพ	ของ
หมอ	ต้ม	ชาว	หวาน	ดู
ความ		บ้าน		

แนวคำตอบ เกมจับคู่

(อยู่ในดุลยพินิจของครู)

เตารีด	เตาไฟ	รถไฟ	ตั๋มยำ
ไฟฟ้า	ช่างไฟ	ช่างภาพ	รูปภาพ
หางเสือ	ลูกเสือ	หมอดู	ดูหมอ
หมอความ	ชาวบ้าน	ของหวาน	นักเรียน

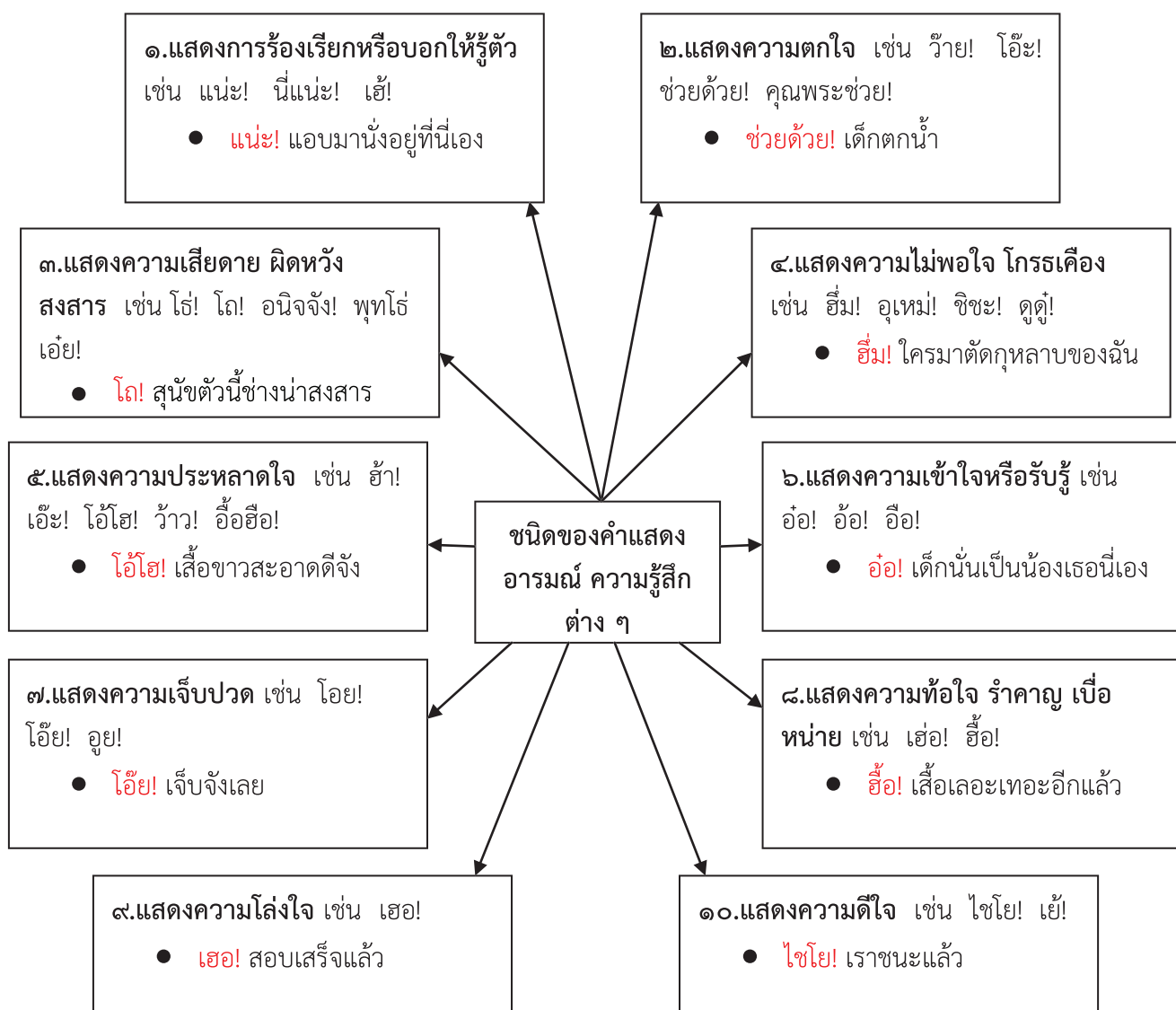

ใบความรู้ คำแสดงอารมณ์ ความรู้สึกต่าง ๆ

คำแสดงอารมณ์ ความรู้สึก

คือคำที่พูดออกมาด้วยน้ำเสียงแตกต่างจากเสียงของคำธรรมดาเพื่อแสดงอารมณ์ ความรู้สึกต่าง ๆ ของผู้พูด คำอุทานมักปรากฏอยู่หน้าประโยค ในการเขียนนิยมใช้เครื่องหมายอัศเจรีย์ (!) กำกับหลัง คำแสดงอารมณ์ ความรู้สึก

สรุปความรู้ คำอุทานใช้แสดงอารมณ์ ความรู้สึกต่าง ๆ ของผู้พูด ทำให้ผู้ฟังเข้าใจสิ่งที่พูดชัดเจนยิ่งขึ้น

เฮ้! ไปทำแบบฝึกกันเถอะ

อ้อ! เข้าใจแล้ว

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๔ ตอนที่ ๑

๑. ไชโย! เราสอบได้ที่ ๑
๒. โอ! ฉันชอบจังเลยเสื้อตัวนี้
๓. นั้่นแนะ! อยู่นี่เอง หนังสือของเธอ
๔. เอ๊ะ! ใครเตะบอลมาถูกฉัน
๕. โถ! เธอไม่น่าโชคร้ายมากับฉันเลย
๖. เย้! ดีใจจังจะได้ไปเที่ยวทะเล
๗. เฮอ! โลงออกไปที่
๘. เฮ้! อย่าเดินไปทางนั้นนะ มันอันตราย
๙. พุทโธ่! ฉันนึกว่าของ ๆ เธอเสียอีกนะนี่
๑๐. อ้อ! มาแล้วเหรอ กำลังรอรออยู่เชียว

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๔ ตอนที่ ๒

๑. ว้าว! (ประหลาดใจ)
๒. นั้่นแนะ! (ร้องเรียก/บอกให้รู้)
๓. โธ่เอ๊ย! (สงสาร/เสียใจ)
๔. ว้าว! (เสียดาย)
๕. ฮึ่ม! (โกรธ)

ใบความรู้สำหรับครู-นักเรียน (ป.๔)

คำซ้ำ

คำซ้ำ คือ คำคำเดิมที่ออกเสียงซ้ำคำให้ต่อเนื่องกัน โดยใช้เครื่องหมายไม้ยมก (๗) เติมหลังคำ คำที่ซ้ำเสียงอาจมีความหมายคงเดิมหรือแตกต่างไปจากเดิม ขึ้นอยู่กับความหมายของคำหรือบริบทที่ประกอบ เช่น เด็ก ๆ สูง ๆ ต่ำ ๆ เล็ก ๆ น้อย ๆ ซ้ำ ๆ ดี ๆ เร็ว ๆ ไป ๆ มา ๆ หนาว ๆ ร้อน ๆ หรือเล่นเสียงวรรณยุกต์คำแรกให้สูงขึ้น เช่น ดีดี ช่วยสวย เจ็บใจเจ็บใจ เปื้อนเปื้อน แก่แก่ เป็นต้น

การใช้ไม้ยมก (๗) ใช้ดังนี้

๑. ใช้ซ้ำคำ เช่น

เด็ก ๆ วิ่งเล่นกันสนุกสนาน

อ่านว่า เด็ก - เด็ก

แก้วน้ำวางอยู่ใกล้ ๆ กับแปรงสีฟัน

อ่านว่า ใกล้ - ใกล้

ทรายทำใจกลัวทั้ง ๆ ที่กลัวมาก

อ่านว่า ทั้ง - ทั้ง

๒. ใช้ซ้ำความ เช่น

เขามาสายทุกวัน ๆ

อ่านว่า ทุกวัน - ทุกวัน

สุดาเก็บเงินทีละน้อย ๆ จนซื้อรองเท้าคูใหม่ได้

อ่านว่า ทีละน้อย - ทีละน้อย

วันหนึ่ง ๆ ฉันไม่เห็นเธอทำอะไรเลย

อ่านว่า วันหนึ่ง - วันหนึ่ง

๓. ใช้ซ้ำประโยค เช่น

เด็ก ๆ ร้องอย่างตื้นตันว่า “เราชนะแล้ว ๆ”

อ่านว่า เราชนะแล้ว - เราชนะแล้ว

“คุณพ่อมาแล้ว ๆ” ลูก ๆ ร้องด้วยความดีใจ

อ่านว่า คุณพ่อมาแล้ว - คุณพ่อมาแล้ว

หมายเหตุ

- การใช้ไม้ยมก (๗) จะไม่ใช่เกิน ๑ ครั้ง ถ้าต้องการใช้เกิน ๑ ครั้ง ให้ทำดังนี้ เร็ว ๆ เร็ว ๆ เร็ว ๆ
- ไม่ใช่ไม้ยมก (๗) ซ้ำคำที่ทำหน้าที่ต่างกัน เช่น
คุณแม่ไปซื้อที่ ๆ จังหวัดนครนายก (ผิด)
คุณแม่ไปซื้อที่ที่จังหวัดนครนายก (ถูก)
- คำว่า นานา เป็นคำเดียวที่ไม่ใช่ไม้ยมก เพราะเป็นคำที่มาจากภาษาบาลี
- ไม่นิยมใช้ไม้ยมก (๗) ในคำประพันธ์

คำประสม

คำประสม คือ การนำคำมูล ๒ คำขึ้นไปมารวมกัน ได้ความหมายใหม่ แต่ยังคงมีเค้าของความหมายเดิมอยู่ เช่น

ดอก + ไม้	- ดอกไม้	แม่ + น้ำ	- แม่น้ำ
พ่อ + ครว	- พ่อครว	แม่ + ค้า	- แม่ค้า
ผี + เสือ	- ผีเสือ	รถ + ยนต์	- รถยนต์
ขาว + เขา	- ขาวเขา	น้ำ + ใจ	- น้ำใจ
นัก + กีฬา	- นักกีฬา	บท + ละคร	- บทละคร

ตัวอย่างคำประสม

ชาวบ้าน	ชาววัง	ชาวนา	ชาวสวน	ชาวประมง
ช่างยนต์	ช่างภาพ	ช่างไม้	ช่างไฟฟ้า	ช่างเสริมสวย
การค้า	การเรือน	นักเรียน	นักข่าว	นักการเมือง
ที่นอน	ที่อยู่	ที่พัก	เครื่องเขียน	เครื่องใช้
หมอดู	หมอลำ	ของกิน	ของใช้	ผู้ดี

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๕

คำชี้แจง ตอนที่ ๑ สร้างคำจากคำที่กำหนดให้ แล้วเลือกคำมาแต่งประโยค (๑๐ คะแนน)

(คำตอบอยู่ในชุดยพินิจของครู)

แม่

แม่น้า แม่ค้า แม่เลี้ยง แม่บุญธรรม แม่พระ แม่ทัพ

แม่น้าเจ้าพระยาเป็นแม่น้าสายสำคัญของภาคกลาง

นัก

นักเรียน นักกีฬา นักธุรกิจ นักการเมือง นักเลง

นักเรียนที่ดีต้องปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน

เครื่อง

เครื่องคิดเลข เครื่องซักผ้า เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องใช้

คุณแม่ซื้อเครื่องซักผ้าเครื่องใหม่

หอม

หอมดู หอมเตา หอมความ หอมภาษา หอมรักษาโรค

คุณแม่บอกว่าหอมดูคู่กับหอมเตา ไม่ควรเชื่อคำทำนายที่มมาย

ตอนที่ ๒ แต่งเรื่องจากจินตนาการโดยใช้คำซ้ำ ไม่น้อยกว่า ๕ คำ ปรากฏในเรื่อง
(๒๐ คะแนน)

(ตัวอย่าง)

เรื่อง ทะเลแสนงาม

เช้าวันอาทิตย์ หนุ่หนิงไปเที่ยวทะเลที่บางแสนกับเพื่อนๆ เด็กๆ สนุกสนานกับการชม
ทิวทัศน์ที่สวยงาม และเล่นน้ำทะเลกัน บางแสนเป็นสถานที่ที่ชาวต่างชาติมาท่องเที่ยวเพราะมีปะการัง
สวยๆ อาหารอร่อยๆ หนุ่หนิงบอกกับเพื่อนๆ ว่าเราจะมาเที่ยวกันอีกบ่อยๆ นะ

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ ประโยคเพื่อการสื่อสาร เวลา ๓ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

ประโยคและส่วนประกอบของประโยค ชนิดของประโยค และประโยคเพื่อการสื่อสาร

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

ประโยคสามัญ ส่วนประกอบของประโยคและประโยคเพื่อการสื่อสาร

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อนำไปใช้สื่อสารกับผู้อื่นได้ถูกต้อง

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การเตรียมตัวของครู ครูผู้สอนต้องเตรียมสื่อการสอนล่วงหน้า ได้แก่ ใบงาน ใบความรู้ แถบประโยค บัตรภาพ เครื่องมือวัดและประเมินผล ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้า ให้เท่ากับจำนวนนักเรียน

๒.๔ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑) ประเมินผลการผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๗๐

๒) ประเมินผลตามเกณฑ์คุณภาพ ๓ ระดับได้แก่ ดี พอใช้ ปรับปรุง

๖๖

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

แนวการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓
เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร
รายวิชาภาษาไทย

เวลา ๓ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

๖

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
กิจกรรม (ครั้งที่ ๑) เวลา ๒ ชั่วโมง	
ขั้นนำ	๑. นักเรียนแยกประเภทของกลุ่มคำและประโยค สันทนาซักถามการใช้หลักเกณฑ์ในการแยกประเภทประโยคเหล่านั้น
ขั้นสอน	๒. จากขั้นนำ ให้นักเรียนสังเกตแถบประโยค ครูตั้งคำถามเชิงเหตุผลให้นักเรียนช่วยกันอธิบายการจำแนกประโยค กลุ่มคำและส่วนประกอบของประโยค ๓. ครูให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับประโยคสามัญ ๔. นักเรียนมีกิจกรรมวาดภาพประกอบประโยคมีกิจกรรม และประโยคมีกิจกรรม แบ่งกลุ่มนักเรียนทำกิจกรรม ๕. กิจกรรมใบงานที่ ๑๖ ประโยคสามัญ โดยปฏิบัติดังนี้ ๑) จับคู่ประโยคให้สัมพันธ์กัน แล้วนำมาเขียนประโยคที่สมบูรณ์ ๒) เติมส่วนขยายของประโยคให้สมบูรณ์ ๓) แต่งประโยคมีกิจกรรม และประโยคมีกิจกรรม ๖. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงาน
ขั้นสรุป	๗. นำเสนอผลงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน สรุปองค์ความรู้เกี่ยวกับประโยคสามัญ ประโยครวม ประโยคซ้อน ครูแนะนำเพิ่มเติม
การวัดและประเมินผล	- การปฏิบัติกิจกรรมใบงานที่ ๑๖

แนวการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร

รายวิชาภาษาไทย

เวลา ๓ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
กิจกรรม (ครั้งที่ ๒) เวลา ๑ ชั่วโมง	
ขั้นนำ	๑. ครูแจกสิ่งของ หรือ บัตรภาพ ให้นักเรียนคนละ ๑ ชิ้น แล้วแต่งประโยคคนละ ๑ ประโยคเกี่ยวกับสิ่งของหรือบัตรภาพที่ได้รับ
ขั้นสอน	๒. จากขั้นนำ ให้นักเรียนสังเกตประโยคเพื่อการสื่อสาร ครูตั้งคำถามแต่ละประโยคนี้เป็นประโยคชนิดใด ๓. ฝึกแต่งประโยคเพื่อการสื่อสาร เช่น ประโยคบอกเล่า ประโยคปฏิเสธ ประโยคคำถาม ประโยคคำสั่ง ประโยคขออภัย ประโยคแสดงความต้องการ ๔. สนทนาเกี่ยวกับชนิดของประโยคที่ใช้ในการสื่อสาร สรุปเกณฑ์ในการสังเกตลักษณะประโยค แบ่งกลุ่มนักเรียนทำกิจกรรม ๕. กิจกรรมใบงานที่ ๑๗ ประโยคเพื่อการสื่อสาร โดยนักเรียนสังเกตภาพแล้วแต่งประโยคเพื่อการสื่อสารให้ถูกต้องสัมพันธ์กัน ๖. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงาน
ขั้นสรุป	๗. นำเสนอผลงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน สรุปองค์ความรู้เกี่ยวกับการใช้ประโยคเพื่อการสื่อสาร ครูแนะนำเพิ่มเติม
การวัดและประเมินผล	- ประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมใบงานที่ ๑๗ ประโยคเพื่อการสื่อสาร - สรุปความรู้เกี่ยวกับการใช้ประโยคเพื่อการสื่อสาร

๖๘

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย		แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร รายวิชาภาษาไทย		เวลา ๓ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
ขอบเขตเนื้อหา ๑. ประโยคและส่วนประกอบของประโยค ๒. ชนิดของประโยค ๒.๑ ประโยคสามัญ ๒.๒ ส่วนประกอบของประโยค (ภาคประธาน และภาคแสดง) ๒.๓ ประโยคเพื่อการสื่อสาร จุดประสงค์การเรียนรู้ ความรู้ ระบุและจำแนกชนิดของประโยค - ประโยคสามัญ - ส่วนประกอบของประโยค (ประธาน และภาคแสดง) ทักษะ ๑. แต่งประโยคได้ถูกต้องตามหลักภาษา คุณธรรม ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มีวินัย ๓. มีความมุ่งมั่นในการทำงาน		กิจกรรม (ครั้งที่ ๑) เวลา ๒ ชั่วโมง ขั้นนำ ๑. ครูติดแถบประโยค กลุ่มคำ และประโยค ให้คล้องกันบนกระดานแล้วให้ตัวแทนนักเรียนแยกกลุ่มคำและประโยค เช่น ฉันร้องเพลง แมวจับหนู พ่ออ่านหนังสือพิมพ์ น้องของฉัน เด็กคนนั้น ๒. สำนวนความถูกต้องในการแยกประเภทกลุ่มคำและประโยคได้ดังนี้ เด็กคนนั้น เมฆก้อนใหญ่ น้องของฉัน ฉันร้องเพลง คุณยายนอนพักผ่อน เด็กคนนั้น พ่ออ่านหนังสือพิมพ์ แมวจับหนู สุสานฟุตบอล		สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ใบความรู้ประโยค ส่วนประกอบของประโยค ๒. ใบความรู้ประโยคเพื่อการสื่อสาร ๓. บัตรภาพ ๔. แถบประโยค กลุ่มคำ ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. กิจกรรมใบงานที่ ๑๖ ประโยคสามัญ ๒. กิจกรรมใบงานที่ ๑๗ ประโยคเพื่อการสื่อสาร การประเมิน ๑. การวิเคราะห์ชนิดและส่วนประกอบของประโยค ๒. การใช้ประโยคเพื่อการสื่อสาร ๓. ประเมินจากผลงาน/ใบงาน วิธีการ ๑. ประเมินการวิเคราะห์ชนิดและส่วนประกอบของประโยค ๒. ประเมินการใช้ประโยคเพื่อการสื่อสาร ๓. ตรวจสอบชิ้นงานนักเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ (ต่อ) เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๓ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔																																								
๓. ครูชักถามนักเรียนว่าใช้หลักเกณฑ์ใดในการแยกกลุ่มคำและประโยคเหล่านั้น ชั้นสอน ๔. ครูตั้งคำถามเชิงเหตุผลให้นักเรียนช่วยกันอธิบายดังนี้ - จำแนกแถบประโยคได้กี่ประเภท อะไรบ้าง - ประโยคประกอบด้วยส่วนสำคัญกี่ส่วน - ความแตกต่างระหว่างกลุ่มคำและประโยคต่างกันอย่างไรร ๕. นักเรียนวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มคำและประโยค โดยวิเคราะห์ลงในตาราง ดังนี้ <table><tr><th colspan="2">ภาคประธาน</th><th colspan="2">ภาคแสดง</th></tr><tr><th>ประธาน</th><th>ส่วนขยาย</th><th>กริยา</th><th>กรรม</th></tr><tr><td>เด็ก</td><td>คนนั้น</td><td>-</td><td>-</td></tr><tr><td>เมฆ</td><td>ก้อนใหญ่</td><td>-</td><td>-</td></tr><tr><td>น้อง</td><td>ของฉัน</td><td>-</td><td>-</td></tr><tr><td>ฉัน</td><td>-</td><td>ร้องเพลง</td><td>-</td></tr><tr><td>คุณยาย</td><td>-</td><td>นอนพักผ่อน</td><td>-</td></tr><tr><td>พ่อ</td><td>-</td><td>อ่าน</td><td>หนังสือพิมพ์</td></tr><tr><td>แมว</td><td>สีดำ</td><td>จับ</td><td>หนูสีขาว</td></tr><tr><td>สุนัข</td><td>-</td><td>เล่น</td><td>ฟุตบอล</td></tr></table>		ภาคประธาน		ภาคแสดง		ประธาน	ส่วนขยาย	กริยา	กรรม	เด็ก	คนนั้น	-	-	เมฆ	ก้อนใหญ่	-	-	น้อง	ของฉัน	-	-	ฉัน	-	ร้องเพลง	-	คุณยาย	-	นอนพักผ่อน	-	พ่อ	-	อ่าน	หนังสือพิมพ์	แมว	สีดำ	จับ	หนูสีขาว	สุนัข	-	เล่น	ฟุตบอล	เครื่องมือประเมิน ๑. แบบบันทึกการประเมินการวิเคราะห์ชนิดและส่วนประกอบของประโยค ๒. แบบบันทึกการประเมินการใช้ประโยคเพื่อการสื่อสาร ๓. แบบบันทึกคะแนน ๔. ใบงาน เกณฑ์การประเมิน ๑. ใช้เกณฑ์การประเมินการวิเคราะห์ชนิดและส่วนประกอบของประโยค ๒. ใช้เกณฑ์การประเมินการใช้ประโยคเพื่อการสื่อสาร ๓. ใบงานที่ ๐๖-๐๗ ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๗๐
ภาคประธาน		ภาคแสดง																																								
ประธาน	ส่วนขยาย	กริยา	กรรม																																							
เด็ก	คนนั้น	-	-																																							
เมฆ	ก้อนใหญ่	-	-																																							
น้อง	ของฉัน	-	-																																							
ฉัน	-	ร้องเพลง	-																																							
คุณยาย	-	นอนพักผ่อน	-																																							
พ่อ	-	อ่าน	หนังสือพิมพ์																																							
แมว	สีดำ	จับ	หนูสีขาว																																							
สุนัข	-	เล่น	ฟุตบอล																																							

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ (ต่อ) เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๓ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔																																																						
	๖. เมื่อวิเคราะห์ข้อ ๕ แล้ว ให้นักเรียนสังเกตภาคแสดงว่าประกอบด้วยกริยา ๒ ชนิดคือ กริยากรรม คือกริยาที่ไม่ต้องมีกรรม และกริยาสกรรม คือกริยาที่ต้องการกรรม ๗. ครูอธิบายเพิ่มเติมบางประโยคอาจมีส่วนขยายประธาน ขยายกริยา หรือขยายกรรม ด้วย แล้วให้นักเรียนเติมคำขยายลงในตารางส่วนประกอบของประโยค เช่น <table><tr><th colspan="2">ภาคประธาน</th><th colspan="4">ภาคแสดง</th></tr><tr><th>ประธาน</th><th>ขยายประธาน</th><th>กริยา</th><th>กรรม</th><th>ขยายกรรม</th><th>ขยายกริยา</th></tr><tr><td>เด็ก</td><td>คนนั้น</td><td>หกล้ม</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr><tr><td>เมฆ</td><td>ก้อนใหญ่</td><td>ลอยต่ำ</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr><tr><td>น้อง</td><td>ของฉัน</td><td>ซื้อ</td><td>ตุ๊กตาหมี</td><td>ตัวใหญ่</td><td>-</td></tr><tr><td>แมว</td><td>สีดำตัวใหญ่</td><td>จับ</td><td>หนู</td><td>สีขาว</td><td>ในบ้าน</td></tr><tr><td>ยาย</td><td>ของฉัน</td><td>นอนพักผ่อน</td><td>-</td><td>-</td><td>อยู่ในบ้าน</td></tr><tr><td>คุณปู่</td><td>ของฉัน</td><td>ซ่อม</td><td>รถกระบะ</td><td>คันเก่า</td><td>-</td></tr><tr><td>พ่อ</td><td>ของผม</td><td>ขับรถ</td><td>-</td><td>-</td><td>ตามกฎหมายจราจร</td></tr></table>	ภาคประธาน		ภาคแสดง				ประธาน	ขยายประธาน	กริยา	กรรม	ขยายกรรม	ขยายกริยา	เด็ก	คนนั้น	หกล้ม	-	-	-	เมฆ	ก้อนใหญ่	ลอยต่ำ	-	-	-	น้อง	ของฉัน	ซื้อ	ตุ๊กตาหมี	ตัวใหญ่	-	แมว	สีดำตัวใหญ่	จับ	หนู	สีขาว	ในบ้าน	ยาย	ของฉัน	นอนพักผ่อน	-	-	อยู่ในบ้าน	คุณปู่	ของฉัน	ซ่อม	รถกระบะ	คันเก่า	-	พ่อ	ของผม	ขับรถ	-	-	ตามกฎหมายจราจร	
ภาคประธาน		ภาคแสดง																																																						
ประธาน	ขยายประธาน	กริยา	กรรม	ขยายกรรม	ขยายกริยา																																																			
เด็ก	คนนั้น	หกล้ม	-	-	-																																																			
เมฆ	ก้อนใหญ่	ลอยต่ำ	-	-	-																																																			
น้อง	ของฉัน	ซื้อ	ตุ๊กตาหมี	ตัวใหญ่	-																																																			
แมว	สีดำตัวใหญ่	จับ	หนู	สีขาว	ในบ้าน																																																			
ยาย	ของฉัน	นอนพักผ่อน	-	-	อยู่ในบ้าน																																																			
คุณปู่	ของฉัน	ซ่อม	รถกระบะ	คันเก่า	-																																																			
พ่อ	ของผม	ขับรถ	-	-	ตามกฎหมายจราจร																																																			

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ (ต่อ) เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร รายวิชาภาษาไทย เวลา ๓ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
	๘. ตรวจสอบความถูกต้องการวิเคราะห์องค์ประกอบของประโยค สรุปลักษณะเกี่ยวกับประโยคสามัญ (ประโยคพื้นฐาน) และส่วนประกอบของประโยค ๙. แบ่งกลุ่มนักเรียน ปฏิบัติกิจกรรมดังนี้ - ทำกิจกรรมใบงานที่ ๑๖ ประโยคสามัญ และส่วนประกอบของประโยค โดยปฏิบัติดังนี้ ๑) จับคู่ประโยคให้สัมพันธ์กัน แล้วนำมาเขียนประโยคที่สมบูรณ์ ๒) เพิ่มส่วนขยายของประโยคให้สมบูรณ์ ๓) แต่งประโยคที่มีกริยากรรม และประโยคที่มีกริยากรรม ๑๐. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงาน ดังนี้ - นำเสนอผลงานหน้าชั้น สรุปลักษณะที่ได้จากการแต่งประโยคสามัญถูกต้องตามหลักภาษา ขั้นสรุป ๑๑. ครูและนักเรียนร่วมกันประเมินผลงานกลุ่ม เสนอแนะเพิ่มเติมความรู้เกี่ยวกับประโยคสามัญ

๗๒

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ (ต่อ) เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๓ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
กิจกรรม (ครั้งที่ ๒) เวลา ๑ ชั่วโมง ผู้นำ ๑. นักเรียนเป็นรูปตัวยู U หันหน้าเข้าหาครู ๒. ครูแจกสิ่งของ หรือ บัตรภาพ ให้นักเรียนคนละ ๑ ชิ้น แล้วให้นักเรียนแต่งประโยคเพื่อการสื่อสารคนละ ๑ ประโยค โดยเลือกแต่งประโยค ดังนี้ - ประโยคบอกเล่า เพื่อบอกเรื่องราวต่าง ๆ ให้ผู้อื่นรู้เรื่อง - ประโยคปฏิเสธ เพื่อบอกว่าเรื่องราวนั้นๆ ไม่ใช่ - ต้องการ หรือไม่จริง - ประโยคคำถาม ใช้ถามผู้อื่นเมื่อต้องการคำตอบ - ประโยคขอร้อง ใช้ขอร้องผู้อื่นให้ทำอะไรบางอย่างหนึ่งอย่างใด - ประโยคแสดงความต้องการ ใช้บอกความต้องการของตนเองให้ผู้อื่นรับรู้ - ประโยคคำสั่ง ใช้สั่งให้ผู้อื่นทำอย่างใดอย่างหนึ่ง อาจให้ทำหรือไม่ให้ทำก็ได้		

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ (ต่อ) เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร รายวิชาภาษาไทย เวลา ๓ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	
	ตัวอย่าง มา ประโยคที่ ๑ ฉันทอบบมาลาย ประโยคที่ ๒ มาลายอาศัยอยู่ที่ไหน ประโยคที่ ๓ ฉันทอเคยเห็นมาลาย ประโยคที่ ๔ ห้ามทำร้ายมาลาย ประโยคที่ ๕ โปรดข้ามถนนตรงทางมาลาย ประโยคที่ ๖ ฉันทอยากได้เสื้อลายเหมือนมาลาย ข้อสอน ๓. ครูเขียนตัวอย่างประโยคที่นักเรียนแต่งบนกระดาน สทนนาเกี่ยวกับชนิดของประโยคที่ใช้ในการสื่อสาร โดยตั้งคำถาม ดังนี้ - นักเรียนคิดว่าประโยคใดเป็นประโยคบอกเล่า ประโยค ปฏิเสธ ประโยคคำถาม ประโยคขอร้อง ประโยคแสดง ความต้องการ และประโยคคำสั่ง - นักเรียนจำแนกชนิดของประโยคโดยใช้เกณฑ์ใด (เจตนา ของการสื่อสาร) ฯลฯ	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ (ต่อ) เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๓ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
	๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปหลักการสังเกตประโยคที่ใช้ในการสื่อสาร ดังนี้ - ประโยคบอกเล่า เพื่อบอกเรื่องราวต่าง ๆ ให้ผู้อื่นรู้เรื่อง - ประโยคปฏิเสธ เพื่อบอกว่าเรื่องราวนั้นๆ ไม่ใช่ ไม่ต้องการ หรือไม่จริง มักมีคำว่า ไม่ ไม่ใช่ ไม่ได้ อยู่ด้วย - ประโยคคำถาม ใช้ถามผู้อื่นเมื่อต้องการคำตอบ มักมีคำแสดงคำถาม ใคร อะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำอะไร ไหม ฯลฯ - ประโยคขอร้อง ใช้ขอร้องผู้อื่นให้ทำอย่างหนึ่งอย่างใด มักมีคำว่า กรุณา โปรด ช่วย ฯลฯ อยู่ด้วย - ประโยคแสดงความต้องการ ใช้บอกความต้องการของตนให้ผู้อื่นรับรู้ มักมีคำว่า อยาก ต้องการ ประสงค์ อยู่ด้วย - ประโยคคำสั่ง ใช้สั่งให้ผู้อื่นทำอย่างใดอย่างหนึ่ง อาจให้ทำหรือห้ามมิให้ทำก็ได้ มักมีคำว่า ห้าม จง อยู่ด้วย ๕. แบ่งกลุ่มนักเรียน แล้วปฏิบัติดังนี้ - ทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๗ ประโยคเพื่อการสื่อสาร นักเรียนดูภาพแล้วแต่งประโยคเพื่อการสื่อสารให้เหมาะสมตรงกับภาพที่กำหนด	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ (ต่อ) เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๓ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
	๖. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงาน ดังนี้ - นำเสนอผลงานหน้าชั้น สรุปลักษณะรู้เกี่ยวกับการแต่ง ประโยคเพื่อการสื่อสาร ขั้นสรุป ๗. ครูและนักเรียนร่วมกันประเมินผลงานกลุ่ม เสนอแนะเพิ่มเติมความรู้เกี่ยวกับประโยคเพื่อ การสื่อสาร	

ใบความรู้ ป.๔

ประโยคและส่วนประกอบของประโยค

ประโยค คือ คำ หรือกลุ่มคำที่นำมาเรียงกันสามารถสื่อความได้ โดยทั่วไปประโยคประกอบด้วย ส่วนสำคัญ ๒ ส่วน คือ ส่วนที่เป็นประธาน กับ ส่วนที่เป็นภาคแสดง

อ่านและสังเกตประโยคต่อไปนี้

ประธาน		ภาคแสดง
คำนาม	คำสรรพนาม	คำกริยา
พ่อ	-	หัวเราะ
แทน	-	วิ่ง
-	เขา	ดีใจ

ประโยคข้างต้นนี้เรียกว่า **ประโยคสามัญ** ที่ประกอบด้วย **ประธาน** และ **ภาคแสดง** ประธานอาจเป็น คำนามหรือคำสรรพนามก็ได้

ประธาน		ภาคแสดง		
คำนาม	คำสรรพนาม	คำกริยา	คำนาม	คำสรรพนาม
พ่อ	-	อ่าน	หนังสือ	-
แม่	-	ดู	-	ฉัน
-	เขา	เล่น	ลูกข่าง	-

ประโยคข้างต้นนี้เป็นประโยคสามัญที่ภาคแสดงมีคำนาม หรือคำสรรพนาม ตามหลังคำกริยาบางคำ ได้แก่ อ่าน ดู เล่น

ประธาน			ภาคแสดง	
คำนาม	คำสรรพนาม	ส่วนขยาย	คำกริยา	ส่วนขยาย
พ่อ	-	ของฉัน	หัวเราะ	เสียงดัง
นก	-	สีเหลือง	บิน	เร็ว
-	เธอ	คนนั้น	ตกใจ	มาก

ประโยคสามัญข้างต้นนี้ มีโครงสร้างที่ซับซ้อนขึ้น คือ มี**ส่วนขยาย**คำนาม หรือคำสรรพนาม และส่วนขยายคำกริยาเพิ่มเข้ามาอีก ได้แก่ ของฉัน สีเหลือง คนนั้น เสียงดัง เร็ว มาก

ประธาน		ภาคแสดง			
คำนาม	คำสรรพนาม	คำกริยา	คำนาม	คำสรรพนาม	ส่วนขยายคำกริยา
-	เขา	เล่น	ลูกข่าง	-	สนุกมาก
พ่อ	-	อ่าน	หนังสือ	-	อย่างตั้งใจ
แม่	-	ดูแล	-	ฉัน	ด้วยความรัก

ประโยคสามัญข้างต้นนี้ ส่วนขยายคำกริยาบางคำ อาจอยู่หลังคำนาม หรือคำสรรพนามที่ตามหลังคำกริยานั้น ๆ ก็ได้ ได้แก่ สนุกมาก อย่างตั้งใจ ด้วยความรัก

ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ กระทรวงศึกษาธิการ : ๒๕๕๖.

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๖

ตอนที่ ๑ เรียงคำหรือกลุ่มคำให้เป็นประโยคมีใจความสัมพันธ์กัน แล้วนำมาเขียนประโยค
ที่สมบูรณ์ถูกต้อง พร้อมทั้งสังเกตส่วนประกอบของประโยคเหล่านั้น (๑๐ คะแนน)

จระเข้	น้ำ	เร็วมาก	ว้าย		
ปลาหมึก	ตลาด	จาก	คุณป้า	มา	ซื้อ
ตัวอ้วน	หนอน	จิก	นกยางเขน		
นิลมังกร	ขี่	สุดสาคร	ม้า		
โพรงไม้	ใน	ตุ๊กแก	อยู่		

แนวคำตอบ

จระเข้	ว้าย	น้ำ	เร็วมาก		
คุณป้า	ซื้อ	ปลาหมึก	มา	จาก	ตลาด
นกยางเขน	จิก	หนอน	ตัวอ้วน		
สุดสาคร	ขี่	ม้า	นิลมังกร		
ตุ๊กแก	อยู่	ใน	โพรงไม้		

นำมาเขียนเป็นประโยคที่สมบูรณ์

๑.จระเข้ว้ายน้ำเร็วมาก

๒.คุณป้าซื้อปลาหมึกมาจากตลาด

๓.นกยางเขนจิกหนอนตัวอ้วน

๔.สุดสาครขี่ม้านิลมังกร

๕.ตุ๊กแกอยู่ในโพรงไม้

ตอนที่ ๒ เติมส่วนขยายของประโยคที่กำหนดให้ (๕ คะแนน)

๑. คุณพ่อ	<u>ของฉัน</u>	อ่านหนังสือ	<u>พิมพ์</u>	
๒. คุณยาย	<u>บ้านโน้น</u>	เล่นิทาน	<u>เก่งมาก</u>	
๓. ตำรวจ	<u>กองปราบ</u>	จับ	<u>ผู้ร้ายคางคกคาเขา</u>	
๔. น้อง	<u>ของแก้ว</u>	ออกกำลังกาย	<u>ทุกวัน</u>	
๕. คุณครู	<u>คนใหม่</u>	สอนวิชา	<u>ภาษาไทย</u>	สนุกมาก

ตอนที่ ๓ แต่งประโยคมีกริยากรรม และประโยคมีกริยากรรม (๕ คะแนน)

ประโยคมีกริยากรรม

๑. คุณพ่อออกกำลังกาย

๒. กลักร้องเพลงไพเราะ

ประโยคมีกริยากรรม

๔. พี่เล่นฟุตบอล

๕. คุณแม่ทำกับข้าว

ใบความรู้ การแบ่งประโยคเพื่อการสื่อสาร

ประโยคที่ใช้เพื่อการสื่อสาร มีหลายชนิด ต้องพิจารณาเลือกใช้ให้ตรงตามจุดประสงค์ เช่น

๑. ประโยคบอกเล่า ใช้บอกเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ให้ผู้อื่นรู้เรื่อง เช่น

- วันนี้คุณยายจะพาผมไปดูละคร
- จุตรวมความสนใจอยู่ที่เวทีการแสดง
- ผมจะฝึกตีกลองมโนราห์

๒. ประโยคปฏิเสธ ใช้บอกว่าเรื่องราวนั้น ๆ ไม่ใช่ ไม่ต้องการ หรือไม่จริง มักมีคำว่า ไม่ ไม่ใช่ ไม่ได้ อยู่ด้วย เช่น

- ฉันไม่ชอบชมการแสดง
- นี่ไม่ใช่นิสัยของโอม
- ผมไม่ได้ไปเที่ยวกับเพื่อนเพราะพาคุณยายไปชมละคร

๓. ประโยคคำถาม ใช้ถามผู้อื่นเมื่อต้องการคำตอบ มักมีคำแสดงคำถาม ใคร อะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำไม ไหม ฯลฯ เช่น

- ใครแสดงเป็นนางมโนราห์
- โอมประทับใจอะไรจากการชมการแสดง
- หิวไหม เข้าห้องน้ำไหม

๔. ประโยคขอร้อง ใช้ขอร้องให้ผู้อื่นทำอย่างหนึ่งอย่างใด มักมีคำว่า กรุณา โปรด ช่วย ฯลฯ อยู่ด้วย เช่น

- กรุณาปิดโทรศัพท์มือถือระหว่างชมการแสดง
- โปรดร่วมมือกับโรงละครแห่งชาติในการรักษาความสะอาด
- ช่วยรักษาสสมบัติของชาติด้านนาฏศิลป์ด้วย

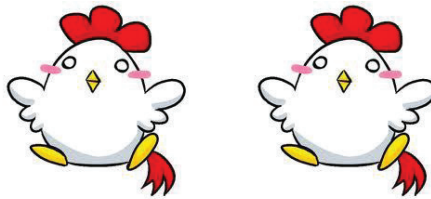

๕. ประโยคแสดงความต้องการ ใช้บอกความต้องการของตนเองให้ผู้อื่นรับรู้ มักมีคำว่า อยาก ต้องการ ประสงค์ อยู่ด้วย เช่น

- ฉันอยากไปซื้อจักรยานร่วมรณรงค์ประหยัดพลังงาน
- ผมต้องการไปโรงละครแห่งชาติเพื่อเป็นเพื่อนคุณยาย
- เราทุกคนประสงค์จะมีคอนเสิร์ตทำนองกลองไทยที่มีชื่อเสียง

๖. ประโยคคำสั่ง ใช้สั่งให้ผู้อื่นทำอะไรอย่างใดอย่างหนึ่ง อาจให้ทำหรือห้ามมิให้ทำก็ได้ เช่น

- ห้ามถ่ายภาพ
- ห้ามนำอาหารเข้ามารับประทาน
- จงปฏิบัติตามระเบียบการเข้าชมโรงละครแห่งชาติ
- อย่าลืมนำไปเป็นเพื่อนคุณยายนะลูก

ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ กระทรวงศึกษาธิการ : ๒๕๕๖.

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๗

๑. ประโยคบอกเล่า

เราช่วยกันกำจัดลูกน้ำยุงลายทุกวันศุกร์

๒. ประโยคปฏิเสธ

ฉันจะไม่ใช้โทรศัพท์ใกล้ปั้มน้ำมัน

๓. ประโยคขอรับรอง

กรุณาทิ้งขยะลงถังด้วยนะคะ

๔. ประโยคคำสั่ง

ห้ามกลับรถทางขวา

๕. ประโยคคำถาม

ยุงชนิดใดเป็นพาหะนำโรคไข้เลือดออก

แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันนะคะ

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ ประกาศนารี เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

การอ่านและเขียนประกาศที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

ประกาศที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อจำแนกประเภทของประกาศที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ นำความรู้มาใช้
ตัดสินใจได้อย่างถูกต้องมีเหตุผล

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การเตรียมตัวของครู ครูผู้สอนต้องเตรียมสื่อการสอนล่วงหน้า ได้แก่ ใบงาน สื่อ เครื่องมือ
วัดและประเมินผล ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้า ให้เท่ากับจำนวนนักเรียน

๒.๔ ดำเนินการทดสอบหลังเรียนตามแบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้

๒.๕ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประกอบด้วย

๑) ประเมินผลการผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๗๐

๒) ประเมินผลตามเกณฑ์คุณภาพ ๓ ระดับ ได้แก่ ดี พอใช้ ปรับปรุง

๘๔

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

แนวการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

เรื่อง ประคณารู้
รายวิชาภาษาไทย

เวลา ๑ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	๑. นักเรียนดูป้ายสัญลักษณ์ ป้ายประกาศ ป้ายโฆษณา ป้ายจราจร ฯลฯ แล้ว - จับใจความจากสื่อที่อ่าน - บอกเจตนาของผู้ส่งสาร - ตั้งคำถามตอบคำถามเชิงเหตุผลเกี่ยวกับข้อความที่อ่าน - สรุปถึงเหตุผลและความจำเป็นในการอ่านป้ายสัญลักษณ์และประกาศต่าง ๆ
ขั้นสอน	๒. ฝึกอ่านประกาศต่าง ๆ เช่น ป้ายจราจร ป้ายรณรงค์ของหน่วยงานต่าง ๆ ประกาศสัตว์เลื้อยคลาน ป้ายร้านค้า ป้ายโฆษณา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม แล้วนำเสนอหน้าชั้น ว่าป้ายดังกล่าวต้องการสื่อความหมายใด เรื่องที่ประกาศคืออะไร ใครเป็นผู้ออกประกาศ ผู้อ่านต้องปฏิบัติอย่างไร ๓. ให้นักเรียนดูประกาศของทางราชการ ประกาศรับสมัครงาน ประกาศสัตว์เลื้อยคลาน/ของหาย แล้วให้นักเรียนตอบคำถามดังนี้ - หน่วยงานที่ออกประกาศคือหน่วยงานใด - ทำไมจึงต้องประกาศ - เจอนไขและขั้นตอนปฏิบัติคืออะไร ๔. ครูกำหนดสถานการณ์ว่าโรงเรียนกำลังประกาศรับสมัครเลือกตั้งประธานสภานักเรียน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนประกาศหาเสียงเลือกตั้ง ๕. นำเสนอผลงาน ครู-เพื่อน วิจารณ์ แนะนำ แก้ไขผลงาน ตัดป้ายนิเทศเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๖. แบ่งกลุ่มนักเรียนทำกิจกรรม - ทำกิจกรรมใบงานที่ ๑๘ การอ่าน-เขียนประกาศโดยอ่านประกาศสภานักเรียน ตอบคำถามแล้วเขียนประกาศคนละ ๑ ฉบับ - แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงาน
ขั้นสรุป	๗. นำเสนอผลงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน สรุปองค์ความรู้เกี่ยวกับการอ่าน-เขียนประกาศ ครูแนะนำเพิ่มเติม
การวัดและประเมินผล	- ประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมใบงานที่ ๑๘ การอ่าน-เขียนประกาศ
ทดสอบหลังเรียน	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ (ต่อ) เรื่อง ประกาศนารี รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
	- ร่วมกันสรุปเหตุผลและความจำเป็นในการอ่านป้ายสัญลักษณ์และประกาศต่าง ๆ ขั้นสอน ๒. แบ่งกลุ่มนักเรียนให้ฝึกอ่านประกาศต่าง ๆ เช่น ป้ายจราจร ป้ายรณรงค์ของหน่วยงานต่าง ๆ ประกาศสัตว์เลี้ยวหาย ป้ายร้านค้า ป้ายโฆษณา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม แล้วนำเสนอหน้าชั้น ว่าป้ายที่นักเรียนศึกษานั้น เรื่องที่ประกาศคืออะไร ใครเป็นผู้ออกประกาศ ต้องการบอกอะไรให้เราทราบ ต้องการสื่อความหมายใด เราต้องปฏิบัติตามประกาศอย่างไร	เกณฑ์การประเมิน ๑. ผ่านเกณฑ์การทดสอบร้อยละ ๗๐ ๒. ใช้เกณฑ์การประเมินการอ่านและเขียนประกาศ ๓. ใ้งานที่ ๐๘ ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๗๐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ (ต่อ) เรื่อง ประกาศนักรู้ รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
	๓. ครูให้นักเรียนดูประกาศของทางราชการ ประกาศรับสมัครงาน ประกาศสัตว์เลี้ยวหาย/ของหาย แล้วให้นักเรียนตอบคำถามดังนี้ - หน่วยงานที่ออกประกาศคือหน่วยงานใด - เรื่องที่ประกาศคืออะไร - ทำไมจึงต้องประกาศ - จุดประสงค์ต้องการอะไร - เงื่อนไขและขั้นตอนปฏิบัติคืออะไร - ประกาศนี้มีข้อบกพร่องหรือไม่ อย่างไร ๔. กำหนดสถานการณ์ให้นักเรียนฝึกเขียนประกาศ โดยกำหนดสถานการณ์ว่าโรงเรียนกำลังประกาศรับสมัครประธานนักเรียน ให้แต่ละกลุ่มสมมติว่าตนเป็นผู้สมัคร ช่วยกันคิดแล้วเขียนประกาศหาเสียงเลือกตั้งประธานสภานักเรียนอย่างไม่เป็นทางการ ๕. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงาน ครูและเพื่อน ๆ วิจารณ์ให้คำแนะนำเพิ่มเติม แก้ไขผลงาน ติดป้ายนิเทศแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๖. นักเรียนแต่ละกลุ่มปฏิบัติดังนี้ - ทำกิจกรรมใบงานที่ ๑๘ อ่านและเขียนประกาศ โดย	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ (ต่อ) เรื่อง ประกาศนาฏ รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
	ตอนที่ ๑ อ่านประกาศสถานักเรียน แล้วตอบคำถาม ตอนที่ ๒ เขียนประกาศคนละ ๑ ฉบับ ๗. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้น เรื่อง การอ่านและเขียนประกาศ ขั้นสรุป ๘. ครูและนักเรียนร่วมกันประเมินผลงานกลุ่ม สรุปความรู้เกี่ยวกับการอ่านและเขียน ประกาศ ทดสอบหลังเรียน	

ตัวอย่าง ป้ายสัญลักษณ์ ป้ายประกาศไม่เป็นทางการ

ใบความรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ การอ่านและเขียนประกาศ

การอ่านข่าวสารของทางราชการ

การอ่านข่าวสารของทางราชการ เป็นการสื่อสารข้อความจากหน่วยงานราชการถึงประชาชน บุคคลทั่วไป อาจจัดทำในรูปแบบต่าง ๆ

จุดมุ่งหมายของการอ่านข่าวสารของทางราชการ มีดังนี้

๑. อ่านเพื่อรับทราบ
๒. อ่านเพื่อนำไปปฏิบัติ

ประกาศ เป็นข้อความที่แจ้งเรื่องราวให้ผู้อื่นทราบ เช่น ประกาศทางราชการ ประกาศบริษัท ห้างร้าน

การเขียนประกาศ เป็นการบอกความต้องการ หรือข้อเท็จจริงของหน่วยงานหรือบุคคลเพื่อให้ทราบ ทั้งกันอย่างกว้างขวาง มี ๒ ประเภท คือ ประกาศที่ไม่เป็นทางการ และประกาศที่เป็นทางการ

๑. ประกาศที่ไม่เป็นทางการ

เป็นการเขียนแจ้งเรื่องให้ผู้อื่นทราบและให้ปฏิบัติตามความต้องการของผู้ประกาศ โดยจะบอกความต้องการและหรือจุดประสงค์ และให้รายละเอียดประกอบตามความจำเป็น ภาพ หรือคุณลักษณะที่เด่นชัด

ตัวอย่าง การประกาศสัตว์เลี้ยงหาย

ใครพบมีรางวัล

แมวพันธุ์.....อายุ.....ปี

ลักษณะพิเศษ.....

.....

ผู้พบเห็นกรุณาติดต่อที่

บ้านเลขที่.....

โทรศัพท์.....

๒. ประกาศที่เป็นทางการ ส่วนใหญ่เป็นประกาศทางราชการ มีหลักการเขียนที่สำคัญคือ

๑. บอกใจความสำคัญให้ครบว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม ตามจุดประสงค์
๒. ลำดับความจากบอกเหตุไปหาผล หรือบอกความต้องการ แล้วให้ผู้เกี่ยวข้องปฏิบัติตาม
๓. ใช้ถ้อยคำที่กระชับ ชัดเจน ภาษาที่เป็นแบบแผนหรือกึ่งแบบแผน ไม่ใช่ภาษาพูด
๔. การเขียนตามรูปแบบของประกาศ

ตัวอย่าง

ประกาศ...(ชื่อหน่วยงานราชการที่ออกประกาศ)

เรื่อง...(ชื่อเรื่องที่ประกาศ)

(ย่อหน้า).....อ้างเรื่องที่ประกาศ.....

(ย่อหน้า).....จุดประสงค์สำคัญ รายละเอียด เงื่อนไขต่าง ๆ และขั้นตอนการปฏิบัติ

จึงประกาศมาให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลายมือชื่อผู้ประกาศ
(ชื่อเต็มของเจ้าของลายมือ)
ตำแหน่งของผู้ออกประกาศ

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เรื่อง อนุญาตให้ใช้สื่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จัดทำหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุด ภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาแล้ว อนุญาตให้ใช้ในสถานศึกษาได้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๓

ชินภัทร ภูมิรัตน์

(นายชินภัทร ภูมิรัตน์)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๘

คำชี้แจง ตอนที่ ๑ อ่านประกาศสถานักเรียนที่กำหนดให้แล้วตอบคำถาม (๑๐ คะแนน)

ประกาศสถานักเรียน

ประกาศ : สำหรับนักเรียนคนใดที่สนใจจะสมัครเข้าร่วมแข่งขันในโครงการ

To be number ๑ ประเภทต่างๆ สามารถดูรายละเอียดได้ที่หน้าห้องสถานักเรียน และสามารถสมัคร โดยเขียน ชื่อ-นามสกุล ชั้น ความสามารถพิเศษ ประเภทที่สมัคร ส่งได้ที่ ห้องสถานักเรียน, คณะกรรมการนักเรียนทุกคน หรือจะสมัครผ่านทางแฟนเพจของทางสถานักเรียนก็ได้ครับ กำหนดการแข่งขัน ดังนี้

๒๐ ก.ค.๒๕๖๐ ประกวดร้องเพลง

๒๑ ก.ค.๒๕๖๐ ประกวดเต้นแอโรบิค (ประเภททีม)

๒๗ ก.ค.๒๕๖๐ ประกวดเต้น cover dance ณ ห้องประชุมอาคาร

เฉลิมพระเกียรติ

หมดเขตรับสมัครภายในวันอังคารที่ ๑๖ ก.ค.๒๕๖๐ เท่านั้น น้อง ๆ คนใดสนใจ หรือมีเพื่อน ๆ ที่สนใจให้บอกต่อด่วนนะครับ

๑. ผู้ออกประกาศคือใคร.....สถานักเรียน.....

๒. เรื่องที่ประกาศคือเรื่องใด...สมัครเข้าร่วมแข่งขันในโครงการ To be number ๑...

๓. จุดประสงค์สำคัญของประกาศนี้คืออะไร..เพื่อให้ให้นักเรียนสมัครประกวดร้องเพลง ประกวดเต้นแอโรบิค และประกวดเต้นcover dance ในโครงการTo be number ๑

๔. ผู้มีคุณสมบัติตามประกาศนี้คือใคร นักเรียนทุกคนในโรงเรียนที่มีความสามารถและสนใจ

๕. เงื่อนไขและขั้นตอนปฏิบัติคืออะไร

- ยื่นใบสมัคร ชื่อ-นามสกุล ชั้น ความสามารถพิเศษ ประเภทที่สมัคร
- ส่งใบสมัครที่ห้องสถานักเรียน, คณะกรรมการนักเรียนทุกคน
- สมัครผ่านทางแฟนเพจของทางสถานักเรียน

ตอนที่ ๒ เขียนประกาศแจ้งของหาย ๑ ฉบับ โดยออกแบบการเขียน พร้อมเขียนรายละเอียดในประกาศให้ชัดเจน (๒๐ คะแนน)

(คำตอบอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

ประกาศสุนัขหาย

สุนัขไทยสีน้ำตาลพันธุ์ผสมหลังอาน อายุ ๒ ปี ชื่อ “ยุรนุญ” หายออกจากบ้าน เวลา ๓ หุ่ ม วันที่ ๙ มีนาคม บริเวณหมู่บ้านสวนไทย ใกล้เซ็นทรัล สาขาปิ่นเกล้า รอบคอบ และขี้อาย เป็นสีขาว หูตก

จุดเด่น คือ ใส่สายรัดสีดำที่ลำตัว และมีปลอกคอสีน้ำตาลติดกระพรวน

พบเห็นโปรดแจ้ง ๐๘๙- ๗๒๓๕๑๕๑

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕

วรรณกรรมคำสอน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๑. อธิบายคำสอนที่กำหนดให้

“คบคนพาลพาลพาไปหาผิด” หมายความว่า.....

๒. “หนังสือเป็นตริวิชาปัญญาเลิศ

เรียนไปเกิดรู้ไว้ไม่ไร้ผล

ยามยากแสนแค้นคับไม่อัจน

ได้เลี้ยงตนด้วยวิชาหาทรัพย์ทวี”

คำประพันธ์นี้ต้องการสอนอะไร

นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ เพราะอะไร

๓. เติมคำอุทานลงในประโยคที่กำหนดให้ให้เหมาะสม

..... เจ็บนะ

..... ดีใจจังเลยได้เกรด ๔

..... ใครนะใจร้ายเอาเจ้ามาปล่อย

๔. จัดกลุ่มคำที่กำหนดให้ให้ถูกต้อง

ลูกๆ เด็กๆ ลูกเสือ พุดจา ผีเสื้อ สวยๆ

ราดหน้า รวบรวม บ้านเรือน ชวนา ท้อแท้ เล็ก ๆ น้อย ๆ

คำซ้ำ	คำซ้อน	คำประสม

๕. ให้นักเรียนเลือกคำที่นักเรียนชอบในข้อ ๔ มาแต่งประโยค

ประโยคบอกเล่า

ประโยคคำถาม

ประโยคปฏิเสธ

๖.

ประกาศ**นักเรียนที่มีความประสงค์ขอรับทุนการศึกษา“มูลนิธิร่วมใจไทย”**

ติดต่อขอรับใบสมัครได้ที่งานวิชาการโรงเรียนสวสดีวิทยา

อาคาร ๑ ชั้น ๒ ภายในวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๐

คุณสมบัติ ขาดทุนทรัพย์ เรียนดีประพฤติดี

(ไม่เคยได้รับทุนการศึกษาใดๆ มาก่อน)

งานวิชาการโรงเรียนสวสดีวิทยา ประกาศ ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐

อ่านประกาศข้างต้น แล้วตอบคำถาม

๖.๑ ใครเป็นผู้ออกประกาศ

๖.๒ เรื่องที่ประกาศคือเรื่องใด

๖.๓ ผู้ที่ประสงค์ยื่นใบสมัครตามประกาศดังกล่าว ต้องมีคุณสมบัติอย่างไร

แนวคำตอบแบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕

วรรณกรรมคำสอน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๑. อธิบายคำสอนที่กำหนดให้

“คบคนพาล พาลพาไปหาผิด” หมายความว่า...คบกับคนไม่ดี ย่อมจะนำพาเราไปในทางที่ไม่ดีไปด้วย....

๒. “หนังสือเป็นตรีวิชาปัญญาเลิศ เรียนไปเกิดรู้ไว้ไม่ไร้ผล

ยามยากแสนแค้นคับไม่อัจน ได้เลี้ยงตนด้วยวิชาหาทรัพย์ทวี”

คำประพันธ์นี้ต้องการสอนอะไรการเรียนเป็นสิ่งสำคัญ อย่างไรก็ตามไม่มีทางอัจน เพราะใช้ความรู้ในการหาทรัพย์เลี้ยงชีพได้.....

นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ เพราะอะไรเห็นด้วย เพราะการเรียนเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น.....

๓. เติมคำอุทานลงในประโยคที่กำหนดให้ให้เหมาะสม

.....โอ้ย!..... เจ็บนะ

.....ไชโย!..... ดีใจจังเลยได้เกรด ๔

.....โธ่!..... ใครนะใจร้ายเอาเจ้ามาปล่อย

๔. จัดกลุ่มคำที่กำหนดให้ให้ถูกต้อง

ลูกๆ	ลูกเสือ	เด็กๆ	พุดจา	ผีเสื้อ	สวยๆ
ราดหน้า	รวบรวม	บ้านเรือน	ชวานา	ท้อแท้	เล็กๆน้อยๆ

คำซ้ำ	คำซ้อน	คำประสม
ลูก ๆ	พุดจา	ลูกเสือ
เด็ก ๆ	รวบรวม	ผีเสื้อ
สวย ๆ	บ้านเรือน	ราดหน้า
เล็ก ๆ น้อย ๆ	ท้อแท้	ชวานา

๕. เลือกคำที่นักเรียนชอบในข้อ ๔ แล้วแต่งประโยค (อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

ประโยคบอกเล่าเด็กๆพุดจาอ่อนหวาน.....

ประโยคคำถามใครชอบรับประทานราดหน้าบ้าง.....

ประโยคปฏิเสธชวานาไม่ท้อแท้ในการทำนา.....

๖.

ประกาศ**นักเรียนที่มีความประสงค์ขอรับทุนการศึกษา“มูลนิธิร่วมใจไทย”**

ติดต่อขอรับใบสมัครได้ที่งานวิชาการโรงเรียนสวสดีวิทยา

อาคาร ๑ ชั้น ๒ ภายในวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๐

คุณสมบัติ ขาดทุนทรัพย์ เรียนดี ประพฤติดี

(ไม่เคยได้รับทุนการศึกษาใดๆ มาก่อน)

งานวิชาการโรงเรียนสวสดีวิทยา ประกาศ ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐

อ่านประกาศข้างต้น แล้วตอบคำถาม

๖.๑ ใครเป็นผู้ออกประกาศ

.....งานวิชาการโรงเรียนสวสดีวิทยา.....

๖.๒ เรื่องที่ประกาศคือเรื่องใด

.....ขอรับทุนการศึกษา“มูลนิธิร่วมใจไทย”.....

๖.๓ ผู้ที่ประสงค์ยื่นใบสมัครตามประกาศดังกล่าว ต้องมีคุณสมบัติอย่างไร

.....เป็นนักเรียนที่ขาดทุนทรัพย์ เรียนดี ประพฤติดี และไม่เคยได้รับทุนการศึกษาใดๆ มาก่อน.....

A decorative floral wreath composed of several stylized flowers and leaves, arranged in a circular shape around the central text. The flowers have multiple petals and dark centers, with some leaves and small berries interspersed. The background features a light gray gradient with faint, wavy lines and soft, out-of-focus circles.

- เครื่องมือวัดและประเมินผล

เครื่องมือประเมิน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ “วรรณกรรมคำสอน”

เกณฑ์การประเมินการอ่านบทร้อยกรอง

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. อักษรวิธี	อ่านถูกต้องทุกคำ ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดไม่เกิน ๓ คำ ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดไม่เกิน ๕ คำ ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดมากกว่า ๕ คำ
๒. อ่านถูกต้องตาม ฉันทลักษณ์	อ่านถูกต้องตามลักษณะ ของคำประพันธ์ แบ่งวรรคตอน ถูกต้องทุกวรรค	อ่านถูกต้องตาม ลักษณะของ คำประพันธ์ แบ่งวรรคตอน ผิด ๑-๒ แห่ง	อ่านถูกต้องตามลักษณะ ของคำประพันธ์ แบ่งวรรคตอน ผิด ๓-๔ แห่ง	อ่านไม่ถูกต้องตาม ลักษณะของคำ ประพันธ์ และแบ่งวรรคตอนผิด มากกว่า ๔ แห่ง
๓. บุคลิกภาพ ในการอ่าน	ทำท่าทางการอ่านและ การจับหนังสือถูกต้อง	ทำท่าทางการอ่านและ การจับหนังสือถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่	ทำท่าทางการอ่าน ถูกต้องแต่การจับ หนังสือถูกต้อง เป็นส่วนน้อย	ทำท่าทางการอ่านและ การจับหนังสือไม่ ถูกต้อง
๔. น้ำเสียงในการอ่าน	น้ำเสียงชัดเจนนุ่มนวล น่าฟัง	น้ำเสียงชัดเจนนุ่มนวล น่าฟังเป็นส่วนใหญ่	น้ำเสียงชัดเจนนุ่มนวล น่าฟังเป็นส่วนน้อย	น้ำเสียงไม่ชัดเจน ขาด ความมั่นใจในการอ่าน

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๓ - ๑๖ คะแนน หมายถึง ดี
- ๘ - ๑๒ คะแนน หมายถึง พอใช้
- ๑ - ๗ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการพูดนำเสนอผลงาน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. การเตรียมการพูด	เขียนแผนผังความคิดได้ครบถ้วน ตรงประเด็น	เขียนแผนผังความคิดได้ครบถ้วน ตรงประเด็น เป็นส่วนใหญ่	เขียนแผนผัง ความคิดได้ครบถ้วน ตรงประเด็น เป็นส่วนน้อย	เขียนแผนผังความคิด ไม่ครบถ้วน ไม่ตรงประเด็น
๒. การนำเสนอเนื้อหา	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษา กะทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราว ไม่วกวน นำเสียงชัดเจน ถูกต้องตามอักขรวิธี	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษา กะทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราว ไม่วกวน นำเสียงชัดเจน ถูกต้องตามอักขรวิธีพบ ข้อผิดพลาดบ้าง	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษา กะทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราว ไม่วกวน นำเสียงไม่ชัดเจน ตามอักขรวิธี พบ ข้อผิดพลาดเป็นส่วนใหญ่	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษา กะทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราว วกวน นำเสียงเบา พูดไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี มีข้อ ผิดพลาดมาก
๓. บุคลิกภาพ	-	-	แต่งกายสุภาพ การใช้ สายตาสื่อสารกับผู้ฟัง ขณะพูด นั่ง/ยืนตัวตรง ในท่าสบาย ไม่เอามือ ล้วงกระเป๋าเกา หรือ เอามือไขว้หลัง	แต่งกายไม่เรียบร้อย ไม่ใช้สายตาสื่อสารกับผู้ฟัง ขณะพูดเอามือ ล้วงกระเป๋าเกา หรือ เอามือไขว้หลัง
๔. มารยาท ในการพูด	มีความมั่นใจ ในการพูดใช้ถ้อยคำ สุภาพรักษาวเวลา ในการพูด ให้เกียรติผู้ฟัง	มีความมั่นใจในการพูด เป็นส่วนใหญ่ใช้ถ้อยคำ สุภาพรักษาวเวลา ในการพูด ให้เกียรติผู้ฟัง เป็นส่วนใหญ่	มีความมั่นใจในการพูด บ้างเล็กน้อยใช้ถ้อยคำ สุภาพรักษาวเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟัง เป็นบางส่วน	ไม่มีความมั่นใจ ในการพูดใช้ถ้อยคำ ไม่สุภาพไม่รักษาวเวลา ในการพูด ไม่ให้เกียรติผู้ฟัง

เกณฑ์การประเมิน

๑๓ - ๑๖ คะแนน หมายถึง ดี

๘ - ๑๒ คะแนน หมายถึง พอใช้

๑ - ๗ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

๑๐๒

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

เกณฑ์การประเมินการเขียนเรื่องสร้างสรรค์ / การเขียนประกาศ

ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. องค์ประกอบ	เนื้อหาองค์ประกอบสำคัญครบถ้วน	เนื้อหาสาระขาด ๑ องค์ประกอบ	เนื้อหาสาระขาด ๒ องค์ประกอบ	ไม่มีองค์ประกอบสำคัญ
๒. แบบแผนความคิด	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่อง ค่อนข้างชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องเป็นบางส่วน	เรียงลำดับเรื่องราวไม่สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน
๓. การนำเสนอเรื่อง	ใช้ถ้อยคำภาษาได้อย่างถูกต้องสละสลวย ร้อยรัดกลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนตลอดเรื่อง	ใช้ถ้อยคำภาษาอย่างถูกต้องสละสลวยร้อยรัดกลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่	ใช้ถ้อยคำภาษาได้อย่างถูกต้องสละสลวยร้อยรัดกลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นบางส่วน	ไม่ใช้ถ้อยคำภาษาในการสื่อความหมาย
๔. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์แปลกใหม่ไม่ซ้ำใคร	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์คล้ายคลึงกับสิ่งที่มีอยู่	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เหมือนสิ่งที่มีอยู่	ไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์แปลกใหม่
๕. มารยาทในการเขียน	มีสมาธิ และมีความตั้งใจในการเขียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่พูด ขวยเล่น ระหว่างทำงาน ผลงานความสะอาดสวยงาม ไม่มีรอยลบขีดฆ่า เสร็จตามเวลาที่กำหนดผลงานเป็นตัวอย่างต่อผู้อื่นได้	มีความตั้งใจในการเขียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่พูด ขวยเล่น ระหว่างทำงาน ผลงานความสะอาด ไม่มีรอยลบขีดฆ่า เสร็จตามเวลาที่กำหนด	มีความตั้งใจในการเขียนพอสมควร พูด ขวยเล่น ระหว่างทำงาน เป็นบางครั้งผลงาน ไม่มีรอยลบขีดฆ่า เป็นบางแห่ง เสร็จตามเวลาที่กำหนด	ไม่มีความตั้งใจในการเขียน พูด ขวยเล่น ระหว่างทำงาน ตลอดเวลา ต้องคอยตักเตือนผลงานไม่มีรอยลบขีดฆ่าเป็นบางแห่ง เสร็จตามเวลาที่กำหนด

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๖ - ๒๐ คะแนน หมายถึง ดี
- ๑๐ - ๑๕ คะแนน หมายถึง พอใช้
- ๑ - ๙ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินกระบวนการทำงานกลุ่ม

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การแบ่งงาน	แบ่งงานกันชัดเจน	แบ่งงานกันแต่ไม่ครบถ้วน	แบ่งงานกันไม่ชัดเจน
๒. ความรับผิดชอบ	ทุกคนมีความรับผิดชอบร่วมกัน	มีความรับผิดชอบร่วมกันเป็นส่วนใหญ่	มีความรับผิดชอบร่วมกันน้อยมาก
๓. ความร่วมมือ	มีความร่วมมือและสามัคคีกันดีมาก	มีความร่วมมือและสามัคคีกันเป็นส่วนใหญ่	มีความร่วมมือและสามัคคีกันน้อยมาก
๔. ความตั้งใจ	มีความตั้งใจปฏิบัติงานดีมาก	มีความตั้งใจปฏิบัติงานพอใช้	มีความตั้งใจปฏิบัติงานน้อยมาก
๕. กระบวนการทำงาน	ปฏิบัติงานตามขั้นตอนดีมาก	ปฏิบัติงานตามขั้นตอนพอใช้	ปฏิบัติงานตามขั้นตอนน้อยมาก

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๒ - ๑๕ คะแนน หมายถึง ดี
 ๙ - ๑๑ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๑ - ๘ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการเขียนสรุปข้อคิด

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. เนื้อหาสาระ	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วน	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วนเป็นส่วนใหญ่	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วนบางส่วน	เนื้อหาสาระไม่ถูกต้องครบถ้วน
๒. แบบแผนความคิด	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องค่อนข้างชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องเป็นบางส่วน	เรียงลำดับเรื่องราวไม่สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน
๓. การเขียนสรุปข้อคิด	ใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การเขียนสรุปข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีเหตุผล	ใช้ถ้อยคำ สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่สรุปข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตรประจำวันได้	ใช้ถ้อยคำภาษาของตนเองได้อย่างถูกต้องสละสลวยร้อยรัดกลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นบางส่วน	ใช้ถ้อยคำภาษาในการเขียนไม่ถูกต้องสรุปข้อคิดไม่ได้

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๐ - ๑๒ คะแนน หมายถึง ดี
- ๖ - ๙ คะแนน หมายถึง พอใช้
- ๑ - ๕ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการเขียนแผนภาพความคิด

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ประเด็นหัวข้อชัดเจน	การเขียนแผนภาพโดยแยกประเด็นหัวข้อชัดเจนมีรายละเอียดของแต่ละประเด็นครบถ้วน รูปแบบและการใช้คำเข้าใจง่าย	เขียนแผนภาพโดยแยกประเด็นหัวข้อชัดเจนมีรายละเอียดของแต่ละประเด็นพอสมควร รูปแบบและใช้คำเข้าใจง่าย	เขียนแผนภาพโดยแยกรายละเอียดย่อยไม่มีหัวข้อชัดเจนแต่ก็มีรูปแบบที่ทำให้เข้าใจได้	เขียนแผนภาพได้แต่รายละเอียดต่าง ๆ ปะปนกันไม่เรียงลำดับหัวข้อไม่มีหัวข้อ
๒. ความสอดคล้องเป็นเหตุเป็นผล	เนื้อเรื่องแสดงถึงความ เป็นเหตุเป็นผล สนับสนุนซึ่งกันและกัน มีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบได้ สอดคล้อง	เนื้อเรื่องแสดงถึงความ เป็นเหตุเป็นผล สนับสนุนซึ่งกันและกัน มีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบได้ค่อนข้างสอดคล้อง	เนื้อเรื่องแสดงถึงความ เป็นเหตุเป็นผล สนับสนุน ซึ่งกันและกัน มีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบแต่ไม่สอดคล้อง	เนื้อหาไม่แสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผลและไม่มี การยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบ
๓. ระบุข้อคิด/คุณค่าการนำไปใช้ในชีวิต	สรุป บอกข้อคิด อธิบายคุณค่าของเรื่อง ที่อ่านได้ ถูกต้อง ครบถ้วนสามารถนำไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	สรุป บอกข้อคิด อธิบายคุณค่าของเรื่องที่อ่านได้ถูกต้องครบถ้วน	บอกข้อคิด และ ประโยชน์ที่ได้เรื่องที่อ่านได้	บอกข้อคิด เรื่องที่อ่านได้

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๐ - ๑๒ คะแนน หมายถึง ดี
 ๖ - ๙ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๑ - ๕ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

๑๐๖

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

[illegible]

คะแนนร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐ หมายถึง ดีมาก
 คะแนนร้อยละ ๗๐ - ๗๙ หมายถึง ดี
 คะแนนร้อยละ ๖๐ - ๖๙ หมายถึง พอใช้
 คะแนนต่ำกว่า ร้อยละ ๕๙ ลงมา หมายถึง ปรับปรุง
 การสรุปผลการประเมิน นักเรียนต้องได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๗๐ จึงจะถือว่า “ผ่าน”

ลงชื่อ ผู้ประเมิน
(.....)
...../...../.....

A decorative floral wreath made of white flowers and green leaves, arranged in a circular shape around the central text.

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ สร้างสรรค์งานเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหน่วยการเรียนรู้ที่ ๖
เรื่อง สร้างสรรค์งานเขียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ จำนวน ๑๐ ชั่วโมง

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ
แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ป.๔/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง

ตัวชี้วัด ป.๔/๒ อธิบายความหมาย ของคำ ประโยค และสำนวนจากเรื่องที่อ่าน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราว
ในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ป.๔/๓ การนำแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดไปพัฒนางานเขียน

ตัวชี้วัด ป.๔/๗ เขียนเรื่องตามจินตนาการ

ตัวชี้วัด ป.๔/๖ เขียนบันทึกและเขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า

ตัวชี้วัด ป.๔/๘ มีมารยาทในการเขียน

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด
และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด -

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษา และหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา
และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด ป.๔/๒ ระบุชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค

ตัวชี้วัด ป.๔/๔ แต่งประโยคได้ถูกต้อง ตามหลักภาษา

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็น
คุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด -

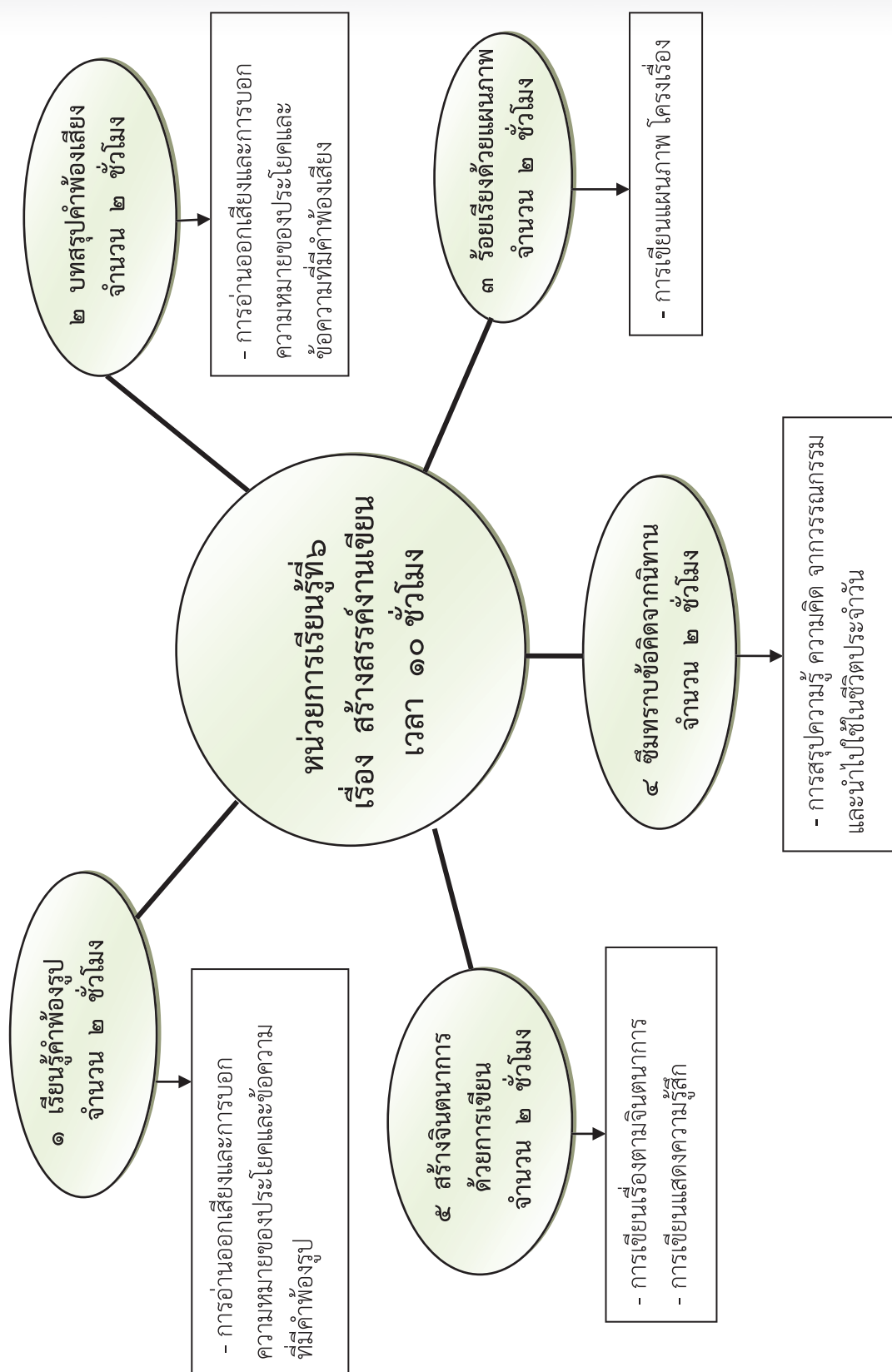

ลำดับการนำเสนอสาระหลักของหน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสรรค์งานเขียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ผังโครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสรรค์งานเขียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ใบสรุปหน้าหน่วยการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖

จำนวนเวลาเรียน ๑๐ ชั่วโมง

ชื่อหน่วย สร้างสรรค์งานเขียน

จำนวนแผนการจัดการเรียนรู้ ๕ แผน

สาระสำคัญของหน่วย

การอ่านออกเสียงและการบอกความหมายของประโยคและข้อความที่มีคำพ้องรูป คำพ้องเสียง การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง การเขียนเรื่องตามจินตนาการ การเขียนแสดงความรู้สึก การสรุปความรู้ ความคิด จากวรรณกรรมและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐานและตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ป.๔ /๑ ป.๔ /๒

มาตรฐาน ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ป.๔/๓ ป.๔/ ป.๔/๖ ป.๔/๘

มาตรฐาน ท ๓.๑ ตัวชี้วัด -

มาตรฐาน ท ๔.๑ ตัวชี้วัด ป.๔/๒ ป.๔/๔

มาตรฐาน ท ๕.๑ ตัวชี้วัด -

ลำดับการเสนอแนวคิดหลักของหน่วย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

อ่านคำและข้อความที่มีคำพ้องรูป การบอกความหมายของคำและข้อความที่มีคำพ้องรูป
อ่านคำและข้อความที่มีคำพ้องเสียง การบอกความหมายของคำและข้อความที่มีคำพ้องเสียง
การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง แผนภาพความคิด การสรุปความรู้ความคิดจากนิทานการเขียน
เรื่องตามจินตนาการใฝ่เรียนรู้ มีความรับผิดชอบมีวินัยในการอยู่ร่วมกัน

โครงสร้างหน่วย

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย	จำนวน แผน	ชื่อแผน	จำนวน ชั่วโมง
๖	สร้างสรรค์งานเขียน	๕	เรียนรู้คำพ้องรูป	๒
			บทสรุปคำพ้องเสียง	๒
			ร้อยเรียงด้วยแผนภาพ	๒
			ชิมทราบข้อคิดจากนิทาน	๒
			สร้างจินตนาการด้วยการเขียน	๒

คำชี้แจงประกอบหน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สร้างสรรค์งานเขียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

เรียนรู้คำพ้องรูป

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

เพลง “คำพ้องรูป” การอ่านใบความรู้เรื่อง “คำพ้องรูป” การอ่านบทร้อยกรอง “คำพ้องรูป”

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

บทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง และ คำพ้องรูป

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง บอกความหมายของคำพ้องรูปจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- การทดสอบก่อนเรียน ร้องเพลงคำพ้องรูป

- นักเรียน อ่านใบความรู้ เรื่อง คำพ้องรูป และทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๑ เรียนรู้คำพ้องรูป ใบงานที่ ๐๒ ค้นหาความหมายคำพ้องรูป ใบงานที่ ๐๓ เรียนรู้คำอ่านและความหมายคำพ้องรูป

- ครูตรวจผลงานนักเรียน

๒.๔ ดำเนินการทดสอบก่อนเรียนตามแบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้

๒.๕ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน แบบบันทึกคะแนน แบบทดสอบก่อนเรียน เกณฑ์การประเมิน ผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง เรียนรู้คำพ้องรูป

รายวิชาภาษาไทย

เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ สร้างสรรค์งานเขียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง เพลงคำพ้องรูป
ขั้นสอน	- นักเรียนอ่านใบความรู้เรื่อง “คำพ้องรูป” - นักเรียนทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๑ เรียนรู้คำพ้องรูป - นักเรียนทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๒ ค้นหาคำพ้องรูป - ครูตรวจผลงานนักเรียน - นักเรียนทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๓ เรียนรู้คำอ่านและความหมายคำพ้องรูป
ขั้นสรุป	- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษาใบความรู้เรื่อง “คำพ้องรูป” และการทำแบบฝึกจากใบงาน
การวัดและประเมินผล	- ประเมินผลงาน - ประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เรียนรู้คำพ้องรูป รายวิชาภาษาไทย		เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สร้างสรรค์งานเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ครั้งที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง ขั้นนำ ๑. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนของแต่ละชั้น จำนวน ๑๐ ข้อ ๒. ครูแจกใบงานชิ้นนำแผนที่ ๑ ให้นักเรียนอ่านเนื้อเพลง คำพ้องรูป ผีกร้องเพลง แล้วให้นักเรียนส่งตัวแทนมาร้องเพลง หน้าชั้นเรียน ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพิ่มเติม ตามความเหมาะสม ขั้นสอน ๓. ครูแจกใบความรู้เรื่อง “คำพ้องรูป” ให้นักเรียนศึกษา ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพิ่มเติม ๔. ครูแจกใบงานที่ ๐๑ เรื่อง “เรียนรู้คำพ้องรูป” ให้นักเรียนทำใบงาน ครูช่วยชี้แนะเพิ่มเติม ขั้นสรุป ๕. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงความหมาย ของบทร้อยกรองคำพ้องรูป จากใบความรู้ที่ครูแจกให้ ๖. ให้นักเรียนจดบันทึกความหมายจากใบความรู้นั้น	สื่อ / แหล่งเรียนรู้ ๑. เพลง “คำพ้องรูป” ๒. ใบความรู้เรื่อง “คำพ้องรูป” ภาระงาน / ชิ้นงาน ๑. แบบทดสอบก่อนเรียน ๒. กิจกรรมใบงานที่ ๐๑ เรียนรู้คำพ้องรูป ๓. กิจกรรมใบงานที่ ๐๒ ค้นหาความหมาย คำพ้องรูป ๔. กิจกรรมใบงานที่ ๐๓ เรียนรู้คำอ่าน และความหมายคำพ้องรูป การประเมิน ๑. ประเมินจากผลงาน / ใบงาน ๒. ประเมินพฤติกรรมการขณะเรียน

๑๑๕

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สร้างสรรค์งานเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ (ต่อ) เรื่อง เรียนรู้คำพ้องรูป รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
	ครั้งที่ ๒ เวลา ๑ ชั่วโมง ขั้นนำ ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาบทวน เรื่องคำพ้องรูป ที่เรียนมาแล้ว ขั้นสอน ๒. ครูแจกใบงานที่ ๐๒ ค้นหาความหมายคำพ้องรูป ให้นักเรียนทำกิจกรรมจากใบงาน ส่งตัวแทนนำเสนอผลงาน หน้าชั้นเรียน ครูและนักเรียนอภิปรายสรุปเพิ่มเติม ขั้นสรุป ๓. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง คำพ้องรูป ๔. ให้นักเรียนถวาคำถามเรื่อง คำพ้องรูปที่ยังไม่เข้าใจ จากนั้น แจกใบงานที่ ๐๓ เรียนรู้คำอ่านและความหมาย คำพ้องรูป ถ้าทำใบงานไม่เสร็จในชั่วโมงเรียนให้ทำต่อ เป็นการทำงาน	วิธีการประเมิน ๑. ประเมินก่อนเรียน ๒. บันทึกการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน ๓. ตรวจผลงาน เครื่องมือประเมิน ๑. แบบทดสอบก่อนเรียน ๒. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน ๓. ใบงาน ๔. แบบบันทึกคะแนน เกณฑ์การประเมิน ผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖

เรื่องสร้างสรรค์งานเขียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย × ทับอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. ประโยคต่อไปนี้มีคำพ้องรูปกี่คำ “ในเพลายืนใกล้สระน้ำเพลารถหักฉันได้ยินเสียงเพลงสระเอาะ”

ก. ๒ คำ

ข. ๓ คำ

ค. ๔ คำ

ง. ๕ คำ

๒. ประโยคใดมีคำพ้องรูป

ก. ฉันเก็บดอกพุทไปบูชาพระในวันพุธ

ข. ฉันห่วงแทนที่คนไปซื้อแหวนในสระ

ค. ผมถอนหญ้าที่หน้าบ้านคุณย่า

ง. ผู้เฒ่ากำลังเขี่ยขี้เถ้าออกจากเตา

๓. คำในข้อใดเขียนไม่ถูกต้อง

ก. วันศุกร์

ข. ผาสุข

ค. ขนุนสุก

ง. ความสุข

๔. ประโยคต่อไปนี้มีคำพ้องเสียงกี่คำ

“ฉันรู้สึกสับสนเรื่องราคาค่าเช่าร้านโทรศัพท์จึงไปถามที่ห้างสรรพสินค้า”

ก. ๒ คำ

ข. ๓ คำ

ค. ๔ คำ

ง. ๕ คำ

๕. คำในข้อใดไม่ใช่คำพ้องเสียงและคำพ้องรูป

ก. สระอะ สระว่ายนํ้า

ข. สร้างสรรค์ สุขสันต์

ค. ฉันใช้พู่กันระบายสีหอยแมลงภู่

ง. อนุบาล ฤดูกาล

๖. เรื่องใดควรใช้แผนภาพโครงเรื่องแบบเหตุการณ์เพื่อพัฒนางานเขียน

ก. ก้านกล้วยผจญภัย

ข. ชีวิตช่างไทยในต่างแดน

ค. “ห้วยขาแข้ง” แหล่งมรดกโลก

ง. ร่วมมือร่วมใจหยุดภัยโลกร้อน

๗. ลักษณะของคำนำที่ดีควรเป็นอย่างไร

- ก. ให้รายละเอียดของเนื้อเรื่อง
- ข. บอกบรรยากาศโดยรวมของเรื่องได้
- ค. ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกในตัวละคร
- ง. มีความน่าสนใจชวนให้อยากอ่านเนื้อเรื่องจนจบ

๘. “ หมาลักเนื้อ ทิ้งก้อนเนื้อในปาก หมาเอาก้อนเนื้อในน้ำซึ่งเป็นเงาใหญ่กว่า จึงอดได้กินเนื้อ ” นิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดเรื่องใด

- ก. ความซื่อสัตย์
- ข. ความกตัญญู
- ค. ความโลภ
- ง. ความอดทน

๙. ข้อคิดจากเรื่องหมากับเงา ควรนำไปปฏิบัติในเรื่องใด จึงจะเกิดประโยชน์มากที่สุด

- ก. การเดินทาง
- ข. ความพอเพียง พอประมาณ
- ค. การรักษาพยาบาล
- ง. การให้ความช่วยเหลือผู้อื่น

๑๐. ข้อใดคือข้อคิดของข้อความต่อไปนี้

วิชาความรู้เป็นสิ่งมีค่า เราต้องรู้จักขวนขวาย
ถึงแม้จะยากลำบากก็ต้องเพียรพยายาม

- ก. ความรู้คือทรัพย์สินสมบัติ
- ข. ความรู้เป็นเรื่องยากลำบาก
- ค. ความรู้ได้มาจากความพยายาม
- ง. ความลำบากนำไปสู่ความสำเร็จ

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ข้อที่	เฉลย
๑	ก
๒	ข
๓	ข
๔	ข
๕	ง
๖	ก
๗	ง
๘	ค
๙	ข
๑๐	ก

ใบความรู้ คำพ้อง

คำพ้อง หมายถึง คำที่มีลักษณะเหมือนกัน หรือซ้ำกัน เช่น เขียนเหมือนกัน หรือ ออกเสียงเหมือนกัน หรือเหมือนกันทั้งรูปและเสียง แต่มีความหมายต่างกัน ซึ่งจะพิจารณาตามเนื้อความของคำที่เกี่ยวข้องกับคำพ้อง หรือคำที่เขียนต่างกัน แต่มีความหมายเหมือนกัน

คำพ้องรูป คือ คำที่เขียนเหมือนกัน ออกเสียงต่างกันและความหมายก็ต่างกัน การอ่านคำพ้องรูปให้ถูกต้องควรดูข้อความอื่น ๆ ประกอบด้วยว่าคำพ้องรูปนั้นหมายถึงอะไร แล้วจึงอ่านให้ถูกต้อง

ตัวอย่าง ในเพลงนี้ฉันน่าจะควรจะเพล่า ๆ เรื่องการทะเลาะกันได้แล้ว ประเทศชาติจะได้สงบสุขเสียที

เพล่า	อ่านว่า เพ-ลา	หมายถึง	กาล , คราว
เพล่า	อ่านว่า เพลา	หมายถึง	เบาลง
ปักเป้า	อ่านว่า ปัก-กะ-เป้า	หมายถึง	ชื่อปลาชนิดหนึ่ง
ปักเป้า	อ่านว่า ปัก-เป้า	หมายถึง	ชื่อวาวชนิดหนึ่ง
สมาธิ	อ่านว่า สะ-มา-ติ	หมายถึง	การสำรวมใจให้แน่วแน่
สมาธิ	อ่านว่า สะ-หมาด	หมายถึง	ทำนั้งขัดสมาธิ
สระ	อ่านว่า สะ	หมายถึง	แอ่งน้ำขนาดใหญ่
สระ	อ่านว่า สะ-หระ	หมายถึง	อักษรแทนเสียงสระ

ปรับปรุงมาจาก www.sahawicha.com

เพลงคำพ้องรูป

คำร้อง : ปิตินันท์ สุทธิสาร

ทำนองเพลง ขว

คำพ้องรูป เขียนรูปเหมือนกัน
มีหลายคำ สำเนียงเสียงใด
เพลารถยนต์ พักเพลายืน
สระบัวไซ่ สระอา สระอี
ลา ลา ลา.....(ซ้ำ ๔ ครั้ง)

ความหมายมัน ผันเปลี่ยนเพี้ยนไป
อ่านแล้วไม่เหมือนกัน ชันดี
เสลา เป็น เสลา ทันทิ
จอกแทน มี แทน มาเร็วไว

ตัวอย่าง คำพ้องรูป

กระบวนหนึ่งตัวเขียนไม่เปลี่ยนแปลง
วัดเขมาโกศเขมาเพลาก็มี
ที่ริมเชิงเสลาภูผาใหญ่
หัตโบทบุบไบเสมากว่าจะเป็น

แต่อ่านแยกสองความตามวิธี
แต่ที่นี้ไปถึงป่าเพลายืน
ลั่นกอไผ่ลำส้างเสลาเห็น
หน้าโฮเต้ลปลุกเสมาดูเพราตา

พระยาศรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร)

ความหมายของคำพ้องรูป

เขมา	อ่านว่า เข-มา	หมายถึง	เกษม ความสบายใจ ความพ้นภัย
เขมา	อ่านว่า ขะ-เหมา	หมายถึง	ดำ
เพลา	อ่านว่า เพ-ลา	หมายถึง	กาล , คราว
เพลา	อ่านว่า เพลา	หมายถึง	เบาลง
เสลา	อ่านว่า เส-ลา	หมายถึง	ภูเขา
เสลา	อ่านว่า สะ-เหลา	หมายถึง	สวยงาม
เสมา	อ่านว่า เส-มา	หมายถึง	สีมา เครื่องหมายบอกเขตโบสถ์
เสมา	อ่านว่า สะ-เหมา	หมายถึง	หญ้า

ปรับปรุงมาจาก www.sahawicha.com

เฉลยคำตอบ ใบงานที่ ๐๑ เรียนรู้คำพ้องรูป

คำชี้แจง นำคำที่กำหนดให้ เติมในช่องว่างของประโยคให้ถูกต้อง

ปรัก พลี मन क्रु पेला सेला सेमा

๑. ฉันไปทัศนศึกษาพบซาก**ปรัก**หักพัง และเจอ**ปรัก**ซ่อนอยู่ใต้ฐานพระพุทธรูป
๒. งานบวงสรวง**พลี**กรรม แก่ผู้**พลี**ชีพเพื่อรักษาชาติบ้านเมือง
๓. ใน **เพลา**นี้ รถของน้ำ**เพลา**หักจะต้องไปซ่อมก่อนจึงจะขับได้
๔. ที่ริมเชิง**เสลา** มีต้นไม้ที่แลดู**เสลา**สล้างชวนมอง
๕. ต้น**เสมา** ขึ้นใกล้ๆ โบสถ์ที่มี**เสมา**

แนวคำตอบ ใบงานที่ ๐๒
ค้นหาความหมายคำพ้องรูป

คำชี้แจง หาคำพ้องรูปที่นักเรียนสนใจ ๑๐ คำ พร้อมทั้งบอกความหมาย

๑.....**เขมา**..... ความหมาย เกษม ความสบายใจ ความพ้นภัย

๒.....**เขมา**..... ความหมาย ดำ

๓.....**เสลา**..... ความหมาย ภูเขา

๔.....**เสลา**..... ความหมาย สวยงาม

๕.....**เพลา**..... ความหมาย เบาลง

๖.....**เพลา**..... ความหมาย กาล , คราว

๗..... **เสมา**..... ความหมาย สี่มา เครื่องหมายบอกเขตโบสถ์

๘.....**เสมา**..... ความหมาย หู้า

๙.....**แหน** ความหมาย วัชพืชน้ำชนิดหนึ่งมีใบบางเล็ก ๆ ลอยอยู่ในน้ำ

๑๐.....**แหน** ความหมาย หวง

เฉลยคำตอบ ใบงานที่ ๐๓
เรียนรู้คำอ่านและความหมาย

คำชี้แจง อ่านประโยคที่กำหนดให้ แล้วสังเกตคำพ้องรูปพร้อมทั้งเขียนคำอ่านและความหมาย

๑. ขาวนาพาโคลงเรือ เรือจิงโคลง

โคลง (๑) อ่านว่า โค-ลง ความหมาย วัลงเรือ

โคลง (๒) อ่านว่า โคลง ความหมาย เอียงไปเอียงมา

๒. จอกแหนในสระนี้เข้าหวแหนจริงๆ

แหน (๑) อ่านว่า แหน ความหมาย วัชพืชน้ำชนิดหนึ่งมีใบบางเล็ก ๆ ลอยอยู่ในน้ำ

แหน (๒) อ่านว่า แหน ความหมาย หวง

๓. เดินทางเพลค้า ใจชอกซ้ำเพลารถหัก

เพล (๑) อ่านว่า เพ-ลา ความหมาย กาล - คราว

เพล (๒) อ่านว่า เพล ความหมาย แกนซึ่งอยู่ตรงกลางของล้อรถ

๔. กำแพงใหญ่ใบเสมาไม่น่าเกา มีเสมาขึ้นอยู่ดูไม่งาม

เสมา (๑) อ่านว่า เสมา ความหมาย เครื่องหมายนอกเขตโบสถ์

เสมา (๒) อ่านว่า สะ - เหม ความหมาย หญ้า

๕. แวนป่านี้มีเสลาน่าดูนัก เหมือนสลักเสลาไว้ให้คนเห็น

เสลา (๑) อ่านว่า เส - ลา ความหมาย ชื่อต้นไม้ชนิดหนึ่ง

เสลา (๒) อ่านว่า สะ - เหล ความหมาย งาม เกลี้ยงเกลา

คำชี้แจงประกอบหน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สร้างสรรค์งานเขียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

บทสรุปคำฟ้องเสียง

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

การอ่านออกเสียงและการบอกความหมายของประโยคและข้อความที่มีคำฟ้องเสียง

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

บทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง และคำฟ้องเสียง

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง บอกความหมายของคำฟ้องเสียงจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- ร้องเพลงคำฟ้องเสียง และอ่านใบความรู้เรื่อง“คำฟ้องเสียง”

- นักเรียนทำใบงานที่ ๐๔ เรียนรู้คำฟ้องเสียง ใบงานที่ ๐๕ ค้นหาความหมายคำฟ้องเสียง ใบงานที่ ๐๖ การใช้คำฟ้องเสียง

- ครูตรวจผลงานนักเรียน

๒.๔ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประกอบด้วย

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน แบบบันทึกคะแนน แบบทดสอบเกณฑ์การประเมิน ผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐

๑๒๕

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สร่างสรรค์งานเขียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒
เรื่อง บทสรุปคำฟ้องเสียง
รายวิชาภาษาไทย

เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	ร้องเพลงคำฟ้องเสียง
ขั้นสอน	- นักเรียนอ่านใบความรู้เรื่อง “คำฟ้องเสียง” - นักเรียนทำกิจกรรมใบงานที่ ๑๔ เรียนรู้คำฟ้องเสียง
	- นักเรียนทำกิจกรรมใบงานที่ ๑๕ ค้นหาความหมายคำฟ้องเสียง - ครูตรวจผลงานนักเรียน - นักเรียนทำกิจกรรมใบงานที่ ๑๖ การใช้คำฟ้องเสียง
	ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษาใบความรู้เรื่อง “คำฟ้องเสียง” และการทำแบบฝึกจากใบงาน
การวัดและประเมินผล	- ประเมินผลงาน - ประเมินพฤติกรรมการเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สร้างสรรค์งานเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง บทสรุปคำฟ้องเสียง รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
ขอบเขตเนื้อหา ๑. การร้องเพลง “คำฟ้องเสียง” ๒. การอ่านใบความรู้เรื่อง “คำฟ้องเสียง” ๓. การอ่านบทสร้อยกรอง “คำฟ้องเสียง” จุดประสงค์การเรียนรู้ ความรู้ ๑. รู้และเข้าใจคำฟ้องเสียงและใช้คำฟ้องเสียงได้ ๒. อธิบายความหมายและลักษณะของคำฟ้องเสียงได้ ๓. แบ่งวรรคการอ่านบทสร้อยแก้ว และบทสร้อยกรองได้อย่างถูกต้อง ทักษะ ๑. อ่านออกเสียงบทสร้อยแก้วและบทสร้อยกรองได้ถูกต้อง ๒. อ่านและเขียนคำฟ้องเสียงได้ถูกต้อง ๓. จำแนกลักษณะของคำฟ้องเสียงได้	ครั้งที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง ขั้นนำ ๑. ให้นักเรียนอ่านเนื้อเพลงคำฟ้องเสียง ผีกร้องเพลง แล้วให้สมาชิกส่งตัวแทนมาร้องเพลงหน้าชั้นเรียน ครูและนักเรียนร่วมอภิปรายเพิ่มเติมตามความเหมาะสม ขั้นสอน ๒. ครูแจกใบความรู้เรื่อง คำฟ้องเสียง ให้นักเรียนแต่ละชั้นศึกษา ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพิ่มเติม ๓. ครูแจกใบงานที่ ๐๔ เรื่อง “เรียนรู้คำฟ้องเสียง” ให้นักเรียนทำใบงาน ครูช่วยชี้แนะเพิ่มเติม ขั้นสรุป ๔. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงความหมายของบทสร้อยกรองคำฟ้องรูป จากใบความรู้ที่ครูแจกให้ ๕. ให้นักเรียนจดบันทึกความหมายจากใบความรู้	สื่อ / แหล่งเรียนรู้ ๑. เพลง “คำฟ้องเสียง” ๒. ใบความรู้เรื่อง “คำฟ้องเสียง” ภาระงาน / ชิ้นงาน ๑. กิจกรรมใบงานที่ ๐๔ เรียนรู้คำฟ้องเสียง ๒. กิจกรรมใบงานที่ ๐๕ ค้นหาความหมายคำฟ้องเสียง ๓. กิจกรรมใบงานที่ ๐๖ การใช้คำฟ้องเสียง การประเมิน ๑. ประเมินจากผลงาน / ใบงาน ๒. ประเมินพฤติกรรมการขณะเรียน

๑๓๐

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ (ต่อ) เรื่อง บทสรุปคำฟ้องเสียง รายวิชาภาษาไทย			เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สร้างสรรค์งานเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	คุณธรรม ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มีความรับผิดชอบ ๓. มีวินัยในการอยู่ร่วมกัน	ครั้งที่ ๒ เวลา ๑ ชั่วโมง ขั้นนำ ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาทบทวน เรื่อง คำฟ้องเสียง ที่เรียนมาแล้ว ขั้นสอน ๒. ครูแจกใบงานที่ ๐๕ ค้นหาความหมายคำฟ้องเสียง ให้นักเรียนทำกิจกรรมจากใบงาน ส่งตัวแทนนำเสนอผลงาน หน้าชั้นเรียน ครูและเพื่อนอภิปรายสรุปเพิ่มเติม ขั้นสรุป ๓. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง คำฟ้องเสียง ๔. ให้นักเรียนถามคำถามเรื่อง คำฟ้องเสียงที่ยังไม่เข้าใจ จากใบงาน แจกใบงานที่ ๐๖ การใช้คำฟ้องเสียง	วิธีการประเมิน ๑. บันทึกการสังเกตพฤติกรรมการมีคุณธรรม ๒. ตรวจผลงาน เครื่องมือประเมิน ๑. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการมีคุณธรรม ๒. แบบบันทึกคะแนน ๓. ใบงาน เกณฑ์การประเมิน ผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐

ใบความรู้
คำพ้องเสียง

คำพ้องเสียง คือคำที่ออกเสียงเหมือนกันแต่เขียนต่างกันและความหมายก็ต่างกันด้วย
ตัวอย่าง เขาเอาน้ำที่ใช้ล้างรถไปรดน้ำต้นไม้

รถ	อ่านว่า	รด	หมายถึง	ยานพาหนะ
รด	อ่านว่า	รด	หมายถึง	เท ราด หรือสาดน้ำ
เขี้ยว	อ่านว่า	เขี้ยว	หมายถึง	ฟันแหลมคมสำหรับฉีกเนื้อและอาหาร
เคี้ยวน้ำแกง	อ่านว่า	เขี้ยว	หมายถึง	ต้มให้เดือดนานๆ เพื่อให้งวด ขึ้น
ซ่อมแซม	อ่านว่า	ซ่อม	หมายถึง	ทำสิ่งที่ชำรุดให้ดีขึ้น
ซัอนซ่อม	อ่านว่า	ซ่อม	หมายถึง	เครื่องใช้จุ่มอาหารการกิน
คุณค่า	อ่านว่า	ชำ	หมายถึง	หมายถึง คุณประโยชน์
ถูกฆ่า	อ่านว่า	ชำ	หมายถึง	ทำให้ตาย
ชำทาส	อ่านว่า	ชำ	หมายถึง	คนรับใช้
สัตว์เลื้อย	อ่านว่า	สัตว์	หมายถึง	สิ่งมีชีวิตซึ่งแตกต่างไปจากพรรณไม้
ชื่อสัตย์	อ่านว่า	สัตว์	หมายถึง	ความจริง
กรรม	อ่านว่า	กัน	หมายถึง	หุ
กัณฐ์	อ่านว่า	กัน	หมายถึง	คอ
กัน	อ่านว่า	กัน	หมายถึง	ตัด, โทน
ควาน	อ่านว่า	ควาน	หมายถึง	เอามือค้นหาของ
ควาญ	อ่านว่า	ควาน	หมายถึง	ผู้เลี้ยงและขี่ช้าง
สี	อ่านว่า	สี	หมายถึง	สิ่งที่ทำให้เป็นสีต่างๆ
ศรี	อ่านว่า	สี	หมายถึง	สิริมงคล

ปรับปรุงมาจาก www.sahawicha.com

ใบความรู้
คำร้องเสียง

เพลงคำร้องเสียง

คำร้อง : ปิตินันท์ สุทธสาร

ทำนอง : พม่าแพงกบ

เล เล เล เล เล เล เล เล (ซ้ำ)
สุขสันต์ สร้างสรรค์ เลือกสรร นันทนา
ออกเสียง สัน ทุกคำ

เล เล เล เล เล เล เล เล (ซ้ำ)
แต่ต่างความหมาย รูปร่างก็ต่างกัน
ที่เปล่งเสียงมานั้น ช่างเหมือนกันนะเธอ
เรียกคำร้องเสียง เพราะเป็นเสียงเดียวกัน (ซ้ำ)
เด็กเด็กนั้นใช้กันระวังเอ๋ย (ซ้ำ)

ตัวอย่าง คำพ้องเสียง

หญิงชราดันรถเข็นไปขายของ
ฉันทเฝ้ามองความยากเข็ญแล้วใจหาย
ข้าวฆ่าฟันทุกวันชีพวางวาย
ดูจมารร้ายไรคุณค่าไม่น่าจำ
เสียงขับขานบทเพลงคนปีขาล
คนข้างบ้านเลี้ยงลิงค่างช่าน่าขำ
แม่ควัวถั่วบนเตาใส่ส้มตำ
มะนาวซ่าหลุดจากข้าวริมรั้วเอ๋ย

โครงการสือ ๖๐ พรรษา
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

ความหมายของคำพ้องเสียง

เข็น	หมายถึง	ดันสิ่งที่ติดขัดไม่อาจเคลื่อนที่ไปโดยปรกติให้เคลื่อนที่
เข็ญ	หมายถึง	ยาก ยากจน
ฆ่า	หมายถึง	ทำให้ตาย
คุณค่า	หมายถึง	สิ่งที่มีประโยชน์
ขาน	หมายถึง	ออกเสียงพูดหรือตอบ
ขาล	หมายถึง	ปีที่ ๓ ของรอบนักษัตรมีเสือเป็นเครื่องหมาย
ข้าง	หมายถึง	ที่อยู่ใกล้ๆ
ค่าง	หมายถึง	สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมคล้ายลิง
ควัว	หมายถึง	เอาสิ่งของใส่กระทะตั้งไฟให้ร้อนแล้วคนไปจนสุก

ปรับปรุงมาจาก www.sahawicha.com

เฉลยคำตอบ ใบงานที่ ๐๔
เรียนรู้คำพ้องเสียง

คำชี้แจง เติมคำพ้องเสียง (คำที่ขีดเส้นใต้) ให้ถูกต้อง

๑. จัก <u>ต</u> อก	เครื่อง <u>จ</u> ัก <u>ร</u>	ประ <u>จ</u> ัก <u>ษ</u>
๒. สะ <u>บ</u> ัด	สม <u>บ</u> ัติ	นาม <u>บ</u> ัต <u>ร</u>
๓. ผูก <u>พ</u> ัน	สั <u>ม</u> พ <u>ัน</u> ธ์	ผิว <u>พ</u> รร <u>ณ</u>
๔. ผัก <u>ก</u> าด	ประ <u>ก</u> าศ	เก <u>ง</u> ก <u>า</u> จ
๕. ประ <u>ส</u> าน	สง <u>ส</u> าร	มหา <u>ศ</u> าล
๖. กาน <u>พ</u> ลู	ประ <u>ส</u> บ <u>ก</u> าร <u>ณ</u>	เทศ <u>ก</u> าล
๗. สีส <u>ั</u> น	จัด <u>ส</u> รร	สร้าง <u>ส</u> รร <u>ค</u>
๘. ข้าว <u>สุ</u> ก	วัน <u>ศ</u> ก <u>ร</u>	ความ <u>สุ</u> ข
๙. คุณ <u>ค</u> ่า	<u>ข</u> ้า <u>ท</u> าส	ยา <u>ฆ</u> า <u>ม</u> แล <u>ง</u>
๑๐. ดอก <u>พ</u> ุด	วัน <u>พ</u> ุ <u>ธ</u>	พระ <u>พ</u> ุ <u>ธ</u>

แนวคำตอบ ใบงานที่ ๐๕
ค้นหาความหมายคำพ้องเสียง

คำชี้แจง หาคำพ้องเสียงที่นักเรียนสนใจ ๑๐ คำ พร้อมทั้งบอกความหมาย

๑.....เข็น.....ความหมาย ดันสิ่งที่ติดขัดไม่อาจเคลื่อนที่ไปโดยปรกติให้เคลื่อนที่

๒.....เชิญ.....ความหมาย ยาก, ยากจน

๓.....ฆ่า.....ความหมาย ทำให้ตาย

๔.....คุณค่า.....ความหมาย สิ่งที่มีประโยชน์

๕.....ขาน.....ความหมาย ออกเสียงพูดหรือตอบ

๖.....ขาล.....ความหมาย ปีที่ ๓ ของรอบนักชัศตร มีเสือเป็นเครื่องหมาย

๗.....ข้าง.....ความหมาย ที่อยู่ใกล้ๆ

๘.....ค้าง.....ความหมาย สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมคล้ายลิง

๙.....ควั.....ความหมาย เอาสิ่งของใส่กระทะตั้งไฟให้ร้อนแล้วคนไปจนสุก

๑๐.....ขั้ว.....ความหมาย ก้านที่ติดกับผลไม้, ต้นเค้า, ส่วนสุดท้ายเหนือ
และใต้ของโลก

เฉลยคำตอบ ใบงานที่ ๐๖
การใช้คำพ้องเสียง

คำชี้แจง เติมคำพ้องเสียง โดยใช้คำจากคำอ่านในวงเล็บ

๑. ดาหวันถูกกักบริ..**เวณ**.....เพราะไม่ยอมทำ..**เวร**..... (เวณ)
๒. เด็ก ๆ ชาวเวียง**จันทน์**.....นั่งดูฟุตบอลอยู่บนอัฒ**จันทร์**..... (จัน)
๓. **ควาญ**..ช้างกำลังใช้มือ..**ควาน**....หาของ (ควาน)
๔. พระสงฆ์อุ้ม**บาตร**.....ออกบิณฑ**บาต**....ทุกเช้า (บาต)
๕.**พรรค**การเมืองกำลังกล่าวคำปฏิญาณต่อหน้าพระ**พักตร์**.....ในหลวง (พัก)
๖. อา**จารย์**.....กำลัง**วิจารณ์**.....รายงานของนักเรียน (จาน)
๗.**ก้าน**.....ปรีดาไม่ชอบรับของ..**ก้าน**.....จากใคร (ก้าน)
๘. ประชาสัมพันธ์.....กล่าวชื่นชมนางสาวไทยว่ามีผิว**พรรณ**.....ดี (พัน)
๙. ป้าช้อยเด็ด..**ขี้**..พริกก่อนเอาไป.....**คั่ว**.....(คั่ว)
๑๐. สุขชาติ.....**มัน**...ใจ ว่าคู่..**มัน**.....ของเขาเป็นคนดี (มัน)

คำชี้แจงประกอบหน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สร้างสรรค์งานเขียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

ร้อยเรียงด้วยแผนภาพ

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

การอ่านใบความรู้เรื่อง “แผนภาพโครงเรื่อง” และการอ่านแผนภาพโครงเรื่อง

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

นำแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดไปพัฒนางานเขียนได้

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- ครูสนทนาเรื่องนิทานที่นักเรียนเคยฟัง
- นักเรียนอ่านใบความรู้เรื่อง “แผนภาพโครงเรื่อง”
- นักเรียนทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๗ เขียนแผนภาพโครงเรื่อง

ใบงานที่ ๐๘ เขียนแผนภาพความคิด ใบงานที่ ๐๙ เขียนแผนภาพโครงเรื่องจากนิทาน

ใบงานที่ ๑๐ ข้อคิดจากนิทานพัฒนางานเขียน ใบงานที่ ๑๑ ข้อคิดจากนิทานพัฒนางานเขียน

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง แผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อนำไป

พัฒนางานเขียน ครูตรวจผลงานจากใบงาน

๒.๔ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประกอบด้วย

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน แบบบันทึกคะแนน แบบทดสอบ
เกณฑ์การประเมิน ผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐

๑๓๕

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สร้างสรรค์งานเขียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓
เรื่อง ร้อยเรียงด้วยแผนภาพ
รายวิชาภาษาไทย

เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	ครูซักถามถึงเรื่องที่นักเรียนเคยฟัง
ขั้นสอน	- นักเรียนอ่านใบความรู้เรื่อง “แผนภาพโครงเรื่อง” - นักเรียนทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๗ เขียนแผนภาพโครงเรื่อง - นักเรียนทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๘ เขียนแผนภาพความคิด - ครูตรวจผลงานนักเรียน - นักเรียนทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๙ - ๑๑ ข้อคิดจากนิทานพัฒนางานเขียน
ขั้นสรุป	- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษาใบความรู้เรื่อง “แผนภาพโครงเรื่อง แผนภาพความคิด” และการทำแบบฝึกจากใบงาน
การวัดและประเมินผล	- ประเมินผลงาน - ประเมินพฤติกรรมการเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ร้อยเรียงด้วยแผนภาพ รายวิชาภาษาไทย			เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ สร้างสรรค์งานเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ครั้งที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง ขั้นนำ	สื่อ / แหล่งเรียนรู้ ๑. ใบความรู้เรื่อง “แผนภาพโครงเรื่อง” ภาระงาน / ชิ้นงาน ๑. กิจกรรมใบงานที่ ๐๗ เขียนแผนภาพโครงเรื่อง จากนิทาน เรื่องลุงเต๋ใจอารี ๒. กิจกรรมใบงานที่ ๐๘ เขียนแผนภาพความคิด จากนิทาน เรื่องค้างคาวเลือกพวก ๓. กิจกรรมใบงานที่ ๐๙ เขียนแผนภาพโครงเรื่อง จากนิทาน เรื่อง ช้างเกร ๔. กิจกรรมใบงานที่ ๑๐ ข้อคิดจากนิทานพัฒนา งานเขียนเรื่อง ช้างเกร ๕. กิจกรรมใบงานที่ ๑๑ ข้อคิดจากนิทานพัฒนา งานเขียน เรื่อง ลูกกวางน้อย	
ขอบเขตเนื้อหา ๑. การอ่านใบความรู้เรื่อง “แผนภาพโครงเรื่อง” ๒. การอ่านแผนภาพโครงเรื่องจากนิทาน เรื่อง “กากับสุนัขจิ้งจอกเจ้าเล่ห์” จุดประสงค์การเรียนรู้ ความรู้ ๑. รู้และอธิบายแผนภาพโครงเรื่อง แผนภาพ ความคิด ทักษะ ๑. เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพ ความคิดจากเรื่องที่กำหนดได้ ๒. เปรียบเทียบวิธีเขียนแผนภาพโครงเรื่องและ แผนภาพความคิดได้ ๓. นำแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิด ไปพัฒนางานเขียน	๑. ครูซักถามถึงเรื่องนิทานที่นักเรียนเคยฟังมาก่อน และให้นักเรียนส่งตัวแทนออกมาเล่านิทานที่เคยฟังให้เพื่อนๆ ครูและเพื่อนร่วมอภิปรายถึงตัวละคร สถานะในเรื่อง เหตุการณ์ ที่เกิดขึ้นในเรื่อง ผลของเหตุการณ์นั้น รวมถึงข้อคิดที่สอดแทรกอยู่ ในนิทาน ขั้นสอน ๒. ครูแจกใบความรู้เรื่อง แผนภาพโครงเรื่อง ให้นักเรียนศึกษา ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพิ่มเติม ๓. ครูแจกใบงานที่ ๐๗ เรื่อง “เขียนแผนภาพโครงเรื่อง” ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องนิทานและทำใบงาน ครูช่วยชี้แนะเพิ่มเติม		

๑๔๐

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ สร้างสรรค์งานเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย		แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ (ต่อ) เรื่อง ร้อยเรียงด้วยแผนภาพ รายวิชาภาษาไทย		เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
คุณธรรม ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มีความรับผิดชอบ ๓. มีวินัยในการอยู่ร่วมกัน	ขั้นสรุป ๔. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงแนวการเขียนแผนภาพโครงเรื่องจากใบความรู้ที่ครูแจกให้ ๕. ให้นักเรียนจดบันทึกขั้นตอนการเขียนแผนภาพโครงเรื่องจากใบความรู้ในครั้งที่ ๒ เวลา ๑ ชั่วโมง ขั้นนำ ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาทบทวน เรื่อง แผนภาพโครงเรื่อง ที่เรียนมาแล้ว เพื่อเปรียบเทียบกับการเขียนแผนภาพความคิด ขั้นสอน ๒. ครูแจกใบงานที่ ๐๘ เขียนแผนภาพความคิด โดยให้นักเรียนอ่านนิทาน แล้วทำกิจกรรมจากใบงาน ส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ครูและเพื่อนอภิปรายสรุปเพิ่มเติม ขั้นสรุป ๓. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง แผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อนำไปพัฒนางานเขียน ๔. ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๐๙ – ๑๑ เขียนข้อคิดจากนิทานพัฒนางานเขียนจากนิทาน ถ้าไม่เสร็จให้นักเรียนทำเป็นบ้าน	การประเมิน ๑. ประเมินพฤติกรรมขณะเรียน ๒. ประเมินจากผลงาน / ใบงาน วิธีการประเมิน ๑. บันทึกการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน ๒. ตรวจผลงาน เครื่องมือประเมิน ๑. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน ๒. แบบบันทึกคะแนน ๓. ใบงาน เกณฑ์การประเมิน ผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐		

ใบความรู้ การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

เป็นการเขียนที่แสดงให้เห็นโครงเรื่องโดยรวมทั้งเรื่อง ทำให้จับใจความสำคัญของเรื่องได้อ่านได้ดียิ่งขึ้น การเขียนแผนภาพโครงเรื่องต้องอาศัยการตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องทีอ่านว่าตัวละครในเรื่องมีใครบ้าง สถานที่เกิดเหตุการณ์คือที่ไหน มีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้น ผลของเหตุการณ์นั้นคืออะไร

ขั้นตอนการสร้างแผนภาพโครงเรื่อง

๑. กำหนดชื่อเรื่อง หรือความคิดรวบยอด
๒. ระดมสมองคิดถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชื่อเรื่อง หรือความคิดรวบยอดสำคัญนั้น แล้วจดบันทึกไว้เป็นคำหรือกลุ่มคำสั้นๆ
๓. นำคำหรือกลุ่มคำที่จดบันทึกไว้ซึ่งมีความสัมพันธ์กันมาจัดกลุ่ม ตั้งชื่อกลุ่มคำเป็นหัวข้อย่อย แล้วเรียงลำดับกลุ่มคำตามความสำคัญ
๔. เลือกรูปแบบแผนภาพความคิดให้เหมาะสมกับการนำไปใช้ประโยชน์และเนื้อหา
ของเรื่อง

ปรับปรุงมาจาก <http://dlit.ac.th>

ตัวอย่าง การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

เรื่อง กากับสุนัขจิ้งจอกเจ้าเล่ห์

อีกาตัวหนึ่งกำลังหิว มันจึงบินออกหาอาหาร มันเลื้อยไปเห็นเนื้อชิ้นหนึ่งหล่นอยู่ มันจึงใช้ปากคาบเนื้อชิ้นนั้นขึ้นมา แล้วบินไปเกาะที่ต้นไม้ต้นหนึ่ง สุนัขจิ้งจอกตัวหนึ่งเดินผ่านมาเห็นอีกาคาบเนื้ออยู่ในปาก มันอยากกินเนื้อชิ้นนั้นมันจึงเอ่ยปากทักอีกาว่า

“สวัสดีครับคุณกา คุณช่างสง่างามอะไรอย่างนี้ ขนของคุณก็ดูสวยงามมาก”

อีการู้สึกชอบใจมาก มันมองดูขนของตัวเองอย่างภูมิใจ สุนัขจิ้งจอกจึงพูดต่อไปว่า

“คุณคงมีเสียงที่ไพเราะมาก คุณคงร้องเพลงเพราะด้วยใช่ไหม” อีการับผงกหัวรับ

“ถ้าอย่างนั้นคุณช่วยร้องเพลงให้ผมฟังสักหน่อยเถิดครับ” อีกาจึงอ้าปาก

จะร้องเพลง พอมันอ้าปาก เนื้อก็หลุดจากปากตกลงที่พื้น สุนัขจิ้งจอกจึงรีบคาบเนื้อชิ้นนั้นแล้ววิ่งหนีไป

แผนภาพโครงเรื่อง : กากับสุนัขจิ้งจอกเจ้าเล่ห์

ตัวละครในเรื่อง : อีกา และสุนัขจิ้งจอก

สถานที่ : ต้นไม้ต้นหนึ่ง

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น : อีกาซึ่งกำลังคาบเนื้ออยู่ในปาก หลงเชื่อคำพูดของสุนัขจิ้งจอกที่ชมว่า อีกามีเสียงไพเราะ จึงอ้าปากจะร้องเพลงให้สุนัขจิ้งจอกฟัง

ผลของเหตุการณ์ : ทำให้ชิ้นเนื้อที่อีกาคาบมาหล่นจากปาก สุนัขจิ้งจอกจึงมาคาบเนื้อไปกินแทน

ข้อคิดเห็น/ข้อสรุป : อย่าไว้วางใจทาง อย่าวางใจคน จะจนใจเอง คือ หากไว้วางใจคนอื่นมากเกินไป อาจจะทำให้ได้รับเคราะห์หรือผลเสียได้

นิทานอีสป

ใบงานที่ ๐๗
เขียนแผนภาพโครงเรื่อง

คำชี้แจง อ่านนิทานส่งเสริมคุณธรรม เรื่อง ลุงเต่าใจอารี แล้วเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

ลุงเต่าใจอารี

ในป่าใหญ่แห่งหนึ่งมีความสงบเงียบและสวยงาม ไกล ๆ กันนั้นมีหนองน้ำที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยพืชน้ำ ไม้ น้ำ นานาชนิดขึ้นอยู่เรียงรายขึ้นฉ่ำใจ และยังเป็นแหล่งที่อยู่ของสัตว์น้ำหลายชนิด เช่น กุ้งน้อย ปลา ปู หอย และลุงเต่าผู้ใจอารีและเป็นที่รักของบรรดาสัตว์ทุกตัว สัตว์ทุกตัวอยู่รวมกันด้วยความสามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ฤดูกาลเปลี่ยนผันไป ปีนี้ความแห้งแล้งมาเร็วกว่าที่คิด น้ำในหนองน้ำเริ่มเหือดแห้งลง สัตว์น้ำทุกตัวเริ่มกังวลใจ ลุงเต่าผู้ที่ได้รับการยกย่องว่าอาวุโสที่สุดจึงเรียกประชุมสัตว์น้ำทุกตัวเพื่อหาหนทางแก้ไขเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น สัตว์ทุกตัวร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่าพวกเราควรหาที่อยู่แห่งใหม่ให้เร็วที่สุด ก่อนที่น้ำจะแห้งจนหมดหนองน้ำ ลุงเต่าจึงบอกกับสัตว์ทุกตัวว่าพวกเราต้องรีบอพยพไปยังฝั่งอีกด้านของหนองน้ำ เพราะเคยไปบริเวณนั้นมาก่อน เคยเห็นว่ามีหนองน้ำอีกแห่งหนึ่งน่าจะเป็นที่อยู่ใหม่ของเราได้ กุ้งน้อย ปลา ปู และหอยต่างตื่นตระหนกว่าพวกตนจะไปได้อย่างไร ลุงเต่าจึงพูดขึ้นว่า “ไม่ต้องกลัวพวกเราต้องไปด้วยกัน ฉันจะเป็นผู้พาไปเอง”

ลุงเต่าออกนำหน้า ตามมาด้วยปู หอย ส่วนปลาตะเกียบตะกายตามมา ดูแล้วช่างเป็นภาพที่ทรมานใจเหลือเกิน ในที่สุดลุงเต่าตัดสินใจให้ปลาคาบทางของตน ส่วนปูก็หนีบหางของลุงเต่าด้วย เจ้ากุ้งน้อยนั้นลุงเต่าใช้ปากคาบเอาไว้ และคลานตัวมเตี้ยมไปด้วยกัน โดยมีเจ้าหอยตามมาติด ๆ

ในที่สุดความหวังก็เป็นจริง ลุงเต่าสามารถนำสัตว์ทั้งหลายเดินข้ามฝั่งได้สำเร็จ และได้พบหนองน้ำแห่งใหม่ที่สมบูรณ์จริง ๆ สัตว์ทุกตัวต่างเรีงรำมีความสุข เพราะลุงเต่าผู้ใจอารีช่วยเหลือสัตว์ทุกตัวเอาไว้นั่นเอง

โครงการสื่อ ๖๐ พรรษา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

แนวคำตอบ ใบงานที่ ๐๗
เขียนแผนภาพโครงเรื่อง

ลุงเต่าใจอารี

ตัวละคร

กุ้งน้อย.....ปลา.....ปู.....หอย.....ลุงเต่า

สถานที่

หนองน้ำแห่งหนึ่ง

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

กุ้งน้อย.....ปลา.....ปู.....หอย และลุงเต่า อาศัยอยู่ในหนองน้ำที่อุดมสมบูรณ์
อย่างมีความสุข แต่วันหนึ่งเกิดความแห้งแล้งน้ำในหนองน้ำแห้งลง

ผลของเหตุการณ์

สัตว์ทุกตัวได้รับความเดือดร้อน ลุงเต่าจึงคิดว่าควรจะไปหาที่อยู่แห่งใหม่ ซึ่งเป็น
หนองน้ำในบริเวณใกล้เคียง โดยลุงเต่าเป็นผู้ที่ช่วยเหลือการย้ายที่อยู่ในครั้งนี้ ด้วยความ
มีน้ำใจ

ข้อคิดเห็น/ข้อสรุป

การมีน้ำใจช่วยเหลือซึ่งกันและกันจะทำให้สังคมมีความสุข

ใบงานที่ ๐๘

เขียนแผนภาพความคิด

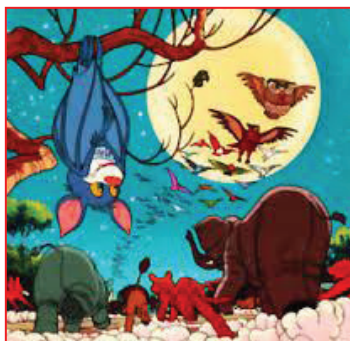
คำชี้แจง อ่านนิทานเรื่อง ค้างคาวเลือกพวก แล้วนำข้อคิดที่ได้ไปเขียน
แผนภาพความคิดจากนิทาน

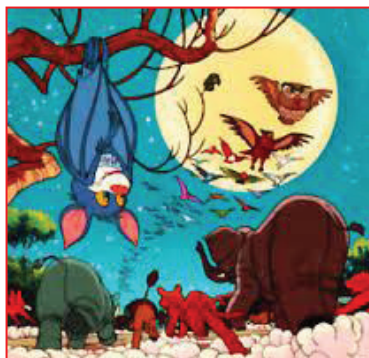
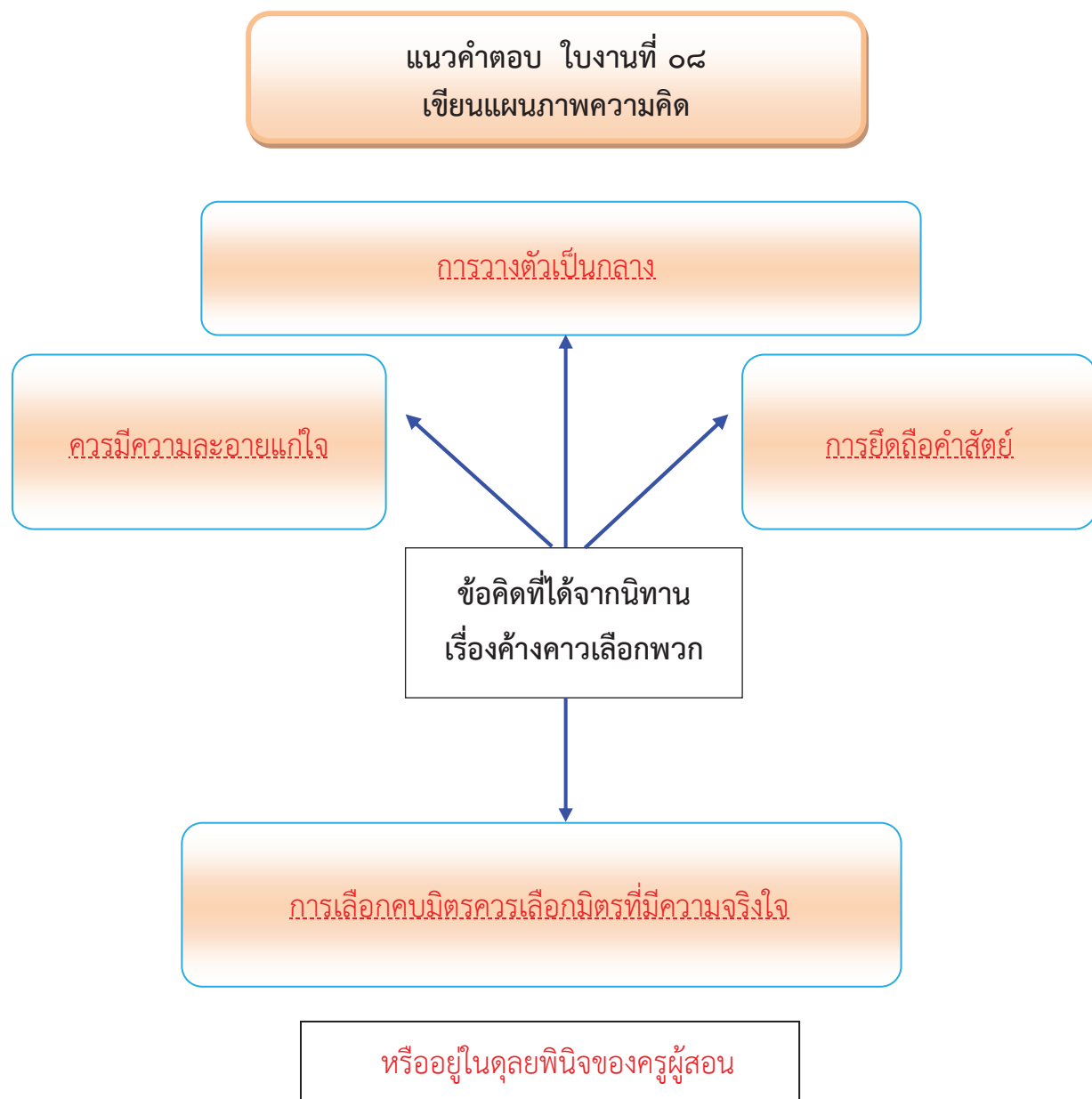
ค้างคาวเลือกพวก

ค้างคาวนั้นถือว่าตนมีปีกเหมือนนก และมีหูเหมือนสัตว์ อื่นทั่ว ๆ ไป
ดังนั้นเมื่อนกยกพวกไปต่อสู้กับสัตว์อื่น ๆ ค้างคาวก็ขอตัวไม่เข้าข้างฝ่ายใด โดยทำตัวเป็นกลาง
แต่เมื่อพวกของนกมีท่าทีว่าจะชนะ ค้างคาวก็ประกาศตัวไปเข้ากับฝ่ายนก

ต่อมาพวกนกจะพลาดท่าเสียทีแก่สัตว์อื่น ๆ ค้างคาวก็ผละจากนกไปเข้าพวก
กับสัตว์อื่น ๆ ต่อมานกต่อสู้จนใกล้จะได้ชัยชนะ ค้างคาวก็กลับมาอยู่ข้างฝ่ายพวกนกอีก
เมื่อนกสัตว์อื่น ๆ ทำสัญญาสงบศึกและเป็นมิตรต่อกัน ทั้งสองต่างก็ขับไล่ค้างคาว ไม่ยอมให้
เข้าพวกด้วย ค้างคาวอับอายจึงไปซ่อนตัวอยู่ในถ้ำ จะออกจากถ้ำไปหาอาหารในเวลา
กลางคืนเท่านั้น

นิทานอีสป

ใบงานที่ ๐๙
ข้อคิดจากนิทานพัฒนางานเขียน

คำชี้แจง อ่านนิทาน เรื่อง ช้างเกร แล้วเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

ช้างเกร

ช้างโทนตัวหนึ่ง มีนิสัยเป็นพาลเกรมาตั้งแต่เล็ก พระยาช้างสารซึ่งเป็นใหญ่ในโขลงจะว่ากล่าวสั่งสอนสักเท่าใด ช้างโทนตัวนั้นก็ไมยอมเชื่อฟัง ยังเที่ยวข่มเหง อาละวาดแก่สัตว์ทั้งหลายได้รับความเดือดร้อนอยู่เนือง ๆ วันหนึ่งถึงคราวเคราะห์กรรมมีนางนกเอี้ยง ซึ่งเป็นสหายรักของพระยาका พระยากบ และพระยาแมลงวัน นางนกเอี้ยงกกลูกอยู่ที่รังบนกิ่งไม้ เผอิญช้างโทนตัวนั้นเดินอาละวาดเกะกะ ๆ ไปทางนั้น ใช้วงและงาฟาดไปตามกิ่งไม้ตามนิสัยช้างพาล จนรังนกเอี้ยงตกลงพื้น ลูกนกถึงแก่ความตาย นางนกเอี้ยงบินวนดูลูกด้วยความเสียใจ จึงบินหนีไปหาสหายทั้งสาม แล้วเล่าความทุกข์ของนางให้ฟัง

พระยาสัตว์ทั้งสามโกรธมาก จึงคิดหากลอบายที่จะฆ่าช้างโทน พระยาका ออกความคิดว่าจะไปบอกฝูงกา ให้ช่วยกันรุมจิกลูกตาของช้างโทนเสียให้บอด พระยาแมลงวันก็ไปป่าวร้องแก่พวกของตนว่า ถ้าใครเจอช้างโทนที่ถูกจิกลูกตาจนบอด ให้ช่วยกันเจาะแผลที่ลูกตาให้เน่า ฝ่ายพระยากบก็เป่าร้องแก่บริวารของตนว่า ถ้าวันใดพบเจอช้างตาบอดเดินโซเซกระหายน้ำไปข้างเหว ก็จงพากันร้องขึ้นที่ปากเหวเพื่อให้ช้างเข้าใจผิดว่าเป็นหนองน้ำจะได้ตกเหวตาย นางนกเอี้ยงซาบซึ่งในไมตรีของเพื่อนที่ห่วงใยต้องการช่วยเหลือเพื่อน แต่นางไม่ต้องการให้เพื่อนแค้นแทน เพราะผิดศีลธรรม และกล่าวว่า สักวันหนึ่งเจ้าจะเข้าใจและไม่คิดทำร้ายผู้อื่นต่อไป

โครงการสื่อ ๖๐ พรรษา
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

แนวคำตอบ ใบงานที่ ๐๙
เขียนแผนภาพโครงเรื่อง

ข้างเกร

ตัวละคร

ข้างเกร...พระยาข้างสาร...นางนกเอี้ยง...พระยาภา...พระยาภน...พระยาแมลงวัน

สถานที่

ในป่าใกล้เหว

เหตุการณ์ที่ ๑

มีข้างเกรตัวหนึ่ง...พระยาข้างสารข้างซึ่งเป็นใหญ่ตักเตือนก็ไม่เชื่อฟัง

เหตุการณ์ที่ ๒

มีข้างเกรทำลายรังของนางนกเอี้ยง...จนลูกของนางนกเอี้ยงหล่นจากรัง

ถึงแก่ความตาย

เหตุการณ์ที่ ๓

นางนกเอี้ยงบินหนีไปแล้วความทุกข์ให้เพื่อน คือพระยาภา...พระยาภน...
พระยาแมลงวันได้รับรู้เรื่องราวที่เกิดขึ้นกับตนเอง

เหตุการณ์ที่ ๔

พระยาภา...พระยาภน...พระยาแมลงวันคิดหาทางแก้แค้นข้างเกร

เหตุการณ์ที่ ๕

นางนกเอี้ยงซาบซึ้งในน้ำใจเพื่อน...แต่ไม่ต้องการให้เพื่อนแก้แค้นแทน

ผลของเหตุการณ์

นางนกเอี้ยงให้อภัยแก่ข้างเกร...เพราะการแก้แค้นเป็นเรื่องที่ผิดศีลธรรม

แนวคำตอบ ใบงานที่ ๑๐
ข้อคิดจากนิทานพัฒนางานเขียน

คำชี้แจง อ่านนิทานเรื่อง ช้างเถร แล้ววิเคราะห์นิทานโดยเขียนแผนภาพ
ของนิทาน ตามที่กำหนด

ใคร

ช้างเถร... พระยาช้างสาร... นางนกเอี้ยง... พระยาภา... พระยาภบ... พระยาแมลงวัน

ทำอะไร

.....ช้างเถรทำลายรังของนางนกเอี้ยง.....จนลูกของนางนกเอี้ยงหล่นจากรัง
.....ถึงแก่ความตาย

ที่ไหน ที่รังของนางนกเอี้ยงในป่าใกล้เหว

เมื่อไร ในวันหนึ่ง

อย่างไร

.....มีช้างเถรตัวหนึ่ง พระยาช้างสารช้างซึ่งเป็นใหญ่ตักเตือนก็ไม่เชื่อฟัง
ช้างเถรทำลายรังของนางนกเอี้ยง จนลูกของนางนกเอี้ยงหล่นจากรังถึงแก่ความตาย
นางนกเอี้ยงบินหนีไปแล้วความทุกข์ให้เพื่อน คือ พระยาภา... พระยาภบ... พระยาแมลงวัน
ได้รับรู้เรื่องราวที่เกิดขึ้นกับตนเองพระยาภา... พระยาภบ... พระยาแมลงวันคิดหาทาง
แก้แค้นช้างเถร...นางนกเอี้ยงซาบซึ้งในน้ำใจเพื่อน แต่ไม่ต้องการให้เพื่อนแก้แค้น
แทนนางนกเอี้ยงให้อภัยแก่ช้างเถร... เพราะการแก้แค้นเป็นเรื่องที่ผิดศีลธรรม

ใบงานที่ ๑๑

ข้อคิดจากนิทานพัฒนางานเขียน

คำชี้แจง อ่านนิทาน เรื่องลูกกวางน้อย และเขียนข้อคิดที่ได้จากเรื่องลงในแผนภาพความคิดที่กำหนดให้

ลูกกวางน้อยตัวหนึ่งอาศัยอยู่ในป่า มีเพื่อนสนิทเป็นทากสามตัว นกเล็ก ๆ และนกเค้าแมวที่เฉลียวฉลาด กวางน้อยต้องประสบปัญหาอย่างมากในการสร้างมิตรภาพกับนกเค้าแมว ซึ่งเจ้าอารมณ์แต่แล้วในที่สุดกวางน้อยสามารถเอาชนะนกเค้าแมวได้ด้วยความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และสุภาพอ่อนน้อม

นกเค้าแมวมีนิทานมาเล่าให้ฟังมากมาย กวางน้อยชอบนิทานของนกเค้าแมว กวางน้อยอยากอยู่กับนกเค้าแมว แต่ก็มีปัญหามากเพราะในตอนกลางคืนนกเค้าแมวไม่นอนเหมือนกวางน้อย นกเค้าแมวจะท่องเที่ยวไปในที่ต่าง ๆ เวลากลางวันกวางน้อยไม่นอนแต่นกเค้าแมวจะเป็นฝ่ายนอน กวางน้อยไม่เคยพูดถึงเรื่องปัญหานี้กับนกเค้าแมว แต่ก็พยายามที่จะพบนกเค้าแมวบ่อยขึ้น เพื่อฟังเรื่องสนุก ๆ

วันหนึ่งกวางน้อยตื่นแต่เช้า เพื่อไปหานกเค้าแมวให้เล่านิทานสนุก ๆ ให้ฟังสักสองสามเรื่อง นกเค้าแมวแลเห็นกวางน้อยแต่ไกล จึงรีบเข้าไปแอบที่หลังต้นไม้และรีบบินกลับที่พัก เพราะรู้สึกเหน็ดเหนื่อยและอยากจะนอน เสร็จแล้วกวางน้อยรีบกลับที่พัก แม่กำลังคอยกวางน้อยอยู่ เมื่อแม่ลูกจัดที่นอนเรียบร้อยแล้ว กวางน้อยก็ซุกตัวลงนอนข้าง ๆ แม่ กวางน้อยแสร้งทำเป็นหลับเพื่อรอให้แม่หลับเสียก่อนเพื่อจะได้หนีออกมาข้างนอกได้สะดวก กวางน้อยจะไปหานกเค้าแมว

คำคิ่สนี้กวางน้อยออกไปหานกเค้าแมวอีกเพราะคิดถึงจนทำให้หลงป่า กวางน้อยวิ่งมาถึงสระแห่งหนึ่ง เพราะจำได้ว่าที่พักของนกเค้าแมวอยู่ใกล้สระ กวางน้อยเริ่มคิดถึงแม่ ความกลัวทำให้กวางน้อยร้องไห้ น้ำตาก็หยดลงไปบนสระเสียงดังป๋อม ๆ ท่ามกลางความเงียบ เสียงดังไปถึงหูของนกเค้าแมว นกเค้าแมวจึงตามเสียงนั้นมา นกเค้าแมวประหลาดใจมากที่เห็นกวางน้อยตามลำพังในป่ายามคำคิ่สนี้ กวางน้อยได้เล่าเรื่องทั้งหมดให้ฟังว่าได้พยายามหานกเค้าแมวหลายครั้งแล้ว และตั้งใจว่าจะมาหาให้พบให้ได้ในตอนกลางคืน นกเค้าแมวสงสัยที่รู้ว่ากวางน้อยชอบนิทานของตน นกเค้าแมวได้สั่งสอนกวางน้อยว่าไม่ควรออกมาโดยไม่ขออนุญาตแม่และไม่ควรจะไม่ทำตามเช่นนี้อีก นกเค้าแมวบอกว่าถ้าทำตัวดีและไม่ออกมาตามหาดนในป่าอีก นกเค้าแมวจะขอร้องให้ผู้เนรมิตความฝันสร้างความฝันประหลาดให้กวางน้อยทุกคืน นับจากนั้นเป็นต้นมากวางน้อยจะกลับบ้านทุกเย็น และรีบเข้านอนแต่หัวค่ำเพราะในความฝันของกวางน้อย นกเค้าแมวจะปรากฏตัว และเล่านิทานสนุก ๆ ให้ฟัง ทำให้กวางน้อยมีความสุขมาก

นิทานชาดก

แนวคำตอบ ใบงานที่ ๑๑
ข้อคิดจากนิทานพัฒนางานเขียน

การเอาชนะใจเพื่อนโดยใช้ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
และสุภาพอ่อนน้อม

รู้จักเกรงใจผู้อื่น

ควรเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่

ข้อคิดที่ได้จากนิทาน
เรื่อง ลูกกวางน้อย

ยึดมั่นในคำสัญญา

คำชี้แจงประกอบหน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สร้างสรรค์งานเขียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

ซึมซับข้อคิดจากนิทาน

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

การอ่าน และสรุปข้อคิดจากการอ่านนิทาน

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

การอ่าน และสรุปข้อคิดจากการอ่าน

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

อธิบายข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง ระบุความรู้หรือข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริงได้

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- นักเรียนออกมาเล่านิทานให้เพื่อน ๆ ฟัง

- นักเรียนอ่านใบความรู้เรื่อง “การหาข้อคิดจากการอ่าน”

และทำกิจกรรมใบงานที่ ๑๒ ซึมซับข้อคิดจากนิทาน ใบงานที่ ๑๓ ซึมซับข้อคิดจากนิทาน

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากนิทานและการนำข้อคิดนั้นไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ครูตรวจผลงานจากใบงาน

๒.๔ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประกอบด้วย

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน แบบบันทึกคะแนน เกณฑ์การประเมินผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔
เรื่อง สัมทราบข้อคิดจากนิทาน
รายวิชาภาษาไทย

เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สร้างสรรค์งานเขียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	นักเรียนออกมาเล่านิทานให้เพื่อนฟัง
ขั้นสอน	- นักเรียนอ่านใบความรู้เรื่อง “การหาข้อคิดจากการอ่าน” - นักเรียนทำกิจกรรมใบงานที่ ๑๒ สัมทราบข้อคิดจากนิทาน เรื่อง ลุงเต่าใจอารี - นักเรียนทำกิจกรรมใบงานที่ ๑๓ สัมทราบข้อคิดจากนิทาน เรื่อง ค้างคาวเลือกพวก - ครูตรวจผลงานนักเรียน
ขั้นสรุป	- ครูและนักเรียนสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษาใบความรู้เรื่อง “การหาข้อคิดจากการอ่าน” และการทำแบบฝึกจากใบงาน
การวัดและประเมินผล	- ประเมินผลงาน - ประเมินพฤติกรรมการเรียน

๑๕๕

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สัมภาษณ์ข้อคิดจากนิทาน รายวิชาภาษาไทย			เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สร้างสรรค์งานเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย			
ขอบเขตเนื้อหา ๑. การอ่านใบความรู้เรื่อง “การหาข้อคิดจากเรื่องที่เราอ่าน” ๒. การอ่านและสรุปข้อคิดจากการอ่านนิทานเรื่อง “ไก่ฟ้ากับสุนัขจิ้งจอกเจ้าเล่ห์” จุดประสงค์การเรียนรู้ ความรู้ ๑. รู้และเข้าใจการหาข้อคิดจากนิทานและการนำข้อคิดจากนิทานไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวัน ๒. อธิบายข้อคิดจากการอ่านเพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ในชีวิตจริง ทักษะ ๑. เขียนสรุปข้อคิดจากการอ่านนิทานตามขั้นตอนของวิธีเขียนที่เหมาะสมกับเนื้อหาสาระ	ครั้งที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง ขั้นนำ ๑. นักเรียนออกมาเล่นนิทานที่หน้าชั้นเรียน ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในข้อคิดที่สอดแทรกอยู่ในนิทาน ขั้นสอน ๒. ครูแจกใบความรู้เรื่อง “การหาข้อคิดจากการอ่าน” ให้นักเรียนแต่ละชั้นศึกษา ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพิ่มเติม ๓. ครูแจกใบงานที่ ๑๒ สัมภาษณ์ข้อคิดจากนิทานเรื่อง ลูกเต่าใจอหัง ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องนิทานและทำใบงานครูช่วยชี้แนะเพิ่มเติม ขั้นสรุป ๔. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงแนวการเขียนข้อคิดที่ได้จากการอ่านนิทานจากใบความรู้ที่ครูแจกให้ ๕. ให้นักเรียนจดบันทึกขั้นตอนการสรุปข้อคิดจากนิทานจากใบความรู้		
	สื่อ / แหล่งเรียนรู้ ๑. ใบความรู้เรื่อง “การหาข้อคิดจากการอ่าน” ภาระงาน / ชิ้นงาน ๑. กิจกรรมใบงานที่ ๑๒ สัมภาษณ์ข้อคิดจากนิทาน เรื่อง ลูกเต่าใจอหัง ๒. กิจกรรมใบงานที่ ๑๓ สัมภาษณ์ข้อคิดจากนิทาน เรื่อง คางคกเลือกพวก		

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ สร้างสรรค์งานเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ (ต่อ) เรื่อง ซึมทราบข้อคิดจากนิทาน รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
คุณธรรม ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มีความรับผิดชอบ ๓. มีวินัยในการอยู่ร่วมกัน	ครั้งที่ ๒ เวลา ๑ ชั่วโมง ขั้นนำ ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาบทวน เรื่อง การสรุปข้อคิดจากนิทานที่เรียนมาแล้ว ขั้นสอน ๒. ครูแจกใบงานที่ ๑๓ ซึมทราบข้อคิดจากนิทาน เรื่อง ค้างคาวเลือกพวก โดยให้นักเรียนอ่านนิทานแล้วทำกิจกรรมจากใบงาน และนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ครูและนักเรียนอภิปรายสรุปเพิ่มเติม ขั้นสรุป ๓. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากนิทานและการนำข้อคิดนั้นไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	การประเมิน ๑. ประเมินพฤติกรรมการเรียน ๒. ประเมินจากผลงาน / ใบงาน วิธีการประเมิน ๑. บันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียน ๒. ตรวจสอบผลงาน เครื่องมือประเมิน ๑. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียน ๒. แบบบันทึกคะแนน ๓. ใบงาน เกณฑ์การประเมิน ผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐

ใบความรู้ การหาข้อคิดจากการอ่าน

★★★★

ทอ/ผ.๔

การหาข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน

คือการหาข้อคิดหรือคติสอนใจจากเรื่องที่อ่านว่าเรื่องนั้นๆ ให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์อะไรบ้าง แล้วจึงนำข้อคิดนั้นมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน การหาข้อคิดจากการอ่านหนังสือต่างๆ เช่น การอ่านนิทาน บทความ สารคดี ควรอ่านตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง แล้วทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง และจับใจความสำคัญ หรือประเด็นสำคัญที่ผู้เขียนต้องการให้ข้อคิดกับผู้อ่าน

ตัวอย่าง การหาข้อคิดจากการอ่านนิทาน

เรื่อง ไก่ฟ้ากับสุนัขจิ้งจอกเจ้าเล่ห์

มีสุนัขจิ้งจอกเจ้าเล่ห์ตัวหนึ่ง เดินผ่านมาเห็นไก่ฟ้าเกาะอยู่บนกิ่งไม้สูงข้างทาง และมันก็อยากกินไก่ฟ้าเป็นยิ่งนัก จึงคิดหาอุบายแล้วเอ่ยขึ้นว่า “ไก่ฟ้าเอ๋ย ท่านช่างเป็นสัตว์ที่งดงามนัก ปีกของท่านมีสีสันสดใสหลายสี ปากก็งดงามไม่เหมือนใคร อยากรู้ว่าถ้าท่านหลับตา แล้วยังจะงามอยู่หรือไม่” ไก่ฟ้าได้ฟังคำยอกย่องก็หลงเคลิบเคลิ้ม รีบหลับตาอวดทันทีที่สุนัขจิ้งจอกก็รีบฉวยโอกาสนั้นกระโดดจับตัวไก่ฟ้าไว้ได้ เมื่อไก่ฟ้าพลาดท่า แต่ก็ยังมีสติ จึงเอ่ยขึ้นว่า “จิ้งจอกเอ๋ย ก่อนตายข้าอยากฟังเสียงอันไพเราะของท่านอีกครั้งได้ไหม” สุนัขจิ้งจอกได้ฟังคำป้อยอก็หลงกล รีบอ้าปากเห่าคำราม ไก่ฟ้าจึงรีบหนีจากไปทันที

นิทานอีสป

สรุปใจความสำคัญของเรื่อง

สุนัขจิ้งจอกเจ้าเล่ห์ออกอุบายจะกินไก่ฟ้า โดยพูดจาหลอกล่อให้ไก่ฟ้าหลงเชื่อ เมื่อไก่ฟ้าหลงเชื่อจึงจับเพื่อจะได้กินเป็นอาหาร แต่ไก่ฟ้ามีสติคิดหาทางแก้ไข จนหลุดพ้นจากการเป็นเหยื่อของสุนัขจิ้งจอกไปได้

ข้อคิดที่ได้จากการอ่าน

คำยอกยอปอঁบั้นทำให้คนหลงเคลิบเคลิ้มจนไม่ระวังตนได้เสมอ

ปรับปรุงมาจาก www.truelookpanya.com

ใบงานที่ ๑๒

ชิมทราบข้อคิดจากนิทาน

คำชี้แจง อ่านนิทาน เรื่อง ลุงเต่าใจอารี แล้วเขียนอธิบายข้อคิดจากการอ่าน

ลุงเต่าใจอารี

ในป่าใหญ่แห่งหนึ่งมีความสงบเงียบและสวยงาม ใกล้เคียง ๆ กันนั้นมีหนองน้ำที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยพืชพันธุ์ไม้นานาชนิดขึ้นอยู่เรียงรายขึ้นฉ่ำใจ และยังเป็นแหล่งที่อยู่ของสัตว์น้ำหลายชนิด เช่น กุ้งน้อย ปลา ปู หอย และลุงเต่าผู้มีใจอารีและเป็นที่รักของบรรดาสัตว์ทุกตัว สัตว์ทุกตัวอยู่รวมกันด้วยความสามัคคีช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ฤดูกาลเปลี่ยนผ่านไป ปีนี้ความแห้งแล้งมาเร็วกว่าที่คิด น้ำในหนองน้ำเริ่มเหือดแห้งลง สัตว์น้ำทุกตัวเริ่มกังวลใจ ลุงเต่าผู้ที่ได้รับการยกย่องว่าอาวุโสที่สุดจึงเรียกประชุมสัตว์น้ำทุกตัว เพื่อหาหนทางแก้ไขเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น สัตว์ทุกตัวร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่าพวกเราควรหาที่อยู่แห่งใหม่ให้เร็วที่สุด ก่อนที่น้ำจะแห้งจนหมดหนองน้ำ ลุงเต่าจึงบอกกับสัตว์ทุกตัวว่าพวกเราต้องรีบอพยพไปยังฝั่งอีกด้านของหนองน้ำ เพราะเคยไปบริเวณนั้นมาก่อน เคยเห็นว่าน้ำมีหนองน้ำอีกแห่งหนึ่งน่าจะเป็นที่อยู่ใหม่ของเราได้ กุ้งน้อย ปลา ปู และหอยต่างตื่นตระหนกว่าพวกตนจะไปได้อย่างไร ลุงเต่าจึงพูดขึ้นว่า “ไม่ต้องกลัวพวกเราต้องไปด้วยกัน ฉันจะเป็นผู้พาไปเอง”

ลุงเต่าออกนำหน้า ตามมาด้วยปู หอย ส่วนปลาตะเกียบตะกายตามมา ดูแล้วช่างเป็นภาพที่ทรมานใจเหลือเกิน ในที่สุดลุงเต่าตัดสินใจให้ปลาคาบทางของตน ส่วนปูก็หนีบหางของลุงเต่าด้วย ส่วนกุ้งน้อยนั้นลุงเต่าใช้ปากคาบเอาไว้ และคลานตัวมเตี้ยมไปด้วยกัน โดยมีเจ้าหอยตามมาติด ๆ

ในที่สุดความหวังก็เป็นจริง ลุงเต่าสามารถนำสัตว์ทั้งหลายเดินข้ามมายังอีกฝั่งได้สำเร็จ และได้พบหนองน้ำแห่งใหม่ที่อุดมสมบูรณ์จริง ๆ สัตว์ทุกตัวต่างเรีงรำมีความสุข เพราะลุงเต่าผู้มีใจอารีช่วยเหลือสัตว์ทุกตัวเอาไว้นั่นเอง

โครงการสื่อ ๖๐ พรรษา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

แนวคำตอบ ใบงานที่ ๑๒
ชิมทราบข้อคิดจากนิทาน

ลุงเต่าใจอารี

สรุปใจความสำคัญของเรื่อง

หนองน้ำแห่งหนึ่งอุดมสมบูรณ์ด้วยสัตว์นานาชนิด ทั้งกุ้ง หอย ปู ปลา และเต่า สัตว์
ทุกตัวอยู่ด้วยความรักสามัคคี รู้จักแบ่งปัน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่มีน้ำใจ วันหนึ่งเกิดความแห้งแล้ง
น้ำในหนองลดลง สัตว์ต่างได้รับความเดือดร้อน และต้องหาที่อยู่แห่งใหม่ ลุงเต่าจึงชักชวน
และช่วยเหลือในการพากัน กุ้ง หอย ปู ปลา ไปยังหนองน้ำแห่งใหม่ ด้วยจิตใจที่อารีมีน้ำใจ

ข้อคิดที่ได้จากเรื่องทีอ่าน คือ

การอยู่ร่วมกันต้องมีความจริงใจและรู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ข้อคิดนี้จะนำไปใช้ในเรื่องใด

การอยู่ร่วมกันในสังคมต้องไม่เห็นแก่ตัวต้องมีความจริงใจและรู้จักช่วยเหลือซึ่งกัน

ใบงานที่ ๑๓ ชิมทราบข้อคิดจากนิทาน

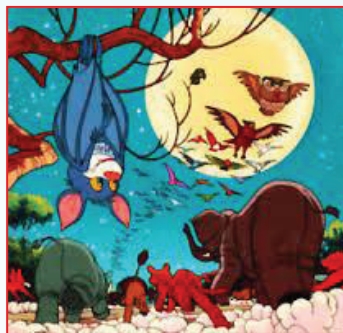
คำชี้แจง อ่านนิทาน เรื่อง ค้างคาวเลือกพวก แล้วเขียนอธิบายข้อคิดจากการอ่าน

ค้างคาวเลือกพวก

ค้างคาวนั้นถือว่าตนมีปีกเหมือนนก และมีหูเหมือนสัตว์อื่นทั่ว ๆ ไป ดังนั้นเมื่อนกยกพวกไปต่อสู้กับสัตว์อื่น ๆ ค้างคาวก็ขอตัวไม่เข้าข้างฝ่ายใด โดยทำตัวเป็นกลาง แต่เมื่อพวกของนกมีท่าทีว่าจะชนะ ค้างคาวก็ประกาศตัวไปเข้ากับฝ่ายนก

ต่อมาพวกนกจะพลาดท่าเสียทีแก่สัตว์อื่น ๆ ค้างคาวก็ผละจากนกไปเข้าพวกกับสัตว์อื่น ๆ ต่อมานกต่อสู้จนใกล้จะได้ชัยชนะ ค้างคาวก็กลับมาอยู่ข้างฝ่ายพวกนกอีก เมื่อนกกับสัตว์อื่น ๆ ทำสัญญาสงบศึกและเป็นมิตรต่อกัน ทั้งสองต่างก็ขับไล่ค้างคาว ไม่ยอมให้เข้าพวกด้วย ค้างคาวอับอายจึงไปซ่อนตัวอยู่ในถ้ำ จะออกจากถ้ำไปหาอาหารในเวลากลางคืนเท่านั้น

โครงการสื่อ ๖๐ พรรษา
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

แนวคำตอบ ใบงานที่ ๑๓
ชิมทราบข้อคิดจากนิทาน

ค้างคาวเลือกพวก

สรุปใจความสำคัญของเรื่อง

ค้างคาวเป็นสัตว์ที่ไม่มีค่าสตัย...โลเลจะเลือกคนพวกที่เห็นว่าเป็นประโยชน์แก่ตนเท่านั้น...สุดท้ายทั้งนกและสัตว์อื่นก็ไม่คบค้างคาวเป็นพวก

ข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่าน คือ

การวางตัวเป็นกลางการยึดถือคำสตัย...ผู้ที่ขาดความจริงใจไม่มีใครคบหาด้วย

ข้อคิดนี้จะนำไปใช้ในเรื่องใด .

การเลือกคบมิตรควรเลือกมิตรที่มีความจริงใจ

คำชี้แจงประกอบหน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สร้างสรรค์งานเขียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕

สร้างจินตนาการด้วยการเขียน

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

การเขียนเรื่องตามจินตนาการ การเขียนเรียงความ

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

การเขียนเรื่องตามจินตนาการ การเขียนเรียงความ

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

สามารถเขียนเรื่องตามจินตนาการ เขียนเรียงความได้ มีมารยาทในการเขียน

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- นำภาพครอบครัวที่ประกอบด้วย พ่อ แม่ และลูก มาให้นักเรียนดูและช่วยกัน

บอกสิ่งที่เห็นจากภาพ

- นักเรียนอ่านใบความรู้เรื่อง “การเขียนเรื่องตามจินตนาการ” และอ่านใบความรู้เรื่อง “การเขียนเรียงความ” ทำกิจกรรมใบงานที่ ๑๔ ภาพนี้มีความหมาย ใบงานที่ ๑๕ พินิจภาพสร้างเรื่อง ใบงานที่ ๑๖ จินตนาการสานความคิด

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง การเขียนเรื่องตามจินตนาการและการเขียนเรียงความ

ครูตรวจผลงานจากใบงาน

๒.๔ การทดสอบหลังเรียนตามแบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้

๒.๕ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประกอบด้วย

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน แบบบันทึกคะแนน เกณฑ์การประเมิน ผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐

๑๖๒

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สร้างสรรค์งานเขียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕
เรื่อง สร้างจินตนาการด้วยการเขียน
รายวิชาภาษาไทย

เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	นำภาพครอบครัวที่ประกอบด้วย พ่อ แม่ และลูกมาให้นักเรียนดู และช่วยกันบอกสิ่งๆ ที่เห็นจากภาพนั้น
ขั้นสอน	- นักเรียนอ่านใบความรู้เรื่อง “การเขียนเรื่องตามจินตนาการ” - นักเรียนทำกิจกรรมใบงานที่ ๑๔ ภาพนี้มีความหมาย
	- นักเรียนทำกิจกรรมใบงานที่ ๑๕ พินิจภาพสร้างเรื่อง - ครูตรวจผลงานนักเรียน
	- นักเรียนทำกิจกรรมใบงานที่ ๑๖ จินตนาการสานความคิด
ขั้นสรุป	ครูและนักเรียนสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษาใบความรู้เรื่อง “การเขียนเรื่องตามจินตนาการ และการเขียนเรียงความ” และการทำแบบฝึกจากใบงาน
การวัดและประเมินผล	- ทดสอบหลังเรียน - ประเมินผลงาน - ประเมินพฤติกรรมการเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สร้างสรรค์งานเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย		แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สร้างจินตนาการด้วยการเขียน รายวิชาภาษาไทย		เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
ขอบเขตเนื้อหา ๑. การอ่านใบความรู้เรื่อง “การเขียนเรื่องตามจินตนาการ” จุดประสงค์การเรียนรู้ ความรู้ ๑. อธิบายหลักการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ๒. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน ทักษะ ๑. เขียนเรียงความได้ ๒. เขียนเรื่องตามจินตนาการได้ ๓. เขียนสรุปหลักการเขียนเรียงความและการเขียนจินตนาการได้ คุณธรรม ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มีความรับผิดชอบ ๓. มีวินัยในการอยู่ร่วมกัน		ครั้งที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง ขั้นนำ ๑. ครูนำภาพครอบครัวที่ประกอบด้วยพ่อแม่และลูกมาให้ให้นักเรียนดูและให้นักเรียนช่วยกันบอกสิ่งที่เห็นจากภาพนั้น ๒. ครูให้นักเรียนออกมาเล่าเรื่องจากภาพที่เห็นให้เพื่อน ๆ ฟัง ครูและเพื่อนร่วมอภิปรายการเล่าเรื่องและการลำดับเหตุการณ์ของเรื่องว่ามีความสมบูรณ์หรือขาดตกบกพร่องเรื่องใดบ้าง และช่วยกันสรุป ขั้นสอน ๓. ครูแจกใบความรู้เรื่อง การเขียนเรื่องตามจินตนาการให้นักเรียน และใบความรู้เรื่อง การเขียนเรียงความ ให้นักเรียนศึกษา ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพิ่มเติม ๔. ครูแจกใบงานที่ ๑๔ เรื่อง “ภาพนี้มีความหมาย” ให้นักเรียนปฏิบัติตามใบงานครูซึ่งแนบเพิ่มเติม ขั้นสรุป ๕. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงแนวการเขียนเรื่องตามจินตนาการและการเขียนเรียงความจากใบความรู้ที่ครูแจกให้ ๖. ให้นักเรียนจดบันทึกแนวทางการเขียนจากใบความรู้		สื่อ / แหล่งเรียนรู้ ๑. ใบความรู้เรื่อง “การเขียนเรื่องตามจินตนาการ” ๒. ใบความรู้เรื่อง “การเขียนเรียงความ” ภาระงาน / ชิ้นงาน ๑. กิจกรรมใบงานที่ ๑๔ ภาพนี้มีความหมาย ๒. กิจกรรมใบงานที่ ๑๕ พินิจภาพสร้างเรื่อง ๓. กิจกรรมใบงานที่๑๖ จินตนาการ ๔. แบบทดสอบหลังเรียน การประเมิน ๑. ประเมินจากผลงาน / ใบงาน ๒. ประเมินพฤติกรรมการขณะเรียน

๑๖๔

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สร้างสรรค์งานเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ (ต่อ) เรื่อง สร้างจินตนาการด้วยการเขียน รายวิชาภาษาไทย ครั้งที่ ๒ เวลา ๑ ชั่วโมง ขั้นนำ ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาทบทวน เรื่องการเขียนเรื่องตามจินตนาการและการเขียน เรียงความที่เรียนมาแล้ว ขั้นสอน ๒. ครูแจกใบงานที่ ๑๕ เรื่อง “พินิจภาพสร้างเรื่อง” ให้นักเรียน โดยให้นักเรียนทำใบงาน แล้วนำเสนอ ผลงานหน้าชั้นเรียน ครูและเพื่อนอภิปรายสรุปเพิ่มเติม ขั้นสรุป ๓. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง การเขียนเรื่อง ตามจินตนาการและการเขียนเรียงความ ๔. ให้นักเรียนถกเถียงสิ่งที่ยังไม่เข้าใจ จากนั้นแจกใบงาน ที่ ๑๖ จินตนาการสถานความคิดให้นักเรียนทำเป็นการบ้าน ๕. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนจำนวน ๑๐ ข้อ
	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ วิธีการประเมิน ๑. บันทึกการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน ๒. ตรวจผลงาน เครื่องมือประเมิน ๑. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน ๒. แบบบันทึกคะแนน ๓. ใบงาน ๔. แบบทดสอบหลังเรียน เกณฑ์การประเมิน ผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐

ใบความรู้ การเขียนเรื่องตามจินตนาการ

การเขียนเรื่องตามจินตนาการ

จินตนาการ หมายถึง ความคิดที่เชื่อมโยงประสบการณ์และความจริงในชีวิตจากอดีต ไปสู่นาคต หรือเชื่อมโยงเรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ ในปัจจุบัน โดยผูกเป็นเรื่องราวขึ้นมา จากความคิดของนักเรียน

การเขียนเล่าเรื่องจากภาพ

เป็นการใช้ประสบการณ์ร่วมกับจินตนาการของแต่ละคน โดยดูรายละเอียดต่าง ๆ จากภาพเป็นพื้นฐานในการจินตนาการ เขียนเป็นเรื่องราวที่น่าสนใจหรือให้ความสนุกสนาน เพื่อดึงดูดใจผู้อ่าน การเขียนเรื่องจากภาพต้องเรียบเรียงเรื่องราวต่าง ๆ จากภาพให้มีความ เกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน

หลักการเขียนเรื่องจากภาพ

๑. ดูภาพ พิจารณาภาพรายละเอียดต่าง ๆ ให้ครบถ้วน
๒. จินตนาการผูกเรื่องราวย้อนไปในอดีต คิดไปในอนาคต หรือเชื่อมโยงเหตุการณ์ใด เหตุการณ์หนึ่งในปัจจุบัน
๓. สร้างความคิดคำนึงโดยใช้ความเป็นจริงหรือเหตุการณ์ที่สมจริงเป็นพื้นฐาน
๔. ลำดับเรื่องราวให้ต่อเนื่องตั้งแต่ต้นจนจบ
๕. เขียนเล่าความให้ต่อเนื่อง
๖. ตั้งชื่อเรื่องให้น่าสนใจ
๗. เขียนลายมือให้อ่านง่าย จบประโยคเว้นวรรคให้ชัดเจน

ปรับปรุงมาจาก www.kroobannok.com

แนวคำตอบ ใบงานที่ ๑๔ ภาพนี้มีความหมาย

คำชี้แจง ดูภาพและเขียนบรรยายภาพ พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่อง ให้สอดคล้องเหมาะสมกับภาพ

เรื่อง วันแสนสุข

ฤดูหนาวผ่านมามาอีกครั้ง... นทีกับลดา รู้สึกดีใจที่คุณพ่อ คุณแม่พาไปเที่ยวประเทศญี่ปุ่น... นทีและลดา รู้สึกตื่นเต้นมาก

หิมะขาวโพลนที่อยู่นบนพื้น... ทำให้ นทีกับลดา ตื่นตาตื่นใจกับสิ่งแปลกใหม่ที่พบเห็นเป็นครั้งแรกในชีวิต... แม่บอกว่าบ้านเราฤดูหนาวเพียงระยะเวลาสั้น ๆ ไม่ทำให้เกิดหิมะ... นทีกับลดา ขออนุญาตแม่เป็นตุ๊กตาหิมะเหมือนที่เห็นเด็ก ๆ... บั้นจากภาพทางโทรทัศน์... เขาช่วยกันปั้นเป็นตุ๊กตาหิมะตัวใหญ่... ช่วยกันตกแต่งด้วยผ้าพันคอและหมวก... ทำให้ตุ๊กตาหิมะคล้ายคนที่มีชีวิต

ความประทับใจที่เกิดขึ้นในครั้งนี้... ทำให้หัวใจของ นทีกับลดา พองโตอย่างไม่เคยเป็นมาก่อน

แนวคำตอบใบงานที่ ๑๕

พินิจภาพสร้างเรื่อง

คำชี้แจง เขียนเล่าเรื่องจากภาพขาว พร้อมตั้งชื่อให้สัมพันธ์กับภาพ

เรื่อง ภัยธรรมชาติ

อุทกภัยเป็นภัยที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติจากน้ำท่วมฉับพลัน...อันตรายเกิดจากสภาวะน้ำไหลเอ่อ
ล้นฝั่งแม่น้ำลำคลอง

ประเทศไทยเกิดเหตุน้ำท่วมบ่อยครั้งทั่วทุกภาคของประเทศ...โดยเฉพาะจังหวัดที่อยู่ในพื้นที่
ราบลุ่มบริเวณจังหวัดอ่างทอง...สิงห์บุรี...สระบุรี...และพระนครศรีอยุธยา...ซึ่งเป็นจังหวัดที่รับน้ำเกือบทุกพื้นที่
ที่สำคัญ...เช่น...อุทยานประวัติศาสตร์ที่เป็นโบราณสถานของจังหวัดส่วนใหญ่อยู่ติดแม่น้ำ...จึงได้รับ
ผลกระทบต่อโครงสร้างสถาปัตยกรรม...เกิดการกัดเซาะของน้ำ...การทรุดตัวของฐานดิน

ดังนั้น...อุทกภัยจึงเป็นปัญหาที่สำคัญที่เรทุกคนควรรู้ไว้...เพื่อตระหนักรู้ป้องกัน...และเตรียม
ความพร้อมรับมือกับภัยธรรมชาติที่จะเกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคตอย่างจริงจัง

แนวคำตอบ ใบงานที่ ๑๖ จินตนาการสานความคิด

คำชี้แจง เขียนเล่าเรื่องจากภาพ พร้อมตั้งชื่อให้สัมพันธ์กับภาพ

เรื่อง วิธีชีวิตแบบไทย

การทำบุญตักบาตร เป็นสิ่งที่คนไทยนิยมทำกันในเวลาเช้า
 สวดตั้งแต่เช้าเพื่อหาสิ่งของที่เจอนำมาทำบุญ ได้แก่ ข้าวสวย ก้นข้าว น้ำดื่ม และดอกไม้
 นำมาวางที่โต๊ะหน้าบ้าน เมื่อพระท่านมาถึง สวดจะยกขันข้าวขึ้นจบบเหนื่อศีระะ พร้อมกล่าวอนุโมทนา
 แล้วลุกขึ้นใส่บาตรด้วยอาการสำรวม..หลังจากใส่บาตรเสร็จ..เขาจะอุทิศบุญกุศลด้วยการกรวดน้ำทุกวัน
 การใส่บาตรนี้เป็นความดีที่เราทุกคนสามารถทำได้ง่าย ๆ ทำแล้วเกิดความสุขสบายใจ สุขใจ และ
 เป็นการสืบสานวัฒนธรรมประเพณีที่ดีในพระพุทธศาสนาของคนไทยสืบไป

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖

สร้างสรรค์งานเขียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย × ทับอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. คำในข้อใดไม่ใช่คำพ้องเสียงและคำพ้องรูป

ก. สระอะ สระว่ายน้

ข. สร้างสรรค์ สุขสันต์

ค. ฉันใช้พู่กันระบายสีหอยแมลงภู่

ง. อนุบาล ฤดูกาล

๒. ประโยคต่อไปนี้มีคำพ้องเสียงกี่คำ

“ฉันรู้สึกสับสนเรื่องราคาค่าเช่าร้านโทรศัพท์จึงไปถามที่ห้างสรรพสินค้า”

ก. ๒ คำ

ข. ๓ คำ

ค. ๔ คำ

ง. ๕ คำ

๓. เรื่องใดควรใช้แผนภาพโครงเรื่องแบบเหตุการณ์เพื่อพัฒนางานเขียน

ก. ก้านกล้วยผจญภัย

ข. ชีวิตช้างไทยในต่างแดน

ค. “ห้วยขาแข้ง” แหล่งมรดกโลก

ง. ร่วมมือร่วมใจหยุดภัยโลกร้อน

๔. คำในข้อใดเขียนไม่ถูกต้อง

ก. วันศุกร์

ข. ผาสุข

ค. ขนุนสุก

ง. ความสุข

๕. ประโยคต่อไปนี้มีคำพ้องรูปกี่คำ “ในเพลายืนใกล้สระน้ำเพลารถหักฉันได้ยินเสียงเพลงสระเอาะ”

ก. ๒ คำ

ข. ๓ คำ

ค. ๔ คำ

ง. ๕ คำ

๖. ประโยคใดมีคำพ้องรูป

ก. ฉันเก็บดอกพุดไปบูชาพระในวันพุธ

ข. ฉันวางแผนที่คนไปซ้อนแผนในสระ

ค. ผมถอนหญ้าที่หน้าบ้านคุณย่า

ง. ผู้เฒ่ากำลังเขี่ยขี้เถ้าออกจากเตา

๗. ข้อใดคือข้อคิดของข้อความต่อไปนี้

วิชาความรู้เป็นสิ่งมีค่า เราต้องรู้จักขวนขวาย
ถึงแม้จะยากลำบาก ก็ต้องเพียรพยายาม

ก. ความรู้คือทรัพย์สินสมบัติ

ข. ความรู้เป็นเรื่องยากลำบาก

ค. ความรู้ได้มาจากความพยายาม

ง. ความลำบากนำไปสู่ความสำเร็จ

๘. “หมาลักเนื้อ ทิ้งก้อนเนื้อในปาก หมาเอาก้อนเนื้อในน้ำ ซึ่งเป็นเงาตุใหญ่กว่า
จึงอดได้กินเนื้อ” นิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดเรื่องใด

ก. ความซื่อสัตย์

ข. ความกตัญญู

ค. ความโลภ

ง. ความอดทน

๙. ข้อคิดจากเรื่องหมากับเงา ควรนำไปปฏิบัติในเรื่องใดจึงจะเกิดประโยชน์มากที่สุด

ก. การเดินทาง

ข. ความพอเพียง พอประมาณ

ค. การรักษาพยาบาล

ง. การให้ความช่วยเหลือผู้อื่น

๑๐. ลักษณะของคำนำที่ดีควรเป็นอย่างไร

ก. ให้รายละเอียดของเนื้อเรื่อง

ข. บอกบรรยากาศโดยรวมของเรื่องได้

ค. มีความน่าสนใจชวนให้อยากอ่านเนื้อเรื่องจนจบ

ง. ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกซาบซึ้งในตัวผู้เขียน

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ข้อที่	เฉลย
๑.	ง
๒.	ข
๓.	ก
๔.	ข
๕.	ก
๖.	ก
๗.	ก
๘.	ค
๙.	ข
๑๐.	ค

A decorative floral wreath composed of several stylized flowers and leaves, arranged in a circular shape around the central text. The flowers have multiple petals and dark centers, with some leaves and small berries interspersed. The background features a light gray gradient with faint, wavy lines and soft, out-of-focus circles.

- เครื่องมือวัดและประเมินผล

เกณฑ์การประเมินการอ่านร้อยแก้ว

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. อักษรวิธี	อ่านถูกต้องทุกคำ ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดไม่เกิน ๓ คำ ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดไม่เกิน ๕ คำ ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดมากกว่า ๕ คำ
๒. แบ่งวรรคตอน	แบ่งวรรคตอนถูกต้อง ทุกวรรค	แบ่งวรรคตอนผิด ๑-๒ แห่ง	แบ่งวรรคตอนผิด ๓-๔ แห่ง	แบ่งวรรคตอนผิด มากกว่า ๔ แห่ง
๓. บุคลิกภาพ ท่าทางในการ อ่าน	นั่งในท่าที่เหมาะสม ใช้สายตามองกวาด ตัวหนังสือ ไม่ชี้หรือ ส่ายหน้าตาม ตัวอักษร	นั่งในท่าที่เหมาะสม ใช้สายตามองกวาด ตัวหนังสือ ถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่	นั่งในท่าที่ ไม่เหมาะสมใช้สายตา มองกวาดส่ายหน้าตาม ตัวหนังสือถูกต้อง เป็นส่วนน้อย	นั่งในท่าที่ไม่เหมาะสม ใช้นิ้วชี้ตามตัวอักษร และส่ายหน้าตาม ตัวอักษร
๔. น้ำเสียงใน การอ่าน	น้ำเสียงชัดเจน นุ่มนวลน่าฟัง	น้ำเสียงชัดเจน นุ่มนวลน่าฟังเป็น ส่วนใหญ่	น้ำเสียงชัดเจนนุ่มนวล น่าฟังเป็นส่วนน้อย	น้ำเสียงไม่ชัดเจน ขาด ความมั่นใจในการอ่าน

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๓ - ๑๖ คะแนน หมายถึง ดี
- ๘ - ๑๒ คะแนน หมายถึง พอใช้
- ๑ - ๗ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการพูดนำเสนอผลงาน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. การเตรียมการพูด	เขียนแผนผังความคิดได้ครบถ้วน ตรงประเด็น	เขียนแผนผังความคิดได้ครบถ้วนตรงประเด็นเป็นส่วนใหญ่	เขียนแผนผังความคิดได้ครบถ้วน ตรงประเด็นเป็นส่วนน้อย	เขียนแผนผังความคิดไม่ครบถ้วน ไม่ตรงประเด็น
๒. การนำเสนอเนื้อหา	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษา กะทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวน น้ำเสียงชัดเจน ถูกต้องตามอักขรวิธี	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษา กะทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวน น้ำเสียงชัดเจน ถูกต้องตามอักขรวิธีพบข้อผิดพลาดบ้าง	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษา กะทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวน น้ำเสียงไม่ชัดเจน ตามอักขรวิธี พบข้อผิดพลาดเป็นส่วนใหญ่	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษา กะทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราววกวน น้ำเสียงเบา พูดไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี มีข้อ ผิดพลาดมาก
๓. บุคลิกภาพ	-	-	แต่งกายสุภาพ การใช้สายตาสื่อสารกับผู้ฟัง ขณะพูด นั่ง/ยืนตัวตรง ในท่าสบาย ไม่เอามือล้วงกระเป๋าเกา หรือเอามือไขว่หลัง	แต่งกายไม่เรียบร้อย ไม่ใช้สายตาสื่อสารกับผู้ฟัง ขณะพูดเอามือล้วงกระเป๋าเกา หรือเอามือไขว่หลัง
๔. มารยาทในการพูด	มีความมั่นใจในการพูด ใช้ถ้อยคำสุภาพ รักษาเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟัง	มีความมั่นใจในการพูดเป็นส่วนใหญ่ ใช้ถ้อยคำสุภาพรักษาเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟัง เป็นส่วนใหญ่	มีความมั่นใจในการพูดบ้างเล็กน้อย ใช้ถ้อยคำสุภาพรักษาเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟังเป็นบางส่วน	ไม่มีความมั่นใจในการพูด ใช้ถ้อยคำไม่สุภาพไม่รักษาเวลาในการพูด ไม่ให้เกียรติผู้ฟัง

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๐ - ๑๔ คะแนน หมายถึง ดี
 ๕ - ๙ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๑ - ๔ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

๑๗๖

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

เกณฑ์การประเมินการเขียนเรื่อง

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. องค์ประกอบ	เนื้อหาองค์ประกอบสำคัญครบถ้วน	เนื้อหาสาระขาด ๑ องค์ประกอบ	เนื้อหาสาระขาด ๒ องค์ประกอบ	ไม่มีองค์ประกอบสำคัญ
๒. แบบแผนความคิด	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่อง ค่อนข้างชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องเป็นบางส่วน	เรียงลำดับเรื่องราวไม่สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน
๓. การนำเสนอเรื่อง	ใช้ถ้อยคำภาษาได้อย่างถูกต้อง สละสลวยร้อยรัด กลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนตลอดเรื่อง	ใช้ถ้อยคำภาษาอย่างถูกต้อง สละสลวยร้อยรัด กลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจน เป็นส่วนใหญ่	ใช้ถ้อยคำภาษาได้อย่างถูกต้อง สละสลวยร้อยรัด กลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นบางส่วน	ไม่ใช้ถ้อยคำภาษาในการสื่อความหมาย
๔. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์แปลกใหม่ ไม่ซ้ำใคร	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์คล้ายคลึงกับสิ่งที่มีอยู่	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เหมือนสิ่งที่มีอยู่	ไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์แปลกใหม่
๕. มารยาทในการเขียน	มีสมาธิ และมีความตั้งใจในการเขียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่พูด คูย เล่น ระหว่างทำงาน ผลงานความสะอาด สวยงาม ไม่มีรอยลบขีดฆ่า เสร็จตามเวลาที่กำหนดผลงานเป็นตัวอย่างต่อผู้อื่นได้	มีความตั้งใจในการเขียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่พูด คูย เล่น ระหว่างทำงาน ผลงานความสะอาด ไม่ มีรอยลบขีดฆ่า เสร็จตามเวลาที่กำหนด	มีความตั้งใจในการเขียนพอสมควร พูด คูย เล่น ระหว่างทำงาน เป็นบางครั้งผลงาน ไม่ มีรอยลบขีดฆ่า เสร็จเป็นบางแห่ง เสร็จตามเวลาที่กำหนด	ไม่มีความตั้งใจในการเขียน พูด คูย เล่น ระหว่างทำงาน ตลอดเวลา ต้องคอยตักเตือนผลงานไม่มีรอยลบขีดฆ่าเป็นบางแห่ง เสร็จตามเวลาที่กำหนด

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๖ - ๒๐ คะแนน หมายถึง ดี
 ๑๐ - ๑๕ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๑ - ๙ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการเล่านิทานและการพูดนำเสนอ

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. บุคลิกท่าทาง	น้ำเสียง บุคลิกท่าทาง ถูกต้องเหมาะสม น่าสนใจ ชวนติดตาม	น้ำเสียง บุคลิกท่าทาง ถูกต้องเหมาะสม น่าสนใจ	น้ำเสียง บุคลิกท่าทาง ถูกต้อง	น้ำเสียง บุคลิกท่าทาง มีข้อบกพร่องมาก
๒. เนื้อหาสาระ	พูดนำเสนอได้ เหมาะสม น่าสนใจ เนื้อหาตรงประเด็น ชวนติดตาม	พูดนำเสนอได้ เหมาะสม เนื้อหาตรงประเด็น	พูดนำเสนอได้ เนื้อหา ค่อนข้างตรงประเด็น	พูดนำเสนอได้เนื้อหา น้อย
๓. การนำความรู้ ข้อคิดไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน	พูดถึงความรู้ ข้อคิดเห็น และการนำไปใช้ได้จริง อย่างถูกต้องครบถ้วน สมเหตุสมผล	พูดถึงความรู้ ข้อคิดเห็น และการนำไปใช้ได้จริง ค่อนข้างครบถ้วน ค่อนข้างสมเหตุสมผล	พูดถึงความรู้ ข้อคิดเห็น และการนำไปใช้ได้จริงมี ข้อบกพร่องบ้าง	พูดถึงความรู้ ข้อคิดเห็น และการนำไปใช้ได้จริง ไม่ชัดเจน
๔. มารยาทในการพูด	มีความมั่นใจในการพูด ใช้ถ้อยคำสุภาพรักษา เวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟัง	มีความมั่นใจในการพูด เป็นส่วนใหญ่ใช้ถ้อยคำสุภาพรักษาเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟัง เป็นส่วนใหญ่	มีความมั่นใจในการพูด บ้างเล็กน้อยใช้ถ้อยคำสุภาพรักษาเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟังเป็นบางส่วน	ไม่มีความมั่นใจในการพูด ใช้ถ้อยคำไม่สุภาพไม่รักษาเวลาในการพูด ไม่ให้เกียรติผู้ฟัง

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๓ - ๑๖ คะแนน หมายถึง ดี
 ๘ - ๑๒ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๑ - ๗ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

๑๗๘

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

เกณฑ์การประเมินกระบวนการทำงานกลุ่ม

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การแบ่งงาน	แบ่งงานกันชัดเจน	แบ่งงานกันแต่ไม่ครบถ้วน	แบ่งงานกันไม่ชัดเจน
๒. ความรับผิดชอบ	ทุกคนมีความรับผิดชอบร่วมกัน	มีความรับผิดชอบร่วมกันเป็นส่วนใหญ่	มีความรับผิดชอบร่วมกันน้อยมาก
๓. ความร่วมมือ	มีความร่วมมือและสามัคคีกันดีมาก	มีความร่วมมือและสามัคคีกันเป็นส่วนใหญ่	มีความร่วมมือและสามัคคีกันน้อยมาก
๔. ความตั้งใจ	มีความตั้งใจปฏิบัติงานดีมาก	มีความตั้งใจปฏิบัติงานพอใช้	มีความตั้งใจปฏิบัติงานน้อยมาก
๕. กระบวนการทำงาน	ปฏิบัติงานตามขั้นตอนดีมาก	ปฏิบัติงานตามขั้นตอนพอใช้	ปฏิบัติงานตามขั้นตอนน้อยมาก

เกณฑ์การประเมิน

๑๒ - ๑๕ คะแนน หมายถึง ดี

๙ - ๑๑ คะแนน หมายถึง พอใช้

๑ - ๘ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการเขียนแผนภาพความคิด

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ประเด็นหัวข้อชัดเจน	การเขียนแผนภาพโดยแยกประเด็นหัวข้อชัดเจนมีรายละเอียดของแต่ละประเด็นครบถ้วน รูปแบบและการใช้คำเข้าใจง่าย	เขียนแผนภาพโดยแยกประเด็นหัวข้อชัดเจนมีรายละเอียดของแต่ละประเด็นพอสมควร รูปแบบและใช้คำเข้าใจง่าย	เขียนแผนภาพโดยแยกรายละเอียดย่อยไม่มีหัวข้อชัดเจนแต่ก็มีรูปแบบที่ทำให้เข้าใจได้	เขียนแผนภาพได้แต่รายละเอียดต่าง ๆ ปะปนกัน ไม่เรียงลำดับหัวข้อ ไม่มีหัวข้อ
๒. ความสอดคล้องเป็นเหตุเป็นผล	เนื้อเรื่องแสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผล สนับสนุนซึ่งกันและกัน มีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบได้สอดคล้อง	เนื้อเรื่องแสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผล สนับสนุนซึ่งกันและกัน มีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบได้ค่อนข้างสอดคล้อง	เนื้อเรื่องแสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผล สนับสนุนซึ่งกันและกัน มีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบแต่ไม่สอดคล้อง	เนื้อหาไม่แสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผล และไม่มีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบ
๓. ระบุข้อคิด/คุณค่าการนำไปใช้ในชีวิต	สรุป บอกข้อคิด อธิบายคุณค่าของเรื่องที่ได้ อ่านได้ ถูกต้อง ครบถ้วนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	สรุป บอกข้อคิด อธิบายคุณค่าของเรื่องที่ได้ อ่านได้ ถูกต้องครบถ้วน	บอกข้อคิด และประโยชน์ที่ได้เรื่องที่อ่านได้	บอกข้อคิด เรื่องที่อ่านได้

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๐ – ๑๒ คะแนน หมายถึง ดี
 ๖ – ๙ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๑ – ๕ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

๑๘๐

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

เกณฑ์การประเมินการเขียนสรุปข้อคิด

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. เนื้อหาสาระ	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วน	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วนเป็นส่วนใหญ่	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วนบางส่วน	เนื้อหาสาระไม่ถูกต้องครบถ้วน
๒. แบบแผนความคิด	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่อง ชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องค่อนข้างชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องเป็นบางส่วน	เรียงลำดับเรื่องราวไม่สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน
๓. การเขียนสรุปข้อคิด	ใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การเขียน สรุปข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีเหตุผล	ใช้ถ้อยคำ สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่สรุปข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	ใช้ถ้อยคำภาษาของตนเองได้อย่างถูกต้อง สละสลวยร้อยรัดกลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นบางส่วน	ใช้ถ้อยคำภาษาในการเขียนไม่ถูกต้องสรุปข้อคิดไม่ได้

เกณฑ์การประเมิน

๑๐ - ๑๒ คะแนน หมายถึง ดี

๖ - ๙ คะแนน หมายถึง พอใช้

๑ - ๕ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการอ่านในใจ

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ระยะเวลาในการอ่าน	อ่านได้ครบถ้วนภายในเวลาที่กำหนด	อ่านได้ร้อยละ ๑๐ ของข้อมูล	อ่านได้ร้อยละ ๗๐ ของข้อมูล	อ่านได้ไม่ถึงร้อยละ ๕๐ ของข้อมูล
๒. หลักการอ่านในใจ	อ่านในใจได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน	อ่านในใจได้ถูกต้องตามหลักการอ่านเป็นส่วนใหญ่	อ่านในใจได้ถูกต้องตามหลักการอ่านเป็นบางส่วน	อ่านในใจไม่ถูกต้องตามหลักการอ่าน
๓. บุคลิกภาพ ท่าทาง ในการอ่าน	นั่งในท่าที่เหมาะสม ใช้สายตามองกวาด ตัวหนังสือ ไม่ชี้หรือส่ายหน้าตามตัวอักษร	นั่งในท่าที่เหมาะสม ใช้สายตามองกวาด ตัวหนังสือ ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	นั่งในท่าที่ไม่เหมาะสมใช้สายตามองกวาด ส่ายหน้าตามตัวหนังสือถูกต้องเป็นบางส่วน	นั่งในท่าที่ไม่เหมาะสม ใช้นิ้วชี้ตามตัวอักษร และส่ายหน้าตามตัวอักษร
๔. การนำเสนอ	ทำกิจกรรมหลังการอ่านได้ถูกต้อง	ทำกิจกรรมหลังการอ่านได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	ทำกิจกรรมหลังการอ่านได้ถูกต้องเป็นบางส่วน	ทำกิจกรรมหลังการอ่านไม่ถูกต้อง

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๓ – ๑๖ คะแนน หมายถึง ดี
 ๘ – ๑๒ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๑ – ๗ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์ประเมินการพูดแสดงความคิดเห็น

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. การเขียนหรือพูดแสดงความคิดเห็น	พูดแสดงแสดงความคิดเห็นและแสดงเหตุผลประกอบอย่างชัดเจน	พูดแสดงแสดงความคิดเห็นและแสดงเหตุผลประกอบพอสมควร	พูดแสดงแสดงความคิดเห็นและแสดงเหตุผลประกอบเล็กน้อย	พูดแสดงแสดงความคิดเห็นสั้นๆไม่แสดงเหตุผลประกอบ
๒. การนำเสนอเนื้อหา	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษา กะทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราว ไม่วกวน น้ำเสียง ชัดเจน ถูกต้องตามอักขรวิธี	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษา กะทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราว ไม่วกวน น้ำเสียงชัดเจน ถูกต้องตามอักขรวิธี พบข้อผิดพลาดบ้าง	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษา กะทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราว ไม่วกวน น้ำเสียงไม่ชัดเจน ตามอักขรวิธี พบข้อผิดพลาด เป็นส่วนใหญ่	การแนะนำตนเอง เนื้อหาไม่ถูกต้อง ไม่ชัดเจน ใช้ภาษา ไม่เหมาะสม เรียงลำดับเรื่องราว วกวน น้ำเสียงเบา พูด ไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี มีข้อผิดพลาดมาก
๓. มารยาทในการพูดและบุคลิกภาพ	-	-	แต่งกายสุภาพ การใช้สายตาสื่อสารกับผู้ฟัง ขณะพูด นั่ง/ยืนตัวตรงในท่าสบาย ไม่เอามือล้วงกระเป๋า เกาหรือเอามือไขว่หลัง ใช้ น้ำเสียงนุ่มนวล ใช้ถ้อยคำสุภาพ	แต่งกายไม่เรียบร้อย ไม่ใช้สายตาสื่อสารกับผู้ฟัง ขณะพูดเอามือล้วงกระเป๋า เกาหรือเอามือไขว่หลัง ใช้ น้ำเสียงราบเรียบ ใช้ถ้อยคำมีข้อบกพร่องบ้าง

เกณฑ์การประเมิน

- ๘ - ๑๐ คะแนน หมายถึง ดี
- ๕ - ๗ คะแนน หมายถึง พอใช้
- ๑ - ๔ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

๑. ไม่ควรอ่านเรื่องที่เป็นส่วนตัวของบุคคลอื่น เช่น จดหมาย สมุดบันทึก
๒. ในขณะที่มีผู้อ่านหนังสือ ไม่ควรชะโงกไปอ่านข้างหลังให้เป็นที่รำคาญและไม่ควร แหย่อ่าน
๓. ไม่อ่านออกเสียงดัง ในขณะที่ผู้อื่นต้องการความสงบ
๔. ไม่แกล้งอ่านเพื่อล้อเลียนบุคคลอื่น
๕. ไม่ควรถือวิสาสะหยิบหนังสือของบุคคลอื่นมาอ่านโดยไม่ได้รับอนุญาต
๖. ไม่อ่านหนังสือเมื่ออยู่ในวงสนทนาหรือมีการประชุม
๗. เมื่ออ่านหนังสือในห้องสมุดหรือสถานที่ซึ่งจัดไว้ให้อ่านหนังสือโดยเฉพาะ ไม่ส่งเสียงดัง ควรปฏิบัติตามระเบียบ
เกณฑ์ของสถานที่เหล่านั้นอย่างเคร่งครัด

[illegible]

ปฏิบัติได้ ๖ - ๗ ข้อ หมายถึง ดี
ปฏิบัติได้ ๔ - ๕ ข้อ หมายถึง พอใช้
ปฏิบัติได้ ๑ - ๓ ข้อ หมายถึง ปรับปรุง

ตารางสรุปผลการประเมินพฤติกรรมนักเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ที่	ชื่อ-สกุล			รวม	สรุป

(.....) ผู้ประเมิน
...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ที่	ชื่อ-สกุล				รวม	สรุป

(.....) ผู้ประเมิน
...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ที่	ชื่อ-สกุล			รวม	สรุป

(.....) ผู้ประเมิน
...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ที่	ชื่อ-สกุล			รวม	สรุป

(.....) ผู้ประเมิน
...../...../.....

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

[illegible]

(.....) ผู้ประเมิน
...../...../.....

ตารางบันทึกคะแนนประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ ๖

จำนวน ๑๐ ชั่วโมง

☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

[illegible]

หมายเหตุ การสรุปผลการประเมิน นักเรียนต้องได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๗๐ จึงจะถือว่า “ผ่าน”

(.....) ผู้ประเมิน

...../...../.....

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

A decorative floral wreath composed of several stylized flowers and leaves, arranged in a circular pattern around the central text.

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗

งดงามสำนวน

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหน่วยการเรียนรู้ที่ ๗

เรื่อง งดงามสำนวน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

จำนวน ๑๐ ชั่วโมง

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

- ตัวชี้วัด ป.๔/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง
- ตัวชี้วัด ป.๔/๒ อธิบายความหมายของคำ ประโยค และสำนวนจากเรื่องที่อ่าน
- ตัวชี้วัด ป.๔/๘ มีมารยาทในการอ่าน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

- ตัวชี้วัด ป.๔/๑ คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด
- ตัวชี้วัด ป.๔/๒ เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจนและเหมาะสม
- ตัวชี้วัด ป.๔/๘ มีมารยาทในการเขียน

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

- ตัวชี้วัด ป.๔/๒ พูดสรุปความจากการฟังและดู
- ตัวชี้วัด ป.๔/๓ พูดแสดงความรู้ ความคิดเห็นและความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู
- ตัวชี้วัด ป.๔/๖ มีมารยาทในการฟัง การดูและการพูด

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษา และหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

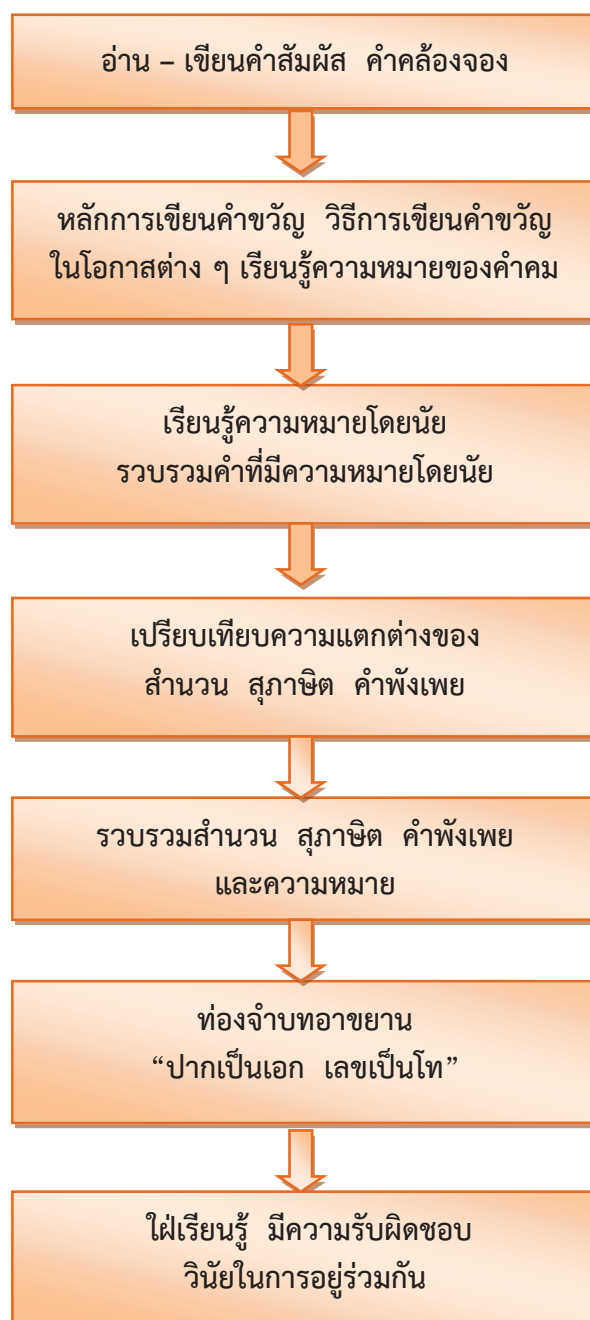
- ตัวชี้วัด ป.๔/๕ แต่งบทร้อยกรองและคำขวัญ
- ตัวชี้วัด ป.๔/๖ บอกความหมายของสำนวน

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

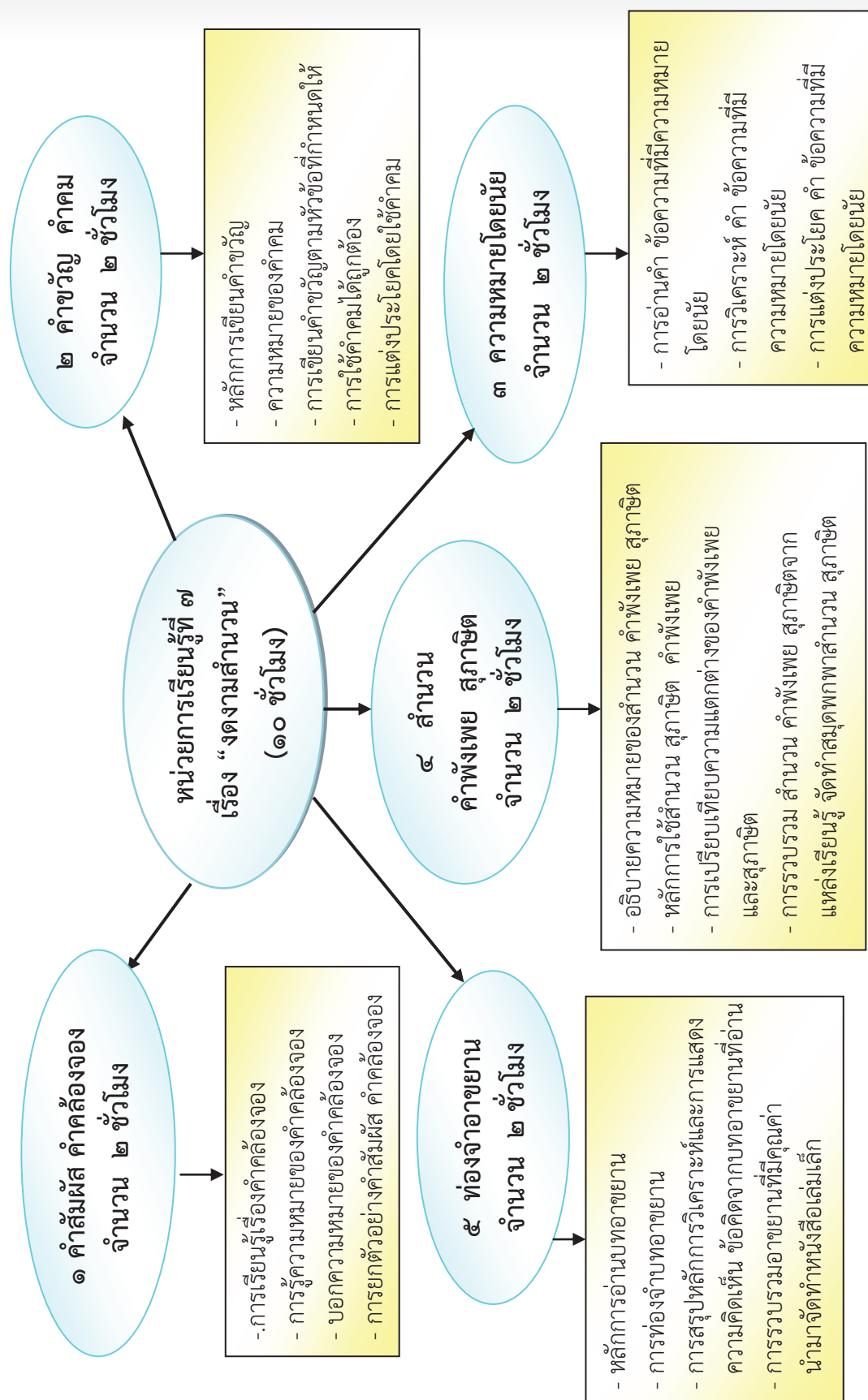
- ตัวชี้วัด ป.๔/๔ ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

ลำดับการนำเสนอสาระหลักของหน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง งดงามสำนวน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ผังโครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง “งดงมสำนวน” กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ใบสรุปหน้าหน่วยการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗

ชื่อหน่วย งดงามสำนวน

จำนวนเวลาเรียน ๑๐ ชั่วโมง

จำนวนแผนการจัดการเรียนรู้ ๕ แผน

สาระสำคัญของหน่วย

การเรียนรู้ ู้ความหมาย บอกความหมาย และยกตัวอย่างเรื่องคำคล้องจอง หลักการเขียน คำขวัญ ความหมายของคำคม การใช้และแต่งประโยคโดยคำคมได้ถูกต้อง การอ่าน การวิเคราะห์ แต่งประโยค รวบรวมคำ ข้อความที่มีความหมายโดยนัย หลักการใช้ อธิบายความหมาย รวบรวม เปรียบเทียบความแตกต่างสำนวน สุภาษิตและคำพังเพย หลักการอ่าน การท่องจำ รวบรวม บทอาขยาน สรุปหลักการวิเคราะห์และการแสดงความคิดเห็นข้อคิดจากบทอาขยานที่อ่าน การอ่านหนังสือ เล่มเล็ก

มาตรฐานและตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๘

มาตรฐาน ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๘

มาตรฐาน ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ป.๔/๒ ป.๔/๓ ป.๔/๖

มาตรฐาน ท ๔.๑ ตัวชี้วัด ป.๔/๕ ป.๔/๖

มาตรฐาน ท ๕.๑ ตัวชี้วัด ป.๔/๔

ลำดับการเสนอแนวคิดหลักของหน่วย

อ่าน – เขียนคำสัมผัส คำคล้อง หลักการเขียนคำขวัญ วิธีการเขียนคำขวัญ ในโอกาสต่าง ๆ เรียนรู้ความหมายของคำคม เรียนรู้ความหมายโดยนัย รวบรวมคำที่มีความหมายโดยนัย เปรียบเทียบ ความแตกต่างของสำนวน สุภาษิต คำพังเพย รวบรวมสำนวน สุภาษิต คำพังเพยและความหมาย ท่องจำบทอาขยาน “ปากเป็นเอก เลขเป็นโท” ใ้เรียนรู้ มีความรับผิดชอบ วินัยในการอยู่ร่วมกัน

โครงสร้างหน่วย

หน่วยที่	ชื่อหน่วย	จำนวน แผน	ชื่อแผน	จำนวน ชั่วโมง
๗	งดงามสำนวน	๕	คำสัมผัส คำคล้องจอง	๒
			คำขวัญ คำคม	๒
			ความหมายโดยนัย	๒
			สำนวน คำพังเพย สุภาษิต	๒
			ท่องจำอาขยาน	๒

คำชี้แจงประกอบหน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งดงามสำนวน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง คำสัมผัส คำคล้องจอง เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

การเรียนรู้เรื่องคำคล้องจอง รู้ความหมายของคำคล้องจองเพื่อให้อ่านได้ไพเราะ สละสลวย และถูกต้อง และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

คำคล้องจอง

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องคำคล้องจอง และสามารถใช้อย่างสละสลวยและถูกต้อง บอกความหมายของคำคล้องจองได้อย่างถูกต้อง และยกตัวอย่างคำคล้องจอง และใช้คำคล้องจองได้ถูกต้อง

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- ทำแบบทดสอบก่อนเรียน เขียนคำคล้องจองชนิด ๑ พยางค์ ๒ พยางค์ ๓ พยางค์ ๔ พยางค์ลงบนกระดานดำให้นักเรียนอาสาสมัครอ่าน ให้เพื่อน ๆ ฟัง ศึกษาใบความรู้ เรื่อง คำสัมผัส คำคล้องจอง แบ่งกลุ่มนักเรียนเพื่อเล่นเกม “คล้องจอง มองสัมผัส”

- ร่วมกันทบทวนในเรื่องคำสัมผัสคล้องจอง

- นักเรียนทำใบงานเป็นรายบุคคล

๒.๔ ดำเนินการทดสอบก่อนเรียนตามแบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้

๒.๕ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประกอบด้วย

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน แบบบันทึกคะแนน แบบทดสอบ เกณฑ์การประเมิน พฤติกรรมการเรียน และผลงานผ่านเกณฑ์ ร้อยละ ๗๐

๑๙๘

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง คำสัมผัส คำคล้องจอง

เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งามล้ำงาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

รายวิชาภาษาไทย

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	- นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน - เขียนคำคล้องจองชนิด ๑ พยางค์ ๒ พยางค์ ลงบนกระดานดำ ให้นักเรียนอาสาสมัครอ่านให้เพื่อน ๆ ฟัง แล้วให้นักเรียนอ่านพร้อมกัน - ร้องเพลง “สวัสดี”
ขั้นสอน	- ศึกษาใบความรู้ เรื่อง คำสัมผัส คำคล้องจอง โดยที่คอยดูแลและให้คำแนะนำ - แบ่งกลุ่มนักเรียน เพื่อเล่นเกมโตมิโน ร้องเพลง “คล้องจอง มองสัมผัส” - ทำใบงาน - นักเรียนยกตัวอย่างคำสัมผัส, คำคล้องจอง - นักเรียนนำเสนอผลงาน
ขั้นสรุป	- สรุปในเรื่อง คำสัมผัส คำคล้องจอง และนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน
การวัดและประเมินผล	- แบบทดสอบก่อนเรียน - ประเมินผลการทำงาน - ประเมินพฤติกรรมการนักเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งดงามล้ำนวล กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย		แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง คำสัมผัส คำคล้องจอง รายวิชาภาษาไทย		เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	
ขอบเขตเนื้อหา ๑. การเรียนรู้เรื่องคำคล้องจอง ๒. รู้ความหมายของคำคล้องจองเพื่อใช้ในการได้ ใ้เพราะ สละสลวย และถูกต้อง จุดประสงค์การเรียนรู้ ความรู้ ๑. รู้และเข้าใจในเรื่องคำสัมผัส คำคล้องจอง ๒. บอกความหมายของคำสัมผัส คำคล้องจอง ได้อย่างถูกต้อง ๓. บอกวิธีค้นหาคำสัมผัส คำคล้องจองได้ ทักษะ ๑. บอกลักษณะของคำสัมผัส คำคล้องจองได้ อย่างถูกต้อง ๒. บอกวิธีค้นหาความหมายของคำคล้องจองได้ อย่างถูกต้อง ๓. ยกตัวอย่างคำสัมผัส คำคล้องจอง และ ใช้คำสัมผัส คำคล้องจองได้ถูกต้อง		ครั้งที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง ขั้นนำ ๑. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน ๑๐ ข้อ ๒. ครูเขียนคำคล้องจองชนิด ๑ พยางค์ ๒ พยางค์ ลงบนกระดานดำ ให้นักเรียนอาสาสมัครอ่านให้เพื่อน ๆ ฟัง แล้วให้นักเรียนอ่านพร้อม กันอีกครั้ง ดังนี้ กา ตา มา นา อีกา ตาดี สีแดง แง่งเผ็ด ๓. ครูชี้คำคล้องจองชนิด ๑ พยางค์ บนกระดานดำ เช่น กา ตา ให้นักเรียนดู แล้วอ่านพร้อมกัน และให้นักเรียนสังเกตว่า ๒ คำนี้มี อะไรที่เหมือนกัน (สระอา) ๔. ครูชี้คำคล้องจอง ชนิด ๒ พยางค์ ให้นักเรียน ได้แก่ คำว่า สีแดง แง่งเผ็ด ให้นักเรียนสังเกตแล้วบอกว่า ๒ คำนี้มีคำใด เหมือนกัน และเหมือนกันอย่างไร (แดง กับ แง่ง มีสระ และ ตัวสะกดเหมือนกัน) ขั้นสอน ๕. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น ๓ คน ศึกษาใบความรู้ เรื่อง คำสัมผัส คำคล้องจอง โดยครูคอยดูแลและให้คำแนะนำ		สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. บัตรคำเกมโดมิโนต่อคำ ๒. ใบความรู้ ๓. ใบงาน ๔. เพลงสวัสดี ๕. บัตรคำ ๖. บัตรกลุ่มคำ ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. ใบงาน ๒. ประเมินพฤติกรรมขณะเรียน การประเมินผล ๑. ประเมินพฤติกรรมขณะเรียน ๒. ประเมินการวาดภาพระบายสี ๓. ประเมินใบงาน วิธีการ ๑. บันทึกการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน ๒. ตรวจผลงาน เครื่องมือ ๑. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมขณะ เรียน ๒. แบบบันทึกคะแนน ๓. ใบงาน	

๒๐๐

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งดงามสำนวน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ (ต่อ) เรื่อง คำสัมผัส คำคล้องจอง รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
คุณธรรม ๑. ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ๒. มีระเบียบวินัย ๓. มีความรับผิดชอบในการทำงาน ๔. กระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม (ความสามัคคี)	๖. แบ่งกลุ่มนักเรียน ออกเป็น ๓ กลุ่ม โดยคละนักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน กลุ่มละเท่า ๆ กัน ตัวแทนกลุ่มรับของบัตรคำ บัตรกลุ่มคำ กลุ่มละ ๑ ของ เพื่อเล่นเกม “คล้องจอง มองสัมผัส” ครูอธิบายการเล่นให้นักเรียนเข้าใจ โดยให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกัน เรียงบัตรคำ และบัตรกลุ่มคำให้เป็นคำ คล้องจองที่มี ๑ พยางค์ คำคล้องจอง ๒ พยางค์ เมื่อกลุ่มใดเรียงได้เสร็จก่อนให้ร้อง คำว่า ไฮโย! พร้อมกัน ซึ่งจะถือว่ากลุ่มนี้เป็นผู้ชนะอันดับ ๑ นักเรียน และครูร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง ชมเชย กลุ่มที่สามารถเรียงได้ถูกต้อง ให้กำลังใจกลุ่มที่ยังเรียงไม่ถูกต้อง ๗. นักเรียนทำใบงานที่ ๐๑ คำสัมผัส คำคล้องจองเป็นรายบุคคล ๘. สุ่มนักเรียนออกมานำเสนอผลงาน และนำไปเก็บแฟ้มสะสมงาน ขั้นสรุป ๙. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปสาระสำคัญเรื่อง ความหมายและการใช้คำสัมผัสคล้องจอง - คำสัมผัส คือ คำที่มีเสียงคล้องจองกัน - คำคล้องจอง คือ คำที่มีสระเสียงเดียวกัน และตัวสะกดในมาตราเดียวกัน แต่พยัญชนะต้นต่างกัน อาจมีเสียงวรรณยุกต์ต่างกัน	เกณฑ์การประเมิน ๑. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ผ่านเกณฑ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ ๒. ผ่านเกณฑ์การทดสอบร้อยละ ๗๐ ๓. ใบงานผ่านเกณฑ์ ร้อยละ ๗๐ ๔. ใช้เกณฑ์การประเมินระบบกลุ่ม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งดงามสำนวน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ (ต่อ) เรื่อง คำสัมผัส คำคล้องจอง รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
	ครั้งที่ ๒ เวลา ๑ ชั่วโมง ขั้นนำ ๑. นักเรียนร่วมกันร้องเพลงสวัสดิ์ดี เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการเรียนและมีความสนุกสนาน เพลงสวัสดิ์ดี สวัสดิ์วันนี้อมาพบเธอ ฉันดีใจจริงนะเออมาพบเธอสุขใจ เธอได้อยู่สบายดีหรือไร ฉันได้อยู่สบายกายและใจ มาร้องรำทำเพลงไปให้ขยับเขยื้อน ขั้นสอน ๒. ครูให้นักเรียนเล่นเกมโดมิโนต่อคำจาก บัตรคำที่ครูแจกให้ นักเรียนร่วมกันต่อคำคล้องจอง เช่น ต้นไม้ ต่อคำว่า ใบหญ้า ต้นไม้ ใบหญ้า สัมผัส ลูกไม้ ข้าวยาก หมากแพง อิมหมี พื้มน น้ำใส ใจจริง นอนมุ้ง ยุ่งลาย	

๒๐๒๐

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งามล้ำสวน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ (ต่อ) เรื่อง คำสัมผัส คำคล้องจอง รายวิชาภาษาไทย เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
--	---

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ แบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง งดงามสำนวน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย × ทับอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. สำนวนต่อไปนี้ควรต่อด้วยข้อความใด “พื้นผอย.....”

ก. หาดะเข็ป	ข. ให่วุ่นวาย
ค. ให้งักบ้าน	ง. หาดะخاب
๒. “พี่น้องคู่นี้ต่างก็แข็งข้อเข้าหากันไม่มีใครยอมใคร” ควรใช้สำนวนไทยในข้อใด
จึงตรงกับข้อความ

ก. ลิ่นกับพิน	ข. ขมื่นกับบุญ
ค. ชิงกีร์ราชักแรง	ง. ไม้เปื้อไม้เมา
๓. “น้ำไหลไฟดับ” เป็นสำนวนเกี่ยวกับอะไร

ก. การฟัง	ข. การพูด
ค. การอ่าน	ง. การเขียน
๔. คำในข้อใด มีความหมายโดยนัย

ก. ตับแข็ง	ข. คอแข็ง
ค. ขาแข็ง	ง. ตาค้าง
๕. ข้อสอบวิชาภาษาไทยหินมากๆ คำที่ขีดเส้นใต้ มีความหมายโดยนัยว่าอย่างไร

ก. ง่าย	ข. ยาก
ค. แข็ง	ง. แข็งแกร่ง
๖. คำในข้อใดมีเสียงคล้องจองกัน

ก. เกร่ง – ครัด	ข. ตลอด – ตลับ
ค. กระทง – กะทิ	ง. ถนัด – ตัดต่อ

๗. ข้อใดเป็นคำคล้องจอง ๓ พยางค์

ก. เนื่อนมดี – เนื้อว่วนุ่ม

ข. ข้าวสารขาว – หอมชื่นใจ

ค. ส้มเขียวหวาน – ข้าวต้มมัด

ง. กรพระเครื่อง – เมืองคนแกร่ง

๘. “รักษาเวลา ชีวิตจะดี ถ้าคุณมีวินัย” ควรเติมข้อความใด
จึงจะเป็นคำขวัญที่สมบูรณ์

ก. รู้จักอภัย

ข. รู้รักสามัคคี

ค. รักษาหน้าที่

ง. รักษาสุขภาพ

๙. พูดแล้วต้องรักษาคำพูด ยอมตายแต่ไม่ยอมเสียคำพูด ตรงกับคำคมในข้อใด

ก. เสียสละในหน้าที่

ข. เสียชีพอย่าเสียสัตย์

ค. เสียชื่ออย่าเสียคำพูด

ง. เสียชีพอย่ากลัวเสียชื่อ

๑๐. ข้อใดคือความหมายของสำนวนที่ว่า “ปิดทองหลังพระ”

ก. ชื่อสัตย์สุจริต

ข. เก่งแต่ไม่โอ้อวด

ค. มีความประพฤติดี

ง. ทำดีโดยไม่มีใครเห็น

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ข้อ	คำตอบ
๑.	ก
๒.	ค
๓.	ข
๔.	ข
๕.	ข
๖.	ง
๗.	ง
๘.	ค
๙.	ง
๑๐.	ง

ใบความรู้ คำคล้องจอง

คำคล้องจอง คือ คำที่มีสระเดียวกันและมีคำในมาตราตัวสะกดเดียวกัน แต่พยัญชนะต้นต่างกัน อาจมีเสียงวรรณยุกต์ต่างกันได้

คำคล้องจองสระ หมายถึง คำที่มีเสียงสระเดียวกัน เช่น

- สระอะ ได้แก่ กะ ขะ จะ ดะ ตะ ปะ อะ
- สระอา ได้แก่ กา ดา นา ยา ขา सा हा
- สระอี ได้แก่ ชี ดี ที ปี ผี มี รี วี สี
- สระอุ ได้แก่ กู ดู ปู รู ก็ สู้ หู ขู
- สระเอา ได้แก่ แก้ว เข้า เรา เตา เสา
- สระโอ ได้แก่ โอ ไป ได้ ไม่ ไว้ ไข่ ไทย ชัย

คำคล้องจองสระเดียวกันและมีตัวสะกดมาตราเดียวกัน เช่น

คำคล้องจองที่สะกดด้วยมาตราแม่ กง คือ คำ พยางค์ที่มีตัวสะกดด้วย ง ได้แก่

- ลิง คล้องจองกับ ยิง วิง กลิ้ง หลิง จริง
- ดัง คล้องจองกับ วัง นัง รัง ครั่ง หลั่ง
- เมือง คล้องจองกับ เรือง เปลือง เคือง เคื่อง เชื่อง

คำคล้องจองที่สะกดด้วยมาตราแม่ กน คือ คำ พยางค์ที่มีตัวสะกดด้วย น ได้แก่

- กลอน คล้องจองกับ ขอน ดอน ก้อน ถอน ช้อน
- กลิ่น คล้องจองกับ กิน ลิ่น อิ่น หิน ถิ่น

คำคล้องจอง ๑ พยางค์

คำคล้องจอง ๑ พยางค์ คือ คำที่ออกเสียงครั้งเดียว มีเสียงสระเดียวกัน มีมาตราตัวสะกดเดียวกัน ส่วนรูปและเสียงวรรณยุกต์ต่างกันก็ได้ เช่น กลอน ขอน รอน
ซ้อน งอน ดอน

คำคล้องจอง ๒ พยางค์

คำคล้องจอง ๒ พยางค์ คือ พยางค์ท้ายของกลุ่มคำหน้า มีเสียงคล้องจองกับ พยางค์แรกของคำหลังที่อยู่ถัดไป

ตัวอย่าง คำคล้องจอง ๒ พยางค์

ยินดี ปรีดา ปราโมทย์

ไปนา หาของ ลองดู

สวยงาม ยามเช้า ฝ้าดู

แผนผังคำคล้องจอง ๒ พยางค์

ปรับปรุงมาจาก <http://krunutsara.wordpress.com>

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๑
คำสัมผัส คำคล้องจอง

คำชี้แจง ดูคำแต่ละแถว ถ้าทุกคำเป็นคำคล้องจอง เขียนเครื่องหมาย X ทับ ☐

☒

เขียน

เรียน

เทียน

☒

แจว

แมว

แถว

☐

รถ

มด

นก

☐

ไหล

เหลือ

หลาย

☒

ตาล

หวาน

หาร

☒

ปาก

ตาก

ยาก

☒

ดาว

สาว

ลาว

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๒
คำสัมผัส คำคล้องจอง

คำชี้แจง เลือกคำใน ☐ ข้างล่าง เติมลงใน ให้คล้องจองกับคำที่ให้มา

ต้นไม้

ใบบัว

ตัวหนอน

ลูกอม

จมน้ำ

สำคัญ

เกี่ยวข้าว

ดาวตก

นกบิน

หนังสือ

มือขวา

ราศี

วาดเขียน

เรียนเก่ง

เร่งรีบ

เกี่ยวข้าว

ราศี

เรียนเก่ง

ใบบัว

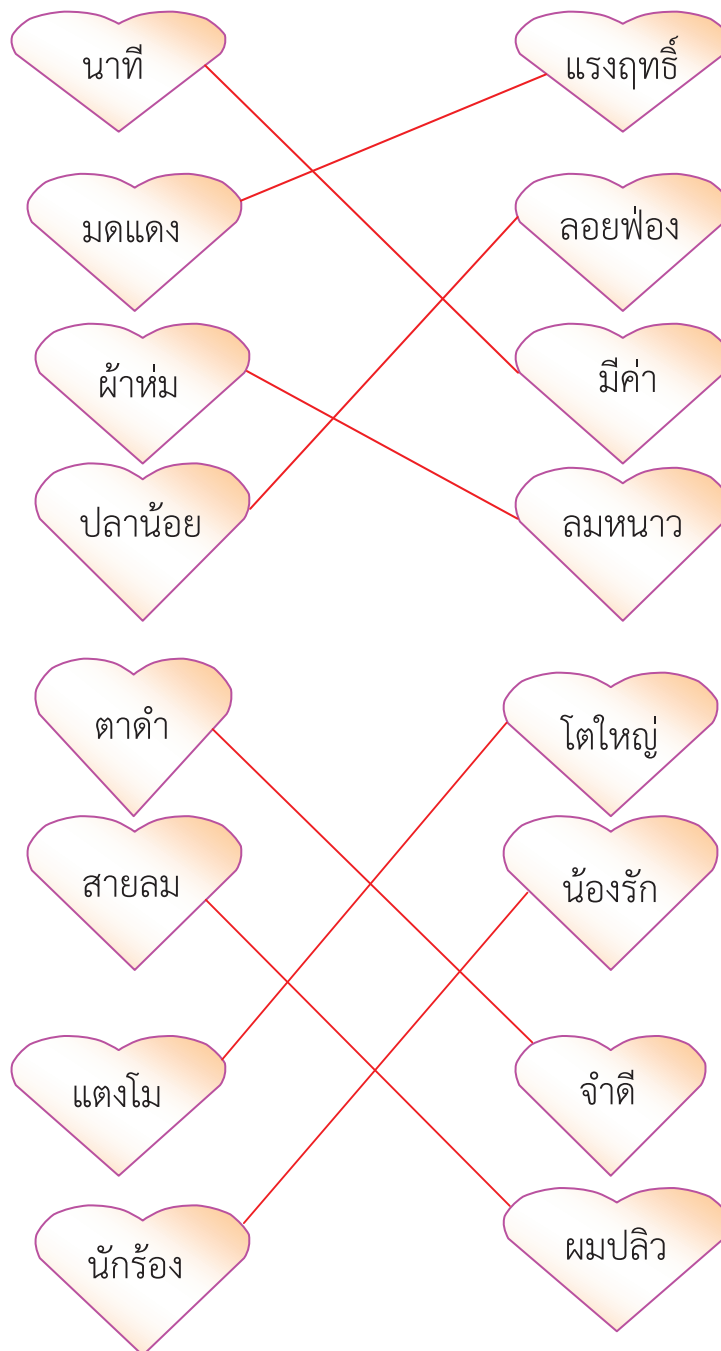
จมน้ำ

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๓
คำสัมผัส คำคล้องจอง

คำชี้แจง โยงคำคล้องจองให้ถูกต้อง

คำชี้แจงประกอบหน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งดงามสำนวน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

เรื่อง คำขวัญ คำคม

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

หลักการเขียนคำขวัญ ความหมายของคำคม

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

คำขวัญ คำคม

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

บอกความหมายของคำคมได้ เข้าใจหลักการเขียนคำขวัญ และเขียนคำขวัญ
ได้ถูกต้อง

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- อ่านแถบประโยคคำขวัญวันเด็ก อ่านแถบประโยคคำคมและ
ร่วมแสดงความคิดเห็น นำเสนอผลงานและนำผลงานติดที่ป้ายนิเทศ
ร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการเรียนเรื่องคำขวัญ
- ศึกษาใบความรู้คำขวัญ คำคม หาคำคมจากแหล่ง
เรียนรู้ต่างๆหรือจากประสบการณ์ของนักเรียนอีกคนละ ๓ คำคมพร้อมบอก
ความหมาย
- นักเรียนทำใบงานเป็นรายบุคคล

๒.๔ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประกอบด้วย

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน แบบบันทึกคะแนน เกณฑ์การประเมิน พฤติกรรม
การเรียนรู้ และผลงานผ่านเกณฑ์ ร้อยละ ๗๐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งามล้ำนวน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒
เรื่อง คำขวัญ คำคม
รายวิชาภาษาไทย
เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	- อ่านแถบประโยคคำขวัญวันเด็ก - อ่านแถบประโยคคำคมและร่วมแสดงความคิดเห็น
ขั้นสอน	- เขียนคำขวัญวันสำคัญต่าง ๆ - ศึกษาใบความรู้คำขวัญ คำคม - แบ่งกลุ่มนักเรียนสืบค้นข้อมูลตามที่ได้รับมอบหมาย - หาคำคมจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ หรือจากประสบการณ์ของนักเรียนอีกคนละ ๓ คำคมพร้อมบอกความหมาย - ทำใบงาน
ขั้นสรุป	- นักเรียนนำเสนอผลงานและนำผลงานติดที่ป้ายนิเทศ - ร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้เรื่องคำขวัญ คำคม
การวัดและประเมินผล	- ประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ - ประเมินการทำใบงาน - ประเมินการทำงานระบบกลุ่ม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งดงามล้ำนวน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง คำขวัญ คำคม รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
ขอบเขตเนื้อหา ๑. หลักการเขียนคำขวัญ ๒. ความหมายของคำคม จุดประสงค์ ความรู้ ๑. บอกความหมายของคำคมได้ ๒. เข้าใจหลักการเขียนคำขวัญ ทักษะ ๑. เขียนคำขวัญได้ถูกต้อง ๒. แยกประเภทของคำขวัญแต่ละประเภทได้ ๓. นำคำขวัญไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ๔. นำเสนอและทำงานระบบกลุ่มได้ คุณธรรม ๑. มีมารยาทในการอ่าน ๒. มีความรับผิดชอบ ๓. มีความมุ่งมั่นในการทำงาน ๔. ใฝ่รู้ใฝ่เรียน	ครั้งที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง ขั้นนำ ๑. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับคำขวัญในวันสำคัญต่าง ๆ แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกคำขวัญวันเด็กในปีี้ แล้วครูเขียนบนกระดาน กติกา รุหน่าที่ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ สร้างไทยให้เข้มแข็ง ขั้นสอน ๒. นักเรียน ศึกษาใบความรู้เรื่องคำขวัญ และร่วมกันแสดงความคิดเห็น - หลักการเขียนคำขวัญ ๓. ครูร่วมสนทนากับนักเรียนว่า วันสำคัญวันใดบ้าง ที่มีการแต่งคำขวัญให้นักเรียนช่วยกันตอบ และบอกคำขวัญวันสำคัญที่นักเรียนทราบ ๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนากับการเขียนคำขวัญ ครูอธิบายเพิ่มเติมเพื่อให้เด็กเรียนรู้เข้าใจมากยิ่งขึ้น ๕. แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น ๕ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับคำขวัญสำคัญต่าง ๆ ทำเป็นรายงานส่งครู ตามหัวข้อต่อไปนี้ - กลุ่มที่ ๑ คำขวัญวันเด็ก - กลุ่มที่ ๒ คำขวัญวันแม่ - กลุ่มที่ ๓ คำขวัญวันพ่อ - กลุ่มที่ ๔ คำขวัญประจำจังหวัดต่าง ๆ - กลุ่มที่ ๕ คำขวัญรณรงค์ด้านต่าง ๆ	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. แอปพลิเคชันคำขวัญ ๒. ใบความรู้ ๓. กระดาษ เอ๔ ๔. ห้องสมุด/แหล่งเรียนรู้ ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. สรุปหลักการเขียนคำขวัญ ๒. เขียนคำขวัญ ๓. ใบงาน การประเมินผล ๑. ประเมินใบงาน ๒. ประเมินพฤติกรรมขณะเรียน วิธีการประเมิน ๑. บันทึกการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน ๒. ตรวจใบงาน เครื่องมือประเมิน ๑. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน ๒. แบบบันทึกคะแนน ๓. ใบงาน

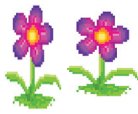

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งดงามล้ำนวน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ (ต่อ) เรื่อง คำขวัญ คำคม รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
	๖. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับความสำคัญของคำขวัญ และประโยชน์ของคำขวัญ ๗. นักเรียนใช้เวลาว่างสืบค้นคำขวัญจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ อย่างน้อยคนละ ๑๐ คำขวัญ แล้วคัดคำขวัญลงในสมุดด้วยตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ขั้นสรุป ๘. นักเรียนนำเสนอผลงานของตนเองและนำผลงานติดที่ป้ายนิเทศและร่วมกันแสดงความคิดเห็น - หลักการเขียนคำขวัญ - การเขียนคำขวัญในโอกาสต่าง ๆ - การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ครั้งที่ ๒ เวลา ๑ ชั่วโมง ขั้นนำ ๑. ตัวแทนนักเรียน อ่านแถบประโยคที่มีคำคม ถ้าสติไม่มา ปัญญาก็ไม่มี ให้นักเรียนทุกคนอ่านตามและอภิปรายแสดงความคิดเห็น “คนเราต้องมีสติก่อนจึงจะเกิดความคิดที่รอบคอบ”	เกณฑ์การประเมิน ๑. สังเกตพฤติกรรมการเรียนผ่านเกณฑ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ ๒. ใบงานผ่านเกณฑ์การประเมินไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ ๓. ใช้เกณฑ์การประเมินระบบกลุ่ม ๔. ใช้เกณฑ์การประเมินการคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งดงามล้ำนวน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ (ต่อ) เรื่อง คำขวัญ คำคม รายวิชาภาษาไทย ชั้นสอน ๒. ศึกษาไปความรู้เรื่อง คำคม และสุ่มตัวแทนนักเรียนออกมานำเสนอหน้าชั้น ในประเด็นที่ว่า นักเรียนชอบคำคมคำไหนมากที่สุดจากไปความรู้ที่อ่าน เหตุผลที่ชอบเพราะอะไร เพื่อนและครูร่วมกันแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม ๓. นักเรียนเลือกคำคมจากไปความรู้ที่ชอบคนละ ๑ คำคมและหาคำคมจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ หรือจากประสบการณ์ของนักเรียนอีกคนละ ๓ คำคม พร้อมบอกความหมายและเขียนในสมุด ๔. นักเรียนทำใบงานที่ ๐๔ ขั้นสรุป ๕. ครูและนักเรียน ร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการเรียนเรื่อง คำคม และนำผลงานมาติดที่ป้ายนิเทศ	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
--	--	---

ใบความรู้ คำขวัญ

คำขวัญ คือ ถ้อยคำที่แต่งขึ้นเพื่อเตือนใจ เพื่อชักจูงใจ มักเป็นคำปลอกบขวัญ หรือปลุกใจให้เชื่อมั่น ให้เห็นคุณค่า และความสำคัญของสิ่งที่กล่าวถึง มักเป็นถ้อยคำที่สัมผัส คล้องจอง

ตัวอย่างคำขวัญ

- ตื่นนอนทุกวัน สุขภาพแข็งแรง
- สุรา ยาเสพติด เป็นภัยต่อชีวิต เป็นพิษต่อสังคม
- ปลอดภัยเพื่อชีวิต ทุกขณะจิตอย่าประมาท
- เลิกสูบ เลิกเสพในวันนี้ เพื่อชีวิตที่ดีในวันหน้า

- ความรู้ คู่คุณธรรม นำสู่อนาคต
- มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ คู่คุณธรรม
- มีคุณธรรมนำใจ ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง หลีกเลียงอบายมุข
- รักษาเวลา รักษาหน้าที่ ชีวิตจะดีถ้าคุณมีวินัย

- บ้านเมืองจะสะอาด ถ้าปราศจากคนมกง่าย
- ประเทศไทยจะรุ่งเรือง ถ้าพลเมืองไม่พึ่งยาเสพติด
- หนังสือคือมิตร สื่อความคิดให้ก้าวไกล
- ไม่มีท่านเราอด ไม่มีรถท่านเดิน

- อดทน ขยัน ประหยัด คือ คุณสมบัติของเด็กไทย
- ยึดมั่นประชาธิปไตย ร่วมใจพัฒนา รักษาสิ่งแวดล้อม
- เรียนรู้ตลอดชีวิต คิดอย่างสร้างสรรค์ ก้าวทันเทคโนโลยี

ใบความรู้ คำคม

คำคม หมายถึง ถ้อยคำที่คิดขึ้นมาในปัจจุบันทันด่วน เป็นถ้อยคำที่หลักแหลม ซึ่งสามารถเข้ากับเหตุการณ์นั้นได้อย่างเหมาะสม ทั้งยังชวนให้คิด ถ้าพูดติดปากกันต่อไปก็จะกลายเป็นสำนวนไปได้ คำคมส่วนมากจะมีการร้อยเรียงด้วยคำที่คล้องจองกัน เช่น

ตัวอย่าง

คำคม	ความหมาย
เสียชีพออย่าเสียสัตย์	พูดแล้วต้องรักษาคำพูด ยอมตายแต่ไม่ยอมเสียคำพูด
อย่าไปติดปีกให้แมว	อย่าไปฝืนธรรมชาติ ปล่อยให้มันเป็นไปตามธรรมชาติ
ถ้าสติไม่มา ปัญญาก็ไม่มี	คนเราต้องมีสติก่อน จึงจะเกิดความคิดที่รอบคอบ
สัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม	ใครทำอะไรได้อย่างนั้น ไม่ช้าก็เร็ว
พูดไปสองไพเบี้ย นิ่งเสียตำลึงทอง	บางครั้งการอยู่เฉยๆ ก็ได้ประโยชน์มากกว่า
ศัตรูที่ร้ายเหลือ ไม่เท่ากับเกลียดที่เป็นหนอน	ศัตรูเรารู้ได้ชัดเจน แต่เกลียดที่เป็นหนอนคือ คนใกล้ชิดที่ทำร้ายเราไม่รู้ว่าเป็นใคร มันร้ายแรงกว่า

ตัวอย่าง

คำคม	ความหมาย
อยู่บ้านท่านอย่านั่งดูดาบ ปั่นวุ้นปั่นควายให้ลูกท่านเล่น	ถ้าไปอยู่บ้านคนอื่นอย่ามัวแต่นั่งเฉยๆ ต้องช่วยเจ้าของบ้านทำงานบ้าง
ไม้คดใช้ทำขอ เหล็กงอใช้ทำเคียว คนคดเคี้ยวใช้ทำอะไรไม่ได้เลย	ไม้คด เหล็กงอก็ยังทำประโยชน์ได้ แต่คนคดหรือคนที่ไม่ซื่อสัตย์ทำประโยชน์อะไรไม่ได้เลย
ความพยายามครั้งที่หนึ่งร้อย ดีกว่า ทอดอยก่อนที่จะทำ	ถึงแม้จะต้องพยายามหลายครั้งเพื่อที่จะพบกับความสำเร็จ ก็ดีกว่าไม่ได้ลงมือทำเลย
หากเดินตามรอยเท้าคนอื่น ก็ไม่มีวัน ค้นที่จะมีรอยเท้าเป็นของตนเอง	การทำตามคนอื่นตลอดเวลา ก็ไม่มีโอกาสได้แสดงผลงานของตนเอง หรือเป็นคนที่ไม่มีความสามารถ
คนโง่ย่อมเป็นเหยื่อของคนฉลาด แต่คนฉลาดก็พลาดให้กับคนที่ฉลาด แล้วแก้งโง่	อย่าอวดฉลาด เพราะอาจจะมีคนที่ฉลาดกว่า แต่ไม่แสดงออกให้เราเห็น

ปรับปรุงมาจาก <http://krupivarcrk.wordpress.com>

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๔
การแต่งคำขวัญ

คำชี้แจง ถ้าต้องการให้โรงเรียนของเรา เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป จะเขียนคำขวัญว่าอย่างไร
(เขียนไม่น้อยกว่า ๓ คำขวัญ ความยาวคำขวัญละไม่เกิน ๑๖ พยางค์)

แนวคำตอบ

โรงเรียนของเราน่าอยู่ ความรู้ก้าวไกล ใส่ใจเทคโนโลยี

โรงเรียนของเราล้ำเลิศ เชิดชูคุณธรรม น้อมนำเศรษฐกิจพอเพียง

โรงเรียนของเราคิดสร้างสรรค์ ขยันใฝ่รู้ มุ่งสู่สากล

คำชี้แจงประกอบหน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งดงามสำนวน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

เรื่อง ความหมายโดยนัย

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

อ่าน วิเคราะห์ และแต่งประโยค คำ ข้อความที่มีความหมายโดยนัย

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

ข้อความที่มีความหมายโดยนัย

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

อ่าน วิเคราะห์ รวบรวม และแต่งประโยค คำที่มีความหมายโดยนัยได้

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- ครูนำแถบประโยคที่มีความหมายโดยนัยให้นักเรียนอ่านและร่วมกันแสดงความคิดเห็น “เรื่องจิ้งจอกนี้ ยินดีจะพาทุกคนไปถึงฝั่งฝัน” เกมจับคู่ คำ กับความหมาย อ่านคำ และความหมายของข้อความโดยนัย เล่นเกมจับคู่ คำ กับความหมาย อ่านคำที่มีความหมายโดยนัย และช่วยกันวิเคราะห์ รวมคำที่มีความหมายโดยนัย จากห้องสมุด /แหล่งเรียนรู้ พร้อมบอกความหมายลงในสมุด

- ศึกษาใบความรู้เรื่องความหมายโดยนัย ทบทวนคำที่มีความหมายโดยนัย และนำคำมาแต่งประโยค

- นักเรียนทำใบงานเป็นรายบุคคล

๒.๔ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประกอบด้วย

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน แบบบันทึกคะแนน เกณฑ์การประเมิน พฤติกรรมการเรียน และผลงานผ่านเกณฑ์ ร้อยละ ๗๐

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ - ครูนำแถบประโยคที่มีความหมายโดยนัยให้นักเรียนอ่านและร่วมแสดงความคิดเห็น “เรื่องจำลัณนี้ ยินดีจะพาทุกคนไปสิ่งฝั่งฝัน” - อาสาสมัคร เขียนคำที่มีความหมายโดยนัยพร้อมความหมาย	
ขั้นสอน - อ่านคำและความหมายของความหมายโดยนัย - ศึกษาใบความรู้เรื่องความหมายโดยนัย - อ่านคำที่มีความหมายโดยนัย และช่วยกันวิเคราะห์ - รวมคำที่มีความหมายโดยนัย จากห้องสมุด / แหล่งเรียนรู้ พร้อมบอกความหมาย ลงในสมุด - ทวนทวนคำที่มีความหมายโดยนัยและนำคำที่มีความหมายโดยนัยมาแต่งประโยค - ทำใบงาน	
ขั้นสรุป - นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาสรุปคำที่มีความหมายโดยนัย และการนำคำคำที่มีความหมายโดยนัยไปใช้ให้ถูกต้อง	
การวัดและประเมินผล - ประเมินพฤติกรรมการนักเรียน - ประเมินการทำใบงาน - ประเมินพฤติกรรมการนักเรียน	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งดงามล้ำนวล กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ความหมายโดยนัย รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
ขอบเขตเนื้อหา ๑. อ่านคำ ข้อความที่มีความหมายโดยนัย ๒. วิเคราะห์ คำ ข้อความที่มีความหมายโดยนัย ๓. แต่งประโยค คำ ข้อความที่มีความหมายโดยนัย จุดประสงค์การเรียนรู้ ความรู้ ๑. บอกความแตกต่างของคำและคำที่มีความหมายโดยนัย ๒. บอกข้อความที่มีคำความหมายโดยนัย ๓. รวบรวมคำที่มีความหมายโดยนัย ๔. บอกวิธีการแต่งประโยคที่มีความหมายโดยนัย ทักษะ ๑. อ่านความหมายของคำที่มีความหมายโดยนัย ๒. วิเคราะห์คำ ข้อความที่มีความหมายโดยนัย ๓. รวบรวมคำที่มีความหมายโดยนัย ๔. แต่งประโยคที่มีความหมายโดยนัย คุณธรรม ๑. มารยาทในการฟัง การดู และการพูด ๒. มีนิสัยรักการอ่าน ๓. ไม่เรียนรู้ ๔. มีความรับผิดชอบ	ครั้งที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง ขั้นนำ ๑. ครุณาแถบประโยคที่มีความหมายโดยนัยให้นักเรียนอ่านและ ร่วมแสดงความคิดเห็นและบอกความหมาย “เรื่องจางลำนี่ ยินดีจะพาทุกคนไปถึงฝั่งฝัน” ขั้นสอน ๒. ครุณาตัวอย่างประโยคที่มีความหมายโดยนัย ให้นักเรียนอ่านคำ และความหมาย ข้อสอบนี้ดีมาก หมายถึง ข้อสอบนี้ยากมาก หนังสือเล่มนี้ดีมาก หมายถึง หนังสือเล่มนี้ดีมาก ตัวอย่างคำที่มีความหมายโดยนัย ดาว หมายถึง บุคคลที่เด่นในทางใดทางหนึ่ง เก้าอี้ ตำแหน่ง เพชร บุคคลที่มีค่า กา ความต่ำต้อย หงส์ ความสูงส่ง ผู้ดี ผู้มีศักดิ์ศรี ดวงใจ สิ่งสำคัญที่สุด ทะเล ความอ้างว้าง	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. แถบประโยค ๒. ใบความรู้ ๓. ห้องสมุด/แหล่งเรียนรู้ ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. กิจกรรมใบงาน ๒. การแต่งประโยค ๓. รวบรวมคำที่มีความหมายโดยนัย การประเมิน ๑. ประเมินจากผลงาน/ใบงาน ๒. ประเมินพฤติกรรมขณะเรียน วิธีการประเมิน ๑. บันทึกการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน ๒. ตรวจผลงานนักเรียน เครื่องมือประเมิน ๑. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม ขณะเรียน ๒. แบบบันทึกคะแนนใบงาน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งดงามล้ำนวน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ (ต่อ) เรื่อง ความหมายโดยนัย รายวิชาภาษาไทย เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เกณฑ์การประเมิน ๑. สังเกตพฤติกรรมการเรียนผ่านเกณฑ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ ๒. ใบงานผ่านเกณฑ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐
๓. นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่องความหมายโดยนัย และทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๕ ขั้นสรุป ๔. นักเรียนนำเสนอผลงานและนำผลงานติดที่ป้ายนิเทศ ครั้งที่ ๒ เวลา ๑ ชั่วโมง ขั้นนำ ๑. นักเรียน ๒ คน ออกมาเขียน คำ กับความหมายที่มีความหมายโดยนัยบนกระดานให้ถูกต้อง ครูและเพื่อนปรบมือชม ขั้นสอน ๒. นักเรียนอ่านข้อความที่มีความหมายโดยนัย บนกระดานดำ และช่วยกันวิเคราะห์ข้อความนั้น โดยครูคอยให้คำแนะนำ ๓. ครูและนักเรียน สนทนา ทบทวนคำที่มีความหมายโดยนัย และนำคำมาแต่งประโยค และทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๖ เป็นรายบุคคล ๔. นักเรียนรวมคำที่มีความหมายโดยนัย จากห้องสมุด /แหล่งเรียนรู้ พร้อมบอกความหมายลงในสมุด ๕. แต่งประโยค โดยใช้คำที่มีความหมายโดยนัยคนละ ๑๐ คำ ขั้นสรุป ๖. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาสรุปคำที่มีความหมายโดยนัย และการนำคำที่มีความหมายโดยนัยไปใช้ให้ถูกต้อง	

ใบความรู้ ความหมายโดยนัย

ความหมายโดยนัย หมายถึง ความหมายของคำ หรือข้อความ ในแง่มุมอื่นๆ ที่มีใช้ความหมายหลักหรือความหมายที่รู้กันโดยทั่วไป เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า "ความหมายแฝง" นั่นเอง

คำที่มีความหมายโดยนัย	ความหมาย
ดาว	บุคคลที่เด่นในทางใดทางหนึ่ง
เก้าอี้	ตำแหน่ง
เพชร	บุคคลที่มีค่า
ดวงใจ	สิ่งสำคัญที่สุด
แกะดำ	แปลกแตกต่างจากคนอื่นๆ
ภาษาดอกไม้	พุดจาสุภาพ
ไฟเขียว	เห็นชอบ อนุมัติ
หิน	ยากมาก
กล้วย หนู	ง่ายมาก
หนอนหนังสือ	คนที่ชอบอ่านหนังสือ
แพะรับบาป	ผู้ที่ตกเป็นผู้ต้องหา และรับโทษแทนผู้ที่ทำผิดจริง
เรือจ้าง	ครู
สวรรค์	ความสะดวก สบาย ความสุข
นรก	ความลำบาก ความทุกข์ ไม่ดี
นกพิราบ	สันติภาพ
นกฮูก	คนฉลาด คนมีปัญหา

ปรับปรุงมาจากวิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๕

ความหมายโดยนัย

คำชี้แจง ขีดเส้นใต้คำที่มีความหมายโดยนัยจากประโยคที่กำหนดให้ แล้วนำคำนั้นไปแต่งประโยคใหม่ให้ถูกต้อง

ตัวอย่าง สมหญิงเป็นคนเค็มที่สุดในบ้าน
คำ เค็ม
ประโยค คนเค็มมักไม่มีใครชอบ เพราะไม่เอื้อเฟื้อต่อผู้อื่น

๑. เธอเป็นดาวตั้งแต่ยังเด็ก

คำดาว.....

ประโยค : พิชัย วิไลศักดิ์ เป็นดาวค้างฟ้าของวงการบันเทิง

๒. เธอเป็นเพชรน้ำเอกของวงการเพลง

คำเพชรน้ำเอก.....

ประโยค : ยอดรัก สลักใจ คือเพชรน้ำเอกของวงการเพลงลูกทุ่งชาย

๓. ใบเตยแต่งตัวเปรี้ยวมาก

คำเปรี้ยว.....

ประโยค : แม่มักพูดบ่อย ๆ ว่าฉันแต่งตัวเปรี้ยว

๔. ส.ส. เมืองไทยไม่เคยแย่งเก้าอี้กัน

คำแย่งเก้าอี้.....

ประโยค : ในไม่ช้านี้ก็จะเกิดศึกแย่งเก้าอี้นายก อบต.

๕. พระเอกในละครมักเป็นคนหูเบา

คำหูเบา.....

ประโยค : สมศรีเป็นคนหูเบา จึงเป็นคนถูกหลอกได้ง่าย

๖. สมชายมีชีวิตเหมือนนกขมิ้น

คำนกขมิ้น.....

ประโยค : ดำรงชอบทำตัวเป็นเพื่อนนกขมิ้น

๗. ข้อสอบวิชาภาษาไทยหินมาก

คำหิน.....

ประโยค : ข้อสอบวิชาคณิตศาสตร์ ป. ๖ ปีนี้ หินจริง ๆ

๘. การทำกับข้าวเป็นเรื่องกล้วยๆ

คำกล้วยๆ.....

ประโยค : สมพงษ์บอกว่าแบกข้าวสารได้ครั้งละ ๒ กระสอบ เป็นเรื่องกล้วย ๆ

๙. หนังสือเล่มนี้ได้ดีมาก

คำได้ดี.....

ประโยค : คุณครูมักมีคำพูดได้ดีมาพูดเปรียบเทียบกับให้ฟังเสมอ

๑๐. พี่อาบน้ำร้อนมาก่อนเธอนะ

คำอาบน้ำร้อน.....

ประโยค : ฉันอาบน้ำร้อนมาก่อน เธออย่ามาเถียงฉันนะ

แนวคำตอบ ใบงานที่ ๐๖
ความหมายโดยนัย

คำชี้แจง เลือกคำที่มีความหมายโดยนัยจากใบความรู้ จำนวน ๑๐ คำ พร้อมความหมาย
และคัดลายมือด้วยตัวบรรจงเต็มบรรทัด

พิจารณาตามเกณฑ์การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด

คำชี้แจงประกอบหน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งดงามสำนวน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

เรื่อง สำนวน คำพังเพย สุภาษิต

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

อธิบายความหมายของสำนวน คำพังเพย สุภาษิต

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

สำนวน คำพังเพย สุภาษิต

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

อธิบาย รวบรวม และเปรียบเทียบความแตกต่างของคำพังเพยและสุภาษิตได้

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- นิ่งสมาธิ ๓ นาที เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการเรียน ทบทวนความรู้เดิม โดยครูให้นักเรียนดูภาพสุภาษิตสำนวนไทย แล้วให้ทายว่าภาพนั้นตรงกับสุภาษิตสำนวนไทยว่าอะไร เล่นเกมใบ้ทำสุภาษิตสำนวนไทย วิเคราะห์เปรียบเทียบสำนวนที่เป็นคำพังเพย สุภาษิต นำเสนอผลงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน คัดเลือกผลงานที่ดีที่สุดจัดป้ายนิเทศ ร่วมกันสรุปองค์ความรู้ เรื่องการนำสุภาษิตสำนวนไทยไปใช้ในชีวิตประจำวัน ครูแนะนำเพิ่มเติม

- ศึกษาใบความรู้ สำนวนที่เป็นคำพังเพย สุภาษิต อธิบายความหมายของสำนวน คำพังเพย สุภาษิต รวบรวมสำนวน คำพังเพย สุภาษิต นำสำนวน สุภาษิต คำพังเพยไปใช้ในการพูด การเขียน

- นักเรียนทำใบงานเป็นรายบุคคล

๒.๔ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประกอบด้วย

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน แบบบันทึกคะแนน เกณฑ์การประเมิน พฤติกรรมการเรียน และผลงานผ่านเกณฑ์ ร้อยละ ๗๐

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งามล้ำงาน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ - นุ่งสมาธิ ๓ นาที เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการเรียน - ทบทวนความรู้เดิมโดยครูให้นักเรียนดูภาพสุภาษิตสำนวนไทย แล้วให้ทายว่าภาพนั้นตรงกับสุภาษิตสำนวนไทยว่าอะไร - เล่นเกมใบ้ทำสุภาษิตสำนวนไทย	
ขั้นสอน - ศึกษาใบความรู้ สำนวนที่เป็นคำพังเพย สุภาษิต - อธิบายความหมายของสำนวน คำพังเพย สุภาษิต - รวบรวม สำนวน คำพังเพย สุภาษิต - ทำใบงาน	
ขั้นสรุป - นำเสนอผลงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน - คัดเลือกผลงานที่ดีที่สุดจัดป้ายนิเทศ - ร่วมกันสรุปองค์ความรู้เรื่องการนำสุภาษิตสำนวนไทยไปใช้ในชีวิตประจำวัน ครูแนะนำเพิ่มเติม	
การวัดและประเมินผล - ประเมินพฤติกรรมนักเรียน - ประเมินการทำผลงาน	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง จำนวน คำพังเพย สุภาษิต รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งดงามจำนวน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ครั้งที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง ชื่อนำ ๑. นักเรียนนั่งสมาธิ ๓ นาที เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการเรียน ๒. ทบทวนความรู้เดิม โดยครูให้นักเรียนดูภาพสุภาษิตจำนวนไทย แล้วให้ทายว่า ภาพนั้นตรงกับสุภาษิตจำนวนไทยว่าอะไร เช่น ช้างจับตักแตน รำไม่ดีโทษปี่โทษกลอง ข้อสอบ ๓. นักเรียนศึกษาใบความรู้ จำนวนที่เป็นคำพังเพย สุภาษิต และให้นักเรียน - อธิบายความหมายของจำนวน คำพังเพย สุภาษิต - รวบรวม จำนวน คำพังเพย สุภาษิต ครูคอยให้คำแนะนำ - อธิบายความหมายของจำนวน คำพังเพย สุภาษิต - นำจำนวน สุภาษิต คำพังเพยไปใช้ในการพูด การเขียน
ขอบเขตเนื้อหา ๑. อธิบายความหมายของจำนวน คำพังเพยและ สุภาษิต จุดประสงค์การเรียนรู้ ความรู้ ๑. มีความรู้และความเข้าใจ ความหมายของจำนวน คำพังเพย และสุภาษิตได้ ๒. รวบรวม จำนวน คำพังเพย และสุภาษิตได้ ทักษะ ๑. บอกความหมายของจำนวน คำพังเพย และสุภาษิต ๒. รวบรวม จำนวน คำพังเพย และสุภาษิต ๓. เปรียบเทียบความแตกต่างของคำพังเพย และสุภาษิต คุณธรรม ๑. ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ๒. มีความรับผิดชอบ ๓. มีมารยาทในการฟัง ดู พูด	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ภาพสุภาษิตจำนวนไทย ๒. ใบความรู้ ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. รวบรวมจำนวน สุภาษิต คำพังเพย ๒. กิจกรรมใบงาน การประเมิน ๑. ประเมินพฤติกรรมการเรียน ๒. ประเมินผลจากใบงาน วิธีการประเมิน ๑. บันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียน ๒. ตรวจสอบผลงานนักเรียน เครื่องมือ ๑. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียน ๒. แบบบันทึกคะแนน ๓. แบบประเมินผลงานตามใบงาน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งดงามสำนวน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ (ต่อ) เรื่อง สำนวน คำพังเพย สุภาษิต รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
	๔. แบ่งกลุ่มนักเรียนตามความเหมาะสม ครูแจกบัตรสุภาษิตสำนวนไทยที่ตัดแยกชิ้นส่วนสลับคำไว้แล้ว เพื่อให้ให้นักเรียนเรียงคำให้เป็นสำนวนที่ถูกต้อง แล้วบอกความหมายสำนวนนั้น พร้อมยกเหตุการณ์ประกอบให้สัมพันธ์กับสำนวน นำเสนอหน้าชั้นที่ละกลุ่ม หากมีสำนวนใดที่นักเรียนไม่ทราบความหมาย ให้ค้นคว้าในพจนานุกรม เช่น ทาง ตัด วัด ปล่อย ตัดทางปล่อยวัด → ตัดขาดไม่เกี่ยวข้อง แสดงเป็นคนพาลเกรง ชอบบเลี้ยกเลี้ยน้อย สร้างความเดือดร้อนไปทั่ว จนพ่อแม่ตัดทางปล่อยวัดไปนานแล้ว ๕. นักเรียนทำใบงานที่ ๐๗ , ๐๘ (ถ้ามีเวลาให้ทำเป็นการบ้าน) ขั้นสรุป ๖. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความหมายของสุภาษิต สำนวนไทย เป็นภูมิปัญญาทางภาษาของไทย ควรนำไปใช้ให้ถูกต้องความหมาย	เกณฑ์การประเมิน ๑. สังเกตพฤติกรรมการเรียนผ่านเกณฑ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ ๒. ผลงานถูกต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งดงามล้ำนวน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ (ต่อ) เรื่อง ลำนวน คำพังเพย สุภาษิต รายวิชาภาษาไทย เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
คุณธรรม ๑. ใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีความรับผิดชอบ ๒. มีมารยาทในการเขียน ๓. มีมารยาทในการฟัง ดู พูด	ครั้งที่ ๒ เวลา ๑ ชั่วโมง ขั้นนำ ๑. นักเรียน ทบทวนความรู้เดิม - แบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่ม ๆ ละประมาณ ๕ คน เล่นเกมใบทำสุภาษิตสำนวนไทย โดยแต่ละกลุ่มเลือกตัวแทนออกมาหยิบสุภาษิตสำนวนไทย กติกาคือ ห้ามใช้เสียง แต่ใช้ท่าทางใบคำให้เพื่อนในกลุ่มทายว่าเป็นสุภาษิตสำนวนใด หากทายถูกสำนวนละ ๑ คะแนน กลุ่มใดได้ใบถูกต้องครบถ้วน ๑๐ คำ ในเวลาที่รวดเร็วที่สุดเป็นฝ่ายชนะ - อ่านสุภาษิตที่ใบคำพร้อมกันอีกครั้ง ขั้นสอน ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันเปรียบเทียบความแตกต่างของคำพังเพยและสุภาษิต ๓. นักเรียนทำใบงานที่ ๐๙ ,๑๐ ขั้นสรุป ๔. นำเสนอผลงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ชั้นเรียน ครูแนะนำเพิ่มเติมเลือกผลงานที่ดีที่สุดจัดป้ายนิเทศ - ร่วมกันสรุปความรู้เรื่องการนำสุภาษิตสำนวนไทยไปใช้ในชีวิตประจำวัน ครูแนะนำเพิ่มเติม

ใบความรู้ สำนวน คำพังเพย และคำสุภาษิต

คำคม หมายถึง ถ้อยคำที่คิดขึ้นมาในปัจจุบันทันด่วน เป็นถ้อยคำที่หลักแหลม ซึ่งสามารถเข้ากับเหตุการณ์นั้นได้อย่างเหมาะสม ทั้งยังชวนให้คิด ถ้าพูดติดปากกันต่อไปก็จะกลายเป็นสำนวนไปได้

คำคม ส่วนมากจะมีการร้อยเรียงด้วยคำที่คล้องจองกัน เช่น ถ้าสติไม่มา ปัญญาไม่เกิด มีเมียดี ก็เหมือน มีหมอ...เจ็บ และ ท้อ ก็รักษา ฯลฯ

สำนวน มักเป็นคำเปรียบเทียบ โดยการนำความเป็นไปของสิ่งนั้นๆ มาเปรียบเทียบกับ ความประพฤติดของคน เช่น คำว่า ชิงกีร์รา ช่างก็แรง ปลาร้าเค็ม มะเขือขึ้น ตัวเท่าเสา เงามเท่ากระท่อม น้ำร้อนปลาเป็น น้ำเย็นปลาตาย ฯลฯ

คำพังเพย มีลักษณะคล้ายสุภาษิตและเกือบเป็นสุภาษิต แต่ไม่ได้สอนใจหรือให้ ความจริงที่สามารถพิสูจน์ได้โดยตรง เป็นคำกล่าวที่มีลักษณะตี ชม แสดงความเห็นอยู่ในตัว เช่น ถีลอดตาช้าง ห่างลอดตาเณร ตำนน้ำพริกละลายแม่น้ำ ไก่งามเพราะชน คนงามเพราะแต่ง ฯลฯ

สุภาษิต หมายถึง ข้อความสั้นๆ กระชับ แต่มีความหมายชัดเจนลึกซึ้ง มีคติสอนใจ หรือความจริงเกี่ยวกับความคิด และแนวปฏิบัติ ซึ่งสามารถพิสูจน์ เชื่อถือได้ เช่น แพ้เป็นพระ ชนะเป็นมาร น้ำเชี่ยว อย่าขวางเรือ ได้ทีชีแพะไล่ สอนหนังสือสังฆราช ฯลฯ

จากวัฒนธรรมในการใช้ภาษา

ตัวอย่าง สำนวน คำพังเพย สุภาษิต และความหมาย

คำคม	ความหมาย
- ความรักทำให้คนตาบอด	ได้รับทุกข์ที่เกิดจากความรัก
- อย่าไปติดปีกให้แมว	อย่าไปฝืนธรรมชาติ ปล่อยให้เป็นไปตามธรรมชาติ
- เสียเหงื่อเพราะกีฬา ดีกว่าเสียน้ำตาเพราะยาเสพติด	เล่นกีฬาดีกว่าไปติดยาเสพติด
- ถ้าสติไม่มา ปัญญาก็ไม่เกิด	คนเราต้องมีสติก่อนจึงจะเกิดความคิดที่รอบคอบ
- อยู่อย่างสงบ ดีกว่ารบด้วยปาก	การอยู่อย่างสงบไม่ทำให้ตัวเราและผู้อื่นเดือดร้อน
- ศัตรูที่ร้ายเหลือ ไม่เท่ากับเกลียดที่เป็นหนอน	ศัตรูเรารู้ได้ชัดเจน แต่เกลียดที่เป็นหนอน คือ คนใกล้ตัวที่ทำร้ายเราโดยที่เราไม่รู้ว่าเป็นใครมันร้ายแรงกว่า

สำนวน	ความหมาย
- กลมเป็นลูกมะนาว	หลบหลีกได้คล่อง
- ตาเป็นสับประรด	มีพวกรอคอยสอดส่องเหตุการณ์ให้
- กระต่ายขาเดียว	ยืนกรานไม่ยอมรับ
- จมูกมด	รู้ทันเหตุการณ์
- กิ้งก่าได้ทอง	คนที่ได้ดีแล้วลืมตัว
- แกว่งเท้าหาเสี้ยน	หาเรื่องเดือดร้อนใส่ตัว
- ขนทรายเข้าวัด	ทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวม
- บุกป่าฝ่าดง	ต่อสู้อุปสรรคต่างๆ
- กระต่ายตื่นตูม	ตื่นตกใจโดยไม่สำรวจให้ถ้วนถี่เสียก่อน
- กลัวดอกพิกุลจะร่วง	อาการนิ่งไม่พูด
- เห็นกงจักรเป็นดอกบัว	เห็นผิดเป็นชอบ
- ทรพี	คนอกตัญญู

ปรับปรุงมาจาก www.เกร็ดความรู้.net

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๗
สำนวนชวนคิด

คำชี้แจง นำสำนวน สุภาษิตที่กำหนดให้ใส่ให้ตรงกับความหมาย

ไถ่ถามเพราะชน คนงามเพราะแต่ง
งมเข็มในมหาสมุทร
คางคกขึ้นวอ

เข็ญครกขึ้นภูเขา
น้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่า

๑. เรื่องที่กำลังจะทำหรือจะทำให้สำเร็จบรรลุผลนั้น ยากลำบาก มิใช่ของที่ทำได้ง่าย

เข็ญครกขึ้นภูเขา

๒. คนจะดูสวยงามเกิดขึ้นจากการแต่งเนื้อแต่งตัว

ไถ่ถามเพราะชน คนงามเพราะแต่ง

๓. คนเราต้องต่างพึ่งพากันและกันตลอดมา

น้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่า

๔. พอได้ดีแล้วก็มักแสดงกริยาอวดดีลิ้มตัว

คางคกขึ้นวอ

๕. ค้นหาสิ่งที่ยากจะค้นหาได้ ทำกิจที่สำเร็จได้ยาก

งมเข็มในมหาสมุทร

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๘
สุภาษิตสำนวนไทย

คำชี้แจง จับคู่สุภาษิต สำนวนไทย ให้ตรงกับความหมายแล้วนำไปเขียนให้ถูกต้อง

กระต่ายขาเดียว	ทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวม
กิ้งก่าได้ทอง	ยื่นกรานไม่ยอมรับ
ชนทรายเข้าวัด	คนที่ได้ดีแล้วลืมตัว
กระต่ายตื่นตูม	มีพวกคอยสอดส่องเหตุการณ์ให้
เห็นกงจักรเป็นดอกบัว	ตื่นตกใจโดยไม่สำรวจให้ถ้วนถี่เสียก่อน
ตาเป็นสับปะรด	เห็นผิดเป็นชอบ

สุภาษิต สำนวนไทย	ความหมาย
๑. กระต่ายขาเดียว	ยื่นกรานไม่ยอมรับ
๒. กิ้งก่าได้ทอง	คนที่ได้ดีแล้วลืมตัว
๓. ชนทรายเข้าวัด	ทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวม
๔. กระต่ายตื่นตูม	ตื่นตกใจโดยไม่สำรวจให้ถ้วนถี่เสียก่อน
๕. เห็นกงจักรเป็นดอกบัว	เห็นผิดเป็นชอบ
๖. ตาเป็นสับปะรด	มีพวกคอยสอดส่องเหตุการณ์ให้

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๙
วิเคราะห์สภาวะจิตสำนวนไทย

คำชี้แจง เขียนข้อความที่กำหนดให้ใส่ในตาราง “คุณธรรมนำสุข” ให้สอดคล้องกัน

เก็บเบี้ยใต้ถุนร้าน	ทำงานตัวเป็นเกลียว	ร่วมแรงร่วมใจ
หนักเอาเบาสู่	เก็บหอมรอมริบ	น้ำหนึ่งใจเดียว
เก็บเล็กผสมน้อย	หลังสู้ฟ้าหน้าสู้ดิน	มีสิ่งพึงบรรจบให้ครบบาท
ร่วมใจไม่ตรี	ไปด้วยกันมาด้วยกัน	สายตัวแทบขาด

คุณธรรมนำสุข

คุณธรรม	ข้อความ	ความหมาย
ความประหยัด	เก็บเบี้ยใต้ถุนร้าน	เก็บเล็กผสมน้อยจนสำเร็จ
	เก็บเล็กผสมน้อย	เก็บไว้ทีละเล็กทีละน้อย
	เก็บหอมรอมริบ	เก็บรวบรวมไว้
	มีสิ่งพึงบรรจบให้ครบบาท	เก็บสะสมเงินไว้ใช้ยามฉุกเฉิน
ความขยันหมั่นเพียร	ทำงานตัวเป็นเกลียว	ขยันทำงานอย่างหนักจนไม่มีเวลา
	หนักเอาเบาสู่	คนที่ขยันทำงานไม่หวั่น สู้ตาย
	หลังสู้ฟ้าหน้าสู้ดิน	ทำงานหนัก มักหมายถึง ขาวนาขาวไร่
	สายตัวแทบขาด	เหน็ดเหนื่อย แทบไม่ได้พักผ่อน
ความสามัคคี	ร่วมแรงร่วมใจ	ร่วมมือกันทำงานตามหน้าที่
	น้ำหนึ่งใจเดียว	มีความคิดเห็นเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
	ไปด้วยกันมาด้วยกัน	ร่วมมือร่วมใจกัน ในทิศทางเดียวกัน
	ร่วมใจไม่ตรี	มีส่วนร่วมในการทำงานเป็นอย่างดี

แนวคำตอบใบงานที่ ๑๐ วิเคราะห์ข้อความ

คำชี้แจง แยกข้อความที่กำหนดให้ ลงในช่องตาราง

มีรายได้ไม่น้อยกว่ารายจ่าย	แบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบ	ไม่ไว้ใจกัน
การแตกความสามัคคีกัน	ยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย	มีลูกมากเกินไป ๓ คน
วางแผนการใช้จ่าย	ขายสิทธิ์ ขายเสียง	สมานฉันท์ ประองดองกัน
ราคาข้าวตกต่ำ	หัวหน้าครอบครัวรับผิดชอบผู้เดียว	สามัคคีคือพลัง
ทุกคนช่วยกันทำงาน	เคารพสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	

ครอบครัวดีมีความสุข	ครอบครัวไม่ดีมีทุกข์
แบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบ	ไม่ไว้ใจกัน
ทุกคนช่วยกันทำงาน	มีลูกมากเกินไป ๓ คน
วางแผนการใช้จ่าย	หัวหน้าครอบครัวรับผิดชอบผู้เดียว
	มีรายได้ไม่น้อยกว่ารายจ่าย

ประเทศดีมีความสุข	ประเทศมีความทุกข์
เคารพสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	ราคาข้าวตกต่ำ
สมานฉันท์ ประองดองกัน	ขายสิทธิ์ ขายเสียง
ยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย	การแตกความสามัคคีกัน
สามัคคีคือพลัง	

คำชี้แจงประกอบหน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งดงามสำนวน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕

เรื่อง ท่องจำอาขยาน

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

หลักการอ่าน ท่องจำบทอาขยาน สรุปลสิ่งที่ได้เรียนรู้ ความรู้ที่ได้ และสรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านและการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

บทอาขยานตามระดับชั้น

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

รู้หลักการอ่าน ท่องบทอาขยานได้อย่างถูกต้อง สรุปลสิ่งที่ได้เรียนรู้ แสดงความคิดเห็นและอภิปราย และวิเคราะห์จากเรื่องที่อ่านไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและนำเสนอผลงานได้

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับบทอาขยาน และให้นักเรียนท่องบทอาขยานที่เคยเรียนพร้อมกัน เพื่อทบทวนความจำและสนทนาเกี่ยวกับประโยชน์ของการท่องบทอาขยาน

- ส่งตัวแทนนักเรียนออกมาชั้นละ ๒ คน ออกมาท่องบทอาขยานพร้อมกัน สรุปลข้อคิดต่าง ๆ ที่ได้รับจากการท่องอาขยาน และนำสิ่งดีที่เป็นประโยชน์ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

- ศึกษาใบความรู้ และท่องบทอาขยาน เรื่อง ปากเป็นเอก เลขเป็นโท หนังสือ เป็นตรี ชั่วดีเป็นตรา ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทอาขยานเรื่องนี้ให้นักเรียนเข้าใจมากยิ่งขึ้น

- ศึกษาใบความรู้ และจับคู่กับเพื่อนท่องบทอาขยาน เรื่อง ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ผู้ชนะ และร่วมกันสรุปลสิ่งที่ได้เรียนรู้ ความรู้ที่ได้ สรุปลความรู้และข้อคิดจากบทอาขยาน เรื่อง ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน และการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

- นักเรียนทำใบงาน

๒.๔ ดำเนินการทดสอบหลังเรียนตามแบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้

- นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งดงามสำนวน

๒.๕ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประกอบด้วย

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน แบบบันทึกคะแนน แบบทดสอบเกณฑ์การประเมิน พฤติกรรมการเรียน และผลงานผ่านเกณฑ์ ร้อยละ ๗๐

๒๕๐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งามล้ำสวน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕

เรื่อง ท่องจำอาขยาน

เวลา ๒ ชั่วโมง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

รายวิชาภาษาไทย

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	- เล่นเกมปริศนาคำทาย - หลักและวิธีการอ่านที่ถูกต้อง
ขั้นสอน	- ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนากับทอาขยานที่นักเรียนเคยเรียนมา และให้นักเรียนท่องบทอาขยาน - สนทนาเกี่ยวกับประโยชน์ของการท่องบทอาขยาน - ศึกษาใบความรู้ และท่องบทอาขยาน เรื่อง ปากเป็นเอก เลขเป็นโท หนังสือเป็นตรี ชั่วดีเป็นตรา - ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับทอาขยานเรื่องนี้ให้นักเรียนเข้าใจมากยิ่งขึ้น - ทำใบงาน
ขั้นสรุป	- นักเรียนส่งตัวแทนออกมา ๒ คน ออกมาท่องบทอาขยาน - ร่วมกันสรุปข้อคิดต่างๆ ที่ได้รับการท่องบทอาขยาน และนำสิ่งที่ได้เป็นประโยชน์ไปใช้ในการชีวิตประจำวัน
การวัดและประเมินผล	- ประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ - ประเมินการทำผลงาน - แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งดงามล้ำนวน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ท่องจำอาขยาน รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
ขอบเขตเนื้อหา ๑. หลักการอ่านบทอาขยาน ๒. ท่องจำบทอาขยาน ๓. สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ ความรู้ที่ได้ ๔. สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านและการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จุดประสงค์การเรียนรู้ ความรู้ ๑. รู้หลักการอ่านบทอาขยานได้อย่างถูกต้อง ๒. สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านและการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ทักษะ ๑. อ่านบทอาขยานได้ ๒. ท่องจำบทอาขยาน ปากเป็นเอกลักษณ์ได้ถูกต้อง	ครั้งที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง ขั้นนำ ๑. ครูและนักเรียน ร่วมกันเล่นเกมปริศนาคำทาย เพื่อความสนุกสนาน และเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนต่อไป ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาถึงหลักและวิธีการอ่านออกเสียงที่ถูกต้อง ครูแนะนำเพิ่มเติม ดังนี้ ๕ มีสมาธิในการอ่าน ๕ มีความตั้งใจ เอาใจจดจ่อกับเรื่องที่อ่าน ๕ มีสติมั่นคง ไม่วกแวก ไม่ฟุ้งซ่าน ทำจิตใจให้สงบ ๕ สายตาห่างหนังสือพอประมาณ (ประมาณ ๑ ฟุต) ๕ จับหนังสือให้ถูกต้อง ๕ กวาดสายตาถูกต้อง ๕ ไม่ชี้ตัวอักษร ๕ ไม่ส่ายหน้าตาม ขั้นสอน ๓. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับบทอาขยานที่นักเรียนเคยท่องเมื่อตอนเรียนชั้น ป.๓ และให้นักเรียนท่องบทอาขยานที่เคยเรียนร่วมกัน เพื่อทบทวน ๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับประโยชน์ของการท่องบทอาขยาน ร่วมอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. เกมปริศนาคำทาย ๒. ใบความรู้ ๓. ใบงาน ๔. แบบทดสอบหลังเรียน ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. กิจกรรมใบงาน ๒. แบบทดสอบหลังเรียน การประเมิน ๑. ประเมินพฤติกรรมขณะเรียน ๒. ประเมินใบงาน ๓. แบบทดสอบหลังเรียน วิธีการ ๑. บันทึกการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน ๒. ตรวจผลงาน ๓. แบบทดสอบหลังเรียน

๒๔๒

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ (ต่อ) เรื่อง ท่องจำอาขยาน รายวิชาภาษาไทย		เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งดงามล้ำนวน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	คุณธรรม ๑. ใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีความรับผิดชอบ ๒. มีความกล้าแสดงออก ๓. มีมารยาทในการฟัง ดู พูด ๔. มีความซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา	เครื่องมือ ๑. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม ขณะเรียน ๒. แบบบันทึกคะแนน ๓. ใบงาน ๔. แบบทดสอบหลังเรียน เกณฑ์การประเมิน ๑. สังเกตพฤติกรรมการเรียนผ่าน เกณฑ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ ๒. ใบงานผ่านเกณฑ์การประเมิน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ ๓. ผ่านเกณฑ์การประเมิน แบบทดสอบหลังเรียนไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๗๐
➢ ตัวละครในเรื่องมีใครบ้าง ➢ เหตุการณ์ในเรื่องเป็นอย่างไร ➢ สถานที่เกิดเหตุการณ์ เกิดที่ใดบ้าง ➢ นักเรียนชอบตัวละครตัวใด เพราะอะไร ➢ ความหมายของคำศัพท์ในเรื่อง ข้อคิดที่ได้รับ ➢ การนำความรู้ที่ได้รับจากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวัน และสอดแทรกคุณธรรม ๕. นักเรียนศึกษาใบความรู้ และท่องบทอาขยาน เรื่อง ปากเป็นเอก เลขเป็นโท หนังสือเป็นศรี ชั่วดีเป็นตรา แล้วครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทอาขยานเรื่องนี้ให้นักเรียน เข้าใจมากยิ่งขึ้น ๖. ครูท่องบทอาขยานให้นักเรียนฟัง และให้นักเรียนท่องตาม ทีละท่อนจนคล่อง พร้อมอธิบายความหมายและใจความสำคัญ ๗. นักเรียนทำใบงานที่ ๑๑ ขั้นสรุป - สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ ความรู้ที่ได้ - สรุปความรู้และข้อคิดจากบทอาขยานเรื่อง ปากเป็นเอก เลขเป็นโท หนังสือเป็นศรี ชั่วดีเป็นตรา และ การนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน		

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งดงามล้ำนวน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ (ต่อ) เรื่อง ท่องจำอาขยาน รายวิชาภาษาไทย เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
ครั้งที่ ๒ เวลา ๑ ชั่วโมง ผู้นำ ๑. ครูทบทวนความรู้เดิมในเนื้อหาเกี่ยวกับ - ถึงหลักการอ่านบทอาขยาน - การท่องจำบทอาขยาน - วิเคราะห์คุณค่าของบทอาขยาน ชั้นสอน ๒. ครูอาสาสมัครออกมาท่องบทอาขยานให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง ๓. นักเรียนทำใบงานที่ ๑๒ , ๑๓ เป็นรายบุคคล ชั้นสรุป ๔. นักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดต่าง ๆ ที่ได้รับการท่องบทอาขยาน และนำสิ่งที่ได้เป็นประโยชน์ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ๕. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน ๑๐ ข้อ	

ใบความรู้ การท่องเที่ยวอาชยาน

กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายกำหนดให้มีการท่องเที่ยวอาชยานอย่างจริงจังในสถานศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๒ เป็นต้นไป โดยมีวัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวอาชยาน ดังนี้

๑. เพื่อให้นักเรียนตระหนักในคุณค่าของภาษาไทย และให้ซาบซึ้งในความไพเราะของบทร้อยกรอง
๒. เพื่อเป็นพื้นฐานในการแต่งคำประพันธ์
๓. เพื่อเป็นการสื่อในการถ่ายทอดคุณธรรม คติธรรม และข้อคิดที่เป็นประโยชน์
๔. เพื่อส่งเสริมให้มีจิตสำนึกทางวัฒนธรรมของคนในชาติในฐานะ
“รากร่วมทางวัฒนธรรม”

บทอาชยานที่กำหนดให้ท่องจำ

บทอาชยานที่ให้นักเรียนท่องจำนั้น แบ่งเป็น ๓ ประเภท คือ บทอาชยานที่เป็นบทหลัก บทรอง และบทเลือกอิสระ

บทหลัก หมายถึง บทอาชยานที่กระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้กำหนดให้นักเรียนนำไปท่องจำเพื่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั่วประเทศ

บทรอง หมายถึง บทอาชยานที่ครูผู้สอนหรือสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดให้นักเรียนท่องจำเสริมจากบท อาชยานที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด (บทหลัก)

บทเลือกอิสระ หมายถึง บทอาชยานที่นักเรียนแต่ละคนเลือกสรรมาท่องเองด้วยความสมัครใจ หรือด้วยความชื่นชอบอาจเป็นบทร้อยกรองที่มีผู้แต่งไว้ หรือเป็นบทร้อยกรองที่นักเรียนแต่งขึ้นเองหรือผู้ปกครองเป็นผู้แต่งขึ้นก็ได้แต่ต้องบอกได้ว่ามีเหตุผลอย่างไรจึงเลือกบทร้อยกรองนั้น มาท่องจำเป็นบทอาชยานของตนเองโดยความเห็นชอบของครูผู้สอน

บทร้อยกรองที่จะคัดเลือกให้เป็นบทรองและบทเลือกอิสระ ควรมีลักษณะ ดังนี้

๑. มีเนื้อหา ความยากง่ายเหมาะสมกับวัย
๒. มีความยาวพอเหมาะพอควร
๓. มีคุณธรรม คติธรรม ให้แนวทางการดำเนินชีวิตที่ดีงาม
๔. มีสุนทรียรสทางภาษา
๕. มีความถูกต้องตามฉันทลักษณ์
๖. มีรูปแบบที่หลากหลาย

การอ่านบทอาขยานตามหลักการทั่วไป

การอ่านบทอาขยานส่วนใหญ่เป็นการอ่านออกเสียง คือ ผู้อ่านเปล่งเสียงออกมาดัง ๆ ในขณะที่ใช้สายตากวาดไปตามตัวอักษร ยึดหลักการอ่านออกเสียงเหมือนหลักการอ่านทั่วไป เพื่อให้การอ่านออกเสียงมีประสิทธิภาพควรฝึกฝน ดังนี้

๑. กวาดสายตาจากคำต้นวรรคไปยังท้ายวรรค และเคลื่อนสายตาไปยังวรรคถัดไปอย่างรวดเร็ว โดยไม่ต้องส่ายหน้าตามไป เพื่อเป็นการอ่านล่วงหน้า ทำให้การอ่านออกเสียงต่อเนื่องกันไปโดยไม่สะดุด ชะงัก

๒. ฝึกเปล่งเสียงให้ดังพอประมาณ โดยพิจารณาถึงกลุ่มผู้ฟังและสถานที่ แต่ไม่ตะโกนควรบังคับเสียง เน้นเสียง ปรับระดับเสียงสูง - ต่ำ ให้สอดคล้องกับจังหวะลีลา ท่วงทำนอง และความหมายของเนื้อหาที่อ่าน

๓. อ่านด้วยเสียงที่ชัดเจน แจ่มใส ไพเราะ มีกระแสเสียงเดียว ไม่แตกพรา เปล่งเสียงจากลำคอโดยตรงด้วยความมั่นใจ

๔. ควรทรงตัวและรักษาอากัปกิริยาให้ถูกวิธี จะช่วยให้ระบบกล้ามเนื้อต่างๆ ทำงานประสานกัน ทำให้เปล่งเสียงได้ดี มีท่วงทำนองเชื่อถือ ลักษณะการทรงตัวที่ถูกต้องคือ ไม่ว่าจะยืนหรือนั่งอ่าน ลำตัวต้องตั้งตรงและอยู่ในอาการสมดุล ควรถือบท หรือหนังสือห่างจากสายตาประมาณหนึ่งฟุต ขณะอ่านพยายามให้ลำคอตั้งตรง เงยหน้าเล็กน้อย สบตากับผู้ฟังเป็นระยะ ๆ

๕. อ่านออกเสียงให้ถูกอักขรวิธี และต้องเข้าใจเนื้อหาของบทอาขยานนี้

๖. อ่านออกเสียง ร ล คำควบกล้ำ ให้ถูกต้องชัดเจน

๗. อ่านให้ถูกจังหวะและวรรคตอน

๘. พยายามอ่านให้ได้อารมณ์และความรู้สึกตามเนื้อหา

การอ่านบทอาขยานเป็นทำนองเสนาะ

การอ่านบทอาขยานเป็นทำนองเสนาะช่วยให้บทอาขยานนั้นมีความไพเราะ เกิดความสนใจจดจำบทอาขยานได้ดี และสนุกสนานยิ่งขึ้น การฝึกอ่านทำนองเสนาะมีขั้นตอน ดังนี้

๑. อ่านเป็นร้อยแก้วธรรมดาให้ถูกต้องชัดเจน ตามอักขรวิธีก่อน ทั้ง ร , ล ตัวควบกล้ำอ่านออกเสียงให้ตรงตามเสียงวรรณยุกต์

๒. อ่านให้ถูกจังหวะวรรคตอน การอ่านผิดวรรคตอน ทำให้เสียความ

๓. อ่านให้สัมผัสคล้องจองกันเพื่อความไพเราะ

๔. อ่านให้ถูกทำนองและลีลาของคำประพันธ์แต่ละชนิด ซึ่งคำประพันธ์แต่ละชนิดจะมีบังคับจำนวนคำสัมผัส หรือคำเอก คำโท แตกต่างกัน การอ่านทำนองเสนาะจึงต้องอ่านให้ถูกท่วงทำนอง และลีลาของคำประพันธ์แต่ละชนิด

๕. อ่านโดยใช้น้ำเสียงให้เหมาะสมกับเนื้อหาและอ่านพยางค์สุดท้ายของวรรคด้วยการทอดเสียง แล้วปล่อยให้หางเสียงผวนขึ้นจนจบ

ประโยชน์ของการท่องบทอาขยาน

การท่องจำบทอาขยานมิใช่เพียงการท่องแบบนกแก้วนกขุนทอง แต่การท่องจำบทอาขยานได้ เปรียบเสมือนเป็นบันไดขั้นแรกที่นำไปสู่การคิด เมื่อมีข้อมูลมีตัวอย่างที่ดี ซึ่งเป็นคลังความรู้ที่เราเก็บไว้กับตัว ต้องการใช้เมื่อใดเราก็สามารถนำออกมาใช้ได้ทันที การท่องจำบทอาขยานเป็นพื้นฐานที่นำไปสู่การเลือกจำบทประพันธ์ที่ดี และมีคุณค่าทั้งในเชิงภาษาและเนื้อหาที่เราได้พบในชีวิตประจำวันต่อไป

การท่องจำบทอาขยานมีประโยชน์ สรุปได้ดังนี้

๑. ช่วยให้เกิดความซาบซึ้งในเรื่องที่อ่าน
๒. ฝึกการคิดวิเคราะห์ประเมินค่าเรื่องที่อ่าน
๓. เป็นตัวอย่างการใช้ภาษาที่ไพเราะ
๔. ช่วยให้มีคติประจำตัว สอนใจให้ระลึกถึงคุณธรรมที่ได้จดจำ
๕. ช่วยกล่อมเกลาและจรรโลงใจให้ประณีตมากขึ้น
๖. เป็นตัวอย่างการแต่งคำประพันธ์ตามรูปแบบที่ได้ท่องจำ
๗. ได้รับความเพลิดเพลิน สนุกสนาน
๘. สามารถนำไปใช้อ้างอิงในงานต่าง ๆ ได้

ปรับปรุงมาจาก www.thaigoodview.com

บทอาขยาน
ปากเป็นเอก เลขเป็นโท หนังสือเป็นตรี ชั่วดีเป็นตรา

ปากเป็นเอกเหมือนเสมณตรีให้คนเชื่อ
จะกล่าวถ้อยร้อยคำไม่รำคาญ
เลขเป็นโทโบราณท่านสั่งสอน
การคำนวณควรชำนาญคุณหาเป็น
หนังสือเป็นตรีวิชาปัญญาเลิศ
ยามยากแสนแค้นคับไม่อับจน
ชั่วดีเป็นตราประทับไว้กับโลก
ที่ศูนย์แท้ก็แต่ตัวส่วนชั่วดี

ฉลาดเหลือวาจาปรีชาฉาน
เป็นรากฐานเทิดตนพ้นลำเค็ญ
เร่งสั่งวรเวียไว้ไ้ว่าเล่น
ช่วยให้เด่นด้นักหนารู้ทำคน
เรียนไปเถิดรู้ไว้ไม่ไร้ผล
ได้เลี้ยงตนด้วยวิชาหาทรัพย์ทวี
ยามวิโยคชีพยับลับร่างหนี
คงเป็นที่ลือทั่วชั่วฟ้าดิน

ท่านผู้หญิงสมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา

แนวคำตอบใบงานที่ ๑๑
ท่องจำบทอาขยาน

คำชี้แจง อ่านบทอาขยานและคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด จากใบความรู้

พิจารณาตามเกณฑ์การคัดลายมือ
ตัวบรรจงเต็มบรรทัด

แนวคำตอบใบงานที่ ๑๒
ท่องจำอาชยาน

คำชี้แจง เติมบทอาชยาน ปากเป็นเอก เลขเป็นโท หนังสือเป็นตรี ชั่วดีเป็นตรา
ที่ขาดหายไปให้สมบูรณ์

ปากเป็นเอกเหมือนเสมมนตร์ให้คนเชื่อ

จะกล่าวถ้อยร้อยคำไม่รำคาญ

เลขเป็นโทโบราณท่านสั่งสอน

การคำนวณควรชำนาญคุณหาเป็น

หนังสือเป็นตรีวิชาปัญญาเลิศ

ยามยากแสนแค้นคับไม่อัปจน

ชั่วดีเป็นตราประทับไว้กับโลก

ที่ศูนย์แท้ก็แต่ตัวส่วนชั่วดี

ฉลาดเหลือวาจาปรีชาฉาน

เป็นรากฐานเทิดตนพ้นลำเค็ญ

เร่งสั่งวรเวียไว้ไ้ว่าเล่น

ช่วยให้เด่นด้นักหนารู้ทำคน

เรียนไปเถิดรู้ไว้ไม่ไร้ผล

ได้เลี้ยงตนด้วยวิชาหาทรัพย์ทวี

ยามวิโยคชีพยับลับร่างหนี

คงเป็นที่ลือทั่วชั่วฟ้าดิน

ท่านผู้หญิงสมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา

แนวคำตอบ ใบงานที่ ๑๓ ท่องจำอาชยาน

คำชี้แจง อ่านบทอาชยาน และบอกข้อคิดจากการอ่าน

ปากเป็นเอก เลขเป็นโท หนังสือเป็นตรี ชั่วดีเป็นตรา

ปากเป็นเอกเหมือนเสมณตรให้คนเชื่อ ฉลาดเหลือวาจาปรีชาฉาน
จะกล่าวถ้อยร้อยคำไม่รำคาญ เป็นรากฐานเทิดตนพ้นลำเค็ญ
เลขเป็นโทโบราณท่านสั่งสอน เร่งสั่งรวเรียวไว้ใช้เวลาเล่น
การคำนวณควรชำนาญคุณหาเป็น ช่วยให้เด่นด้นักหนารู้ทำคน
หนังสือเป็นตรีวิชาปัญญาเลิศ เรียนไปเกิดรู้ไว้ไม่ไร้ผล
ยามยากแสนแค้นคับไม่อับจน ได้เลี้ยงตนด้วยวิชาหาทรัพย์ทวี
ชั่วดีเป็นตราประทับไว้กับโลก ยามวิโยคชีพยับลับร่างหนี
ที่ศูนย์แท้ก็แต่ตัวส่วนชั่วดี คงเป็นที่ลื้อทั่วชั่วฟ้าดิน

ท่านผู้หญิงสมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา

สรุปข้อคิดที่ได้

โบราณท่านสอนเปรียบเทียบไว้เพื่อให้รู้ว่าการพูดจาของเรานั้นมีความสำคัญมาก บางครั้งสำคัญมากกว่าความรู้ที่เรามีเสียอีก ตัวอย่างเช่น ในการเจรจาซื้อขาย การพูดจาที่อ่อนน้อม ชี้แจงถึงประโยชน์ใช้สอยและการพูดจาที่มีหลักการที่ดี ย่อมสร้างประโยชน์และมีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าเสียมากกว่าการพูดจาเพื่อให้ลูกค้าเข้าใจว่าเรามีความรู้ดี การเจรจาเรื่องใหญ่อื่น ๆ ก็ทำนองเดียวกันทั้งสิ้น ดังนั้นจึงต้องระมัดระวังการใช้คำพูดให้ดี

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗

แบบทดสอบหลังเรียน

เรื่อง งดงามสำนวน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย × ทับอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. “น้ำไหลไฟดับ” เป็นสำนวนเกี่ยวกับอะไร

ก. การฟัง	ข. การพูด
ค. การอ่าน	ง. การเขียน
๒. “พี่น้องคู่นี้ต่างก็แข็งข้อเข้าหากันไม่มีใครยอมใคร” ควรใช้สำนวนไทยในข้อใด

ก. ลั่นกับฟัน	ข. ขมื่นกับปูน
ค. ชิงกีร์ช่าก็แรง	ง. ไม่เปื้อนไม่เมา
๓. สำนวนต่อไปนี้ควรต่อด้วยข้อความใด “พินฝอย.....”

ก. หาดะเข็บ	ข. ให่วุ่นวาย
ค. ให้รบกวน	ง. หาดะขาบ
๔. คำในข้อใดมีเสียงคล้องจองกัน

ก. เกร่ง – ครัด	ข. ตลอด – ตลับ
ค. กระทง – กะทิ	ง. ถนัด – ตัดต่อ
๕. คำในข้อใด มีความหมายโดยนัย

ก. ตับแข็ง	ข. คอแข็ง
ค. ขาแข็ง	ง. ตาค้าง
๖. ข้อใดเป็นคำคล้องจอง ๓ พยางค์

ก. เนื่อนมดี – เนื้อว่วนุ่ม	ข. ข้าวสารขาว – หอมชื่นใจ
ค. ส้มเขียวหวาน – ข้าวต้มมัด	ง. กรูพระเครื่อง – เมืองคนแกร่ง

๗. ข้อสอบวิชาภาษาไทยหินมากๆ คำที่ขีดเส้นใต้ มีความหมายโดยนัยว่าอย่างไร

ก. ง่าย

ข. ยาก

ค. แข็ง

ง. แข็งแกร่ง

๘. ข้อใดคือความหมายของสำนวนที่ว่า “ปิดทองหลังพระ”

ก. ชื่อสัตย์สุจริต

ข. เก่งแต่ไม่โอ้อวด

ค. มีความประพฤติดี

ง. ทำดีโดยไม่มีใครเห็น

๙. “รักษาเวลา..... ชีวิตจะดี ถ้าคุณมีวินัย” ควรเติมข้อความใด
จึงจะเป็นคำขวัญที่สมบูรณ์

ก. รู้จักกอด

ข. รู้รักสามัคคี

ค. รักษาหน้าที่

ง. รักษาสุขภาพ

๑๐. พูดแล้วต้องรักษาคำพูด ยอมตายแต่ไม่ยอมเสียคำพูด ตรงกับคำคมในข้อใด

ก. เสียสละในหน้าที่

ข. เสียชีพอย่าเสียสัตย์

ค. เสียชื่ออย่าเสียคำพูด

ง. เสียชีพอย่ากลัวเสียชื่อ

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งดงามล้ำนวน

ข้อ	คำตอบ
๑.	ข
๒.	ค
๓.	ก
๔.	ง
๕.	ข
๖.	ง
๗.	ข
๘.	ง
๙.	ง
๑๐.	ข

A decorative floral wreath composed of several stylized flowers and leaves, arranged in a circular shape around the central text.

- เครื่องมือวัดและประเมินผล

เกณฑ์การประเมินการอ่านบทร้อยกรอง

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. อักษรวิธี	อ่านถูกต้องทุกคำ ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดไม่เกิน ๓ คำ ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดไม่เกิน ๕ คำ ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดมากกว่า ๕ คำ
๒. อ่านถูกต้องตามฉันทลักษณ์	อ่านถูกต้องตามลักษณะของคำประพันธ์ แบ่งวรรคตอนถูกต้องทุกวรรค	อ่านถูกต้องตามลักษณะของคำประพันธ์ แบ่งวรรคตอนผิด ๑-๒ แห่ง	อ่านถูกต้องตามลักษณะของคำประพันธ์ แบ่งวรรคตอนผิด ๓-๔ แห่ง	อ่านไม่ถูกต้องตามลักษณะของคำประพันธ์ และแบ่งวรรคตอนผิดมากกว่า ๔ แห่ง
๓. บุคลิกภาพท่าทางในการอ่าน	นั่งในท่าที่เหมาะสม ใช้สายตามองกวาดตัวหนังสือ ไม่ชี้หรือส่ายหน้าตามตัวอักษร	นั่งในท่าที่เหมาะสม ใช้สายตามองกวาดตัวหนังสือ ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	นั่งในท่าที่ไม่เหมาะสม ไม่เหมาะสมใช้สายตามองกวาดส่ายหน้าตามตัวหนังสือถูกต้องเป็นส่วนน้อย	นั่งในท่าที่ไม่เหมาะสม ใช้นิ้วชี้ตามตัวอักษร และส่ายหน้าตามตัวอักษร
๔. น้ำเสียงในการอ่าน	น้ำเสียงชัดเจนนุ่มนวล น่าฟัง สอดคล้องกับเรื่องที่อ่าน	น้ำเสียงชัดเจนนุ่มนวล น่าฟังเป็นส่วนใหญ่	น้ำเสียงชัดเจนขาดความนุ่มนวลหรือสอดคล้องกับเรื่องที่อ่าน	น้ำเสียงไม่ชัดเจน ขาดความมั่นใจในการอ่าน

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๓ - ๑๖ คะแนน หมายถึง ดี
 ๘ - ๑๒ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๑ - ๗ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการอ่านร้อยแก้ว

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. อักษรวิธี	อ่านถูกต้องทุกคำ ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดไม่เกิน ๓ คำ ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดไม่เกิน ๕ คำ ออก เสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดมากกว่า ๕ คำ
๒. แบ่งวรรคตอน	แบ่งวรรคตอนถูกต้อง ทุกวรรค	แบ่งวรรคตอนผิด ๑-๒ แห่ง	แบ่งวรรคตอนผิด ๓-๔ แห่ง	แบ่งวรรคตอนผิด มากกว่า ๔ แห่ง
๓. บุคลิกภาพ ท่าทางในการ อ่าน	นั่งในท่าที่เหมาะสม ใช้สายตามองกวาด ตัวหนังสือ ไม่ชี้หรือ ส่ายหน้าตามตัวอักษร	นั่งในท่าที่เหมาะสม ใช้สายตามองกวาด ตัวหนังสือ ถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่	นั่งในท่าที่ ไม่เหมาะสมใช้สายตา มองกวาดส่ายหน้าตาม ตัวหนังสือถูกต้อง เป็นส่วนน้อย	นั่งในท่าที่ไม่เหมาะสม ใช้นิ้วชี้ตามตัวอักษร และส่ายหน้าตาม ตัวอักษร
๔. น้ำเสียงใน การอ่าน	น้ำเสียงชัดเจน นุ่มนวลน่าฟัง	น้ำเสียงชัดเจนนุ่มนวล น่าฟังเป็นส่วนใหญ่	น้ำเสียงชัดเจนนุ่มนวลน่า ฟังเป็นส่วนน้อย	น้ำเสียงไม่ชัดเจน ขาด ความมั่นใจในการอ่าน

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๓ - ๑๖ คะแนน หมายถึง ดี
 ๘ - ๑๒ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๑ - ๗ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการพูดนำเสนอผลงาน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. การเตรียมการพูด	เขียนแผนผังความคิดได้ครบถ้วน ตรงประเด็น	เขียนแผนผังความคิดได้ครบถ้วนตรงประเด็นเป็นส่วนใหญ่	เขียนแผนผังความคิดได้ครบถ้วน ตรงประเด็น เป็นส่วนน้อย	เขียนแผนผังความคิด ไม่ครบถ้วน ไม่ตรงประเด็น
๒. การนำเสนอเนื้อหา	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากระทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวน นำเสียงชัดเจน ถูกต้องตามอักขรวิธี	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากระทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวน นำเสียงชัดเจน ถูกต้องตามอักขรวิธีพบข้อผิดพลาดบ้าง	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากระทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวน น้ำเสียงไม่ชัดเจน ตามอักขรวิธี พบข้อผิดพลาดเป็นส่วนใหญ่	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากระทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวน น้ำเสียงเบา พูดไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี มีข้อผิดพลาดมาก
๓. บุคลิกภาพ	-	-	แต่งกายสุภาพ การใช้สายตาสื่อสารกับผู้ฟัง ขณะพูด นั่ง/ยืนตัวตรงในท่าสบาย ไม่เอามือล้วงกระเป๋า หรือเอามือไขว่หลัง	แต่งกายไม่เรียบร้อย ไม่ใช้สายตาสื่อสารกับผู้ฟัง ขณะพูดเอามือล้วงกระเป๋า หรือเอามือไขว่หลัง
๔. มารยาทในการพูด	มีความมั่นใจในการพูดใช้ถ้อยคำสุภาพ รักษาเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟัง	มีความมั่นใจในการพูดเป็นส่วนใหญ่ใช้ถ้อยคำสุภาพรักษาเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟัง เป็นส่วนใหญ่	มีความมั่นใจในการพูดบ้างเล็กน้อยใช้ถ้อยคำสุภาพรักษาเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟังเป็นบางส่วน	ไม่มีความมั่นใจในการพูดใช้ถ้อยคำไม่สุภาพไม่รักษาเวลาในการพูด ไม่ให้เกียรติผู้ฟัง

เกณฑ์การประเมิน

๑๐ - ๑๔ คะแนน หมายถึง ดี

๕ - ๙ คะแนน หมายถึง พอใช้

๑ - ๔ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการเขียนเรื่อง

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. องค์ประกอบ	เนื้อหาองค์ประกอบสำคัญครบถ้วน	เนื้อหาสาระขาด ๑ องค์ประกอบ	เนื้อหาสาระขาด ๒ องค์ประกอบ	ไม่มีองค์ประกอบสำคัญ
๒. แบบแผนความคิด	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่อง ค่อนข้างชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องเป็นบางส่วน	เรียงลำดับเรื่องราวไม่สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน
๓. การนำเสนอเรื่อง	ใช้ถ้อยคำภาษาได้อย่างถูกต้องสละสลวยร้อยรัดกลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนตลอดเรื่อง	ใช้ถ้อยคำภาษาอย่างถูกต้องสละสลวยร้อยรัดกลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่	ใช้ถ้อยคำภาษาได้อย่างถูกต้องสละสลวยร้อยรัดกลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นบางส่วน	ไม่ใช้ถ้อยคำภาษาในการสื่อความหมาย
๔. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์แปลกใหม่ไม่ซ้ำใคร	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์คล้ายคลึงกับสิ่งที่มีอยู่	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เหมือนสิ่งที่มีอยู่	ไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์แปลกใหม่
๕. มารยาทในการเขียน	มีสมาธิ และมีความตั้งใจในการเขียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่พูด คูย เล่น ระหว่างทำงาน ผลงานความสะอาด สวยงาม ไม่มีรอยลบขีดฆ่า เสร็จตามเวลาที่กำหนดผลงานเป็นตัวอย่างต่อผู้อื่นได้	มีความตั้งใจในการเขียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่พูด คูย เล่น ระหว่างทำงาน ผลงานความสะอาด ไม่มีรอยลบขีดฆ่า เสร็จตามเวลาที่กำหนด	มีความตั้งใจในการเขียนพอสมควร พูด คูย เล่น ระหว่างทำงาน เป็นบางครั้งผลงานไม่มีรอยลบขีดฆ่า เสร็จเป็นบางแห่ง เสร็จตามเวลาที่กำหนด	ไม่มีความตั้งใจในการเขียน พูด คูย เล่น ระหว่างทำงาน ตลอดเวลา ต้องคอยตักเตือนผลงานไม่มีรอยลบขีดฆ่าเป็นบางแห่ง เสร็จตามเวลาที่กำหนด

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๐ - ๑๔ คะแนน หมายถึง ดี
 ๕ - ๙ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๑ - ๔ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

๒๖๐

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

เกณฑ์การประเมินการเล่านิทานและการพูดนำเสนอ

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. บุคลิกท่าทาง	น้ำเสียง บุคลิกท่าทาง ถูกต้องเหมาะสม น่าสนใจ ชวนติดตาม	น้ำเสียง บุคลิกท่าทาง ถูกต้องเหมาะสม น่าสนใจ	น้ำเสียง บุคลิกท่าทาง ถูกต้อง	น้ำเสียง บุคลิกท่าทาง มีข้อบกพร่องมาก
๒. เนื้อหาสาระ	พูดนำเสนอได้ เหมาะสม น่าสนใจ เนื้อหาตรงประเด็น ชวนติดตาม	พูดนำเสนอได้ เหมาะสม เนื้อหาตรงประเด็น	พูดนำเสนอได้ เนื้อหา ค่อนข้างตรงประเด็น	พูดนำเสนอได้ เนื้อหา น้อย
๓. การนำความรู้ ข้อคิดเห็น ข้อคิดไปใช้ได้จริง ในชีวิตประจำวัน	พูดถึงความรู้ ข้อคิดเห็น และการนำไปใช้ได้จริง อย่างถูกต้องครบถ้วน สมเหตุสมผล	พูดถึงความรู้ ข้อคิดเห็น และการนำไปใช้ได้จริง ค่อนข้างครบถ้วน ค่อนข้างสมเหตุสมผล	พูดถึงความรู้ ข้อคิดเห็น และการนำไปใช้ได้จริง มีข้อบกพร่องบ้าง	พูดถึงความรู้ ข้อคิดเห็น และการนำไปใช้ได้จริง ไม่ชัดเจน
๔. มารยาท ในการพูด	มีความมั่นใจในการพูด ใช้ถ้อยคำสุภาพรักษา เวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟัง	มีความมั่นใจในการพูด เป็นส่วนใหญ่ใช้ถ้อยคำ สุภาพรักษาเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟัง เป็นส่วนใหญ่	มีความมั่นใจในการพูด บ้างเล็กน้อยใช้ถ้อยคำ สุภาพรักษาเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟังเป็น บางส่วน	ไม่มีความมั่นใจในการพูด ใช้ถ้อยคำไม่สุภาพ ไม่รักษาเวลาในการพูด ไม่ให้เกียรติผู้ฟัง

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๓ – ๑๖ คะแนน หมายถึง ดี
 ๘ – ๑๒ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๑ – ๗ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการทำหนังสือเล่มเล็ก/นิทานหน้าเดียว

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ด้านข้อมูล เนื้อหาสาระ และคุณภาพ	เนื้อหาสาระมีประเด็นสำคัญครบถ้วน เนื้อหาสาระถูกต้อง ครบถ้วน	เนื้อหาสาระขาด ๑ ประเด็น เนื้อหาสาระถูกต้อง ครบถ้วนเป็นส่วนใหญ่	เนื้อหาสาระขาด ๒ ประเด็น เนื้อหาสาระถูกต้อง ครบถ้วนบางส่วน	ไม่มีประเด็นสำคัญ เนื้อหาสาระไม่ถูกต้องครบถ้วน
๒. ด้านความคิด	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์ เชื่อมโยงกัน อย่างต่อเนื่อง	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์ เชื่อมโยงกันอย่าง ต่อเนื่องค่อนข้าง ชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์ เชื่อมโยงกัน อย่างต่อเนื่องเป็น บางส่วน	เรียงลำดับเรื่องราว ไม่สัมพันธ์ เชื่อมโยง กัน
๓. ด้านการนำเสนอ เรื่อง	ใช้ถ้อยคำภาษาของ ตนเองได้อย่างถูกต้อง สละสลวย ร้อยรัด กลมกลืน สื่อความหมาย ได้ชัดเจนตลอดเรื่อง	ใช้ถ้อยคำภาษาของ ตนเองได้อย่างถูกต้อง สละสลวย ร้อยรัด กลมกลืน สื่อ ความหมายได้ชัดเจน เป็นส่วนใหญ่	ใช้ถ้อยคำภาษาของ ตนเองได้อย่าง ถูกต้อง สละสลวย ร้อยรัดกลมกลืน สื่อ ความหมายได้ ชัดเจนเป็นบางส่วน	ไม่ใช้ถ้อยคำภาษา ของตนเองในการ สื่อความหมาย
๔. ความคิดสร้างสรรค์	มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ดีมาก	มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ดี	มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ปานกลาง	มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์น้อย
๕. ภาพประกอบ	ภาพประกอบสวยงาม สอดคล้องสัมพันธ์กับ เนื้อหาสาระที่นำเสนอ ตลอดเรื่อง	ภาพประกอบสวยงาม สอดคล้องสัมพันธ์กับ เนื้อหาสาระที่นำเสนอ เป็นส่วนใหญ่	ภาพประกอบ สวยงาม สอดคล้อง สัมพันธ์กับเนื้อหา สาระที่นำเสนอเพียง บางส่วน	ภาพประกอบ ไม่สวยงาม สอดคล้องสัมพันธ์ กับเนื้อหาสาระ

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๖ - ๒๐ คะแนน หมายถึง ดี
- ๑๐ - ๑๕ คะแนน หมายถึง พอใช้
- ๑ - ๙ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินกระบวนการทำงานกลุ่ม

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การแบ่งงาน	แบ่งงานกันชัดเจน	แบ่งงานกันแต่ไม่ครบถ้วน	แบ่งงานกันไม่ชัดเจน
๒. ความรับผิดชอบ	ทุกคนมีความรับผิดชอบร่วมกัน	มีความรับผิดชอบร่วมกันเป็นส่วนใหญ่	มีความรับผิดชอบร่วมกันน้อยมาก
๓. ความร่วมมือ	มีความร่วมมือและสามัคคีกันดีมาก	มีความร่วมมือและสามัคคีกันเป็นส่วนใหญ่	มีความร่วมมือและสามัคคีกันน้อยมาก
๔. ความตั้งใจ	มีความตั้งใจปฏิบัติงานดีมาก	มีความตั้งใจปฏิบัติงานพอใช้	มีความตั้งใจปฏิบัติงานน้อยมาก
๕. กระบวนการทำงาน	ปฏิบัติงานตามขั้นตอนดีมาก	ปฏิบัติงานตามขั้นตอนพอใช้	ปฏิบัติงานตามขั้นตอนน้อยมาก

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๒ - ๑๕ คะแนน หมายถึง ดี
 ๙ - ๑๑ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๑ - ๘ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินแบบประเมินการเขียนบันทึกความรู้

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน	
	๒	๑
๑. จับประเด็นหลักของเรื่องได้	จับประเด็นหลักของเรื่องได้ ครบถ้วนทุกประเด็น บอกใจความสำคัญของเรื่องได้	จับประเด็นหลักของเรื่องได้บ้าง ไม่ครบทุกประเด็น
๒. สรุปสาระสำคัญของเรื่องได้	สรุปสาระสำคัญของเรื่องได้ชัดเจน ลำดับเรื่อง/เหตุการณ์ได้ ถูกต้อง ไม่สับสนวกวน	สรุปสาระสำคัญของเรื่องได้ การลำดับเรื่อง/เหตุการณ์ได้ ยังสับสนวกวน
๓. บอกข้อคิด/อธิบายคุณค่า จากเรื่องได้	บอกข้อคิด/อธิบายคุณค่าจากเรื่องอย่างมีเหตุผล	บอกข้อคิด/อธิบายคุณค่าจากเรื่องได้
๔. สรุปข้อคิดไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	สรุปข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง มีเหตุผล	สรุปข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้
๕. รูปแบบการเขียน บันทึกการอ่าน	กรอกข้อมูลตามรูปแบบบันทึกการอ่านถูกต้อง ครบถ้วน บอกผู้แต่ง แหล่งที่มา สำนักพิมพ์ ฯลฯ วัน เดือน ปี ที่อ่าน/สืบค้นข้อมูล	กรอกข้อมูลตามรูปแบบบันทึกการอ่าน ไม่ถูกต้องครบถ้วน ไม่บอกผู้แต่ง แหล่งที่มา สำนักพิมพ์ ฯลฯ วัน เดือน ปี ที่อ่าน/สืบค้นข้อมูล

เกณฑ์การประเมิน

- ๘ - ๑๐ คะแนน หมายถึง ดี
- ๕ - ๗ คะแนน หมายถึง พอใช้
- ๑ - ๔ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการเขียนแผนภาพความคิด

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ประเด็นหัวข้อชัดเจน	การเขียนแผนภาพโดยแยกประเด็นหัวข้อชัดเจนมีรายละเอียดของแต่ละประเด็นครบถ้วน รูปแบบและการใช้คำเข้าใจง่าย	เขียนแผนภาพโดยแยกประเด็นหัวข้อชัดเจนมีรายละเอียดของแต่ละประเด็นพอสมควร รูปแบบและใช้คำเข้าใจง่าย	เขียนแผนภาพโดยแยกรายละเอียดย่อยไม่มีหัวข้อชัดเจนแต่ก็มีรูปแบบที่ทำให้เข้าใจได้	เขียนแผนภาพได้แต่รายละเอียดต่าง ๆ ปะปนกัน ไม่เรียงลำดับหัวข้อ ไม่มีหัวข้อ
๒. ความสอดคล้องเป็นเหตุเป็นผล	เนื้อเรื่องแสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผล สนับสนุนซึ่งกันและกัน มีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบได้สอดคล้อง	เนื้อเรื่องแสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผล สนับสนุนซึ่งกันและกัน มีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบได้ค่อนข้างสอดคล้อง	เนื้อเรื่องแสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผล สนับสนุนซึ่งกันและกัน มีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบแต่ไม่สอดคล้อง	เนื้อหาไม่แสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผล และไม่มีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบ
๓. ระบุข้อคิด/คุณค่าการนำไปใช้ในชีวิตร	สรุป บอกข้อคิด อธิบายคุณค่าของเรื่องที่อ่านได้ ถูกต้อง ครบถ้วนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตรประจำวันได้	สรุป บอกข้อคิด อธิบายคุณค่าของเรื่องที่อ่านได้ ถูกต้องครบถ้วน	บอกข้อคิด และประโยชน์ที่ได้เรื่องที่อ่านได้	บอกข้อคิดเรื่องที่อ่านได้

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๐ - ๑๒ คะแนน หมายถึง ดี
 ๖ - ๙ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๑ - ๕ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการเขียนสรุปข้อคิด

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. เนื้อหาสาระ	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วน	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วนเป็นส่วนใหญ่	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วนบางส่วน	เนื้อหาสาระไม่ถูกต้องครบถ้วน
๒. แบบแผนความคิด	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่อง ชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องค่อนข้างชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องเป็นบางส่วน	เรียงลำดับเรื่องราวไม่สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน
๓. การเขียนสรุปข้อคิด	ใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การเขียน สรุปข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีเหตุผล	ใช้ถ้อยคำ สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่สรุปข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	ใช้ถ้อยคำภาษาของตนเองได้อย่างถูกต้อง สละสลวยร้อยรัดกลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นบางส่วน	ใช้ถ้อยคำภาษาในการเขียนไม่ถูกต้องสรุปข้อคิดไม่ได้

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๐ - ๑๒ คะแนน หมายถึง ดี
 ๖ - ๙ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๑ - ๕ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการอ่านในใจ

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ระยะเวลาในการอ่าน	อ่านได้ครบถ้วนภายในเวลาที่กำหนด	อ่านได้ร้อยละ ๑๐ ของข้อมูล	อ่านได้ร้อยละ ๗๐ ของข้อมูล	อ่านได้ไม่ถึงร้อยละ ๕๐ ของข้อมูล
๒. หลักการอ่านในใจ	อ่านในใจได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน	อ่านในใจได้ถูกต้องตามหลักการอ่านเป็นส่วนใหญ่	อ่านในใจได้ถูกต้องตามหลักการอ่านเป็นบางส่วน	อ่านในใจไม่ถูกต้องตามหลักการอ่าน
๓. บุคลิกภาพ ท่าทาง ในการอ่าน	นั่งในท่าที่เหมาะสม ใช้สายตามองกวาด ตัวหนังสือ ไม่ชี้หรือส่ายหน้าตามตัวอักษร	นั่งในท่าที่เหมาะสม ใช้สายตามองกวาด ตัวหนังสือ ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	นั่งในท่าที่ไม่เหมาะสมใช้สายตามองกวาด ส่ายหน้าตามตัวหนังสือถูกต้องเป็นบางส่วน	นั่งในท่าที่ไม่เหมาะสมใช้นิ้วชี้ตามตัวอักษรและส่ายหน้าตามตัวอักษร
๔. การนำเสนอ	ทำกิจกรรมหลังการอ่านได้ถูกต้อง	ทำกิจกรรมหลังการอ่านได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	ทำกิจกรรมหลังการอ่านได้ถูกต้องเป็นบางส่วน	ทำกิจกรรมหลังการอ่านไม่ถูกต้อง

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๓ - ๑๖ คะแนน หมายถึง ดี
 ๘ - ๑๒ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๑ - ๗ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการเขียนรายงาน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. การวางแผนเป็นระบบ	มีการวางแผนการทำงานเป็นระบบ - สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วม - ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย - มีการตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน - มีการประเมินปรับปรุงงาน	การทำงาน ไม่ครบถ้วน ขาด ๑ ประเด็น	การทำงาน ไม่ครบถ้วน ขาด ๒ ประเด็น	การทำงาน ไม่ครบถ้วน ขาด ๓ ประเด็นขึ้นไป
๒. รูปเล่มรายงาน	จัดทำรายงานได้ถูกต้อง มีส่วนประกอบครบถ้วน น่าสนใจ รูปเล่มสวยงาม สะอาดเรียบร้อย	จัดทำรายงานได้ถูกต้อง มีส่วนประกอบครบถ้วน น่าสนใจ รูปเล่มสวยงาม สะอาดเป็นส่วนใหญ่	จัดทำรายงานได้ถูกต้อง มีส่วนประกอบ ค่อนข้างครบถ้วน รูปเล่มสวยงาม สะอาด	การทำรายงาน มีข้อบกพร่อง ส่วนประกอบ ไม่ครบถ้วน
๓. เนื้อหา	เนื้อหาของรายงานถูกต้อง สมบูรณ์	เนื้อหาของรายงาน ถูกต้องค่อนข้างถูกต้อง สมบูรณ์เป็นส่วนใหญ่	เนื้อหาของรายงานมี ข้อบกพร่องบ้าง	เนื้อหาของรายงาน มีข้อบกพร่องมาก

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๐ - ๑๒ คะแนน หมายถึง ดี
๖ - ๙ คะแนน หมายถึง พอใช้
๑ - ๕ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการพูดรายงาน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. เนื้อหาสาระ	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วน	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วนเป็นส่วนใหญ่	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วนบางส่วน	เนื้อหาสาระไม่ถูกต้องครบถ้วน
๒. ด้านความคิด	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่อง ชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องค่อนข้างชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องเป็นบางส่วน	เรียงลำดับเรื่องราวไม่สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน
๓. การนำเสนอ	ใช้ถ้อยคำภาษาอย่างถูกต้อง สละสลวย ร้อยรัดกลมกลืน น้ำเสียงเป็นธรรมชาติสื่อความหมายได้ชัดเจนตลอดเรื่อง	ใช้ถ้อยคำภาษาอย่างถูกต้อง สละสลวย ร้อยรัดกลมกลืน น้ำเสียงเป็นธรรมชาติสื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่	ใช้ถ้อยคำภาษาอย่างถูกต้อง สละสลวย ร้อยรัดกลมกลืน น้ำเสียงเป็นธรรมชาติสื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นบางส่วน	ใช้ถ้อยคำภาษาไม่ถูกต้อง น้ำเสียงไม่เป็นธรรมชาติสื่อความหมายไม่ชัดเจน
๔. ขั้นตอนการพูด	กล่าวทักทายผู้ฟัง แนะนำตนเอง แสดงความเคารพต่อผู้ฟัง ทั้งเริ่มต้นและลงท้าย	กล่าวทักทายผู้ฟัง แนะนำตนเอง แสดงความเคารพต่อผู้ฟัง เพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่ง	กล่าวทักทายผู้ฟัง แนะนำตนเอง ไม่แสดงความเคารพต่อผู้ฟัง ทั้งเริ่มต้นและลงท้าย	ไม่กล่าวทักทายผู้ฟัง ไม่แนะนำตนเอง ไม่แสดงความเคารพต่อผู้ฟัง ทั้งเริ่มต้นและลงท้าย

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๖ - ๒๐ คะแนน หมายถึง ดี
- ๑๐ - ๑๕ คะแนน หมายถึง พอใช้
- ๑ - ๙ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการเขียนเรื่องสั้น

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. เขียนเรื่องสั้นๆ	ใช้คำที่กำหนดเขียนเรื่องสั้นๆโดยมีเนื้อเรื่องน่าสนใจแสดงถึงความคิดสร้างสรรค์ การดำเนินเรื่องต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจน และใช้ภาษาได้ถูกต้อง เหมาะสม	ใช้คำที่กำหนดเขียนเรื่องสั้นๆโดยมีเนื้อเรื่อง และการดำเนินเรื่องต่อเนื่องกัน ตั้งแต่ต้นจน และใช้ภาษา กระชับ สื่อความหมายได้ชัดเจน	ใช้คำที่กำหนดเขียนเรื่องสั้นๆโดยมีเนื้อเรื่อง และ การดำเนินเรื่องต่อเนื่องกัน ใช้ภาษาบกพร่องเล็กน้อย	ใช้คำที่กำหนดเขียนเรื่องสั้นๆ เนื้อเรื่อง และ การดำเนินเรื่อง ยังขาดความต่อเนื่อง การใช้ภาษายังต้องปรับปรุง
๒. มารยาทในการเขียน	มีสมาธิ และมีความตั้งใจในการเขียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่พูด คอย เล่น ระหว่างทำงาน ผลงานความสะอาด สวยงาม ไม่มีรอยลบขีดฆ่า เสร็จตามเวลาที่กำหนดผลงานเป็นตัวอย่างต่อผู้อื่นได้	มีความตั้งใจในการเขียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่พูด คอย เล่น ระหว่างทำงาน ผลงานความสะอาด ไม่ มีรอยลบขีดฆ่า เสร็จตามเวลาที่กำหนด	มีความตั้งใจในการเขียนพอสมควร พูด คอย เล่น ระหว่างทำงาน เป็นบางครั้งผลงานไม่ มีรอยลบขีดฆ่าเป็นบางแห่ง เสร็จตามเวลาที่กำหนด	ไม่มีความตั้งใจในการเขียน พูด คอย เล่น ระหว่างทำงาน ตลอดเวลา ต้องคอย ตักเตือนผลงานไม่มี รอยลบขีดฆ่าเป็นบางแห่ง เสร็จตามเวลาที่กำหนด

เกณฑ์การประเมิน

- ๗ - ๘ คะแนน หมายถึง ดี
 ๔ - ๖ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๑ - ๓ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

๒๓/๐

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

เกณฑ์ประเมินการท่องอาขยาน

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ความถูกต้องของการท่องบทประพันธ์	ท่องบทประพันธ์ได้ถูกต้องทุกคำ ไม่มีติดขัดและตกหล่น	ท่องบทประพันธ์ได้ถูกต้องทุกคำ ไม่มีติดขัดและตกหล่นเป็นส่วนใหญ่	ท่องบทประพันธ์ได้ถูกต้องทุกคำ ไม่มีติดขัดและตกหล่นเป็นส่วนน้อย	ท่องบทประพันธ์ติดขัดเป็นช่วงๆจะท่องต่อได้เมื่อมีคนบอก
๒. การออกเสียงคำ	ออกเสียงคำถูกต้องชัดเจนทุกคำ	ออกเสียงคำถูกต้องชัดเจนเป็นส่วนใหญ่	ออกเสียงคำถูกต้องชัดเจนทุกคำเป็นบางส่วน	ออกเสียงคำไม่ถูกต้องชัดเจน
๓. การเว้นจังหวะวรรคตอน	เว้นจังหวะวรรคตอนถูกต้องทุกวรรค	เว้นจังหวะวรรคตอน บางวรรคไม่ถูกต้อง เช่นวรรคที่มีการรวบพยางค์ให้ลงจังหวะ	เว้นจังหวะวรรคตอน ไม่ถูกต้องหลายวรรคทำให้การท่องสะดุดเป็นช่วงๆ	ท่องไม่เป็นจังหวะเว้นวรรคตอนผิดมากทำให้การท่องตะกุกตะกักซึ่งเป็นผลมาจากการจำบทไม่ได้
๔. การใช้ระดับเสียง	ใช้ระดับเสียงแสดงอารมณ์จากบทประพันธ์ได้เหมาะสมตามวัยของผู้เรียน	ใช้ระดับเสียงแสดงอารมณ์จากบทประพันธ์ได้เหมาะสมเป็นส่วนใหญ่	ใช้ระดับเสียงที่สอดคล้องอารมณ์ได้เหมาะสมบ้างเป็นบางส่วน	ระดับเสียงราบเรียบท่องไปเรื่อยๆไม่มีน้ำเสียงที่แสดงอารมณ์ใดๆ

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๓ - ๑๖ คะแนน หมายถึง ดี
- ๘ - ๑๒ คะแนน หมายถึง พอใช้
- ๑ - ๗ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์ประเมินการพูดแสดงความคิดเห็น

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. การเขียนหรือพูดแสดงความคิดเห็น	พูดแสดงแสดงความคิดเห็นและแสดงเหตุผลประกอบอย่างชัดเจน	พูดแสดงแสดงความคิดเห็นและแสดงเหตุผลประกอบพอสมควร	พูดแสดงแสดงความคิดเห็นและแสดงเหตุผลประกอบเล็กน้อย	พูดแสดงแสดงความคิดเห็นสั้นๆไม่แสดงเหตุผลประกอบ
๒. การนำเสนอเนื้อหา	การแนะนำตนเองเนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากระทัดรัด เข้าใจง่ายเรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวน น้ำเสียงชัดเจน ถูกต้องตามอักขรวิธี	การแนะนำตนเองเนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากระทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวน นำเสียงชัดเจน ถูกต้องตามอักขรวิธี พบข้อผิดพลาดบ้าง	การแนะนำตนเองเนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากระทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวน น้ำเสียงไม่ชัดเจน ตามอักขรวิธี พบข้อผิดพลาดเป็นส่วนใหญ่	การแนะนำตนเองเนื้อหาไม่ถูกต้อง ไม่ชัดเจน ใช้ภาษาไม่เหมาะสม เรียงลำดับเรื่องราววกวน น้ำเสียงเบา พูดไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี มีข้อผิดพลาดมาก
๓. มารยาทในการพูดและบุคลิกภาพ	-	-	แต่งกายสุภาพ การใช้สายตาสื่อสารกับผู้ฟัง ขณะพูด นั่ง/ยืนตัวตรงในท่าสบาย ไม่เอามือล้วงกระเป๋า เกาหรือเอามือไขว่หลัง ใช้ น้ำเสียงนุ่มนวล ใช้ถ้อยคำสุภาพ	แต่งกายไม่เรียบร้อย ไม่ใช้สายตาสื่อสารกับผู้ฟัง ขณะพูดเอามือล้วงกระเป๋าเกาหรือเอามือไขว่หลัง ใช้ น้ำเสียงราบเรียบ ใช้ถ้อยคำมีข้อบกพร่องบ้าง

เกณฑ์การประเมิน

- ๘ - ๑๐ คะแนน หมายถึง ดี
 ๕ - ๗ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๑ - ๔ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

๒๓/๒

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

เกณฑ์ประเมินการคัดลายมือ(ตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด)

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. รูปแบบตัวอักษร	คัดลายมือ ตัวบรรจงเต็มบรรทัด และครึ่งบรรทัด ตาม รูปแบบที่กำหนด ทั้งหมด	คัดลายมือ ตัวบรรจงเต็มบรรทัด และครึ่งบรรทัด คัดตามรูปแบบที่ กำหนดบางส่วน บกพร่อง	คัดลายมือ ตัวบรรจงเต็มบรรทัด และครึ่งบรรทัด คัดตามรูปแบบที่ กำหนดบกพร่องเป็น ส่วนใหญ่	คัดลายมือ ตัวบรรจงเต็มบรรทัด และครึ่งบรรทัด ไม่ถูกต้องตามแบบที่ กำหนด
๒. การเขียนคำและ วรรคตอน	เขียนคำ และเว้นวรรค ตอนถูกต้องทุกคำ	เขียนคำ และเว้นวรรค ตอนถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่	เขียนคำ และเว้นวรรค ตอนถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่	เขียนคำ และเว้นวรรค ตอนไม่ถูกต้องเป็น จำนวนมาก
๓. ความสะอาด เป็นระเบียบ	ตัวอักษรสม่ำเสมอ เรียบร้อย สวยงาม ผลงานสะอาด ไม่มีรอย ลบขีดฆ่า	ตัวอักษรสม่ำเสมอ เรียบร้อยสวยงาม ผลงานสะอาด มีรอย ลบขีดฆ่า ๑-๒ แห่ง	ตัวอักษรไม่ค่อย สม่ำเสมอ ผลงาน ไม่สะอาด มีรอยลบขีด ฆ่า ๓-๕ แห่ง	ตัวอักษรไม่สม่ำเสมอ มีรอยลบขีดฆ่ามากกว่า ๖ แห่ง
๔. เวลา	-	-	เสร็จตามเวลาที่กำหนด	ไม่เสร็จตามเวลาที่ กำหนด
๕. มารยาท ในการเขียน	มีสมาธิ และมีความ ตั้งใจในการเขียนอย่าง สม่ำเสมอ ไม่พูด คอย เล่น ระหว่าง ทำงาน	มีความตั้งใจ ในการเขียนอย่าง สม่ำเสมอ ไม่พูด คอย เล่น ระหว่างทำงาน	มีความตั้งใจ ในการเขียนพอสมควร พูด คอย เล่น ระหว่าง ทำงานเป็นบางครั้ง	ไม่มีความตั้งใจ ในการเขียน พูด คอย เล่น ระหว่างทำงาน ตลอดเวลา ต้องคอย ตักเตือน

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๔ - ๑๘ คะแนน หมายถึง ดี
 ๙ - ๑๓ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๑ - ๘ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์ประเมิน มารยาทในการอ่าน

ประเด็นการประเมิน

๑. ไม่ควรอ่านเรื่องที่เป็นส่วนตัวของบุคคลอื่น เช่น จดหมาย สมุดบันทึก
๒. ในขณะที่มีผู้อ่านหนังสือ ไม่ควรชะโงกไปอ่านข้างหลังให้เป็นที่รำคาญ และไม่ควรงงอ่าน
๓. ไม่อ่านออกเสียงดัง ในขณะที่ผู้อื่นต้องการความสงบ
๔. ไม่แก่งอแงอ่านเพื่อล้อเลียนบุคคลอื่น
๕. ไม่ควรถือวิสาสะหยิบหนังสือของบุคคลอื่นมาอ่านโดยไม่ได้รับอนุญาต
๖. ไม่อ่านหนังสือเมื่ออยู่ในวงสนทนาหรือมีการประชุม
๗. เมื่ออ่านหนังสือในห้องสมุดหรือสถานที่ซึ่งจัดไว้ให้อ่านหนังสือโดยเฉพาะ ไม่ส่งเสียงดัง ควรปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ของสถานที่เหล่านั้นอย่างเคร่งครัด

ตารางประเมินมารยาทการอ่าน

ที่.	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน							รวม ปฏิบัติ ได้ (ข้อ)	สรุป
		๑. ไม่ควรอ่านเรื่องที่เป็นส่วนตัวของบุคคลอื่น เช่น จดหมาย สมุดบันทึก	๒. ในขณะที่มีผู้อ่านหนังสือไม่ควรชะโงกไปอ่านข้างหลังให้เป็นที่รำคาญและไม่ควรงงอ่าน	๓. ไม่อ่านออกเสียงดัง ในขณะที่ผู้อื่นต้องการความสงบ	๔. ไม่แก่งอแงอ่านเพื่อล้อเลียนบุคคลอื่น	๕. ไม่ควรถือวิสาสะหยิบหนังสือของบุคคลอื่นมาอ่านโดยไม่ได้รับอนุญาต	๖. ไม่อ่านหนังสือเมื่ออยู่ในวงสนทนาหรือมีการประชุม	๗. เมื่ออ่านหนังสือในห้องสมุดหรือสถานที่ซึ่งจัดไว้ให้อ่านหนังสือ		

เกณฑ์การประเมิน ข้อละ ๑ คะแนน

- ปฏิบัติได้ ๖ - ๗ ข้อ หมายถึง ดี
ปฏิบัติได้ ๔ - ๕ ข้อ หมายถึง พอใช้
ปฏิบัติได้ ๑ - ๓ ข้อ หมายถึง ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

ตารางสรุปผลการประเมินพฤติกรรมนักเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ที่	ชื่อ-สกุล			รวม	สรุป

(.....) ผู้ประเมิน
...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ที่	ชื่อ-สกุล				รวม	สรุป

(.....) ผู้ประเมิน
...../...../.....

๒๗๖ ชุดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

[illegible]

(.....) ผู้ประเมิน
...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ที่	ชื่อ-สกุล			รวม	สรุป

(.....) ผู้ประเมิน
...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕

☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ที่	ชื่อ-สกุล						รวม (คะแนน)	สรุป

(.....) ผู้ประเมิน
...../...../.....

ตารางบันทึกคะแนนประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ ๗

จำนวน ๑๐ ชั่วโมง

☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ที่	ชื่อ-สกุล	แผนที่ ๑	แผนที่ ๒	แผนที่ ๓	แผนที่ ๔	แผนที่ ๕	รวมคะแนน	เฉลี่ย ร้อยละ (๑๐๐)	สรุป ผ่าน/ ไม่ผ่าน

หมายเหตุ การสรุปผลการประเมิน นักเรียนต้องได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๗๐ จึงจะถือว่า “ผ่าน”

(.....) ผู้ประเมิน
...../...../.....

๒๘๐

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

A decorative floral wreath made of white flowers and green leaves, arranged in a circular shape around the text.

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘

อ่านจับใจความ ย่อตามคิด

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหน่วยการเรียนรู้ที่ ๘

เรื่อง อ่านจับใจความ ย่อตามคิด ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ จำนวน ๑๐ ชั่วโมง

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ป.๔/๓ อ่านเรื่องสั้น ๆ ตามเวลาที่กำหนดและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน

ตัวชี้วัด ป.๔/๒ อธิบายความหมายของคำ ประโยคและสำนวน จากเรื่องที่อ่าน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราว ในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ป.๔/๔ เขียนย่อความจากเรื่องสั้น ๆ

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และ ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด -

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษา และหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและ พลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด ป.๔/๔ แต่งประโยคได้ถูกต้องตามหลักภาษา

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรมไทย อย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

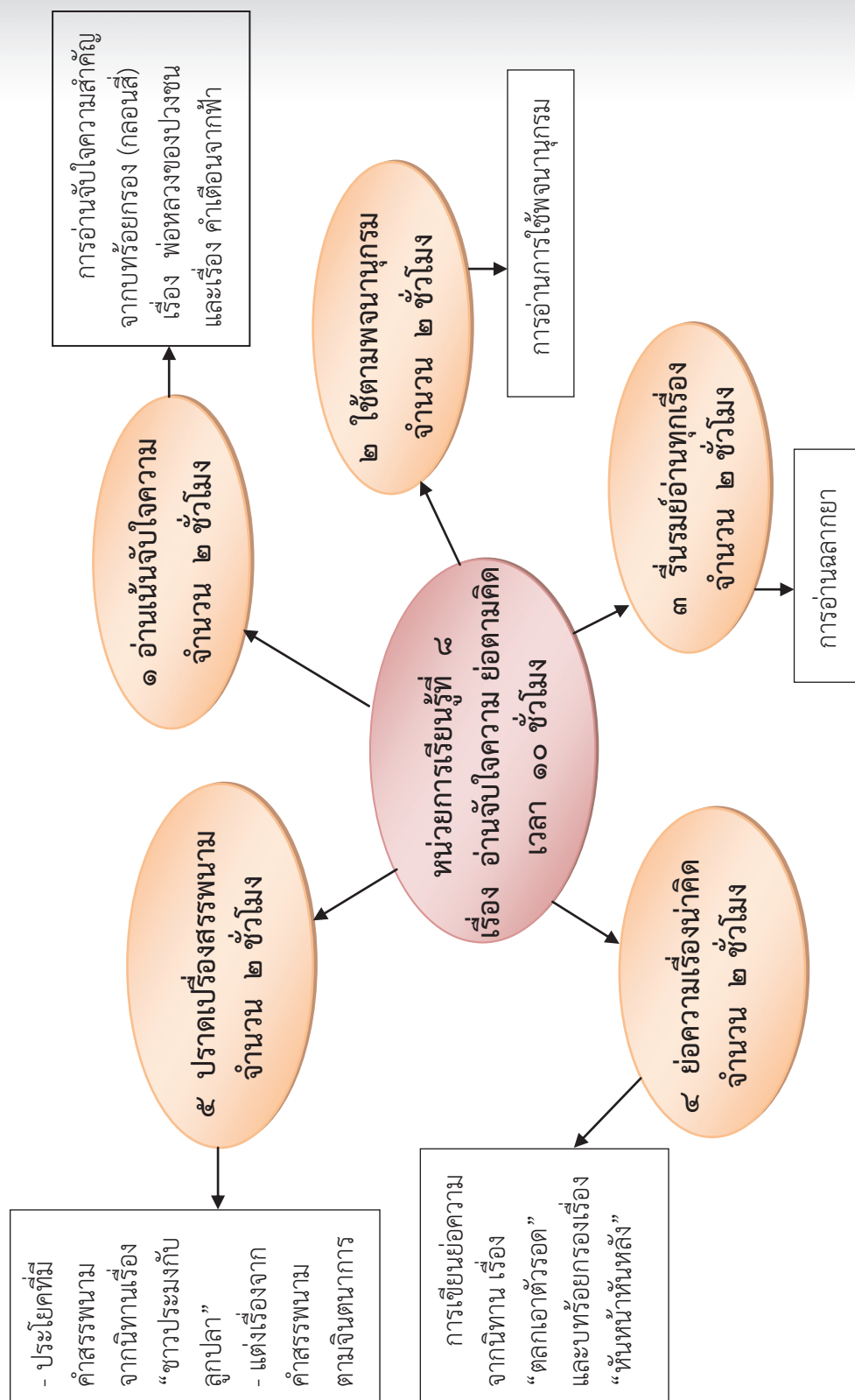
ตัวชี้วัด -

ลำดับการนำเสนอสาระหลักของหน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง อ่านจับใจความ ย่อตามคิด
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ผังโครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง อ่านจับใจความ ย่อตามคิด
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ใบสรุปหน้าหน่วยการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘

จำนวนเวลาเรียน ๑๐ ชั่วโมง

ชื่อหน่วย อ่านจับใจความ ย่อตามคิด

จำนวนแผนการจัดการเรียนรู้ ๕ แผน

สาระสำคัญของหน่วย

อ่านจับใจความสำคัญจากบทร้อยกรองที่เป็นกลอนสี่ การอ่านการใช้พจนานุกรม การอ่านฉลากยา การเรียนรู้ประโยคที่มีคำสรรพนามจากนิทาน การเขียนย่อความจากนิทานต่างๆ

มาตรฐานและตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ป.๔/๓ ป.๔/๒

มาตรฐาน ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ป.๔/๔

มาตรฐาน ท ๓.๑ ตัวชี้วัด -

มาตรฐาน ท ๔.๑ ตัวชี้วัด ป.๔/๔

มาตรฐาน ท ๕.๑ ตัวชี้วัด -

ลำดับการเสนอแนวคิดหลักของหน่วย

การอ่านจับใจความสำคัญจากบทร้อยกรอง เรื่อง “คำเตือนจากฟ้า” และบทความเรื่อง “สารอาหารคลายความเหนื่อยล้า” การอ่านการใช้พจนานุกรม การอ่านฉลากยา การเขียนย่อความจากนิทาน เรื่อง “ตลกเอาตัวรอด” การเขียนย่อความจากบทร้อยกรองเรื่อง “หันหน้าหันหลัง” เลือกประโยคที่มีคำสรรพนามจากนิทาน เรื่อง “ชาวประมงกับลูกปลา” ใฝ่เรียนรู้ มีความรับผิดชอบวินัยในการอยู่ร่วมกัน

โครงสร้างหน่วย

หน่วยที่	ชื่อหน่วย	จำนวน แผน	ชื่อแผน	จำนวน ชั่วโมง
๘	อ่านจับใจความ ย่อตามคิด	๕	อ่านเน้นจับใจความ	๒
			ใช้ตามพจนานุกรม	๒
			รื่นรมย์อ่านทุกเรื่อง	๒
			ย่อความเรื่องน่าคิด	๒
			ปราดเปรื่องสรรพนาม	๒

คำชี้แจงประกอบหน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ อ่านจับใจความ ย่อตามคิด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

อ่านเน้นจับใจความ

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

การอ่านและจับใจความสำคัญ นิทานเรื่อง “ผึ้งขอพร” บทร้อยกรองเรื่อง “คำเตือนจากฟ้าดิน” และบทความเรื่อง “สารอาหารคลายความเหนื่อยล้า”

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

- การอ่านและจับใจความสำคัญ

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

- จับใจความจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง และตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- อ่านนิทาน และฝึกจับใจความสำคัญ
- ศึกษาใบความรู้
- ศึกษาใบงานและปฏิบัติตามกิจกรรมที่กำหนด
- ตรวจผลงานนักเรียน
- สรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษา

๒.๔ ดำเนินการทดสอบก่อนเรียนตามแบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้

๒.๕ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประกอบด้วย

- บันทึกการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน
- แบบบันทึกคะแนน
- ใบงาน
- แบบทดสอบก่อนเรียน
- เกณฑ์การประเมิน ผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ อ่านจับใจความ ย่อตามคิด
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑
เรื่อง อ่านนั้นจับใจความ
รายวิชาภาษาไทย

เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	อ่านนิทานที่กำหนดแล้วมีใจจับใจความสำคัญ
ขั้นสอน	- อ่านใบความรู้เรื่อง “การจับใจความสำคัญ” - ทำใบงานที่ ๐๑ อ่านจับใจความสำคัญจากบทร่ายกรองเรื่อง “คำเตือนจากฟ้าดิน” - ทำใบงานที่ ๐๒ อ่านจับใจความสำคัญจากบทความเรื่อง “สารอาหารคลายความเหนื่อยล้า” แล้วตอบคำถาม - ครูตรวจผลงานนักเรียน
ขั้นสรุป	- สรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษาใบความรู้เรื่อง “การอ่านจับใจความสำคัญ” และการทำแบบฝึกจากใบงาน
การวัดและประเมินผล	- แบบทดสอบก่อน – หลังเรียน - ประเมินผลงาน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ อ่านจับใจความ ย่อตามคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง อ่านนั้นจับใจความ รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
ขอบเขตเนื้อหา ๑. การอ่านใบความรู้เรื่อง “การจับใจความสำคัญ” ๒. การอ่านนิทานเรื่อง “ผึ้งขอพร” ๓. การอ่านบทร้อยกรองเรื่อง “คำเตือนจากฟ้าดิน” ๔. การอ่านบทความเรื่อง “สารอาหารคลายความเหนื่อยล้า” จุดประสงค์การเรียนรู้ ความรู้ การจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน ทักษะ ๑. จับใจความจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง ๒. ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง คุณธรรม ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มีความรับผิดชอบ ๓. มีวินัยในการอยู่ร่วมกัน	ครั้งที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง ขั้นนำ ๑. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน ๑๐ ข้อ ๒. ให้นักเรียนอ่านใบงานชิ้นนำแผนที่ ๑ นิทานเรื่อง “ผึ้งขอพร” โดยจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน บอกข้อคิดที่ได้จากเรื่อง การนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน แล้วให้สมาชิกส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ครูและเพื่อนร่วมอภิปรายเพิ่มเติมตามความเหมาะสม ขั้นสอน ๓. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง “การอ่านจับใจความสำคัญ” ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพิ่มเติม ๔. ให้นักเรียนศึกษาใบงานที่ ๑๑ เรื่อง “คำเตือนจากฟ้าดิน” โดยจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน บอกข้อคิดที่ได้จากเรื่อง การนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และให้นำเสนอผลงาน ครูช่วยชี้แนะเพิ่มเติม ขั้นสรุป ๕. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่าน และการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ๖. ให้นักเรียนจดบันทึกเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ จากใบความรู้เป็นการทำงาน	สื่อ / แหล่งเรียนรู้ ๑. ใบความรู้เรื่อง “การอ่านจับใจความสำคัญ” ภาระงาน / ชิ้นงาน ๑. แบบทดสอบก่อนเรียน ๒. ใบงานชิ้นนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ การอ่านนิทานเรื่อง “ผึ้งขอพร” ๓. ใบงานที่ ๑๑ การอ่านจับใจความสำคัญจากบทร้อยกรองเรื่อง “คำเตือนจากฟ้าดิน” ๔. ใบงานที่ ๑๒ การตอบคำถามจากการอ่านบทความเรื่อง “สารอาหารคลายความเหนื่อยล้า” การประเมิน ๑. ประเมินจากผลงาน / ใบงาน ๒. ประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ วิธีการประเมิน ๑. บันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ๒. ตรวจผลงาน เครื่องมือประเมิน ๑. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ๒. แบบบันทึกคะแนน ๓. ใบงาน ๔. แบบทดสอบก่อนเรียน

๒๙๐

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ อ่านจับใจความ ย่อตามคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย		แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ (ต่อ) เรื่อง อ่านเน้นจับใจความ รายวิชาภาษาไทย		เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
		ครั้งที่ ๒ เวลา ๑ ชั่วโมง ขั้นนำ ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาทบทวนเรื่องที่เรียนมาแล้ว และเลือกผลงานการจดบันทึกที่ดีให้นักเรียนทุกคนดู เป็นตัวอย่าง พร้อมทั้งกล่าวชมเชย หรือมอบรางวัลตาม ความเหมาะสม ขั้นสอน ๒. ให้นักเรียนอ่านใบงานที่ ๐๒ การอ่านบทความเรื่อง “สารอาหารคลายความเหนื่อยล้า” โดยจับใจความสำคัญ ของเรื่องที่อ่าน บอกข้อคิดที่ได้จากเรื่อง การนำไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวัน และส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ครูและเพื่อนอภิปรายสรุปเพิ่มเติม ขั้นสรุป ๓. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ ๔. ให้นักเรียนตั้งคำถามเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ จากใบความรู้ พร้อมทั้งคำตอบคนละ ๓ ข้อ		เกณฑ์การประเมิน ผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ อ่านจับใจความ ย่อตามความคิด ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย X ทับอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

๑. จากหลักการจับใจความสำคัญที่กำหนดให้ ข้อใดเรียงลำดับได้ถูกต้อง

๑. ร่างข้อความ	๒. เรียบเรียง	๓. คิด	๔. อ่าน
ก. ๒ ๑ ๔ ๓		ข. ๑ ๓ ๔ ๒	
ค. ๔ ๓ ๑ ๒		ง. ๓ ๔ ๑ ๒	

๒. “พ่อกับแม่บอกว่าฉันโตขึ้นเยอะ และชมว่าฉันดีขึ้นหลายอย่าง เช่น ทำงานประณีตขึ้น พุดจาไฟเพราะไม่กระด้างก้าวร้าวอย่างเมื่อก่อน นี่ต้องเป็นเพราะป้าและคุณครูอบรมสั่งสอน นอกจากนี้ฉันยังมีเพื่อนดี ๆ อย่างพวกเธอ”

ข้อใดสรุปใจความสำคัญได้ดีที่สุด

- ก. วัยและประสบการณ์ทำให้คนเปลี่ยนแปลง
ข. สิ่งแวดล้อมช่วยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคน
ค. พ่อแม่ย่อมต้องการให้ลูกเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น
ง. การอบรมสั่งสอนมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของคน

๓. คำศัพท์ในข้อใด ควรมาก่อนคำศัพท์อื่น

- ก. กำไร ข. กันดาล ค. กีฬา ง. กิ่งก่า

๔. ข้อใดเรียงลำดับคำศัพท์ได้ถูกต้องตามพจนานุกรม

ก. ฟาร์ม	ฟิวส์	เพี้ยว
ข. ภิกษุ	ภาชิต	ภักษา
ค. เมขลา	มุทิตา	แมงกานีส
ง. ยักขิณี	ยถากรรม	ยมนาสดิก

๕. บนฉลากยา ถ้าขาดข้อใด อาจเกิดอันตรายต่อผู้บริโภคมากที่สุด

- ก. ผู้ผลิต ข. คำเตือน
ค. ส่วนประกอบ ง. วันหมดอายุ

๖. สิ่งสำคัญที่ฉลากยาทุกชนิดต้องมี คือข้อใด

ก. ส่วนประกอบสำคัญ

ข. ปริมาณสุทธิ

ค. สรรพคุณ

ง. ผู้ผลิต

๗. ในการเขียนย่อความนักเรียนควรพิจารณาเรื่องใดก่อน

ก. จำนวนย่อหน้า

ข. มีใจความสำคัญอย่างไร

ค. เป็นเรื่องประเภทใด

ง. การแบ่งจำนวนเป็นตอนๆ

๘. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของย่อความ

ก. ช่วยให้อ่านหนังสือได้ถูกต้อง

ข. ช่วยให้จับบันทึกเรื่องราวได้รวดเร็ว

ค. ช่วยให้ไม่ต้องอ่านหนังสือซ้ำตลอดเรื่อง

ง. ช่วยให้จำใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ง่าย

๙. ข้อใดมีคำสรรพนาม

ก. พระกำลังฉันภัตตาหาร

ข. เขาชอบกินไข่เจียวหมูสับ

ค. นิมไม้ได้เป็นข้าทาสของใคร

ง. บ้านตากอากาศของนิคอยู่บนเขา

๑๐. คำว่า ฉันทน์ ทำหน้าที่ตามข้อใด

ก. สรรพนามบุรุษที่ ๑

ข. สรรพนามบุรุษที่ ๒

ค. สรรพนามบุรุษที่ ๓

ง. สรรพนามบุรุษที่ ๑ และ ๒

เฉลยคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ข้อที่	เฉลย
๑.	ค.
๒.	ง.
๓.	ข.
๔.	ก.
๕.	ง.
๖.	ค.
๗.	ค.
๘.	ก.
๙.	ข.
๑๐.	ก.

ใบความรู้ การอ่านจับใจความสำคัญ

ใจความสำคัญ คือ ข้อความสำคัญของเรื่อง จะตัดออกไปไม่ได้ ถ้าตัดออกจะทำให้เนื้อความเปลี่ยนแปลงไปหรือได้ความไม่ครบถ้วน การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ ผู้อ่านต้องมีสมาธิในการอ่าน และจะต้องเข้าใจเรื่องทีอ่าน แล้วตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องทีอ่านว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อใด อย่างไร แล้วตอบคำถามเหล่านั้นแต่เพียงสั้น ๆ แต่ให้ได้ใจความชัดเจน จากนั้นนำมาเรียบเรียงให้เป็นประโยค หรือข้อความสั้น ๆ

การอ่านจับใจความสำคัญ คือ การอ่านเพื่อค้นหาสาระสำคัญของเรื่องทีอ่าน ในหนึ่งย่อหน้าจะมีใจความสำคัญที่สุดเพียงใจความเดียว นอกนั้นจะเป็นผลความหรือส่วนประกอบซึ่งใจความสำคัญจะปรากฏอยู่ตามย่อหน้าต่าง ๆ ของเรื่องทีอ่าน อาจอยู่ส่วนต้น ส่วนกลาง หรือส่วนท้ายของย่อหน้าก็ได้

หลักการอ่านจับใจความสำคัญ มีดังต่อไปนี้

๑. อ่าน เพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาในแต่ละย่อหน้า
๒. คิด โดยตั้งคำถามว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร
๓. เขียน ร่างข้อความหรือคำตอบที่ได้ไว้เป็นตอน ๆ
๔. เรียบเรียง นำข้อความที่สรุปไว้มาเรียบเรียงให้เป็นข้อความ โดยใช้คำสันธานเชื่อม และเป็นสำนวนภาษาของตนเอง

ตัวอย่างข้อความ

ความสมบูรณ์ของชีวิตมาจากความเข้าใจชีวิตเป็นพื้นฐาน คือ เข้าใจธรรมชาติ เข้าใจความเป็นมนุษย์ และความสัมพันธ์ที่เกื้อกูลกันระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ และมนุษย์กับธรรมชาติ มีความรัก ความเมตตา ต่อเพื่อนมนุษย์และธรรมชาติอย่างจริงใจ

ใจความสำคัญ คือ **ความสมบูรณ์ของชีวิตมาจากความเข้าใจชีวิตเป็นพื้นฐาน** (ข้อความอื่น ๆ เป็นผลความ หรือส่วนที่มาขยายใจความสำคัญ)

www.truelookpanya.com

ใบงานชั้นนำ การอ่านจับใจความสำคัญ

คำชี้แจง อ่านนิทานเรื่อง “ผึ้งขอพร” แล้วตอบคำถามในแผนภาพความคิด

ผึ้งขอพร

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว พระอิศวรตรัสถามผึ้งที่มักจะนำน้ำผึ้งสดๆ
เต็มรวงมาถวายอยู่เสมอว่า “เจ้าอยากได้พรใด จงขอมา ข้าจะให้พรแก่เจ้า”

“ข้าอยากได้เหล็กในพระเจ้าข้า เมื่อต่อยเหล็กในมีพิษใส่ใคร ผู้นั้นต้องตาย
ทันที”

คำขอของผึ้งทำให้พระอิศวรทรงกริ้วที่ผึ้งคิดทำร้ายผู้อื่น แต่พระองค์ก็ทรง
จำต้องให้พรตามที่ลั่นวาจาไว้ “ได้ ข้าจะให้พรแก่เจ้า แต่คนหรือสัตว์ที่โดนเจ้าต่อย
จะไม่ตายในทันที ส่วนเจ้านั้นเมื่อปล่อยเหล็กในเมื่อใดก็ต้องตายเมื่อนั้น”

หนังสือรวมนิทาน

แนวคำตอบ

แผนภาพความคิด
การจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน
นิทานเรื่อง “ผึ้งขอพร”

ใจความสำคัญของนิทานเรื่อง “ผึ้งขอพร”

คือ พระอิศวรเห็นความดีที่ผึ้งนำน้ำผึ้งสด
มาถวายเสมอจึงให้ผึ้งขอพร แต่พรที่ผึ้งขอกลับ
เป็นอันตรายต่อผู้อื่น พระอิศวรโกรธมาก
แต่ก็ต้องให้ตามที่ขอซึ่งมีเงื่อนไขว่า ถ้าผึ้งนำ
เหล็กไปทำร้ายผู้อื่น ผู้นั้นจะไม่ตาย แต่ผึ้ง
ต้องตายเอง

ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง “ผึ้งขอพร”

คือ ผู้ที่ขอให้เทพดาทำร้ายผู้อื่น
มักต้องได้รับกรรมนั้นด้วย หรือ
ให้ทุกข์แก่ท่าน ทุกข์นั้นถึงตัว

นิทาน
เรื่อง “ผึ้งขอพร”

การนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

โดย เราไม่ควรคิดทำร้ายผู้อื่น เพราะการคิดทำร้ายกัน มีแต่จะเกิดทุกข์ทั้งเขา
และเรา ดังนั้นเราควรจะผูกมิตรไมตรีกันไว้ เพื่อความสงบสุขของสังคม

ใบงานที่ ๐๑
การอ่านจับใจความสำคัญ

คำชี้แจง อ่านบทร้อยกรองเรื่อง “คำเตือนจากฟ้าดิน” แล้วตอบคำถาม
ในแผนภาพความคิด

บทร้อยกรอง
คำเตือนจากฟ้าดิน

มนุษย์นี้หนอ
เครื่องมือต่างต่าง
ทดลองนานา
ธรรมชาติไหวหวั่น
บ้างชอบสะสม
ไปเที่ยวไหนมา
เป็นที่ระลึก
เห็นสวยเป็นต้อง
ติดมือคนละหน่อย
ยามมองใกล้ซิด
ภูเขาร้อนแหว่ง
ต้นไม้ไหม้ดำ
โปรดเถิดมนุษย์เอ๋ย
อย่าหลงเพลินทำ
ทำลายธรรมชาติ
ทุกสิ่งแหลกลาญ

ชอบก่อชอบสร้าง
ประดิษฐ์แข่งขัน
แก้ปัญหาสารพัน
เพราะพิษทดลอง
ระดมเก็บหา
เก็บเป็นเจ้าของ
บ้างคึกคะนอง
หัก ดึง ลูบ คลำ
แม้เพียงน้อยนิด
เห็นร่อยชอกซ้ำ
เพราะแรงระเบิดน้ำ
เพราะพิษไฟผลาญ
ขอเอ๋ยสักคำ
จำไว้นานนาน
อุกอาจเหี้ยมหาญ
แล้วจะโทษใคร

หนังสือเรียนภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

แนวคำตอบ

แผนภาพความคิด
การจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน
บทร้อยกรองเรื่อง “คำเตือนจากฟ้าดิน”

ใจความสำคัญของบทร้อยกรองนี้

คือ ธรรมชาติทุกวันนี้ถูกทำลายด้วยฝีมือของมนุษย์ที่แข่งขันกันประดิดรัฐทดลอง ทำให้เกิดมลพิษมากมาย นอกจากนี้เวลาไปเที่ยวเห็น หรือชอบสิ่งใดก็มักจะนำมาเก็บสะสมเป็นของตัวเอง แม้คนละนิดคนละหน่อยทำเช่นนี้ในที่สุดสิ่งดีในธรรมชาติก็จะหมดไป รวมถึงการระเบิดภูเขาเพื่อนำหินมาใช้ก็เป็นการทำลายธรรมชาติเช่นกัน ถ้าไม่คิดหยุดตั้งแต่วันนี้ คงไม่มีธรรมชาติไว้ให้ชื่นชมแน่นอน

ข้อคิดที่ได้จากบทร้อยกรองเรื่อง “คำเตือนจากฟ้าดิน”

คือ ให้ทุกคนหยุดทำลายธรรมชาติตั้งแต่วันนี้ ก่อนที่จะไม่มีธรรมชาติไว้ให้คนรุ่นหลังได้ชื่นชมในวันหน้า

บทร้อยกรอง
คำเตือนจากฟ้าดิน

การนำข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

คือ เราจะไม่ทำลายธรรมชาติที่มีอยู่ให้หมดไปด้วยประการทั้งปวง และจะช่วยอนุรักษ์ธรรมชาติที่มีอยู่ รวมถึงจะช่วยพัฒนาสร้างสรรค์ให้เพิ่มขึ้น

ใบงานที่ ๐๒
การอ่านจับใจความสำคัญ

คำชี้แจง อ่านบทความเรื่อง “สารอาหารคลายความเหนื่อยล้า” แล้วตอบคำถาม
ในแผนภาพความคิด

สารอาหารคลายความเหนื่อยล้า

การที่เราดูแลสุขภาพร่างกายด้วยการกินอาหารที่มีประโยชน์ จะช่วยผ่อนคลายความเหนื่อยล้าให้กับร่างกาย เพราะสารอาหารจะช่วยบำรุงให้ร่างกายมีสุขภาพดีขึ้นและมีพลังในการดำเนินชีวิตได้อย่างเต็มเปี่ยม แต่ถ้าร่างกายขาดสารอาหารตัวใดตัวหนึ่งก็จะทำให้เกิดอาการเหนื่อยล้า ไม่มีเรี่ยวแรง แม้จะพักผ่อนมากแค่ไหนก็ไม่หาย เป็นอาการที่บั่นทอนทั้งสุขภาพกายและสุขภาพใจในระยะยาว สำหรับสารอาหารที่มีผลให้คลายความเหนื่อยล้าของร่างกาย และควรทำความรู้จักไว้เพื่อดูแลตัวเอง ได้แก่ โปรตีน ธาตุเหล็ก แมกนีเซียม สังกะสี วิตามินบี วิตามินซี และแร่ธาตุอื่นๆ

นิตยสารหมอชาวบ้าน ฉบับเดือนกันยายน ๒๕๕๖

แนวคำตอบ

คำชี้แจง อ่านบทความเรื่อง “สารอาหารคลายความเหนื่อยล้า” แล้วตอบคำถาม
ในแผนภาพความคิด

เรื่อง
“สารอาหารคลายความเหนื่อยล้า”

ใจความสำคัญ คือ การที่เราดูแลสุขภาพด้วยการกิน
อาหารที่มีประโยชน์ประเภทโปรตีน ธาตุเหล็ก แมกนีเซียม สังกะสี
วิตามินบี วิตามินซี และแร่ธาตุอื่น ๆ จะช่วยผ่อนคลายความเหนื่อยล้า
ให้กับร่างกาย เพราะสารอาหารจะช่วยบำรุงให้ร่างกายมีสุขภาพดีขึ้น

ข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่เราอ่าน

การกินอาหารที่มีประโยชน์
ประเภทโปรตีน ธาตุเหล็ก
แมกนีเซียม สังกะสี วิตามินบี
วิตามินซี และแร่ธาตุอื่น ๆ จะ
ช่วยคลายความเหนื่อยล้า

นำไปประยุกต์ใช้โดย

เราควรกินอาหารที่มีประโยชน์
ประเภทโปรตีน ธาตุเหล็ก
แมกนีเซียม สังกะสี วิตามินบี
วิตามินซี และแร่ธาตุอื่น ๆ เพื่อ
ช่วยคลายความเหนื่อยล้า

คำชี้แจงประกอบหน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ อ่านจับใจความ ย่อตามคิด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ ใช้ตามพจนานุกรม เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

- การใช้พจนานุกรม การจัดลำดับ การเรียงลำดับคำจากชื่อขนมไทย
- บอกความหมาย แต่งประโยค

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

การใช้พจนานุกรม การจัดลำดับ การเรียงลำดับคำ การแต่งประโยค

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

เรียงคำที่กำหนดให้ได้ถูกต้องตามหลักการใช้พจนานุกรม

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- แข่งขันเปิดพจนานุกรม
- ศึกษาใบความรู้และทำกิจกรรมตามใบงาน
- ตรวจผลงานนักเรียน
- สรุปความรู้ที่ได้ศึกษา

๒.๔ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย

- แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน
- แบบบันทึกคะแนน
- ใบงาน
- เกณฑ์การประเมิน ผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐

๓๐๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ อ่านจับใจความ ย่อตามคิด
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒
เรื่อง ใช้ตามพจนานุกรม
รายวิชาภาษาไทย

เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	- นักเรียนแข่งขันเปิดพจนานุกรมเพื่อหาความหมายของคำศัพท์
ขั้นสอน	- ศึกษาใบความรู้เรื่อง “การใช้พจนานุกรม” - การจัดลำดับคำจากชื่อขนมไทย - การจดบันทึกเรื่อง “การใช้พจนานุกรม” - การเรียงลำดับคำ บอกความหมาย และแต่งประโยค - ครูตรวจผลงานนักเรียน และช่วยแนะนำ
ขั้นสรุป	นักเรียนร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้พจนานุกรมในชีวิตประจำวัน
การวัดและประเมินผล	ประเมินผลงาน ประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ อ่านจับใจความ ย่อตามคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ใช้ตามพจนานุกรม รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
ขอบเขตเนื้อหา ๑. การอ่านใบความรู้เรื่อง “การใช้พจนานุกรม” ๒. การจัดลำดับคำจากชื่อขงมไทย ๓. การเรียงลำดับคำ บอกความหมาย แต่งประโยค จุดประสงค์การเรียนรู้ ความรู้ การใช้พจนานุกรมจากคำที่กำหนด ทักษะ เรียงคำที่กำหนดให้ได้ถูกต้องตามหลักการใช้พจนานุกรม คุณธรรม ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มีความรับผิดชอบ ๓. มีวินัยในการอยู่ร่วมกัน	ครั้งที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง ขั้นนำ - ครูนำคำศัพท์ (อยู่ในดุลพินิจของครูผู้สอน) ให้ตัวแทนนักเรียน ออกมาหน้าชั้นเรียน เพื่อแข่งขันเปิดพจนานุกรมหาความหมายของคำ ขั้นสอน ๑. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง “การใช้พจนานุกรม” ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพิ่มเติม ๒. ให้นักเรียนศึกษาใบงานที่ ๐๓ เรื่อง “การจัดลำดับคำจากชื่อขงมไทย” โดยจัดลำดับคำจากชื่อขงมไทยตามหลักพจนานุกรม ขั้นสรุป ๓. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้ของแต่ละชั้น และการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ๔. ให้นักเรียนจดบันทึกเรื่อง “การใช้พจนานุกรม” จากใบความรู้เป็นกรบ้าน	สื่อ / แหล่งเรียนรู้ ๑. ใบความรู้เรื่อง “การใช้พจนานุกรม” ๒. พจนานุกรม ภาระงาน / ชิ้นงาน ๑. การแข่งขันเปิดคำศัพท์จากพจนานุกรม ๒. ใบงานที่ ๐๓ การจัดลำดับคำจากชื่อขงมไทย ๓. ใบงานที่ ๐๔ การเรียงลำดับคำ บอกความหมาย และแต่งประโยค การประเมิน ๑. ประเมินจากผลงาน / ใบงาน ๒. ประเมินพฤติกรรมการเรียน วิธีการประเมิน ๑. บันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียน ๒. ตรวจผลงาน เครื่องมือประเมิน ๑. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียน ๒. แบบบันทึกคะแนน ๓. ใบงาน

๓๐๔

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ อ่านจับใจความ ย่อตามคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ (ต่อ) เรื่อง ใช้ตามพจนานุกรม รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
	ครั้งที่ ๒ เวลา ๑ ชั่วโมง ผู้นำ ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาทบทวนเรื่องที่เรียนในชั่วโมงที่แล้ว และเลือกผลงานการจดบันทึกที่ดีให้เพื่อนๆ ดูเป็นตัวอย่าง ขั้นตอน ๒. ให้นักเรียนศึกษาใบงานที่ ๐๔ เรื่อง “การเรียงลำดับคำบอกความหมาย และแต่งประโยค” โดยเรียงลำดับคำแต่ละข้อตามพจนานุกรม แล้วเขียนความหมายของคำพร้อมทั้งนำคำมาแต่งประโยค ส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ครูและเพื่อนอภิปรายสรุปเพิ่มเติม ขั้นสรุป ๓. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง “การใช้พจนานุกรม” ๔. ให้นักเรียนทุกคนเปิดพจนานุกรม และเลือกคำที่ชอบคนละ ๕ คำ เขียนความหมาย และแต่งประโยคโดยให้ทำนอกเวลา	เครื่องมือประเมิน ๑. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน ๒. แบบบันทึกคะแนน ๓. ใบงาน เกณฑ์การประเมิน ผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐

ใบความรู้ การใช้พจนานุกรม

พจนานุกรม เป็นหนังสือสำหรับค้นคว้าหาความหมายของคำ ช่วยให้อ่านเขียนและใช้ภาษาไทยได้ถูกต้อง ทั้งคำที่เป็นไทยแท้ คำที่ยืมมาจากต่างประเทศ คำที่เกิดขึ้นใหม่ ความรู้ทางวิชาการ

วิธีเรียงลำดับคำในพจนานุกรม

๑. เรียงลำดับตามรูปพยัญชนะดังนี้

ก ข ข ค ค ฉ ง จ ฉ ช ช ฌ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ ด ต ถ ท ธ
น บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ฤ ฤ ล ฤ ฎ ว ศ ษ ส ห ฬ อ ฮ

๒. คำในพจนานุกรมไม่เรียงตามเสียง แต่เรียงตามรูปพยัญชนะ เช่น หลิง หนึ่ง
หมวด ก็ต้องไปค้นในหมวดตัวอักษร **ห** หรือคำว่า ทราบ ก็ไปค้นหาในหมวด **ท**

๓. คำในหมวดเดียวกัน จะเรียงลำดับตามรูปพยัญชนะตัวถัดไป เช่น

กง (ง เป็นตัวสะกด) มาก่อน กฏ เพราะ ง มาก่อน ฏ

กฎ มาก่อน กรด (ร เป็นตัวควบกล้ำ) เพราะ ฎ มาก่อน ร

๔. คำที่ขึ้นต้นด้วยพยัญชนะและตามด้วยสระ จะมาหลังคำที่ขึ้นต้นด้วย
พยัญชนะและตามด้วยพยัญชนะ เช่น กร้อย มาก่อน กระ, คม มาก่อน คะ

๕. การเรียงคำที่ขึ้นต้นด้วยพยัญชนะและตามด้วยสระ จะเรียงรูปสระดังนี้

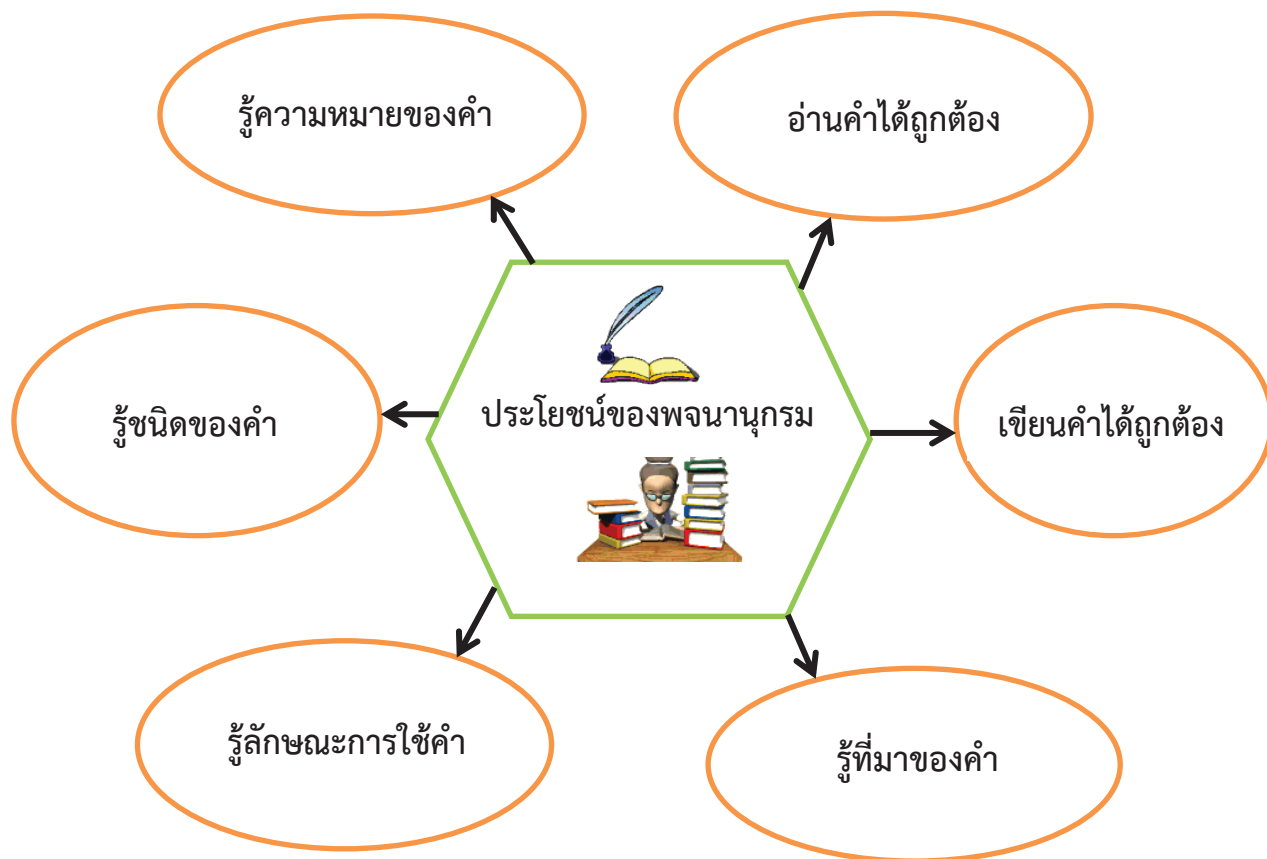
-ะ -ั -็ -า -ำ -ิ -ี -ึ -ุ -เ -เะ -เา -เาะ -เิ -เี
-เะ -เี -เะ -แ -แะ -โ -โะ -ใ -ไ

๖. คำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์จะมาก่อนคำที่มีวรรณยุกต์ คำที่มีวรรณยุกต์จะเรียงจาก
เอก โท ตริ จัตวา

หนังสือเรียนหลักภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ใบความรู้

หนังสือเรียนหลักภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

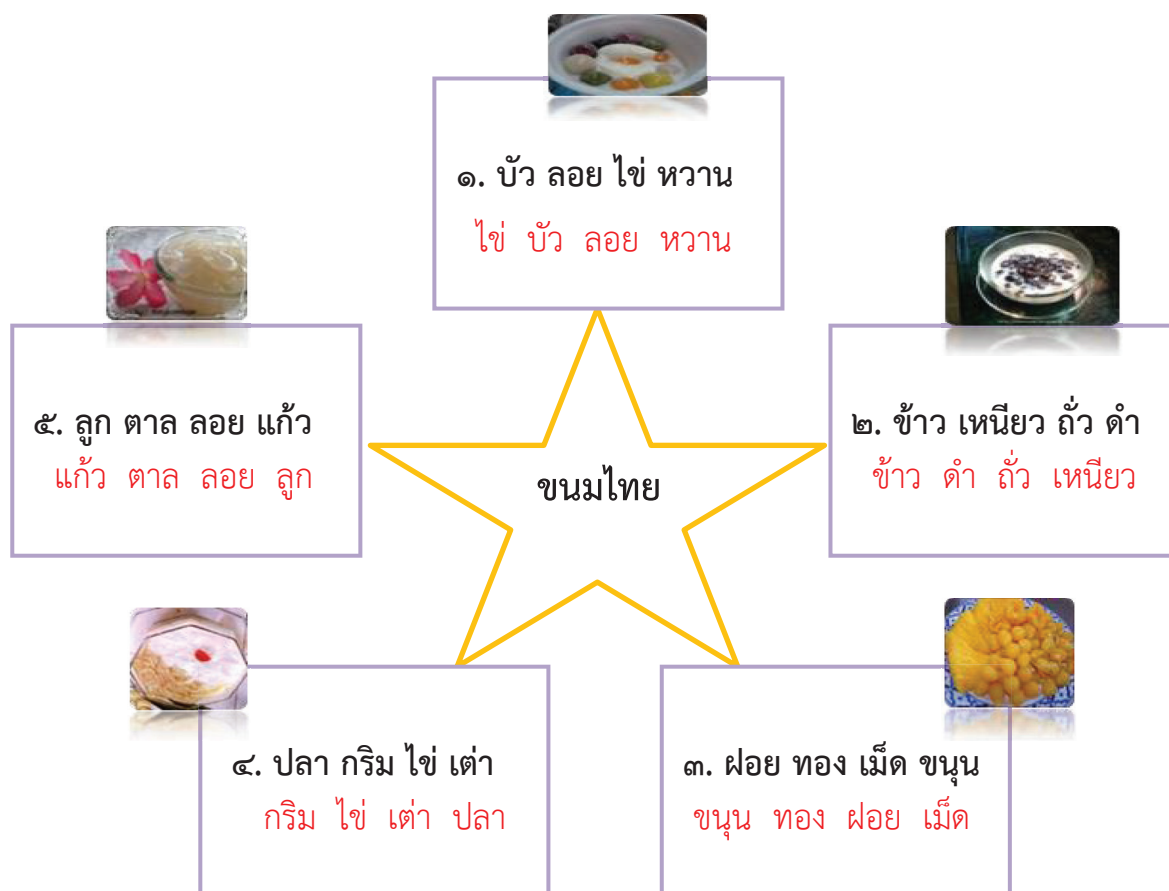
ต่อ

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

เฉลยคำตอบ

ใบงานที่ ๐๓
การใช้พจนานุกรม

คำชี้แจง จัดลำดับคำที่เป็นชื่อขนมไทย ให้ถูกต้องตามหลักการใช้พจนานุกรม

เฉลยคำตอบ

ใบงานที่ ๐๔
การใช้พจนานุกรม

คำชี้แจง เรียงลำดับคำแต่ละข้อตามพจนานุกรม แล้วเขียนความหมายของคำ พร้อมทั้งนำคำมาแต่งประโยค

ประโยชน์ โจทย์เลข เสกเป่า

เรียงลำดับคำที่ ๑ โจทย์เลข หมายถึง คำถามในวิชาคณิตศาสตร์

ประโยค : โจทย์เลขข้อนี้ของชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ยากมาก

เรียงลำดับคำที่ ๒ ประโยชน์ หมายถึง ผลที่ได้ตามต้องการ

ประโยค : เด็กควรรับประทานอาหารที่มีประโยชน์

เรียงลำดับคำที่ ๓ เสกเป่า หมายถึง ร่ายมนตร์ หรือคาถาแล้วเป่าลงไป

ประโยค : ฤาษีสามารถเสกเป่าคาถาให้สิ่งต่าง ๆ เปลี่ยนรูปร่างได้

สามัคคี ตีฝีปาก ผากประจำ

เรียงลำดับคำที่ ๑ ตีฝีปาก หมายถึง อวดแสดงอารมณ์

ประโยค : เธออย่ามาตีฝีปากกับฉันนะ

เรียงลำดับคำที่ ๒ ผากประจำ หมายถึง ผากเงินไว้กับธนาคารโดยจะได้รับดอกเบี้ยตามเวลาที่กำหนด

ประโยค : ฉันมีบัญชีเงินฝากประจำกับธนาคารกรุงไทย

เรียงลำดับคำที่ ๓ สามัคคี หมายถึง ความพร้อมเพรียง ความปรองดองกัน

ประโยค : ความสามัคคีนำไปสู่ความสำเร็จ

คำชี้แจงประกอบหน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ อ่านจับใจความ ย่อตามคิด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ รื่นรมย์อ่านทุกเรื่อง เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

- การอ่านหลากหลาย ๆ การเปลี่ยนคำและตอบคำถามจากหลากหลายที่กำหนด
- การวาดภาพและเขียนหลากหลายตามใบความรู้

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

การอ่านหลากหลายต่าง ๆ

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

อ่านหลากหลายต่าง ๆ ได้

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- เล่าประสบการณ์เกี่ยวกับการใช้ยา
- ศึกษาใบความรู้ ทำกิจกรรมตามใบงาน
- ตรวจผลงานนักเรียน
- สรุปเรื่องที่ศึกษา

๒.๔ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประกอบด้วย

- แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน
- แบบบันทึกคะแนน
- ใบงาน
- เกณฑ์การประเมินผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐

๓๑๐

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ อ่านจับใจความ ยึดตามคิด
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓
เรื่อง สันธะยอ่านทุกเรื่อง
รายวิชาภาษาไทย
เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	ให้นักเรียนมาเล่าประสบการณ์เรื่องการอ่านฉลากยา
ขั้นสอน	- อ่านใบความรู้เรื่อง “การอ่านฉลากต่าง ๆ” - อ่านใบงานที่ ๐๕ การเปลี่ยนคำ และตอบคำถามจากฉลากยาที่กำหนด - อ่านใบงานที่ ๐๖ วาดภาพยาและภาษาบนบรรจุภัณฑ์สินค้า พร้อมทั้งเขียนฉลากยาตามใบความรู้ - ครูตรวจผลงานนักเรียน
ขั้นสรุป	สรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษาใบความรู้ และทบทวนเรื่องที่เรียน
การวัดและประเมินผล	ประเมินผลงาน และพฤติกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง รื่นรมย์อ่านทุกเรื่อง รายวิชาภาษาไทย		เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ อ่านจับใจความ ย่อตามคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ครั้งที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง ขั้นนำ ๑. ให้นักเรียนส่งตัวแทนมาเล่าประสบการณ์เมื่อเจ็บป่วย ก่อนรับประทานยาต้องปฏิบัติตนอย่างไรบ้าง ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม ขั้นสอน ๓. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง “การอ่านหลากหลาย ๆ” และส่งตัวแทนมาสรุปเรื่องที่อ่าน ๔. ให้นักเรียนศึกษาใบงานที่ ๐๕ เรื่อง “การอ่านหลากหลาย” โดยตอบคำถามจากหลากหลายที่กำหนด แล้วส่งผลงานให้ครูตรวจ เพื่อปรับปรุงในส่วนที่ไม่ถูกต้อง และส่งเสริมในส่วนที่ดี ขั้นสรุป ๕. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องที่เรียนอีกครั้ง	สื่อ / แหล่งเรียนรู้ ๑. ใบความรู้เรื่อง “การอ่านหลากหลาย” ภาระงาน / ชิ้นงาน ๑. กิจกรรมการเล่าประสบการณ์ในการรับประทานยา ๒. กิจกรรมใบงานที่ ๐๕ การเปลี่ยนคำ และตอบคำถามจากหลากหลายที่กำหนด ๓. กิจกรรมใบงานที่ ๐๖ วาดภาพยาและภาษาขณะบรรจุตามจินตนาการ และเขียนผลยาตามใบความรู้เรื่อง “การอ่านหลากหลาย” การประเมิน ๑. ประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ ๒. ประเมินจากผลงาน / ใบงาน วิธีการประเมิน ๑. บันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ๒. ตรวจผลงาน เครื่องมือประเมิน ๑. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ๒. แบบบันทึกคะแนน ๓. ใบงาน

๓๑๒

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ อ่านจับใจความ ย่อตามความคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ (ต่อ) เรื่อง รื่นรมย์อ่านทุกเรื่อง รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
	ครั้งที่ ๒ เวลา ๑ ชั่วโมง ขั้นนำ ๑. ครูและนักเรียนทบทวนเรื่องที่เรียนในชั่วโมงที่แล้ว และนำผลงานของผู้ที่ปฏิบัติตามกิจกรรมได้ดี และถูกต้องมาให้เด็กเรียนดูเป็นตัวอย่าง ขั้นสอน ๒. ให้นักเรียนอ่านใบงานที่ ๑๖ โดยให้วาดภาพจากข้อความ บรรจุตามจินตนาการ และเขียนผลจากยาตามใบความรู้ ครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจ ขั้นสรุป ๓. ให้นักเรียนสรุปเรื่องที่เรียนจากใบความรู้ลงในสมุดบันทึกแล้วนำมาส่งครู	เกณฑ์การประเมิน ผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐

ใบความรู้ การอ่านฉลากต่างๆ

ฉลาก หมายถึง ป้ายบอกชื่อสินค้าต่าง ๆ เช่น อาหาร ยา เครื่องอุปโภคต่าง ๆ เป็นต้น
ข้อมูลที่มีในฉลาก ได้แก่

๑. สรรพคุณของสินค้านั้น ๆ
๒. วิธีใช้
๓. ส่วนประกอบสำคัญ
๔. ผู้ผลิต
๕. วัน เดือน ปี ที่ผลิต
๖. วัน เดือน ปี ที่หมดอายุ
๗. คำเตือน
๘. ปริมาณสุทธิ
๙. ราคาสินค้า

ตัวอย่าง

ยาตมสมุนไพร ตราหมูบิน

สรรพคุณ ใช้ดื่มเพื่อความสดชื่น รู้สึกผ่อนคลาย ด้วยกลิ่นหอม
จากน้ำมันหอมระเหย และสมุนไพร แก่เป็นลม วิงเวียนศีรษะ หน้ามืด

วิธีใช้ ใช้สูดดม เมื่อมีอาการดังกล่าว

ส่วนประกอบสำคัญ เมนทอล พิมเสน การบูร ตะไคร้ มะกรูด ใบมะขาม
ผลิตโดย บริษัทพฤษกษามณี จำกัด ๑๑ ถนนเทศบาล อ.เมือง จ.อ่างทอง

วัน เดือน ปี ที่ผลิต (๑๙ / ๙ / ๑๓)

วันหมดอายุ (๑๙ / ๙ / ๑๔)

ควรระวัง ให้อ่านฉลากให้ดี เพราะเด็กอาจหยิบใส่ปากหรือเข้าตา ทำให้เกิด
อาการระคายเคืองได้

ปริมาณสุทธิ (บรรจุ) ๑๐ กรัม **ราคา** ๓๕ บาท

เฉลยคำตอบ

ใบงานที่ ๐๕
การอ่านฉลากยา

คำชี้แจง เปลี่ยนคำและตอบคำถามจากฉลากยาที่กำหนดให้ถูกต้องตามที่ศึกษาจากใบความรู้

เอกสารกำกับยา ยาลดกรดและเคลือบแผลในกระเพาะอาหาร
ตราดอกบานชื่น

ข้อบ่งใช้ : ช่วยลดกรดในกระเพาะอาหาร ช่วยขับลม บรรเทาอาการ
ท้องอืด ท้องเฟ้อ จุกเสียดแน่น เคลือบแผลเย็บกระเพาะอาหารและลำไส้ ไม่ทำให้
ระคายเคือง

การรับประทาน : รับประทานครั้งละ ๑ ช้อนโต๊ะ วันละ ๔ ครั้ง หลังอาหาร
๑ ชั่วโมง และก่อนนอนหรือตามแพทย์สั่ง

เขย่าขวดก่อนรินยา และห้ามเก็บในช่องแข็ง

๑๖.๗.๑๓

๑๖.๗.๑๖

๑. เอกสารกำกับยา ควรเปลี่ยนเป็น **ฉลากยา**
๒. ข้อบ่งชี้ ควรเปลี่ยนเป็น **สรรพคุณ**
๓. การรับประทาน ควรเปลี่ยนเป็น **วิธีรับประทาน**
๔. เขย่าก่อนริน และห้ามเก็บในช่องแข็ง คือ **คำเตือน**
๕. ๑๖.๗.๑๓ คือ **วัน เดือน ปี ที่ผลิต**
๖. ๑๖.๗.๑๖ คือ **วัน เดือน ปี ที่หมดอายุ**

แนวคำตอบ

ใบงานที่ ๐๖
การอ่านฉลากยา

คำชี้แจง วาดภาพยาและภาชนะบรรจุตามจินตนาการ และเขียนฉลากยาตามใบความรู้เรื่อง “การอ่านฉลากยา”

ภาพตามจินตนาการ

๑. สรรพคุณของยา.....
๒. วิธีใช้.....
๓. ส่วนประกอบสำคัญ.....
๔. ผู้ผลิต..... **แนวคำตอบ ตามใบความรู้ที่กำหนด**
๕. วัน เดือน ปี ที่ผลิต.....
๖. วัน เดือน ปี ที่หมดอายุ.....
๗. คำเตือน.....
๘. ปริมาณสุทธิ.....
๙. ราคาสินค้า.....

คำชี้แจงประกอบหน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ อ่านจับใจความ ย่อตามคิด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ย่อความเรื่องน่าคิด เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

อ่านและเขียนย่อความ นิทานเรื่อง “ตลกเอาตัวรอด” บทร้อยกรองเรื่อง “หันหน้าหันหลัง”

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

การอ่านและการย่อความ

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

ย่อนิทาน และบทร้อยกรอง

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- แต่งประโยคตามจินตนาการและศึกษาใบความรู้
- ศึกษาใบงาน
- สรุปความรู้ที่ได้ศึกษาและทบทวนเรื่องที่เรียนทั้งหน่วยการเรียนรู้

๒.๔ ดำเนินการทดสอบหลังเรียนตามแบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้

๒.๕ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประกอบด้วย

- แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน
- แบบบันทึกคะแนน
- ใบงาน
- เกณฑ์การประเมิน ผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

เรื่อง ย่อความเรื่องน่าคิด

รายวิชาภาษาไทย

เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ อ่านจับใจความ ย่อตามคิด

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	- ตัวแทนนักเรียนมาเล่านิทาน และสรุปเรื่องที่ฟัง พร้อมทั้งร่วมกันแสดงความคิดเห็น
ขั้นสอน	- อ่านใบความรู้เรื่อง “การเขียนย่อความ” - ให้ศึกษาใบงานที่ ๐๗ การย่อนิทานเรื่อง “ตลกเอาตัวรอด” - ให้ศึกษาใบงานที่ ๐๘ การย่อบทร้อยกรองเรื่อง “หันหน้าหันหลัง” - ครูตรวจผลงานนักเรียน
ขั้นสรุป	- สรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษาใบความรู้ และบททวนเรื่องที่เรียน
วัดและประเมินผล	- ประเมินผลงาน - ประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้

๓๑๘

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ อ่านจับใจความ ย่อตามคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ย่อความเรื่องนำคิด รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
ขอบเขตเนื้อหา ๑. การอ่านใบความรู้เรื่อง “การเขียนย่อความ” ๒. การย่อเนื้อหาเรื่อง “ตลกเอาตัวรอด” ๓. การย่อบทร้อยกรองเรื่อง “ความกตัญญู” จุดประสงค์การเรียนรู้ ความรู้ - บอกหลักการเขียนย่อความและรูปแบบการเขียนย่อความได้ ทักษะ ๑. ย่อเนื้อหาเรื่อง “ตลกเอาตัวรอด” ตามรูปแบบที่ได้ ๒. ย่อบทร้อยกรองเรื่อง “หันหน้าหันหลัง” ตามรูปแบบได้ คุณธรรม ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มีความรับผิดชอบ ๓. มีวินัยในการอยู่ร่วมกัน	ครั้งที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง ขั้นนำ ๑. ครูจับฉลากให้นักเรียน เพื่อเป็นตัวแทนออกมาเล่านิทานที่ตนเองชอบให้นักเรียนในชั้นฟัง ๒. ให้นักเรียนคนที่เล่านิทานจับฉลากชื่อเพื่อนนักเรียนเพื่อนมาสรุปเรื่องจากนิทานที่เพื่อนเล่า แล้วให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่าสรุปเรื่องได้ครบถ้วนสมบูรณ์หรือไม่ โดยครูช่วยแนะนำเพิ่มเติม ขั้นสอน ๓. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง “การเขียนย่อความ” ๔. ให้นักเรียนส่งตัวแทนสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษาใบความรู้ ครูเพิ่มเติมในส่วนที่ยังไม่ครบถ้วน ๕. ให้นักเรียนศึกษาใบงานที่ ๐๗ โดยให้นักเรียนอ่านนิทานเรื่อง “ตลกเอาตัวรอด” แล้วเขียนย่อความ ขั้นสรุป ๖. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้รับ	สื่อ / แหล่งเรียนรู้ ๑. ใบความรู้เรื่อง “การเขียนย่อความ” ๒. ฉลากชื่อนักเรียน ภาระงาน / ชิ้นงาน ๑. กิจกรรมการเล่านิทาน และการสรุปเนื้อเรื่อง ๒. กิจกรรมใบงานที่ ๐๗ การย่อเนื้อหาเรื่อง “ตลกเอาตัวรอด” ๓. กิจกรรมใบงานที่ ๐๘ การย่อบทร้อยกรองเรื่อง “หันหน้าหันหลัง” การประเมิน ๑. ประเมินจากผลงาน / ใบงาน ๒. ประเมินพฤติกรรมการเขียน วิธีการประเมิน ๑. บันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเขียน ๒. ตรวจผลงาน เครื่องมือประเมิน ๑. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเขียน ๒. แบบบันทึกคะแนน ๓. ใบงาน เกณฑ์การประเมิน ผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ อ่านจับใจความ ย่อตามคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ (ต่อ) เรื่อง ย่อความเรื่องน่าคิด รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
	ครั้งที่ ๒ เวลา ๑ ชั่วโมง ขั้นนำ ๑. ครูนำผลงานดีเด่นของนักเรียนมาให้ให้นักเรียนทุกคนดู และให้เจ้าของผลงานอธิบายขั้นตอน หรือวิธีทำงานที่น่าไปสู่ความสำเร็จ เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม และ ได้พัฒนาตนเอง ขั้นสอน ๒. ให้นักเรียนศึกษาใบงานที่ ๑๘ โดยย่อความหรือยกยกรอง เรื่อง “หันหน้าหันหลัง” ๓. ครูช่วยชี้แนะในรายที่ยังปฏิบัติไม่ถูกต้อง และส่งเสริม ในรายที่ปฏิบัติได้ถูกต้อง หรือให้ช่วยสอนเพื่อนๆ ที่ยัง ปฏิบัติไม่ได้ ขั้นสรุป ๔. ครูและนักเรียนทบทวนเรื่องการเขียนย่อความรวมทั้ง อธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนยังไม่เข้าใจ	

ใบความรู้ การเขียนย่อความ

ย่อความ หมายถึง การจับใจความสำคัญของเรื่องที่ได้อ่าน ได้ฟังหรือได้ดูมาอย่างย่อๆ แล้วนำมาเรียบเรียงใหม่ให้ได้ใจความครบถ้วน สั้น กระชับ ด้วยสำนวนภาษาของตนเอง

หลักการเขียนย่อความ มีดังนี้

๑. อ่านหรือฟังเรื่องที่จะย่อตั้งแต่ต้นจนจบอย่างน้อย ๒ ครั้ง เพื่อจับใจความสำคัญ
๒. เปลี่ยนการใช้คำสรรพนามบุรุษที่ ๑ หรือบุรุษที่ ๒ เป็นสรรพนามบุรุษที่ ๓
๓. การย่อคำพูด คำสนทนาของบุคคล ให้ย่อสรุปความโดยไม่ต้องใส่เครื่องหมาย (“---”)
๔. ใช้สำนวนภาษาของผู้ย่อเองในการเขียนเรียบเรียงโดยไม่ให้ใจความสำคัญเปลี่ยนไป
๕. ถ้าเรื่องเดิมมีการใช้คำราชาศัพท์ เมื่อย่อแล้วก็ต้องใช้คำราชาศัพท์ให้ถูกต้องเหมือนเดิม
๖. ถ้าเรื่องเดิมมีหลายย่อหน้า ใจความที่ย่อแล้วให้เขียนรวมเป็นย่อหน้าเดียว
๗. ถ้าเป็นบทหรือยกเรื่องต้องถอดความเป็นร้อยแก้วก่อน แล้วจึงจับใจความสำคัญต่อไป
๘. การย่อความไม่ควรมีความยาวมากกว่าครึ่งหนึ่งของเนื้อความเดิม

ตัวอย่างรูปแบบการเขียนย่อความ

๑. การย่อนิทาน นิยาย พงศาวดาร ให้บอกประเภท ชื่อเรื่อง ผู้แต่ง ที่มาของเรื่อง เช่น
ย่อนิทานเรื่อง.....ของ.....จาก.....
ความว่า.....
๒. ย่อบทความทางวิชาการ ให้บอกประเภท ชื่อเรื่อง เจ้าของเรื่อง ที่มาของเรื่อง เช่น
ย่อบทความเรื่อง.....ของ.....จาก.....ฉบับที่.....หน้า.....
ความว่า.....
๓. ย่อคำสอน ให้บอกประเภท ชื่อเรื่อง เจ้าของเรื่อง ที่มาของเรื่อง เช่น
ย่อคำสอนเรื่อง.....ของ.....จาก.....หน้า.....
ความว่า.....

ฯลฯ

ตัวอย่าง

การเขียนย่อความประเภทคำสอน

เรื่อง คิดก่อนพูด

ลูกรัก.....

ปากคนนั้นนำสุขมาให้ก็ได้ นำทุกข์มาให้ก็ได้ มีคำเตือนมากมายเกี่ยวกับปาก เช่น “พูดไปสองไพเบี้ย นิ่งเสียตำลึงทอง” เมื่อลูกคบหากับใคร ทำงานที่ไหนก็ตาม สิ่งที่ต้องระวังให้มากคือ ปาก ท่านกล่าวว่า “จงเก็บปากไว้ที่ใจ อย่าเก็บใจไว้ที่ปาก” คืออยากพูดอะไรก็เก็บไว้ในใจ อย่าพูดทุกอย่างตามที่ใจคิด พูดมากโอกาสพลาดก็มีมาก พูดน้อยก็พลาดน้อย เมื่อจำเป็นต้องพูดก็ควรพูดอย่างมีสติ พูดพอประมาณ พูดอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องและมีประโยชน์ ท่านบอกไว้ว่า “คำพูดที่ดังเกินไป คำพูดที่แรงเกินไป คำพูดที่เกินความจริง ล้วนฆ่าคนพูดผู้โง่เขลาได้ทั้งสิ้น”

คนสมัยนี้พูดเก่งและพูดได้มาก แต่มีสักกี่คนที่พูดแบบสร้างสรรค์ ทำให้เกิดความสามัคคี ทำให้ทุกฝ่ายเกิดความสบายใจ แต่เราจะไปห้ามเขาไม่ให้พูดก็ไม่ได้ เขาจะพูดดี ไม่ดีอย่างไร พูดก้าวร้าวเสียดสีใครเป็นสิทธิส่วนตัวของเขา เขาพูดเขาก็ต้องรับผิดชอบเอง สำคัญลูกอย่าไปพูดอย่างเขาก็แล้วกัน คิดให้ดีก่อนพูดเสมอ ยิ่งพูดถึงบุคคลอื่นด้วยแล้วยิ่งต้องระวัง เพราะเราไม่รู้จักเขาดีพอ ไม่รู้ถึงความรู้สึกนึกคิดของเขา ดีเท่ากับตัวเขาหรือ เราจะไปคาดเดาเองว่าเขาเป็นอย่างนั้นเป็นอย่างนี้แล้วไปพูดทำให้เขาเสียหาย จะไม่ยุติธรรมนัก ดีที่สุดคือไม่พูดถึงคนอื่นโดยไม่รู้ข้อเท็จจริงดีพอ แม้จะรู้จริงก็ไม่ควรพูด ถ้าจำเป็นต้องพูดก็ควรพูดอย่างมีสติ พูดด้วยความระมัดระวัง เพราะการพูดถึงคนอื่นนั้นเสี่ยงต่อการเป็นศัตรูกัน และจะเป็นบาปกรรมด้วย ระวังไว้เป็นดีที่สุด

คำพ่อคำแม่ : พระธรรมกิตติวงศ์ ราชบัณฑิต

ย่อคำสอนเรื่อง **คิดก่อนพูด** ของ**พระธรรมกิตติวงศ์ ราชบัณฑิต** จากหนังสือ **คำพ่อคำแม่** หน้า ๙๔ - ๙๕ ความว่า

ลูกรักปากคนนั้นนำทุกข์ นำสุขมาให้ก็ได้ มีคำเตือนที่เกี่ยวกับปาก เรื่องการพูดมาก พูดน้อยก็ทำให้เสียโอกาส ควรพูดเมื่อจำเป็น และพูดอย่างมีสติ สร้างสรรค์ ถูกต้องและมีประโยชน์ คำพูดที่ดังเกินไปเกินจริงล้วนทำร้ายคนพูดได้ทั้งสิ้น คนสมัยนี้พูดเก่งและพูดได้มาก แต่ควรพูดด้วยความระมัดระวัง เพราะการพูดถึงคนอื่นนั้นเสี่ยงต่อการเป็นศัตรูกัน และจะเป็นบาปกรรมด้วย ระวังไว้เป็นดีที่สุด

แนวคำตอบ

ใบงานที่ ๐๗
การเขียนย่อความ

คำชี้แจง อ่านนิทานเรื่อง “ตลกเอาตัวรอด” แล้วเขียนย่อความ

ตลกเอาตัวรอด

พระราชแห่งแคว้นกาสิ ทรงมีตลกหลวงประจำราชสำนักที่โปรดปรานมากคนหนึ่ง พระองค์ประทานอนุญาตให้ตัวตลกมีเสรีในการพูดจาได้อย่างกว้างขวางโดยไม่ทรงถือโทษ ตลกหลวงเป็นคนเฉลียวฉลาด มีคารมคมคายและกล้าพูดกล้าทำ โดยทำให้พระราชทรงพระสรวลเสียดัง และทำให้ข้าราชสำนักกลายเป็นตัวตลกไปตาม ๆ กัน พวกข้าราชสำนักจึงเกลียดชังและหาทางแก้แค้นอยู่ตลอดเวลา

วันหนึ่งตลกหลวงพูดจาตลกเกินเรื่อง จนทำให้พระราชไม่พอพระราชหฤทัย จึงทรงมีพระราชโองการว่า “เจ้าต้องตาย” ตลกหลวงสำนักมืดก้มลงกราบขอพระราชทานอภัยโทษ แต่บรรดาข้าราชสำนักต่างช่วยกันเพ็ดทูลให้พระราชทรงทำตามพระราชโองการทุกประการ ในที่สุดพระราชทรงหันมาตรัสกับตลกหลวงซึ่งกำลังตัวสั่นงันงกว่า “ตายนะ เจ้าต้องตายแน่ แต่ข้าจะให้เจ้าเลือกตายแบบต่าง ๆ ตามที่เจ้าพอใจจะตายมากที่สุด” ตลกหลวงผู้เฉียบแหลมรู้สึกแฉะในใจขึ้นก็กราบทูลว่า “ถ้าทรงมีพระราชประสงค์เช่นนั้น ข้าพระพุทธเจ้าขอแก่ชราตายเถิดพระเจ้าค่ะ” พระราชทรงพอพระราชหฤทัยในความเฉียบแหลมของตลกหลวงอย่างยิ่ง จึงพระราชทานอภัยโทษให้

ขายนินนาม จากหนังสือรวมนิทาน

ย่อนิทานเรื่อง ตลกเอาตัวรอด ของ ขายนินนาม จาก หนังสือรวมนิทาน ความว่า พระราชแห่งแคว้นกาสิ ทรงโปรดปรานตลกคนหนึ่ง และได้ประทานอนุญาตให้พูดจาได้อย่างอิสระ ตลกผู้นั้นปฏิบัติจนเกินงามทำให้พระราชไม่พอพระราชหฤทัย จึงตรัสสั่งให้ประหารชีวิต และทรงมีพระราชโองการให้เลือกรวิธิตาย ตลกผู้นั้นได้โอกาสจึงขอเลือกวิธีแก่ชราตาย พระราชทรงพอพระราชหฤทัยในความฉลาด จึงพระราชทานอภัยโทษให้

แนวคำตอบ

ใบงานที่ ๐๘
การเขียนย่อความ

คำชี้แจง อ่านบทร้อยกรองเรื่อง “หันหน้าหันหลัง” แล้วย่อความให้ถูกต้อง

หันหน้าหันหลัง

หันหน้าหันหลัง
ร่วมใจทำงาน
ผูกมิตรไมตรี
ชูชาติรุ่งเรือง
หันหลังให้กัน
ถึงเนื้อถึงเลือด
รักกันไว้เถิด
สุขสันต์มั่นคง

ยึดมั่นหลักการ
เพื่อชาติบ้านเมือง
ไม่มีขุนเคือง
เอกราชดำรง
ดั่งต้นตาลเดียด
แหลกเป็นผุยผง
เทิดชาติยืนยง
พุทธธรรมคุ้มครอง

หนังสือศึกษาภาษาิต ของ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ

ย่อบทร้อยกรองเรื่อง หันหน้าหันหลัง ของ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ จากหนังสือ
ศึกษาภาษาิต ความว่า การทำงานให้ชาติบ้านเมือง ถ้าหันหน้าปรึกษาพูดคุยกันดี ๆ
ก็จะมีแต่ความรุ่งเรือง แต่ถ้ามัวแต่ทะเลาะกัน หันหลังให้กัน บ้านเมืองก็จะมีแต่
ความพินาศ ดังนั้นเราควรสามัคคีปรองดองกันไว้ เพื่อความสงบสุขของบ้านเมือง

คำชี้แจงประกอบหน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ อ่านจับใจความ ย่อตามคิด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ ปราดเปรื่องสรรพนาม เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

การใช้คำสรรพนาม การเลือกประโยคสรรพนามจากนิทานเรื่อง “ชาวประมงกับลูกปลา”
การนำคำสรรพนามที่ชอบมาแต่งนิทานตามจินตนาการ

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

คำสรรพนาม

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

เลือกคำสรรพนามจากนิทาน และนำคำสรรพนามที่ชอบมาแต่งนิทาน
ตามจินตนาการได้

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- เล่านิทานและร่วมกันสรุปเรื่องที่ฟัง
- ศึกษาใบความรู้ ทำกิจกรรมตามใบงาน
- ตรวจผลงานนักเรียน
- สรุปความรู้ที่ได้ศึกษาและทบทวน

๒.๔ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประกอบด้วย

- แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน
- แบบบันทึกคะแนน
- ใบงาน
- แบบทดสอบ
- เกณฑ์การประเมิน ผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ อ่านจับใจความ ย่อตามคิด
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕
 เรื่อง ปราบดาปฐะรณาม
 รายวิชาภาษาไทย
 เวลา ๒ ชั่วโมง
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	ให้นักเรียนที่เป็นตัวแทนแต่ละประเด็นตามจินตนาการ ศึกษาทำความเข้าใจเรื่องคำสรรพนาม และทำคำสรรพนามจากประโยคที่แต่ง
ขั้นสอน	- ศึกษาใบงานที่ ๐๙ การเลือกประโยคสรรพนามจากนิทานเรื่อง “ชาวประมงกับลูกปลา” - ศึกษาใบงานที่ ๑๐ การนำคำสรรพนามที่ชอบมาแต่งเป็นนิทานตามจินตนาการ จำนวน ๕ คำ
ขั้นสรุป	- สรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษาทำความเข้าใจเรื่อง “คำสรรพนาม” และทบทวนเรื่องที่เรียน
การวัดและประเมินผล	- ประเมินผลงาน / ทดสอบหลังเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ปราดเปรื่องสรรพนาม รายวิชาภาษาไทย			เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ อ่านจับใจความ ย่อตามคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ครั้งที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง ขั้นนำ	สื่อ / แหล่งเรียนรู้	
ขอบเขตเนื้อหา ๑. การอ่านใบความรู้เรื่อง “การใช้คำสรรพนาม” ๒. การเลือกประโยคที่มีคำสรรพนามจากนิทานเรื่อง “ชาวประมงกับลูกปลา” ๓. การนำคำสรรพนามที่ชอบมาแต่งนิทานตามจินตนาการ จุดประสงค์การเรียนรู้ ความรู้ ๑. บอกลักษณะของ “คำสรรพนาม” ได้ ๒. รู้ความหมาย และชนิดของคำสรรพนามได้ ทักษะ ๑. เลือกคำสรรพนามจากนิทานเรื่อง “ชาวประมงกับลูกปลา” ได้ ๒. นำคำสรรพนามที่ชอบมาแต่งเป็นประโยคได้ ๓. นำคำสรรพนามแต่งเป็นนิทานตามจินตนาการได้	๑. ให้นักเรียนแต่งประโยคตามจินตนาการของตนเอง คนละ ๓ ประโยค ในเวลา ๕ นาที ขั้นตอน ๒. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง “คำสรรพนาม” แล้วให้นำประโยคที่นักเรียนแต่ง โดยให้พิจารณาว่ามีคำสรรพนามในประโยคทั้งหมดกี่คำ ใครมีมากที่สุด ครูและเพื่อนกล่าวชมเชย หรือมอบรางวัลให้ ๓. ให้นักเรียนศึกษาใบงานที่ ๐๙ โดยให้เลือกคำสรรพนามจากนิทานเรื่อง “ชาวประมงกับลูกปลา” แล้วนำเสนอ	๑. ใบความรู้เรื่อง “คำสรรพนาม” ภาระงาน / ชิ้นงาน ๑. ใบงานที่ ๐๙ การเลือกประโยคสรรพนามจากนิทานเรื่อง “ชาวประมงกับลูกปลา” ๒. ใบงานที่ ๑๐ การนำคำสรรพนามที่ชอบมาแต่งเป็นนิทานตามจินตนาการ ๓. แบบทดสอบหลังเรียน การประเมิน ๑. ประเมินจากผลงาน / ใบงาน ๒. ประเมินพฤติกรรมการลงมือเรียน วิธีการประเมิน ๑. บันทึกการสังเกตพฤติกรรมการลงมือเรียน ๒. ตรวจผลงาน	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ อ่านจับใจความ ย่อตามคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ (ต่อ) เรื่อง ปราบปรามเรื่องสรรพนาม รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
คุณธรรม ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มีความรับผิดชอบ ๓. มีวินัยในการอยู่ร่วมกัน	ขั้นสรุป ๔. ครูนำเฉลยมาคิดไว้บนกระดานหน้าชั้นเรียนให้นักเรียนจับคู่กันแล้วแลกเปลี่ยนกันตรวจและลงชื่อผู้ตรวจ โดยครูอธิบายเน้นในเรื่องความซื่อสัตย์ รวบรวมอภิปรายเรื่องที่เรียน ๕. นำชิ้นงานส่งครู เพื่อให้ครูตรวจอีกครั้งหนึ่ง ครั้งที่ ๒ เวลา ๑ ชั่วโมง ขั้นนำ ๑. ครูและนักเรียนทบทวนเรื่องที่เรียนในชั่วโมงที่แล้วและให้ส่งตัวแทนออกมาหน้าชั้นเรียน แล้วให้แต่งประโยคที่มีคำสรรพนามแข่งขันในเวลา ๓ นาที ใครแต่งได้มากที่สุด และถูกต้องเป็นผู้ชนะ ขั้นสอน ๒. ใฝ่ศึกษาใบงานที่ ๑๐ โดยการนำคำสรรพนามที่ชอบแต่งเป็นนิทานตามจินตนาการ จำนวน ๕ คำ ๓. ครูตรวจผลงาน และเลือกผลงานที่ดีที่สุด มาเป็นตัวอย่างโดยให้เจ้าของผลงานอ่านให้เพื่อนฟังครูอธิบายเพิ่มเติม	เครื่องมือประเมิน ๑. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน ๒. แบบบันทึกคะแนน ๓. ใบงาน ๔. แบบทดสอบหลังเรียน เกณฑ์การประเมิน ผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐

๓๒๕

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ อ่านจับใจความ ย่อตามคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ (ต่อ) เรื่อง ปรารถนาเรื่องสรรพนาม รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
ขั้นสรุป ๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาถึงความรู้อย่าง การเรียนรู้เรื่องคำสรรพนาม หรืออาจจะสวมตัวอย่าง นักเรียนออกมาอธิบายเรื่อง คำสรรพนาม โดยให้เพื่อน ในชั้นซักถามก็ได้ ๕. ทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน ๑๐ ข้อ		

ใบความรู้ คำสรรพนาม

คำสรรพนาม คือคำที่ใช้แทนนามที่ผู้พูดหรือผู้เขียนได้กล่าวแล้ว หรือเป็นที่เข้าใจกันระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง เพื่อไม่ต้องกล่าวค่านามซ้ำ คำสรรพนามที่นักเรียนควรรู้จัก คือ คำสรรพนามใช้แทนบุคคล

สรรพนามใช้แทนบุคคล แบ่งเป็น ๓ ชนิด (เรียกว่าบุรุษสรรพนาม) ได้แก่

๑. สรรพนามบุรุษที่ ๑ หมายถึง คำที่ใช้แทนผู้พูด เช่น ฉัน ดิฉัน ผม กระผม ข้า ข้าพเจ้า เรา เกล้ากระผม เกล้ากระหม่อม เป็นต้น

ตัวอย่างประโยค

- ฉันอ่านหนังสือทุกวัน
- ผมไปทำบุญที่วัด
- เรายรักในหลวง

๒. สรรพนามบุรุษที่ ๒ หมายถึง คำที่ใช้แทนผู้ฟัง เช่น คุณ เธอ ท่าน เจ้า เอ็ง แก ไต่เท้า ฝ่าพระบาท พระคุณเจ้า เป็นต้น

ตัวอย่างประโยค

- คุณชอบเรียนวิชาอะไร
- เธอเป็นเพื่อนที่น่ารักมาก
- ท่านสบายดีใช่ไหมคะ

๓. สรรพนามบุรุษที่ ๓ หมายถึง คำที่ใช้แทนผู้ที่ถูกกล่าวถึง เช่น เขา ท่าน แก มัน เป็นต้น

ตัวอย่างประโยค

- คุณครูภูมิใจมากที่ลูกศิษย์ของท่านได้รับรางวัลเด็กดีศรีสังคม
- หยกสอบได้ที่ ๑ เพราะเขาขยันอ่านหนังสือ
- เจ้าแกเดินไม่ได้เพราะขา มันเจ็บ

หนังสือหลักภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

แนวคำตอบ

ใบงานที่ ๐๙
การใช้คำสรพนาม

คำชี้แจง ตีเส้นใต้คำสรพนาม จากนิทานเรื่อง “ชาวประมงกับลูกปลา”
แล้วนำคำเหล่านั้นมาแต่งประโยคตามจินตนาการ
(คำที่ซ้ำกันใช้เพียง ๑ คำ เท่านั้น)

ชาวประมงกับลูกปลา

เรื่องมีอยู่ว่า ชาวประมงคนหนึ่งได้ใช้เวลาทั้งวันในการตกปลา แต่เขากลับจับได้แต่ปลาตัวเล็ก ๆ ตัวหนึ่ง “ได้โปรดเถอะท่าน” ปลาขอร้อง “ข้าตัวเล็กเกินกว่าจะให้ท่านกินได้ในตอนนี้” “ถ้าท่านปล่อยข้ากลับลงไปยังแม่น้ำ อีกไม่นานข้าก็จะเติบโตขึ้น แล้วท่านจะนำข้าไปปรุงอาหารชั้นเลิศได้” “ไม่หรอก เจ้าปลาน้อย” ชาวประมงตอบ “ตอนนี้ฉันจับเจ้าได้ แต่ต่อไปฉันอาจจะจับเจ้าไม่ได้อีก”

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า “สิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่เรามีอยู่นั้นมีค่ายิ่งกว่าสิ่งยิ่งใหญ่ที่อยู่ในวิมาน”

นิทานอีสป.net

กิจกรรมนำรู้...สู่คำสรพนาม

๑. คำสรพนามจากนิทานเรื่อง “ชาวประมงกับลูกปลา” ได้แก่ **เขา ท่าน ข้า ฉัน เรา**
 ๒. นำคำสรพนามจากข้อ ๑ ทุกคำมาแต่งประโยคตามจินตนาการ (โดยเขียนเป็นข้อ ๆ)
๑. ชาวประมงเขาชอบกินปลา
 ๒. พระท่านฉันข้าวตอนเพล
 ๓. ขอให้ข้าไปเที่ยวกับท่านด้วย
 ๔. ฉันไปตลาดทุกวัน
 ๕. เราจะไม่ดูทีวีก่อนทำการบ้าน

๓๓๐

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

แนวคำตอบ

ใบงานที่ ๑๐

การใช้คำสรรพนาม

คำชี้แจง นำคำสรรพนามที่ชอบจำนวน ๕ คำ มาแต่งเป็นนิทานตามจินตนาการ โดยตั้งชื่อเรื่อง พร้อมทั้งตกแต่งชิ้นงานให้สวยงาม

คำสรรพนามที่ชอบ

๑...ฉัน..... ๒. ...แก.... ๓.ข้า..... ๔. ..เขา..... ๕. ...เรา...

เรื่อง คำขอของต้นไม้

ฉันเป็นต้นไม้ที่ยืนอยู่ริมทางเคียงคู่กับเพื่อน ๆ แต่ฉันจะแข็งแรง และมีกิ่งก้าน ใบ แผ่กว้างกว่าต้นอื่น ๆ จึงมีผู้มาอาศัยร่มเงามากมาย ทั้งนกต่าง ๆ ก็มาอาศัยทำรัง ทำให้ฉันไม่เหงา ภูมิใจที่ได้สร้างประโยชน์ให้ผู้อื่น จนกระทั่งวันหนึ่งมีชายสองคนมานั่งใต้ต้นฉัน และสนทนากันว่า “นี่แก... ต้นไม้ต้นนี้มีกิ่ง ก้านมากมาย ถ้าเรามาช่วยกันตัดเอาไปทำฟืนหรือเผาถ่านคงขายได้เงิน ไม่น้อย” “ใช่...ข้ากำลังคิดว่าถ้าเราตัดต้นไปทำโต๊ะ เก้าอี้ ก็น่าจะได้เงินเพิ่มขึ้น” วันต่อมาชายทั้งสองก็กลับมาพร้อมกับเครื่องมือตัดต้นไม้ เขาช่วยกันตัดกิ่ง ก้าน และต้นของฉัน ฉันรู้สึกเจ็บปวดเป็นที่สุด ทำไมเขาไม่คิดถึงจิตใจของผู้อื่นบ้าง แม้ฉันจะเป็นต้นไม้ ฉันก็มีชีวิต มีความรู้สึก ฉันสงสารเพื่อนนกที่ไม่มีที่อยู่ ลูกน้อยที่อยู่ในรังตกลงมาตาย ผู้ที่เคยอาศัยนั่งพักได้ร่มเงาของฉัน ก็ไม่มีที่พัก ฉันอยากจะบอกกับทุกคนที่ชอบตัดไม้ทำลายความสุขของผู้อื่นให้หยุดการกระทำเช่นนี้ ถึงแม้ฉันจะเป็นเพียงต้นไม้ริมทาง ฉันก็มีประโยชน์ต่อผู้อื่นได้เหมือนกัน

วันหนึ่งมีผู้มีจิตใจดีนำยามาทาแผลให้ฉัน นำปุ๋ยมาใส่บำรุงรักษารดน้ำจนกิ่ง ก้าน ใบ ของฉันเริ่มแตกออกมาใหม่ ในที่สุดฉันก็เป็นต้นไม้ที่สามารถเป็นที่พักพิงอาศัยให้กับผู้อื่นได้ดังเดิม ฉันจึงคิดว่าในโลกนี้มีทั้งคนดีและไม่ดี ถ้าใครเลือกเป็นคนดีมีจิตใจงาม เขาก็จะพบความสำเร็จ ในชีวิตแน่นอน

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘

อ่านจับใจความ ย่อตามคิด

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย × ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

๑. จากหลักการจับใจความสำคัญที่กำหนดให้ ข้อใดเรียงลำดับได้ถูกต้อง

๑. ร่างข้อความ	๒. เรียบเรียง	๓. คิด	๔. อ่าน
ก. ๒ ๑ ๔ ๓		ข. ๑ ๓ ๔ ๒	
ค. ๔ ๓ ๑ ๒		ง. ๓ ๔ ๑ ๒	

๒. “พ่อกับแม่บอกว่าฉันโตขึ้นเยอะ และชมว่าฉันดีขึ้นหลายอย่าง เช่น ทำงานประณีตขึ้น พุดจา ไฟเพราะไม่กระด้างก้าวร้าวอย่างเมื่อก่อน นี่ต้องเป็นเพราะป้า และคุณครูอบรมสั่งสอน นอกจากนี้ฉันยังมีเพื่อนดีๆ อย่างพวกเธอ”

ข้อใด สรุปใจความสำคัญได้ดีที่สุด

- ก. วัยและประสบการณ์ทำให้คนเปลี่ยนแปลง
ข. สิ่งแวดล้อมช่วยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคน
ค. พ่อแม่ย่อมต้องการให้ลูกเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น
ง. การอบรมสั่งสอนมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของคน

๓. คำศัพท์ในข้อใด ควรมาก่อนคำศัพท์อื่น

ก. กำไร	ข. กันดาล
ค. กีฬา	ง. กิ้งก่า

๔. ข้อใดเรียงลำดับคำศัพท์ได้ถูกต้องตามพจนานุกรม

ก. ฟาร์ม	พิวส์	เพี้ยว
ข. ภิกษุ	ภาชิต	ภักษา
ค. เมขลา	มุทิตา	แมงกานีส
ง. ยักชิณี	ยถากรรม	ยิมนาสติก

๓๓๒

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

๕. บนฉลากยา ถ้า**ขาดข้อใด** อาจเกิดอันตรายต่อผู้บริโภคมากที่สุด

ก. ผู้ผลิต	ข. คำเตือน
ค. ส่วนประกอบ	ง. วันหมดอายุ

๖. สิ่งสำคัญที่ฉลากยาทุกชนิดต้องมี คือ ข้อใด

ก. ส่วนประกอบสำคัญ	ข. ปริมาณสุทธิ
ค. สรรพคุณ	ง. ผู้ผลิต

๗. ในการเขียนย่อความนักเรียนควรพิจารณาเรื่องใดก่อน

ก. จำนวนย่อหน้า	ข. มีใจความสำคัญอย่างไร
ค. เป็นเรื่องประเภทใด	ง. การแบ่งจำนวนเป็นตอนๆ

๘. ข้อใด**ไม่ใช่**ประโยชน์ของย่อความ

ก. ช่วยให้อ่านหนังสือได้ถูกต้อง
ข. ช่วยให้จดบันทึกเรื่องราวได้รวดเร็ว
ค. ช่วยให้ไม่ต้องอ่านหนังสือซ้ำตลอดเรื่อง
ง. ช่วยให้จำใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ง่าย

๙. ข้อใดมีคำสรรพนาม

ก. พระกำลังฉันทัตตาหาร	ข. เขาชอบกินไข่เจียวหมูสับ
ค. นิมไม้ได้เป็นข้าทาสของใคร	ง. บ้านตากอากาศของนิคอยู่บนเขา

๑๐. คำว่า **ฉัน** ทำหน้าที่ตามข้อใด

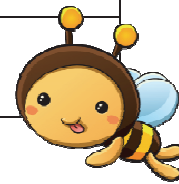
ก. สรรพนามบุรุษที่ ๑	ข. สรรพนามบุรุษที่ ๒
ค. สรรพนามบุรุษที่ ๓	ง. สรรพนามบุรุษที่ ๑ และ ๒

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ข้อที่	เฉลย
๑.	ค.
๒.	ง.
๓.	ข.
๔.	ก.
๕.	ง.
๖.	ค.
๗.	ค.
๘.	ก.
๙.	ข.
๑๐.	ก.

A decorative floral wreath composed of several stylized flowers and leaves, arranged in a circular shape around the central text. The flowers have multiple petals and dark centers, with some leaves and small berries interspersed. The background features a light gray gradient with faint, wavy lines and soft, out-of-focus circles.

- เครื่องมือวัดและประเมินผล

เกณฑ์การประเมินการอ่านบทร้อยกรอง

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. อักษรวิธี	อ่านถูกต้องทุกคำ ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดไม่เกิน ๓ คำ ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดไม่เกิน ๕ คำ ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดมากกว่า ๕ คำ
๒. อ่านถูกต้องตามฉันทลักษณ์	อ่านถูกต้องตามลักษณะของคำประพันธ์ แบ่งวรรคตอนถูกต้องทุกวรรค	อ่านถูกต้องตามลักษณะของคำประพันธ์ แบ่งวรรคตอนผิด ๑-๒ แห่ง	อ่านถูกต้องตามลักษณะของคำประพันธ์ แบ่งวรรคตอนผิด ๓-๔ แห่ง	อ่านไม่ถูกต้องตามลักษณะของคำประพันธ์ และแบ่งวรรคตอนผิดมากกว่า ๔ แห่ง
๓. บุคลิกลักษณะท่าทางในการอ่าน	นั่งในท่าที่เหมาะสม ใช้สายตามองกวาดตัวหนังสือ ไม่ชี้หรือส่ายหน้าตามตัวอักษร	นั่งในท่าที่เหมาะสม ใช้สายตามองกวาดตัวหนังสือ ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	นั่งในท่าที่ไม่เหมาะสม ไม่เหมาะสมใช้สายตามองกวาดส่ายหน้าตามตัวหนังสือถูกต้องเป็นส่วนน้อย	นั่งในท่าที่ไม่เหมาะสม ใช้นิ้วชี้ตามตัวอักษร และส่ายหน้าตามตัวอักษร
๔. น้ำเสียงในการอ่าน	น้ำเสียงชัดเจนนุ่มนวล น่าฟัง สอดคล้องกับเรื่องที่อ่าน	น้ำเสียงชัดเจนนุ่มนวล น่าฟังเป็นส่วนใหญ่	น้ำเสียงชัดเจนขาดความนุ่มนวลหรือสอดคล้องกับเรื่องที่อ่าน	น้ำเสียงไม่ชัดเจน ขาดความมั่นใจในการอ่าน

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๓ - ๑๖ คะแนน หมายถึง ดี
 ๘ - ๑๒ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๑ - ๗ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการอ่านร้อยแก้ว

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. อักษรวิธี	อ่านถูกต้องทุกคำ ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดไม่เกิน ๓ คำ ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดไม่เกิน ๕ คำ ออก เสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดมากกว่า ๕ คำ
๒. แบ่งวรรคตอน	แบ่งวรรคตอนถูกต้อง ทุกวรรค	แบ่งวรรคตอนผิด ๑-๒ แห่ง	แบ่งวรรคตอนผิด ๓-๔ แห่ง	แบ่งวรรคตอนผิด มากกว่า ๔ แห่ง
๓. บุคลิกภาพ ท่าทางในการ อ่าน	นั่งในท่าที่เหมาะสม ใช้สายตามองกวาด ตัวหนังสือ ไม่ชี้หรือ ส่ายหน้าตามตัวอักษร	นั่งในท่าที่เหมาะสม ใช้สายตามองกวาด ตัวหนังสือ ถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่	นั่งในท่าที่ ไม่เหมาะสมใช้สายตา มองกวาดส่ายหน้าตาม ตัวหนังสือถูกต้อง เป็นส่วนน้อย	นั่งในท่าที่ไม่เหมาะสม ใช้นิ้วชี้ตามตัวอักษร และส่ายหน้าตาม ตัวอักษร
๔. น้ำเสียงใน การอ่าน	น้ำเสียงชัดเจน นุ่มนวลน่าฟัง	น้ำเสียงชัดเจนนุ่มนวล น่าฟังเป็นส่วนใหญ่	น้ำเสียงชัดเจนนุ่มนวลน่า ฟังเป็นส่วนน้อย	น้ำเสียงไม่ชัดเจน ขาด ความมั่นใจในการอ่าน

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๓ - ๑๖ คะแนน หมายถึง ดี
- ๘ - ๑๒ คะแนน หมายถึง พอใช้
- ๑ - ๗ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการพูดนำเสนอผลงาน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. การเตรียมการพูด	เขียนแผนผังความคิดได้ครบถ้วน ตรงประเด็น	เขียนแผนผังความคิดได้ครบถ้วนตรงประเด็นเป็นส่วนใหญ่	เขียนแผนผังความคิดได้ครบถ้วน ตรงประเด็น เป็นส่วนน้อย	เขียนแผนผังความคิดไม่ครบถ้วน ไม่ตรงประเด็น
๒. การนำเสนอเนื้อหา	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากระทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวนน่าเบื่อเสียงชัดเจน ถูกต้องตามอักขรวิธี	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากระทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวน น่าเบื่อเสียงชัดเจน ถูกต้องตามอักขรวิธีพบข้อผิดพลาดบ้าง	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากระทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวน น้ำเสียงไม่ชัดเจนตามอักขรวิธี พบข้อผิดพลาดเป็นส่วนใหญ่	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากระทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวน น้ำเสียงเบา พูดไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี มีข้อผิดพลาดมาก
๓. บุคลิกภาพ	-	-	แต่งกายสุภาพ การใช้สายตาสื่อสารกับผู้ฟัง ขณะพูด นั่ง/ยืนตัวตรงในท่าสบาย ไม่เอามือล้วงกระเป๋า แทะเกะเกอะ หรือเอามือไขว่หลัง	แต่งกายไม่เรียบร้อย ไม่ใช้สายตาสื่อสารกับผู้ฟัง ขณะพูดเอามือล้วงกระเป๋า แทะเกะเกอะ หรือเอามือไขว่หลัง
๔. มารยาทในการพูด	มีความมั่นใจในการพูดใช้ถ้อยคำสุภาพ รักษาเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟัง	มีความมั่นใจในการพูดเป็นส่วนใหญ่ใช้ถ้อยคำสุภาพรักษาเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟัง เป็นส่วนใหญ่	มีความมั่นใจในการพูดบ้างเล็กน้อยใช้ถ้อยคำสุภาพรักษาเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟังเป็นบางส่วน	ไม่มีความมั่นใจในการพูดใช้ถ้อยคำไม่สุภาพไม่รักษาเวลาในการพูด ไม่ให้เกียรติผู้ฟัง

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๐ - ๑๔ คะแนน หมายถึง ดี
 ๕ - ๙ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๑ - ๔ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการเขียนเรื่อง

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. องค์ประกอบ	เนื้อหาองค์ประกอบสำคัญครบถ้วน	เนื้อหาสาระขาด ๑ องค์ประกอบ	เนื้อหาสาระขาด ๒ องค์ประกอบ	ไม่มีองค์ประกอบสำคัญ
๒. แบบแผนความคิด	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่อง ค่อนข้างชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องเป็นบางส่วน	เรียงลำดับเรื่องราวไม่สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน
๓. การนำเสนอเรื่อง	ใช้ถ้อยคำภาษาได้อย่างถูกต้องสละสลวย ร้อยรัดกลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนตลอดเรื่อง	ใช้ถ้อยคำภาษาอย่างถูกต้องสละสลวยร้อยรัดกลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่	ใช้ถ้อยคำภาษาได้อย่างถูกต้องสละสลวยร้อยรัดกลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นบางส่วน	ไม่ใช้ถ้อยคำภาษาในการสื่อความหมาย
๔. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์แปลกใหม่ไม่ซ้ำใคร	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์คล้ายคลึงกับสิ่งที่มีอยู่	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เหมือนสิ่งที่มีอยู่	ไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์แปลกใหม่
๕. มารยาทในการเขียน	มีสมาธิ และมีความตั้งใจในการเขียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่พูด คูย เล่น ระหว่างทำงาน ผลงานความสะอาด สวยงาม ไม่มีรอยลบขีดฆ่า เสร็จตามเวลาที่กำหนดผลงานเป็นตัวอย่างต่อผู้อื่นได้	มีความตั้งใจในการเขียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่พูด คูย เล่น ระหว่างทำงาน ผลงานความสะอาด ไม่มีรอยลบขีดฆ่า เสร็จตามเวลาที่กำหนด	มีความตั้งใจในการเขียนพอสมควร พูด คูย เล่น ระหว่างทำงาน เป็นบางครั้งผลงานไม่มีรอยลบขีดฆ่า เสร็จเป็นบางแห่ง เสร็จตามเวลาที่กำหนด	ไม่มีความตั้งใจในการเขียน พูด คูย เล่น ระหว่างทำงาน ตลอดเวลา ต้องคอยตักเตือนผลงานไม่มีรอยลบขีดฆ่าเป็นบางแห่ง เสร็จตามเวลาที่กำหนด

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๖ - ๒๐ คะแนน หมายถึง ดี
- ๑๐ - ๑๕ คะแนน หมายถึง พอใช้
- ๑ - ๙ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการเล่านิทานและการพูดนำเสนอ

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. บุคลิกท่าทาง	น้ำเสียง บุคลิกท่าทางถูกต้องเหมาะสม น่าสนใจ ชวนติดตาม	น้ำเสียง บุคลิกท่าทางถูกต้องเหมาะสม น่าสนใจ	น้ำเสียง บุคลิกท่าทางถูกต้อง	น้ำเสียง บุคลิกท่าทางมีข้อบกพร่องมาก
๒. เนื้อหาสาระ	พูดนำเสนอได้เหมาะสม น่าสนใจ เนื้อหาตรงประเด็นชวนติดตาม	พูดนำเสนอได้เหมาะสม เนื้อหาตรงประเด็น	พูดนำเสนอได้ เนื้อหาค่อนข้างตรงประเด็น	พูดนำเสนอได้เนื้อหา น้อย
๓. การนำความรู้ ข้อคิดเห็น ข้อคิดไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน	พูดถึงความรู้ ข้อคิดเห็น และการนำไปใช้ได้จริง อย่างถูกต้องครบถ้วน สมเหตุสมผล	พูดถึงความรู้ ข้อคิดเห็น และการนำไปใช้ได้จริง ค่อนข้างครบถ้วน ค่อนข้างสมเหตุสมผล	พูดถึงความรู้ ข้อคิดเห็น และการนำไปใช้ได้จริง มีข้อบกพร่องบ้าง	พูดถึงความรู้ ข้อคิดเห็น และการนำไปใช้ได้จริง ไม่ชัดเจน
๔. มารยาทในการพูด	มีความมั่นใจในการพูด ใช้ถ้อยคำสุภาพรักษาวเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟัง	มีความมั่นใจในการพูด เป็นส่วนใหญ่ใช้ถ้อยคำสุภาพรักษาวเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟัง เป็นส่วนใหญ่	มีความมั่นใจในการพูด บ้างเล็กน้อยใช้ถ้อยคำสุภาพรักษาวเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟังเป็นบางส่วน	ไม่มีความมั่นใจในการพูด ใช้ถ้อยคำไม่สุภาพ ไม่รักษาวเวลาในการพูด ไม่ให้เกียรติผู้ฟัง

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๓ - ๑๖ คะแนน หมายถึง ดี
 ๘ - ๑๒ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๑ - ๗ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการทำหนังสือเล่มเล็ก/นิทานหน้าเดียว

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ด้านข้อมูล เนื้อหาสาระ และคุณภาพ	เนื้อหาสาระมีประเด็น สำคัญครบถ้วน เนื้อหาสาระถูกต้อง ครบถ้วน	เนื้อหาสาระขาด๑ ประเด็น เนื้อหาสาระถูกต้อง ครบถ้วนเป็นส่วนใหญ่	เนื้อหาสาระขาด ๒ ประเด็น เนื้อหาสาระถูกต้อง ครบถ้วนบางส่วน	ไม่มีประเด็นสำคัญ เนื้อหาสาระไม่ถูกต้อง ครบถ้วน
๒. ด้านความคิด	เรียงลำดับเรื่องราวที่ แสดงความสัมพันธ์ เชื่อมโยงกัน อย่างต่อเนื่อง	เรียงลำดับเรื่องราวที่ แสดงความสัมพันธ์ เชื่อมโยงกันอย่าง ต่อเนื่องค่อนข้าง ชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่ แสดงความสัมพันธ์ เชื่อมโยงกัน อย่างต่อเนื่องเป็น บางส่วน	เรียงลำดับเรื่องราวไม่ สัมพันธ์ เชื่อมโยงกัน
๓. ด้านการนำเสนอ เรื่อง	ใช้ถ้อยคำภาษาของ ตนเองได้อย่างถูกต้อง สละสลวย ร้อยรัด กลมกลืน สื่อความหมาย ได้ชัดเจนตลอดเรื่อง	ใช้ถ้อยคำภาษาของ ตนเองได้อย่างถูกต้อง สละสลวย ร้อยรัด กลมกลืน สื่อ ความหมายได้ชัดเจน เป็นส่วนใหญ่	ใช้ถ้อยคำภาษาของ ตนเองได้อย่าง ถูกต้อง สละสลวย ร้อยรัดกลมกลืน สื่อ ความหมายได้ ชัดเจนเป็นบางส่วน	ไม่ใช้ถ้อยคำภาษาของ ตนเองในการ สื่อ ความหมาย
๔. ความคิดสร้างสรรค์	มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ดีมาก	มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ดี	มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ปานกลาง	มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์น้อย
๕. ภาพประกอบ	ภาพประกอบสวยงาม สอดคล้องสัมพันธ์กับ เนื้อหาสาระที่นำเสนอ ตลอดเรื่อง	ภาพประกอบสวยงาม สอดคล้องสัมพันธ์กับ เนื้อหาสาระที่นำเสนอ เป็นส่วนใหญ่	ภาพประกอบ สวยงาม สอดคล้อง สัมพันธ์กับเนื้อหา สาระที่นำเสนอเพียง บางส่วน	ภาพประกอบไม่ สวยงาม สอดคล้อง สัมพันธ์กับเนื้อหา สาระ

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๖ - ๒๐ คะแนน หมายถึง ดี
 ๑๐ - ๑๕ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๑ - ๙ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

๓๔๒

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

เกณฑ์การประเมินกระบวนการทำงานกลุ่ม

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การแบ่งงาน	แบ่งงานกันชัดเจน	แบ่งงานกันแต่ไม่ครบถ้วน	แบ่งงานกันไม่ชัดเจน
๒. ความรับผิดชอบ	ทุกคนมีความรับผิดชอบร่วมกัน	มีความรับผิดชอบร่วมกันเป็นส่วนใหญ่	มีความรับผิดชอบร่วมกันน้อยมาก
๓. ความร่วมมือ	มีความร่วมมือและสามัคคีกันดี	มีความร่วมมือและสามัคคีกันเป็นส่วนใหญ่	มีความร่วมมือและสามัคคีกันน้อยมาก
๔. ความตั้งใจ	มีความตั้งใจปฏิบัติงานดีมาก	มีความตั้งใจปฏิบัติงานพอใช้	มีความตั้งใจปฏิบัติงานน้อยมาก
๕. กระบวนการทำงาน	ปฏิบัติงานตามขั้นตอนดีมาก	ปฏิบัติงานตามขั้นตอนพอใช้	ปฏิบัติงานตามขั้นตอนน้อยมาก

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๒ - ๑๕ คะแนน หมายถึง ดี
 ๙ - ๑๑ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๑ - ๘ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินแบบประเมินการเขียนบันทึกความรู้

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน	
	๒	๑
๑. จับประเด็นหลักของเรื่องได้	จับประเด็นหลักของเรื่องได้ ครบถ้วนทุกประเด็น บอกใจความสำคัญของเรื่องได้	จับประเด็นหลักของเรื่องได้บ้าง ไม่ครบทุกประเด็น
๒. สรุปสาระสำคัญของเรื่องได้	สรุปสาระสำคัญของเรื่องได้ชัดเจน ลำดับเรื่อง/เหตุการณ์ได้ ถูกต้อง ไม่สับสนวุ่นวาย	สรุปสาระสำคัญของเรื่องได้ การลำดับเรื่อง/เหตุการณ์ได้ ยังสับสนวุ่นวาย
๓. บอกข้อคิด/อธิบายคุณค่าจากเรื่องได้	บอกข้อคิด/อธิบายคุณค่าจากเรื่องอย่างมีเหตุผล	บอกข้อคิด/อธิบายคุณค่าจากเรื่องได้
๔. สรุปข้อคิดไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้	สรุปข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตรประจำวันได้อย่างถูกต้อง มีเหตุผล	สรุปข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตรประจำวันได้
๕. รูปแบบการเขียนบันทึกการอ่าน	กรอกรายละเอียดตามรูปแบบบันทึกการอ่านถูกต้อง ครบถ้วน บอกผู้แต่ง แหล่งที่มา สำนักพิมพ์ ฯลฯ วันเดือนปีที่อ่าน/สืบค้นข้อมูล	กรอกรายละเอียดตามรูปแบบบันทึกการอ่าน ไม่ถูกต้องครบถ้วน ไม่บอกผู้แต่ง แหล่งที่มา สำนักพิมพ์ ฯลฯ วันเดือนปีที่อ่าน/สืบค้นข้อมูล

เกณฑ์การประเมิน

- ๘ - ๑๐ คะแนน หมายถึง ดี
- ๕ - ๗ คะแนน หมายถึง พอใช้
- ๑ - ๔ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการเขียนแผนภาพความคิด

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ประเด็นหัวข้อชัดเจน	การเขียนแผนภาพโดยแยกประเด็นหัวข้อชัดเจนมีรายละเอียดของแต่ละประเด็นครบถ้วน รูปแบบและการใช้คำเข้าใจง่าย	เขียนแผนภาพโดยแยกประเด็นหัวข้อชัดเจนมีรายละเอียดของแต่ละประเด็นพอสมควร รูปแบบและใช้คำเข้าใจง่าย	เขียนแผนภาพโดยแยกรายละเอียดย่อยไม่มีหัวข้อชัดเจนแต่ก็มีรูปแบบที่ทำให้เข้าใจได้	เขียนแผนภาพได้แต่รายละเอียดต่าง ๆ ปะปนกันไม่เรียงลำดับหัวข้อไม่มีหัวข้อ
๒. ความสอดคล้องเป็นเหตุเป็นผล	เนื้อเรื่องแสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผล สนับสนุนซึ่งกันและกัน มีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบได้สอดคล้อง	เนื้อเรื่องแสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผล สนับสนุนซึ่งกันและกัน มีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบได้ค่อนข้างสอดคล้อง	เนื้อเรื่องแสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผล สนับสนุนซึ่งกันและกัน มีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบแต่ไม่สอดคล้อง	เนื้อหาไม่แสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผล และไม่มีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบ
๓. ระบุข้อคิด/คุณค่าการนำไปใช้ในชีวิต	สรุป บอกข้อคิด อธิบายคุณค่าของเรื่องที่ได้ อ่านได้ ถูกต้อง ครบถ้วนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	สรุป บอกข้อคิด อธิบายคุณค่าของเรื่องที่ได้ อ่านได้ ถูกต้องครบถ้วน	บอกข้อคิด และประโยชน์ที่ได้เรื่องที่อ่านได้	บอกข้อคิดเรื่องที่ได้

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๐ - ๑๒ คะแนน หมายถึง ดี
 ๖ - ๙ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๑ - ๕ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการเขียนสรุปข้อคิด

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. เนื้อหาสาระ	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วน	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วนเป็นส่วนใหญ่	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วนบางส่วน	เนื้อหาสาระไม่ถูกต้องครบถ้วน
๒. แบบแผนความคิด	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่อง ชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องค่อนข้างชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องเป็นบางส่วน	เรียงลำดับเรื่องราวไม่สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน
๓. การเขียนสรุปข้อคิด	ใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การเขียน สรุปข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีเหตุผล	ใช้ถ้อยคำ สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่สรุปข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	ใช้ถ้อยคำภาษาของตนเองได้อย่างถูกต้อง สละสลวยร้อยรัดกลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นบางส่วน	ใช้ถ้อยคำภาษาในการเขียนไม่ถูกต้องสรุปข้อคิดไม่ได้

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๐ - ๑๒ คะแนน หมายถึง ดี
 ๖ - ๙ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๑ - ๕ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

๓๔๖

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

เกณฑ์การประเมินการอ่านในใจ

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ระยะเวลาในการอ่าน	อ่านได้ครบถ้วนภายในเวลาที่กำหนด	อ่านได้ร้อยละ ๑๐ ของข้อมูล	อ่านได้ร้อยละ ๗๐ ของข้อมูล	อ่านได้ไม่ถึงร้อยละ ๕๐ ของข้อมูล
๒. หลักการอ่านในใจ	อ่านในใจได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน	อ่านในใจได้ถูกต้องตามหลักการอ่านเป็นส่วนใหญ่	อ่านในใจได้ถูกต้องตามหลักการอ่านเป็นบางส่วน	อ่านในใจไม่ถูกต้องตามหลักการอ่าน
๓. บุคลิกภาพ ท่าทาง ในการอ่าน	นั่งในท่าที่เหมาะสม ใช้สายตามองกวาด ตัวหนังสือ ไม่ชี้หรือส่ายหน้าตามตัวอักษร	นั่งในท่าที่เหมาะสม ใช้สายตามองกวาด ตัวหนังสือ ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	นั่งในท่าที่ไม่เหมาะสมใช้สายตามองกวาด ส่ายหน้าตามตัวหนังสือถูกต้องเป็นบางส่วน	นั่งในท่าที่ไม่เหมาะสม ใช้นิ้วชี้ตามตัวอักษรและส่ายหน้าตามตัวอักษร
๔. การนำเสนอ	ทำกิจกรรมหลังการอ่านได้ถูกต้อง	ทำกิจกรรมหลังการอ่านได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	ทำกิจกรรมหลังการอ่านได้ถูกต้องเป็นบางส่วน	ทำกิจกรรมหลังการอ่านไม่ถูกต้อง

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๓ - ๑๖ คะแนน หมายถึง ดี
 ๘ - ๑๒ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๑ - ๗ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการเขียนรายงาน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. การวางแผนเป็นระบบ	มีการวางแผนการทำงานเป็นระบบ -สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วม -ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย -มีการตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน -มีการประเมินปรับปรุงงาน	การทำงาน ไม่ครบถ้วน ขาด ๑ ประเด็น	การทำงาน ไม่ครบถ้วน ขาด ๒ ประเด็น	การทำงาน ไม่ครบถ้วน ขาด ๓ ประเด็นขึ้นไป
๒. รูปเล่มรายงาน	จัดทำรายงานได้ถูกต้อง มีส่วนประกอบครบถ้วน น่าสนใจ รูปเล่มสวยงาม สะอาดเรียบร้อย	จัดทำรายงานได้ถูกต้อง มีส่วนประกอบครบถ้วน น่าสนใจ รูปเล่มสวยงาม สะอาดเป็นส่วนใหญ่	จัดทำรายงานได้ถูกต้อง มีส่วนประกอบค่อนข้างครบถ้วน รูปเล่มสวยงาม สะอาด	การทำรายงาน มีข้อบกพร่อง ส่วนประกอบไม่ครบถ้วน
๓. เนื้อหา	เนื้อหาของรายงานถูกต้อง สมบูรณ์	เนื้อหาของรายงาน ถูกต้องค่อนข้างถูกต้อง สมบูรณ์เป็นส่วนใหญ่	เนื้อหาของรายงานมีข้อบกพร่องบ้าง	เนื้อหาของรายงาน มีข้อบกพร่องมาก

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๐ - ๑๒ คะแนน หมายถึง ดี
๖ - ๙ คะแนน หมายถึง พอใช้
๑ - ๕ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

๓๔๘

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

เกณฑ์การประเมินการพูดรายงาน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. เนื้อหาสาระ	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วน	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วนเป็นส่วนใหญ่	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วนบางส่วน	เนื้อหาสาระไม่ถูกต้องครบถ้วน
๒. ด้านความคิด	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่อง ชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องค่อนข้างชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องเป็นบางส่วน	เรียงลำดับเรื่องราวไม่สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน
๓. การนำเสนอ	ใช้ถ้อยคำภาษาอย่างถูกต้อง สละสลวย ร้อยรัดกลมกลืน น้ำเสียงเป็นธรรมชาติสื่อความหมายได้ชัดเจนตลอดเรื่อง	ใช้ถ้อยคำภาษาอย่างถูกต้อง สละสลวย ร้อยรัดกลมกลืน น้ำเสียงเป็นธรรมชาติสื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่	ใช้ถ้อยคำภาษาอย่างถูกต้อง สละสลวย ร้อยรัดกลมกลืน น้ำเสียงเป็นธรรมชาติสื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นบางส่วน	ใช้ถ้อยคำภาษาไม่ถูกต้อง น้ำเสียงไม่เป็นธรรมชาติสื่อความหมายไม่ชัดเจน
๔. ขั้นตอนการพูด	กล่าวทักทายผู้ฟัง แนะนำตนเอง แสดงความเคารพต่อผู้ฟัง ทั้งเริ่มต้นและลงท้าย	กล่าวทักทายผู้ฟัง แนะนำตนเอง แสดงความเคารพต่อผู้ฟัง เพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่ง	กล่าวทักทายผู้ฟัง แนะนำตนเอง ไม่แสดงความเคารพต่อผู้ฟัง ทั้งเริ่มต้นและลงท้าย	ไม่กล่าวทักทายผู้ฟัง ไม่แนะนำตนเอง ไม่แสดงความเคารพต่อผู้ฟัง ทั้งเริ่มต้นและลงท้าย

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๖ - ๒๐ คะแนน หมายถึง ดี
- ๑๐ - ๑๕ คะแนน หมายถึง พอใช้
- ๑ - ๙ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการเขียนเรื่องสั้น

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. เขียนเรื่องสั้นๆ	ใช้คำที่กำหนดเขียนเรื่องสั้นๆโดยมีเนื้อเรื่องน่าสนใจแสดงถึงความคิดสร้างสรรค์ การดำเนินเรื่องต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจน และใช้ภาษาได้ถูกต้อง เหมาะสม	ใช้คำที่กำหนดเขียนเรื่องสั้นๆโดยมีเนื้อเรื่อง และ การดำเนินเรื่องต่อเนื่องกัน ตั้งแต่ต้นจน และใช้ภาษา กระชับ สื่อความหมายได้ชัดเจน	ใช้คำที่กำหนดเขียนเรื่องสั้นๆโดยมีเนื้อเรื่อง และ การดำเนินเรื่องต่อเนื่องกัน ใช้ภาษาบกพร่องเล็กน้อย	ใช้คำที่กำหนดเขียนเรื่องสั้นๆ เนื้อเรื่อง และ การดำเนินเรื่อง ยังขาดความต่อเนื่อง การใช้ภาษายังต้องปรับปรุง
๒. มารยาทในการเขียน	มีสมาธิ และมีความตั้งใจในการเขียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่พูด ขวย เล่น ระหว่างทำงาน ผลงานความสะอาด สวยงาม ไม่มีรอยลบขีดฆ่า เสร็จตามเวลาที่กำหนดผลงานเป็นตัวอย่างต่อผู้อื่นได้	มีความตั้งใจในการเขียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่พูด ขวย เล่น ระหว่างทำงาน ผลงานความสะอาด ไม่ มีรอยลบขีดฆ่า เสร็จตามเวลาที่กำหนด	มีความตั้งใจในการเขียนพอสมควร พูด ขวย เล่น ระหว่างทำงาน เป็นบางครั้งผลงานไม่มีรอยลบขีดฆ่าเป็นบางแห่ง เสร็จตามเวลาที่กำหนด	ไม่มีความตั้งใจในการเขียน พูด ขวย เล่น ระหว่างทำงาน ตลอดเวลา ต้องคอยตักเตือนผลงานไม่มีรอยลบขีดฆ่าเป็นบางแห่ง เสร็จตามเวลาที่กำหนด

เกณฑ์การประเมิน

- ๗ - ๘ คะแนน หมายถึง ดี
 ๔ - ๖ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๑ - ๓ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

๓๕๐

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

เกณฑ์ประเมินการท่องอาขยาน

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ความถูกต้องของการท่องบทประพันธ์	ท่องบทประพันธ์ได้ถูกต้องทุกคำ ไม่มีติดขัดและตกหล่น	ท่องบทประพันธ์ได้ถูกต้องทุกคำ ไม่มีติดขัดและตกหล่นเป็นส่วนใหญ่	ท่องบทประพันธ์ได้ถูกต้องทุกคำ ไม่มีติดขัดและตกหล่นเป็นส่วนน้อย	ท่องบทประพันธ์ติดขัดเป็นช่วงๆจะท่องต่อได้เมื่อมีคนบอก
๒. การออกเสียงคำ	ออกเสียงคำถูกต้องชัดเจนทุกคำ	ออกเสียงคำถูกต้องชัดเจนเป็นส่วนใหญ่	ออกเสียงคำถูกต้องชัดเจนทุกคำเป็นบางส่วน	ออกเสียงคำไม่ถูกต้องชัดเจน
๓. การเว้นจังหวะวรรคตอน	เว้นจังหวะวรรคตอนถูกต้องทุกวรรค	เว้นจังหวะวรรคตอน บางวรรคไม่ถูกต้อง เช่นวรรคที่มีการรวบพยางค์ให้ลงจังหวะ	เว้นจังหวะวรรคตอน ไม่ถูกต้องหลายวรรคทำให้การท่องสะดุดเป็นช่วงๆ	ท่องไม่เป็นจังหวะเว้นวรรคตอนผิดมากทำให้การท่องตะกุกตะกักซึ่งเป็นผลมาจากการจำบทไม่ได้
๔. การใช้ระดับเสียง	ใช้ระดับเสียงแสดงอารมณ์จากบทประพันธ์ได้เหมาะสมตามวัยของผู้เรียน	ใช้ระดับเสียงแสดงอารมณ์จากบทประพันธ์ได้เหมาะสมเป็นส่วนใหญ่	ใช้ระดับเสียงที่สอດแทรกอารมณ์ได้เหมาะสมบ้างเป็นบางส่วน	ระดับเสียงราบเรียบท่องไปเรื่อยๆไม่มีน้ำเสียงที่แสดงอารมณ์ใดๆ

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๓ - ๑๖ คะแนน หมายถึง ดี
 ๘ - ๑๒ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๑ - ๗ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์ประเมินการพูดแสดงความคิดเห็น

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. การเขียนหรือพูดแสดงความคิดเห็น	พูดแสดงแสดงความคิดเห็นและแสดงเหตุผลประกอบอย่างชัดเจน	พูดแสดงแสดงความคิดเห็นและแสดงเหตุผลประกอบพอสมควร	พูดแสดงแสดงความคิดเห็นและแสดงเหตุผลประกอบเล็กน้อย	พูดแสดงแสดงความคิดเห็นสั้นๆไม่แสดงเหตุผลประกอบ
๒. การนำเสนอเนื้อหา	การแนะนำตนเองเนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากระทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวน น้ำเสียงชัดเจน ถูกต้องตามอักขรวิธี	การแนะนำตนเองเนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากระทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวน นำเสียงชัดเจน ถูกต้องตามอักขรวิธี พบข้อผิดพลาดบ้าง	การแนะนำตนเองเนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากระทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวน น้ำเสียงไม่ชัดเจน ตามอักขรวิธี พบข้อผิดพลาด เป็นส่วนใหญ่	การแนะนำตนเองเนื้อหาไม่ถูกต้อง ไม่ชัดเจน ใช้ภาษาไม่เหมาะสม เรียงลำดับเรื่องราววกวน น้ำเสียงเบา พูดไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี มีข้อผิดพลาดมาก
๓. มารยาทในการพูดและบุคลิกภาพ	-	-	แต่งกายสุภาพ การใช้สายตาสื่อสารกับผู้ฟัง ขณะพูด นั่ง/ยืนตัวตรงในท่าสบาย ไม่เอามือล้วงกระเป๋า เกาหรือเอามือไขว่หลัง ใช้ น้ำเสียงนุ่มนวล ใช้ถ้อยคำสุภาพ	แต่งกายไม่เรียบร้อย ไม่ใช้สายตาสื่อสารกับผู้ฟัง ขณะพูดเอามือล้วงกระเป๋าเกาหรือเอามือไขว่หลัง ใช้ น้ำเสียงราบเรียบ ใช้ถ้อยคำมีข้อบกพร่องบ้าง

เกณฑ์การประเมิน

- ๘-๑๐ คะแนน หมายถึง ดี
 ๕-๗ คะแนน หมายถึง พอใช้
 ๑-๔ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

๓๕๒

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

เกณฑ์ประเมินการคัดลายมือ(ตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด)

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. รูปแบบตัวอักษร	คัดลายมือ ตัวบรรจงเต็มบรรทัด และครึ่งบรรทัด ตาม รูปแบบที่กำหนด ทั้งหมด	คัดลายมือ ตัวบรรจงเต็มบรรทัด และครึ่งบรรทัด คัดตามรูปแบบที่ กำหนดบางส่วน บกพร่อง	คัดลายมือ ตัวบรรจงเต็มบรรทัด และครึ่งบรรทัด คัดตามรูปแบบที่ กำหนดบกพร่องเป็น ส่วนใหญ่	คัดลายมือ ตัวบรรจงเต็มบรรทัด และครึ่งบรรทัด ไม่ถูกต้องตามแบบที่ กำหนด
๒. การเขียนคำและ วรรคตอน	เขียนคำ และเว้นวรรค ตอนถูกต้องทุกคำ	เขียนคำ และเว้นวรรค ตอนถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่	เขียนคำ และเว้นวรรค ตอนถูกต้อง เป็นส่วนน้อย	เขียนคำ และเว้นวรรค ตอนไม่ถูกต้องเป็น จำนวนมาก
๓. ความสะอาด เป็นระเบียบ	ตัวอักษรสม่ำเสมอ เรียบร้อย สวยงาม ผลงานสะอาด ไม่มีรอย ลบขีดฆ่า	ตัวอักษรสม่ำเสมอ เรียบร้อยสวยงาม ผลงานสะอาด มีรอย ลบขีดฆ่า ๑-๒ แห่ง	ตัวอักษรไม่ค่อย สม่ำเสมอ ผลงาน ไม่สะอาด มีรอยลบขีด ฆ่า ๓-๕ แห่ง	ตัวอักษรไม่สม่ำเสมอ มีรอยลบขีดฆ่ามากกว่า ๖ แห่ง
๔. เวลา	-	-	เสร็จตามเวลาที่กำหนด	ไม่เสร็จตามเวลาที่ กำหนด
๕. มารยาท ในการเขียน	มีสมาธิ และมีความ ตั้งใจในการเขียนอย่าง สม่ำเสมอ ไม่พูด คอย เล่น ระหว่าง ทำงาน	มีความตั้งใจ ในการเขียนอย่าง สม่ำเสมอ ไม่พูด คอย เล่น ระหว่างทำงาน	มีความตั้งใจ ในการเขียนพอสมควร พูด คอย เล่น ระหว่าง ทำงานเป็นบางครั้ง	ไม่มีความตั้งใจ ในการเขียน พูด คอย เล่น ระหว่างทำงาน ตลอดเวลา ต้องคอย ตักเตือน

เกณฑ์การประเมิน

- ๑๔ - ๑๘ คะแนน หมายถึง ดี
๙ - ๑๓ คะแนน หมายถึง พอใช้
๑ - ๘ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

ตารางสรุปผลการประเมินพฤติกรรมนักเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ที่	ชื่อ-สกุล			รวม	สรุป

(.....) ผู้ประเมิน
...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ที่	ชื่อ-สกุล				รวม	สรุป

(.....) ผู้ประเมิน
...../...../.....

๓๕๖

ชุดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

[illegible]

(.....) ผู้ประเมิน
...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ที่	ชื่อ-สกุล			รวม	สรุป

(.....) ผู้ประเมิน
...../...../.....

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

ตารางบันทึกคะแนนประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ ๘

จำนวน ๑๐ ชั่วโมง

☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ที่	ชื่อ-สกุล	แผนที่ ๑	แผนที่ ๒	แผนที่ ๓	แผนที่ ๔	แผนที่ ๕	รวมคะแนน	เฉลี่ย ร้อยละ (๑๐๐)	สรุป ผ่าน/ ไม่ผ่าน

หมายเหตุ การสรุปผลการประเมิน นักเรียนต้องได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๗๐ จึงจะถือว่า “ผ่าน”

(.....) ผู้ประเมิน
...../...../.....

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษามูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

พลเอกดาวพงษ์ รัตนสุวรรณ

ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

รศ.นราพร จันทร์โอชา

รองประธานกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

นายอนุสรณ์ พูเจริญ

ผู้ช่วยเลขาธิการมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ที่ปรึกษาสำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ

นายสมเกียรติ ขอบผล

ที่ปรึกษาสำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ

นายสุชาติ วงศ์สุวรรณ

ข้าราชการบำนาญ อดีตผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ

ที่ปรึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นายบุญรักษ์ ยอดเพชร

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นายณรงค์ แผ้วพลสง

รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นางสาวอุษณีย์ ธโนสวรรณ

รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นางสุกัญญา งามบรรจง

รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นายอัมพร พินะสา

ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นายสนธิ แยมเพชร

ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ที่ปรึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

นางปราณี ปราบริปู

ข้าราชการบำนาญ

นางสาวละอียด สดคมขำ

ข้าราชการบำนาญ

นางภารดี พรขจรกิจกุล

ข้าราชการบำนาญ

นายสมบุญ ศรีวิชาวร้อย

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

นครสวรรค์ เขต ๑

นายพิเชษฐ์ นนท์พละ

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก

นายมน ชุนดี

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

ผู้รับผิดชอบโครงการ

นางนิรมล ตูจินดา

ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้

คณะทำงาน

๑. นางนิรมล ตูจันทา	ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้	ประธาน
๒. นางสุรวิรัตน์ ฤกษ์ทราย	ข้าราชการบำนาญ	สพป.นครสวรรค์
๓. นางมาลินี พันธุ์เทพ	ข้าราชการบำนาญ	สพป.นครสวรรค์
๔. นางสาวสมพร ชัดขจร	ครูโรงเรียนวัดนิเทศคุณาราม	สพป.นครสวรรค์
๕. นางสาวญาณิศา เป้าเงิน	ครูโรงเรียนวัดบ้านมะเกลือ	สพป.นครสวรรค์
๖. นางรุ่งทิพา เรือนไทย	ครูโรงเรียนวัดบางมะฝ่อ	สพป.นครสวรรค์
๗. นายสมพร เรือนไทย	ครูโรงเรียนบ้านเนินเวียง	สพป.นครสวรรค์
๘. นายเชต บุญมี	ข้าราชการบำนาญ	สพป.อ่างทอง
๙. นางวันเพ็ญ จันทร์ทอง	ข้าราชการบำนาญ	สพป.อ่างทอง
๑๐. นางชะเอม ปรากฏผล	ครูโรงเรียนวัดหลักแก้ว	สพป.อ่างทอง
๑๑. นางนิตยา จันท	ครูโรงเรียนอนุบาลแสวงหา	สพป.อ่างทอง
๑๒. นางสาวจิตต์ เพชรสุวรรณ	ครูโรงเรียนวัดห้วยคันแหลน	สพป.อ่างทอง
๑๓. นางสาวสุภาวดี รอดเสียงล้ำ	ครูโรงเรียนบ้านดอนตาวง	สพป.อ่างทอง
๑๔. นางศรีนวล ศรีอ่ำ	ครูโรงเรียนอนุบาลวัดนางใน	สพป.อ่างทอง
๑๕. นางวชิราภรณ์ ธรรมลี	ครูโรงเรียนอนุบาลวัดนางใน	สพป.อ่างทอง
๑๖. นายบัญชา รัตนมาลี	ศึกษานิเทศก์	สพป.นครนายก
๑๗. นางธันติยา พรหมประเสริฐ	ข้าราชการบำนาญ	สพป.นครนายก
๑๘. นางสาวศิริรัตน์ หน่ยมี	ครู โรงเรียนวัดวังปลาจืด	สพป.นครนายก
๑๙. นางมณฑนา บำรุงจิตต์	ครูโรงเรียนอนุบาลนครนายก	สพป.นครนายก
๒๐. นางอริยญา สุธาสิโนบล	ครูโรงเรียนวัดสันตยาราม	สพป.นครนายก
๒๑. นางวลาวัลย์ อุดมศิลป์	ครูโรงเรียนชุมชนวัดเขี้ยวโอสถ	สพป.นครนายก
๒๒. นางเปรมจิตต์ วงศ์วัชรานนท์	นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการพิเศษ	สพป.นครสวรรค์
๒๓. นางสาวปณณิสรา แสงอุทัย	นักวิชาการพัสดุชำนาญการพิเศษ	สพป.นครสวรรค์
๒๔. นางเบญจา คุรุธรรมานนท์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ	สพป.นครสวรรค์
๒๕. นางประจวบ กล้าชัย	นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการ	สพป.นครสวรรค์
๒๖. นางปรีดา สุขเสวี	เจ้าพนักงานพัสดุชำนาญงาน	สพป.นครสวรรค์
๒๗. นางสาวอัญญาพัทธ์ ศรีประพรณ์	ข้าราชการบำนาญ	สพป.นครสวรรค์
๒๘. นางสาวธิดา ทองแฉล้ม	เจ้าหน้าที่ธุรการ	สพป.นครสวรรค์
๒๙. นางจรรยา เรืองมาลัย	ข้าราชการบำนาญ สพป.นครสวรรค์ เขต ๑	เลขานุการ
๓๐. นางจารุณี ปานแดง	ศึกษานิเทศก์ สพป.อ่างทอง	ผู้ช่วยเลขานุการ
๓๑. นางวาสิรินทร์ รัตนมาลี	ศึกษานิเทศก์ สพป.นครนายก	ผู้ช่วยเลขานุการ

๓๖๒

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)